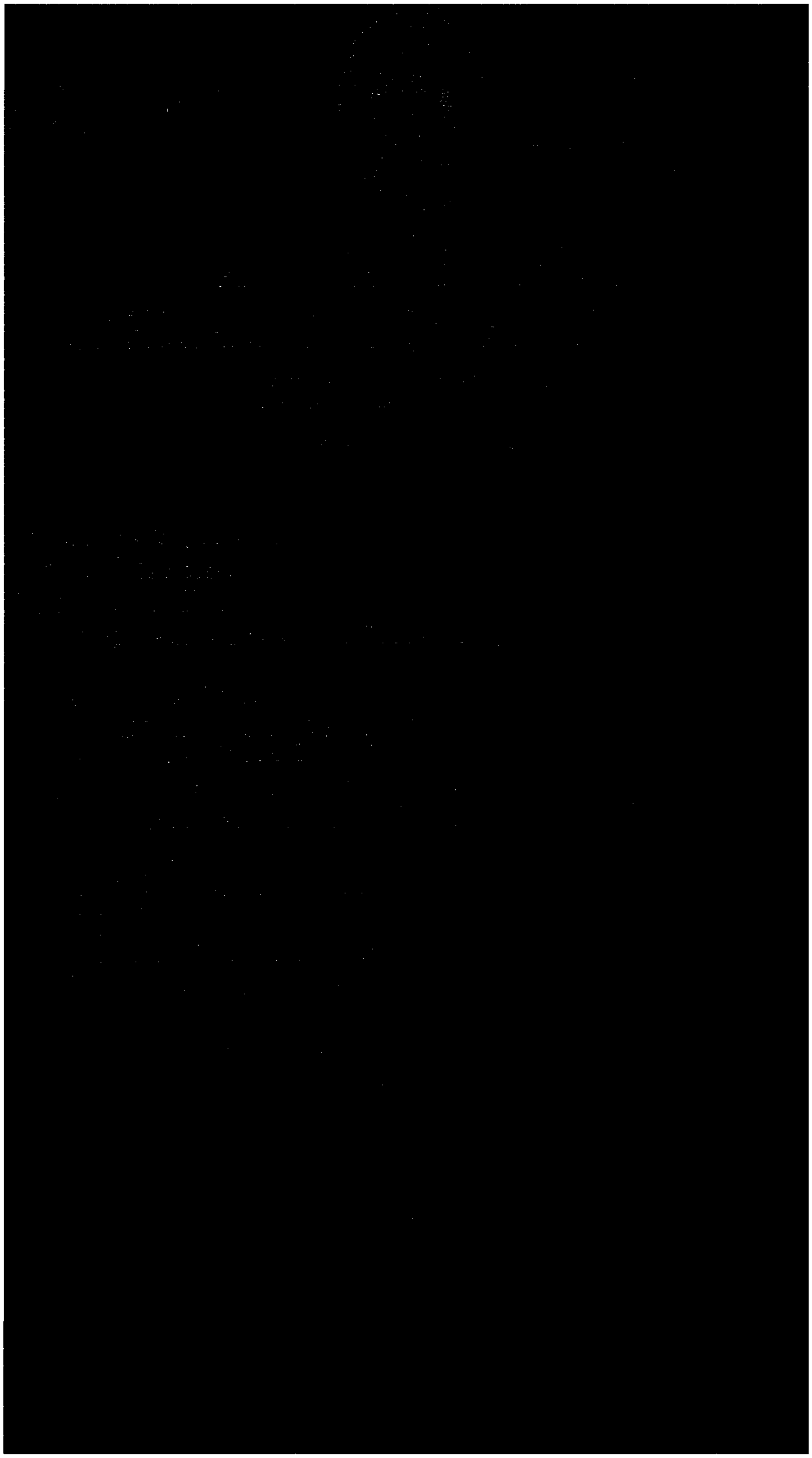

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT.

Forty - Fourth day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 11th March 1965.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(*Mr. Speaker in the Chair*)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

DEVELOPMENT OF FISHERIES IN KAKINADA

1250—

*3233 Q —*Sri M.Pitchiah (Put by Sri N.Mohan Rao) (Ghanpur).*— Will the hon. Minister for Agriulture be plased to state :

the particulars regarding the steps proposed to be taken for the development of fisheries industry in Kakinda during 1964-65?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balarami Reddy) :—(a) The answer is placed on the Table of the House.

Papers placed on the Table of the House

The following steps are being taken for the development of Fisheries industry in Kakinada during 1964-65.

(1) *Training Institute* —This Institute is intended for giving training to fihsermen in modern methods of fishing, navigation, maintenance of engines etc., to operate the mechanised boats that are being constructed for exploiting fisheries of the State under the Plan schems. Every year 40 fihsermen are trained in two batches of 20 each. The training period is for 6 months. They are given a stipend of Rs. 50 plus Rs. 15% for food allowance per month during the period of training. The fishermen, who have studied upto 6th standard and possess 5 years sea experience are only recruited for training. At the end of their training, they are given mechanised boats and nylon nets on loan cum-subsidy basis, based on the availability of the boats, and the cost will be recovered in easy instalments spread over 5 years exclusing the non-seasonl months. Seventy six boats have been distributed among the fishermen so far.

In the year 1960, the Institute has been upgraded and now the departmental staff are also given training for a period of 6 months in batches of 8 each to enable them to pass the deprtmental tests prescribed for their probation.

(2) *Mechanisation of fishing.*—For exploiting the fisheries in the seas of the State the Department is constructing mechanised boats for which a Boat Building Yard is established at Kakinada in view of the availability of timber cheaply and also of the boat builders So far 169 boats have been constructed The boats which are cosntructed at the Yard are of good quality and there is demand for these boats from the Governments of Laccadive, Pondichery, Madhya Pradesh etc., and other departments of the State, such as Public Works Department Forest Port etc. The department is also constructing the boats for them whenever requested 11 boats are being supplied to M/s Fish Products Limited, Kakinada, a private Company in the field and 15 boats to Central Delta Fisheries Co-operative Central Society, Amalapura and 30 boats to Laccadives This year the target for construction of boats is 22

(3) *Landing and berthing facilities*—Mechanisation Programme involves provision for landing and berthing facilities for the mechanised boats When they come to the shores, with fishing trips, facilities such as repairing and servicing the boats, auctioning of fish, supply of ice etc, are to be provided. Without these facilities mechanisation programme cannot prosper At present, one fishery harbour is being constructed at Kakinada.

An amount of Rs 3 80 lakhs is sanctioned this year for deepening and desilting the docks, construction of auctin hall and administrative building etc. The work will be completed by the end of the financial year.

(4) *Shark Liver oil Factory*—There is a great demand for shark liver oil in the State as it is rich in Vitamin'A' Bay of Bengal abounds in sharks and there is great demand for high grade shark liver oil for human consumption and low grade oil for animal consumption The Andhra Fishermen Central Co-operative Society proposes to establish a factory of shark liver oil at Kakinada at a cost of Rs. 1 50 lakhs for the manufacture of 35 gallons of refined oil per day This year an amount of Rs. 50,000 has been given as loan to the Society for setting up the plant So far, construction of the building is over and some machinery has also been received The erection of the plant is expected to be completed by October, 1965 and production will start in November, 1965.

(5) *Fisheries technological laboratories*—The Biochemical Laboratory from Hyderabad has been shifted to Kakinda with a view to find out better methods of preservation and preparing of Bye-products of fish. The Technologist has been sent to the Central Institute at Cochin and Canning factory at Mangalore for training. It is proposed to start a canning factory under Crash Programme this year at a cost of Rs. 2.00 lakhs with a view to export varieties of prawns and fishes. The capacity of the plant is one tonne per day.

(6) *Estuarine Fish Farm*:—An Estuarine Fish Farm has been established at Kakinada at a cost of Rs 1,39,000 with a view to take up the culture of marine fish such as mullet, chanos, prawns etc This fish farm has been handed over by Public Works Department to Fisheries Department on 1-5-1964 and the culture of the above varieties of prawns and fish will be taken up this year.

FISHERIES RENTALS PAYABLE TO PANCHAYATS

1251—

*1777 Q —*Sri A P. Vajravelu Chetty* [*Put by Sri V Visweshwar Rao* (*Mylavaram*)] —Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(*a*) what is the total amount of Fishery rental which has to be paid to various Panchayats,

(*b*) from how long these rentals are not adjusted and paid to Panchayats; and

(*c*) when these amounts would be paid to them ?

Sri A Balarami Reddy —(*a*) Rs 92,130-98 paise.

(*b*) from 1956 onwards

(*c*) The matter is under the consideration of Government.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—ఫిషరి రెంటల్స్ పంచాయితీలకు ఇస్తున్నారా; టాంక్స్ ఫిషర్ మెన్ కోపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇవ్వటానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి —రెంటల్స్ పంచాయితీలకే ఇవ్వాలి. ఫిషింగ్ రైట్స్ విషయంలో కోపరేటివ్ సొసైటీలకు ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తాము.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు —పంచాయితీలు పాట పెట్టటం జరుగుతున్నది. అలాకాకుండా ఫిషర్ మెన్ కోపరేటివ్ సొసైటీలకు టాంక్సు ఇచ్చేదానికి ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి.—సాధారణంగా డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్, రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కోపరేటివ్ సొసైటీస్ బాగా ఉన్నదని రికమెండ్ చేసిన సొసైటీలకు ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తున్నాము. సొసైటీ బాగాలేదని చెప్పినప్పుడు వేరే పద్ధతులు-ఆక్షన్ వగైరా జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం):—రెంటల్స్ ఎడ్జస్ట్ చేసేటప్పుడు చాలా ఢిలే జరుగుతున్నది. 5,6 సంవత్సరముల నుండికూడ ఎరియర్స్ వున్నాయి. ఉదాహరణకు ఖమ్మం పంచాయితీ చూస్తే 6 సంవత్సరాల నుండి పంచాయితీకి ఎడ్జస్ట్ కాలేదు. అలాఆలస్యంకాకుండా తొందరగా ఎడ్జస్ట్ అయ్యేటట్లుచూస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—రాష్ట్రంలో కొన్ని టాంక్సు మాత్రం పంచాయతీలవి ఫిషరీస్ క్రింద వున్నాయి. 1956 లో ఎ.జి. ఈ రెంటల్స్ వారికి క్రెడిట్

చేయబడలేదని అబ్జెక్షన్ రైజ్ చేశారు అందువల్ల కొంత ఆలస్యం అయింది. గవర్నమెంటు ఇప్పుడు మళ్ళీ కన్సిడర్ చేస్తున్నది శీఘ్రంగా డెసిషన్ తీసుకో బోతున్నది. తీసుకొన్న తరువాత గవర్నమెంటు ఇవ్వాలని నిర్ణయంచేస్తే ఎరియర్స్‌తో సహా ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వుంది

శ్రీ ఎన్ మోహనరావు —పంచాయితీలకు ఇవ్వటంవల్ల ఈ వృత్తిమీద ఆధారపడిన మత్స్య పారిశ్రామికులు చాలనష్టపడుతున్నారు, కనుక మత్స్య పారిశ్రామికుల జీవితాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ సొసైటీలను వారికి ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం పునరాలోస్తుందా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి·—సొసైటీలు బాగా పని చేస్తున్నాయని తెలిసినప్పుడు మత్స్య పారిశ్రామికుల కోపరేటివ్ సొసైటీలకే ఇస్తున్నాము సొసైటీలు లేనప్పుడు, వున్నవిబాగా పని చేయనప్పుడు ఇతరులకు ఇవ్వటానికి డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ ఆలోచిస్తున్నారు.

శ్రీ పి బాపయ్య (తిరువూరు) — మత్స్య పారిశ్రామికులకు ఇవ్వాలని అంటున్నారు. కాని గ్రామాలలోని చెరువులలో సీరు ఎలా వుండాలి, ఎంత వుండాలి అనేది చూడవలసిన బాధ్యత పంచాయితీల మీద వుంది వీటికి పంచాయితీలకు సంబంధంలేకుండా చేస్తే వారు ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు చేపలు పట్టవచ్చు గ్రామానికి ఆ చెరువు ఉపయోగపడకుండాపోవచ్చు. కనుక గ్రామాలలోని చెరువులన్నిటిపైనా పంచాయితీలకే జవాబుదారీ వుండే విధానాన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి:—మత్స్య పారిశ్రామికులకు సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాము కాని నీరు చెడిపోతే గ్రామంలోని ప్రజలకు ఇబ్బంది కలుగుతుందని ఆలోచించలేదు.

Refugees' Families at Nagarjunasagar

1285—

*1306 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddy & K. Mara Reddy* (*Put by Sri V. Visweswara Rao*) Will the hon Minister for Revenue be pleased to state :

(*a*) the Number of refugees families from East Bengal who are settled at Nagarjunasagar;

(*b*) the number of acres given to them for rehabilitation,

(*c*) whether any doles are being given to them even now ; and

(*d*) the Number of families receiving the doles ?

The Minister for Revenue (*Sri N. Ramachandra Reddy*) :—(*a*) 520 families consisting of 2162 persons originally arrived in two batches on 28-4-1964 and on 6-5-1964 at the temporary camp at the Nagarjunasagar Dam site. So far 329 families consisting of 1376 persons deserted the camp. The present strength is 191 families of 744 persons in the refugees camp at Nagarjunasagr Dam site. No family has been permanently settled at Nagarjunasagar.

(*b*) No land has been given to them for rehabilitation

(*c*) Cash doles are being given to them at the scales prescribed by Government of India.

(*d*) 182 families are receiving the cash doles.

Nine refugees provided with regular employment as teachers are not being paid cash doles.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — కాష్ డోల్స్ ఎంతకాలం ఇస్తారు, వారికి అక్కడ పని చూపటానికి పూనుకొన్నారా, చూపిస్తే ఏ పని చూపిస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి —కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన గ్రేడెడ్ స్కేలు ప్రకారం ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. నాగార్జునసాగర్ డామ్ సైడ్‌లో పని ప్రొవైడ్ చేస్తారు, కొంతమంది పనిచేస్తున్నారు, కొంతమంది విడిచిపెట్టి వెళ్లారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) — ఇంకా కొంతమంది అక్కడ వున్నారు. పునరావాస సౌకర్యం అన్నా వారికి వుండటానికి ఇండ్లు లేకుండా వున్నాయి డోల్స్ ఇవ్వటంలేదు. వారు రెగ్యులర్‌గా పనిచేస్తు నప్పుడు డబ్బు ఇస్తున్నారు ఇండ్లకు ఇబ్బంది పడుతున్నారు వీరికి మన భాష రాక, అక్కడ మేస్త్రీలకు వారి భాష రాకపోవటంవల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి వీటిని ఎట్లా పరిష్కరించారు?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రా రెడ్డి — గ్రేడెడ్ డోల్స్ ఇస్తున్నారు పర్ ఫామిలి, ఫర్ ఎడల్ట్ ఫస్ట్ టూ మన్త్స్ అయితే ఫుల్ డోల్స్ ఇవ్వటం, నెక్స్ట్ మన్త్స్‌లో వర్క్ చూపించినప్పుడు క్రమేణా తగ్గించటం జరుగుతుంది పర్ ఎడల్ట్ 70 పైసలు తగ్గించటం, పర్ ఎడల్ట్ పని చూపించినప్పుడు రూపాయి తగ్గించటం జరుగుతుంది ఈ విధంగా పని చూపించినప్పుడు క్రమేణా తగ్గించటం జరుగుతుంది 7 నెలల తరువాత డోల్స్ పూర్తిగా ఆపటం జరుగుతుంది డామ్ సైడ్‌లో కేవలం ఇదే కాదు, ఫిలాంత్రఫిక్ ఎసోసియేషన్స్ ఇక్కడ్నుంచి వెడుతున్నారు. అక్కడ లేడీస్ కూడ కలసి ఎసోసియేషన్స్ ఫారమ్ అవుతున్నారు. ఇక్కడ్నుంచి మెటీరియల్ కలెక్ట్ చేశారు, డబ్బు కలెక్ట్ చేశారు. ప్రతివారం చివర ఇక్కడ్నుంచి వెళ్ళి వారి మంచిచెడ్డలు చూస్తున్నారు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) — తూర్పు పాకిస్థాన్ నుండి వచ్చినవారి జనాభా ఎంత? నాకు తెలిసినంతవరకు విశాఖపట్టణంలోనే 3 వేలమంది వరకు వున్నారు. వారు పనులు చేయకుండా పొలిటికల్ మహాసభలు పెట్టుకొంటు న్నారు. మనమే స్వయంగా పిలిచామని చెబుతున్నారు. మరి మొత్తం తూర్పు పాకిస్తాను నుండి వచ్చిన జనాభా ఎంత, వారికి ఇంతవరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టామో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు బర్మానుండి వచ్చినవారిని తూర్పు పాకిస్థాను నుండి వచ్చిన వారిని కలిపి చెబుతున్నారు. తూర్పు పాకిస్థాను నుండి వచ్చినవారి గురించి ఈ సమస్య ఉత్పన్నమైంది బర్మీస్ రెప్యూజీస్

వైజాగ్‌పట్నం క్యాంప్స్‌లో వున్నారు వారి గురించి వేరేప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) — 520 కుటుంబాలలో 329 కుటుంబాలు పారిపోయారని మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు. దానికి కారణం ఏమిటో చెప్పలేదు. అక్కడ టెక్నికల్ పీపుల్‌గా వున్నవారికి రాళ్లు గొట్టే పని ఇవ్వటంవల్ల వారు ఆపని చేయలేక వెళ్లిపోయారని, గవర్నమెంట్ ఫిక్స్ చేసిన రేటు ప్రకారం వారికి మేస్త్రీలు ఆఫీసర్లు ఇవ్వక దగా చేయటంవల్ల వెళ్లిపోయారని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? టెక్నికల్ పీపుల్‌కు రాళ్లు గొట్టే పని ఇవ్వటంవల్ల వారి టెక్నికల్ నైపుణ్యం వృధా చేసినట్లు అవుతుంది కనుక వారికి టెక్నికల్ వర్క్ ఇస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—టీచర్స్‌గా పనిచేస్తున్నారు టెంపొరరీగా ప్యాన్స్‌గా పెట్టారు. పర్మెనెంట్ రిహాబిలిటేషన్‌కు అదిలాబాద్ జిల్లాలో భూమి కేటాయింపు చేసి రిక్లెయిమ్ చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా వెట్ కల్టివేషన్‌కొరకు భూమి కావాలంటున్నారు. హోస్టిజన్ ఎక్కువగా వున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టిలో లేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— వారిలో స్కిల్డ్ వర్కర్స్ వున్నారు. వారు ఏ ఫ్యాక్టరీలలోనైనా పని చేయగలరు అటువంటివారి చేత రాళ్లు పగల గొట్టించకుండా టెక్నికల్ జాబ్స్ ప్రొవైడ్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — వారు రాళ్లు కొట్టటంలేదు, మట్టి ఎత్తి పోస్తున్నారు. అది టెంపొరరిగా ఇచ్చింది కాని పర్మెనెంట్‌గా ఇచ్చింది కాదు. పర్మెనెంట్ రిహాబిలిటేషన్‌కొరకు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వేరే యూనిట్‌ను ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు పంపారు. అక్కడ 1,2 వేల ఎకరాలు రిక్లెయిమ్ చేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఒకటి రెండు నెలల్లో 2 వేల ఎకరాలు రిక్లెయిమ్ అవుతాయి. అక్కడ వాటర్ ఫెసిలిటీస్ క్రియేట్ చేయాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది, అప్పుడు వారంతా పర్మెనెంట్‌గా రిహాబిలిటేట్ అవుతారు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) .— డోల్స్ ఫామిలీ బేసిస్‌మీద ఇస్తున్నారు, ఎంత ఇస్తున్నారు?

Sri N Ramachandra Reddy — It is a big statement Sir Family with one member Rs. 30; with two members — Rs. 40, with 3 members — Rs. 50, with 4 members — Rs. 57; with more than 5 members — Rs. 70; ఇది ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్ ప్రకారం పదిరోజుల కొకసారి ఇవ్వాలని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు నిబంధనలు పెట్టారు.

శ్రీ జి. ఏ. వెంకన్న .— ఈ వచ్చేవాళ్లలో family కి సంబంధం లేకుండా, ముసలివాళ్లేవచ్చి ఉంటారనుకోండి. అట్లా ముసలివాళ్లకు మాత్రం ఏవిధంగా ? నెలల తరువాత ఇవ్వమని చెప్పుతున్నారు. ఈ ముసలివాళ్లకు ఏమి protection కలుగచేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అటువంటివాళ్లు disabled ఉన్నట్లయితే, వాళ్లకు ప్రత్యేకంగా lighter work చూపెట్టి, వాళ్లకు ప్రత్యేకంగా Rules relax చేసి doles ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి) :—ఈ కాందిశీకులలో చాలామంది తిరిగి వెళ్లిపోవాలనుకుంటున్నారు. Last time నేను అక్కడికి వెళ్లినప్పుడుకూడా అట్లానే ఉన్నది. పోలీసువాళ్లను, వాళ్లమీద కాపాలా పెట్టినారు అలాంటి స్థితి ఎందుకు ఏర్పడింది? ఎవరైనా వెళ్లిపోయారా ఇదివరకు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—కావలా కాచినమాట వాస్తవమేనేమో నండి. కానివాళ్లువెళ్లిపోతామంటేదానికి ఎవరేమిచేస్తారు; వాళ్ల మనస్తత్వం . ముఖ్యంగా ఈ ప్రాంతముయొక్క భాషరానందువలన కొంత inconvenience feel అయినారు. తరువాత ఎండబాగాఉన్నదని నేను ఎండకాలములో వెళ్లినప్పుడు, ఎండబాగా ఉన్నదని, భాషరాదని main గా ఈ రెండు complaints చెప్పినారు. భాషకొరకు interpretation కూడా ఏర్పాటుచేసినారు. అంతకంటే ప్రభుత్వము హెచ్చుగా చేసేదేమీలేదు. కాని బెంగాల్ కుపోయి అక్కడే ఉంటెబాగుంటుందనే మనస్తత్వంలో వారు ఉండడంవల్ల, చాలామంది వెళ్లిపోయారు.

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం) :—ఇక్కడికి refugees గా వచ్చిన వాళ్లయొక్క వృత్తి అక్కడ ఏమిఉండెను? ఆ వృత్తులు ఇక్కడ ఏర్పాటు చేసేదానికి వీలున్నదా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఒక వృత్తి అని లేదండి. రకరకాల వృత్తులవాళ్లు వచ్చినారు. వీరికైనంతవరకు ఎక్కడెక్కడ work protential ఉంటుందో దానిననుసరించి ఆ విధంగా absorb చేసేదానికి ప్రయత్నంచేస్తాము.

SALES TAX ON ANIMALS AT NAYUDUPETA

1236—

*3380 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(*a*) whether the Government is levying a Sales Tax of Rs 4-00 at Nayudupeta, Nellore District for each animl sent out for which only Rs. 0-75 was collected previously;

(*b*) whether it is also a fact that the Madras Government is again collecting a tax of Rs. 6-00 on the same; and

(*c*) if so, will the Government consider to reduce the tax?

Sri N. Ramchandra Reddy :—(*a*) Cattle, being live stocks, are liable to sales tax at 2 np. per Rupee under the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957. Tax is being collecced at Naidupeta check-post at the rate of Rs. 4 per head of the cattle as against the rate of Rs. 2 collected previously. The increased rate of collection is due to the increase in the price of the cattle.

(*b*) It is understood that the tax at the rate of Rs 6 per head of cattle is being collected at Kavarpet check-post of Madras State.

(*c*) No, sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—75 న. పైసలు వసూలుచేయడానికి 4 రూపాయలు వసూలుచేస్తున్నారు. అక్కడకూడా వసూలుచేస్తున్నారు. అసలు ఖరీదు ఎక్కువయిపోయినందువల్ల యాత్ర సాగడంలేదు. పశువులు నడవడానికి కూడా చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది అందువల్ల ఈ రెండు points consider చేసి reduce చేసేటటువంటి పద్ధతి ఏమైనా ఉన్నదా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి.—ఇప్పుడు reduce చేసేదేమీలేదు. 75 నయా పైసలు collect చేసినట్లు నాదగ్గర information లేదు. ఇదివరకు 2 రూపాయలు collect చేసినారు. ఇప్పుడు నాలుగు రూపాయలు చేసినట్లు information ఉన్నది గాని ఇదివరకు 75 న. పైసలు చేసినట్లు information లేదు

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —సేద్యపు ఎద్దులుకొనుక్కొని ఒక జిల్లానుంచి ఇంకొక జిల్లాకు తీసుకొనిపోతూ ఉంటారు. సేద్యపు ఎద్దులు ఆ విధంగా పోయేటప్పుడు, check post దగ్గర ఆపి ఒక్కొక్క ఎద్దుకు 4 రూపాయలు ప్రకారంగా వసూలు చేసినట్లు నా దగ్గర రుజువులు ఉన్నాయి తరువాత మంత్రిగారికి ఇస్తాను. ఆ విధంగాలేకుండా సేద్యపు ఎద్దులపైన sales tax లేకుండా ఉండేవిధంగా ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—Local గా సేద్యానికి తీసుకొనిపోతూ ఉంటే, వసూలు చేస్తున్నారని అంటారా ?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇప్పుడు గుంటూరు జిల్లానుంచి కర్నూలు జిల్లా వాళ్లు ఎద్దులు కొనుక్కొని పోతారు సేద్యానికిగాను, అలాగు కొనుక్కొని పోయేటప్పుడు check posts దగ్గర ఆపి ఒక్కొక్క ఎద్దుకు 4 రూపాయలు వసూలు చేసినారు సరే, అది exhorbitant rate అనుకోండి, అసలు సేద్యానికిగాను కొనుక్కొని పోయే ఎద్దులపైన sales tax లేకుండా ప్రభుత్వము ఏదైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —That can be considered, Sir. దానికి weigh bill ఏదో పెట్టినట్లయితే, దానికి certificate పంచాయితీనుంచి తీసుకొని పోతే ఆలోచించవచ్చు That will be looked into.

PADDY CULTIVATION IN DRY LANDS

1237—

*1864 Q.—*Sri Ch Mallikharjuna (Yellavaram)*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(*a*) whether water rate is being collected by the Government for the following kinds of water used for paddy cultivation in dry lands without water sources, in Yellavaram taluk East Godavari district :

(*i*) rain water from reserve and unreserve forests ;

(ii) rain water from Government banjar lands used for cultivation;

(iii) water from a poramboke kunta other than a minor irrigation tank (sunk prior to survey by the ryot by his own exertions in an acare of land),

(b) if so, the rate (in terms of the number of times) levied;

(c) the water rate being levied per acre in the case of the following kinds of lands:

(i) dry lands classified as "Mannavari" on which special rate is levied;

(ii) lands irrigated by the water of Poramboke kunta?

Sri N. Ramachandra Reddy:—A statement containing the required particulars is placed on the Table of the House

(Paper laid on the Table of the House.)

STATEMENT SHOWING THE INFORMATION REQUIRED IN L. A. Q NO. 1864 (STARRED)

L.A.Q	*Answer*
1. (i) Whether water rate is being collected by the Government for the water used for paddy cultivation on dry lands without water sources in Yellavaram taluk for rain water from reserve and unreserve forests.	No charge is levied for irrigation with the aid of rain water in the reserves and unreserves. But a rate of Rs. 6/-per acre is being charged for irrigation with the aid of water from the streams in the reserved forests.
(ii) Rain water from Government banjar lands used for cultivation.	No water rate is charged for irrigation with the aid of rain water from Governmet banjar lands used for cultivation unless the irrigation is by Atchukattu method *i.e.*, by obstructing the flow of water which otherwise flows into an irrigation source; and by raising field bunds to a height of 1½".

L A Q.	*Ans-ver*
(iii) Water from a poramboke kunta other than a minor irrigation tank (sunk prior to the survey by the ryot by his own exertions in an acre of land).	If the poramboke kunta receives water for more than 3 months sufficient to raise irrigated paddy the poramboke kunta is being treated as a III class irrigation source and water rate is being levied at Rs 6 per acre. If the Poramboke kunta receives water for less than 3 months and the water is insufficient to raise any irrigated crop no charge is being levied. For irrigation under kuntas with the aid of the water from private patta fields gathered in such kuntas no charge is being levied
(i) If so, the rate (in terms of the No. of times) levied	If, however, water flowing to or on a defined channel is diverted to such kuntas, water rate at Rs.6 per acre is being charged.
(c)(i) The water rate being levied per acre in the case of dry lands classified as 'Manavar' on which special is rate levied	Water rate is not being levied for the irrigation of 'Manavari' lands unless they take water from a recognised Government source or from a channel flowing to an irrigation source
(ii) The water rate being levied per acre in th case of land irrigated **by the water of poramboke kunta.**	The position is as stated under item (*iii*) above.

శ్రీ పి హెచ్. మల్లికార్జున :—Agency లో ఇప్పుడు బంజరు భూములనుంచి పారేటటువంటి నీరుకు irrigation sources కానటువంటి వాటికికూడా charges వసూలుచేస్తున్నారు. ఇదివరలో సర్వే కాకపూర్వము రైతులు చిన్నచిన్న కుంటలు వాళ్లు ఏమో ఒక ఎకరము area లో తవ్వుకొని నీరును reserves చేసుకొని పెట్టుకొన్నటువంటి వాటికి వల్లపు రేట్లు వసూలు చేస్తున్నారు. విశాఖపట్నం జిల్లా Agency area లో చింతపల్లి Agency లో కొయ్యూరు వగైరా గ్రామాలలో రెండవ నంబరు వ్రాసి no charge చేస్తున్నారు. వాళ్లు, ఆ ప్రక్కన ఉన్నటువంటి ఎల్లవరం తాలూకాలో charges వసూలు చేస్తున్నారు మరి ఆ ప్రాంతములో నీరు గవర్నమెంటు చెరువులోకి వెళ్లేదికాదు. 150 మైళ్లు దూరంలో ఏలేరు నదికి పోయేటటువంటి వృథా నీరు అది అయినప్పుడు, అక్కడ వుండేటటువంటి మెరక భూములకు charge తరహా వారీగా ఎకరానికి 3 అణాలు, 5 అణాలు, 9 అణాలు, 12 అణాలు, రూపాయి, 1-2-0, 1-6-0, 1-14-0,

ఇవి మెరక భూములకు ఉండేటటువంటి రేట్లు, అయినప్పుడు పల్లపు రేట్లు 3 రూపాయలు, 5-4-0, 7-4-0 ఉన్నవి అటువంటివాటికి, గవర్నమెంటు Agencies లో ఉండేటటువంటి పూరికేపోయేటటువంటి నీరుకు extra charges చేస్తున్నారు కాబట్టి దయచేసి వాళ్లకు Agency లో కొంత సహాయము ప్రభుత్వము చేస్తారా?

శ్రీ యన్ రామచంద్రా రెడ్డి .— General question చెప్పారండి. ఇప్పుడు statement ఇచ్చినదాని ప్రకారంగా చూస్తే, ఆ చెరువు ఎక్కడ కట్టారు. పట్టాలో ఉందా, Reserve నుంచి వస్తున్నదా, దానికి storage capacity ఎంత, దానికి funds ఏ విధంగా ఉన్నాయి దానికి rate ఎంత ఉన్నది అని రకరకాలుగా ఇవన్నీ ఉన్నప్పుడు, వారు general గా అడిగితే నేను చెప్పడానికి వీలులేదండి, specific గా అడిగితే అది Rules కు వ్యతిరేకంగా వేస్తున్నారా, Rules ను బట్టి వేస్తున్నారా అనేదిచూచి Rules కు వ్యతిరేకంగా వేస్తున్నట్లయితే, దానిని తీసి వేయడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు —మూడవదాంట్లో "water from a poramboke kunta" అని ఉన్నదే, అందులో మూడు నెలలకంటే ఎక్కువగా water ఉన్నట్లయితే, తప్పనిసరిగా 6 రూపాయలు charge చేస్తున్నారు అలాంటి కుంటలు irrigation sources గా treat చేసి మరమ్మతు చేసే దానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—There is no difficulty చేయవచ్చు, ఇప్పుడూ ముటాస్ ఇవన్నీ కూడాపోతూనే ఉన్నాయి, తరువాత వాటన్నింటికి కూడాrepair చేయడానికి ప్రభుత్వము తప్పకుండా ఆలోచిస్తుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇందులో (a) (1) అవేదాంట్లో "No charge is levied for irrigation with the aid of rain water in the reserves and unreserves. అంతవరకుసరే, పోతే "but the rate of six rupees per acre is being charged for irrigation with the aid of water from the streams in the reserve forest" ఊరికే ప్రవహించి పోయేటటువంటి వాటిని గురించి, క్రింద చెరువులు ఉన్నాయి, అవి effect అవుతాయి కాబట్టి వాళ్లకు పన్ను వేసినామని అంటే కొంత అయినా అర్థం అవుతుంది, ఇక్కడేమైనా ఊరికే ప్రవహించిపోయే వాటిలో, అందులో అడవి ప్రాంతములో పంటపండించుకోవడం అంటే సంతోషమే వాళ్లకు ఆ అలవాటు రావడం సంతోషము, అట్లాంటిది incentive గానైనా ఉండాలి లేకపోతే ఇబ్బంది లేకుండా ఉండాలి. కనుక అది ఎందువల్ల మినహాయించ కూడదని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—ప్రవహించి పోతున్నాయంటే ఎటుపోతున్నాయో, ఏమిటో, క్రింద ఏమైన rights affect అవుతున్నాయా, ఏమిటి వాటిని అనుసరించే ఆలోచన చేయవలసి యుంటుంది Anyway in the agency areas the muttas are being abolished. Then onwards all these things can be thought over.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అది సంతోషమేనండి, ఎప్పుడో ఆలోచిస్తామంటున్నారు నేను చెప్పేది ఆ పునరాలోచన అది final గా తేలేంత వరకు కనీసం, 6 రూపాయలు exemption ఇస్తే, కొంత ఉపయోగపడుతుంది ఎందుకంటె వారు చెప్పింది నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. ఆ విధంగా ఏదైనా ఆయకట్టు నిర్ణయించినటువంటి వాటికి ఉంటే ఫరవాలేదు కాని, high levelలో ఎక్కడో stream లో నుంచి తీసుకొంటే, పెద్ద నష్టము వచ్చేదేమీలేదు. వాళ్లు ఎంతో చేస్తారు. మహాచేస్తే 500 ఎకరాలుచేస్తే ఎక్కువ దానికి మనము సంతోషించవచ్చును, అందువల్ల అది కాస్తా పునరాలోచించవలెనని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అయితే గౌరవసభ్యులు చెప్పింది ఇప్పుడు నేను మనవిచేస్తున్నాను. అది particular cases లో ఎట్లా affect అవుతుంది, క్రిందేమైనా affect అవుతుందాలేదా అనేది, specific గా ఎక్కడ చేస్తున్నారు అనేది తెలిసినట్లయితే ఆ విధంగా ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—క్రింద clause లో ఉన్నదండి అది, ఇంకొక విధంగా affect అయితే, మళ్లీ clauses ఉన్నాయి, దీంట్లో మాత్రం ఏమీలేదు అక్కడ అందువల్ల ఒకసారి అవి చూడండి. (2) లో, క్రింద ఏమున్నారంటే, క్రింద ఉన్నటువంటి చెరువుకు కొంత ఇదివరకే గనుక regularise చేసింది ఉన్నట్లయితే నష్టము అవుతుంది. ఆ తరువాత (3) ఇదివరకు ఉన్నటువంటి వాటిలో three months వాడుకోవడం ఉన్నదా అది రాజగోపాలనాయుడుగారు చెప్పింది. ఆ తరువాత అది channel అండి. ఆ channel నుంచి తీసుకుంటున్నారు. అవన్నీ ఉన్నాయి. ఇదేమీలేదు అసలు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—చూడవలసిందేమి ఉన్నదండి అది స్పష్టంగానే ఉన్నది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :—గోపాలకృష్ణయ్యగారు అనేది ఏమిటంటే, "No charge will be levied for irrigation with the aid of rain water for the reserves or unreserves" అని అంటే, వాననీళ్లను ఉపయోగించుకొంటే దానికి charge లేదన్నారు వాననీరు ఎక్కడైనా కొండలోపడితే అదివాగుగానే ప్రవహిస్తూవుంటుంది. కొండలలో క్రింద దానిలోపలనే streams ఉండి, in the reserve forests అవి గనుక ఉన్నట్లయితే, దానికి 6 రూపాయలు charge చేయమంటున్నారు, Streams in the reserve forests అంటే after all rain water అక్కడ పడినదానివల్లనే వస్తుంది. ఆ రెండు కూడా కాస్తా contradictory గా ఉంటాయేమో దీనిని కూడా కాస్తా పునరాలోచించడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—Streams అంటే దేనిలోనో ఒకదానిలోకి పోవాలి. క్రింద దానిని tap చేయుటకు అవకాశం ఉంటుంది కదా ! క్రింద వారు ప్రివేరయిన రైట్సు చూడవలసిన అవసరం ఉన్నదికదా ? వారికినష్టం వస్తుందికదా ? ఎట్లాగైనా అది ఇంప్లైడ్ అయియున్నది. Anyway I will get it examined.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు.—ప్రివేరయిన రైట్సు లేకున్నప్పటికీ, స్ట్రీమ్సులో నీరు 8 నెలలకు పైగా పరిపోయేదిగా ఉండదు. అయిదు ఆరు

దినాలే నీరు ఉంటుంది దానికి కూడ ఎందుకు చార్జిపసూలు చేస్తున్నారు? Exemption ఇస్తారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి —అటువంటివి specific గా ప్రశ్న వేస్తే చెప్పవచ్చును ఊహించి చెప్పడం సాధ్యంకాదు. క్రింద ఏది effect అవుతోంది? మూడు నెలలా, ఆరు నెలలా, ఎన్నాళ్ళు తీసుకొంటున్నది దానికి specific గా ప్రశ్న వేయాలి.

BHOODAN LAND IN WARANGAL DISTRICT

1238—

*2331 *Q*—*Sri A Venkateswara Rao* (*Put by Sri N Mohan Rao*).- Will the hon. Minister for Revenue be pleased to a state ·

(*a*) the total area of Bhoodan land available for assignment in Warangal district;

(*b*) whether it was assigned during year 1960-1963;

(*c*) whether local persons were preferred while assigning; and

(*d*) if not, the reasons therefor ?

Sri N Ramachandra Reddy.—(*a*) Acres 8,468-29 guntas.

(*b*) During 1960-63 an extent of Ac 584-11 was assigned to the landless poor.

(*c*) Yes.

(*d*) Does not arise.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —8,600 ఎకరాలకుపైగా భూదానం వచ్చింది 500 ఎకరాలు మూడు సంవత్సరాలలో పంచిపెట్టినట్లు చెప్పారు. మిగిలినది ఎందుకు పంచిపెట్టలేదు ? అదికూడ పంచిపెట్టుటకు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—దానం చేసినది కొంత relinquish చేయలేదు ; కొంత un-cultivable land ఇచ్చారు. కొన్ని చోట్ల title dispute ఉన్నది. కనుక ఇవన్నీ ఆలోచించవలసియున్నది

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—భూదానంలో title dispute lands, uncultivable lands — అటువంటివన్నీ ఇచ్చినప్పుడు, వారికి alternative lands ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—భూదానం ఇవ్వడంలో Compulsion లేదు, వారి దయాదాక్షిణ్యంతో ఇచ్చినటువంటివి. కొన్నిచోట్ల బిడ్డవిఇచ్చి ఉండవచ్చును హృదయ పరివర్తన వారిలో జరిగాలి గాని మనమేమి చెయుతాము ?

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :—కొత్తగా చేసిన చట్టం ప్రకారం మిగులు భూములు స్వాధీనం చేసుకొని పంచటానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి — Bhoodhan Integrated Legislation వచ్చింది. దానిననుసరించి చర్యలు తీసుకుంటారు

శ్రీ జి. సి వెంకన్న —భూదానం చేసినవాటిల్లో uncultivated lands ఎంత ? Disputes లో ఉన్న lands ఎంతో చెబుతారా ?

Sri N Ramachandra Reddy :—I do not have those particulars now.

FOREST BANJAR LANDS

1239—

*2703 Q. *Sri C. D Naidu (Put by Sri P. Rajagopal Naidu)* —Will the Minister for Revenue be pleased to state :

the steps, if any, taken so far by the Government for the distribution of cultivable forest banjar lands in Andhra Pradesh to the landless agricultural labourers, as declared recently ?

Sri N Ramachandra Reddy —It is not clear to what declaration the Member refers , but, forest lands are not available for assignment.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు —Forests లోని పోరంబోకు భూములు చెట్లు చేమలు లేనివి—పేదలకు పంచిపెట్టుతారా ? ఇంతకుముందు ఏ భూములు forest లో చేర్చాలో, వేటిన్ని తొలగించాలో అనేది పరిశీలించడానికి కమిటీ వేశారు. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలకు proposals వచ్చాయి. అలాగే కమిటీస్ వేసి forests అభివృద్ధికి అవకాశంలేని భూములను బీదలకు పంచి పెట్టుతారా ?

Sri N Ramachandra Reddy :—According to the Forest principles, the percentage in the State is only 22 per cent as against 33 per cent that is required. In any land some plants can be grown. In the normal circumstances subsession cannot be taken up.

Sri T. Balakrishniah (Satyavedu) —May I know whether any individual case can be considered when it comes before the Advisory Committee.

Sri N. Ramachandra Reddy :—There is a District Forest Committee and whenever an application is made, it is referred to that committee They are making some recommendations and at higher levels, those recommendations are examined.

శ్రీ పి. బాపయ్య .—జమీను స్వాధీనం అయిన తరువాత అక్కడ ఉన్న అడవి భూములు reserve forests గా declare చేశారు. అవి ఇదివరకు reserve forests గా లేవు. అక్కడ గ్రామాలలో ఉండే రైతులు ఆ భూములను బాగు చేసుకొని కుంటలక్రింద సేద్యం చేసుకొంటువ్నారు, అటువంటివారికి పట్టాలు ఇవ్వకుండ సాగు భూములక్రిందకు తీసుకురాకుండ అట్లాగే ఉంచారు. లెక్కలలో forest గా ఉంటోంది. రైతులు సేద్యం చేసుకొంటున్నారు. అటువంటివాటివిషయంలో ప్రభుత్వం ఏదోఒక నిర్ణయం తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—రెవెన్యూ అకౌంట్సులో forest lands అంటున్నారు. Their position is that until they have proprietary rights, they are only encroachers.

శ్రీ డి. కొండలరావు (చింతపల్లి) :—వ్యవసాయం చేసుకొనుటకు కొండ ప్రజలు చాలమంది ఉన్నారు. ఆ ఫారెస్టు బంజర్లు అక్కడ ఉన్న కొండప్రజలకు పంచి ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఇలాపంచిఇస్తే ఒక కుంటకూడ Forest పెంచటానికి ఉండదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—అక్కడ చాల కాలం నుంచి forest lands సాగుచేస్తున్నారు. దానిపైన రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఎక్కువ రేటు వేసి వసూలు చేస్తున్నప్పుడు అటువంటి భూములు రైతులకు ఇస్తారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—లేదు. వారిని evict చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

శ్రీ యం. రామగోపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న 22% forest area 33% కు పెంచాలని ఉన్నది. అందుకొరకు తక్కినది భర్తీ చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—తెలంగాణాలో బెరునీ లేండ్స్ ఉన్నవి. ఫారెస్టుకు చుట్టు ప్రక్కల గవర్నమెంటు లేండ్స్ ఉన్నవి. అటువంటివి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు వప్పజెప్పింది. అది ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు నోటిఫై చేసి objections—సెక్షను 4 ప్రకారం—invite చేస్తున్నారు. బేరూనీ లేండ్స్ అన్నీ forest lands లో కలసి పోతాయి.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—జిల్లాలలో Forest Committees ఉన్నవన్నారు. అవి function చేస్తున్నట్లు లేవు. Individual cases వస్తే కలెక్టరు రెవిన్యూ బోర్డుకు పంపిస్తున్నారు. ఆ కమిటీలు పెట్టడంజరగలేదు. అనంతపురం జిల్లాలో కనబడదు. ఆ కమిటీలు functioning లో వున్నవో లేవో పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఇదివరకు అప్లికేషన్ పెట్టుకొనివుంటే జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్, కలెక్టరు, మీటింగ్ ఎందుకు చేయలేదని అడగవచ్చును. అప్లికేషన్సు లేనప్పుడు ఆ కమిటీ మీట్ కావలసిన అవసరంలేదు. అందువల్ల అప్లికేషన్సు ఉన్నవో, లేవో చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి :—నాగార్జున సాగర్ వద్ద అయిదారువందల ఎకరాల భూమి forest area నుంచి వేరుచేశారు. గత అయిదారు సంవత్సరాల నుంచి అక్కడ ఉండే వ్యవసాయ కూలీలు పంట పండిస్తూ, కూరలు పండిస్తూ వస్తై చేస్తున్నారు. ఈ అయిదారు సంవత్సరాలనుండి P. W. D. Minister కు, మీకు, Forest Minister కు, చీఫ్ మినిస్టరుకు వరభాస్తులు, మెమోరాండాలు 20, 30, సార్లు ఇచ్చారు. వాటి మీద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు. Forest కు సంబంధించి అక్కడ ఒక చెట్టు, మొక్క లేరు. నాగులతో మిత్రులతో కూడిన

ప్రాంతం. అది వ్యవసాయ యోగ్యంగా చేశారు. అటువంటి భూములకు పట్టాలు చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—Displaced persons కు ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం హెచ్చుగా ఆలోచిస్తోంది. Encroaches కంటే, displaced personsకు ఇస్తే సాంఘిక న్యాయం చేకూరుతుందని నేను ప్రత్యేకంగా అనుకొంటున్నాను. వారు displaced persons విషయం చెబుతున్నారో, లేక encroaches విషయం సెలవిస్తున్నారో నాకు అర్థంకాలేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :—Forest లో ఉన్న భూములలో చెట్లు చేమలు లేకుండ సాగు జరుగుతుంటే—కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాన్ననుసరించి—forest gardens raise చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఆ ప్రశ్న Forest Minister కు సంబంధించినది. చెట్లు చేమలు లేని భూములు పంచిఇవ్వాలంటే, చెట్లు ఉన్న ప్రదేశమే లేకుండ పోతుంది Illicit felling జరుగుతున్నది. కనుక చెట్లు లేని భూములను కాపాడితే అవతల చెట్లు ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. చెట్లు లేనిచోట్ల కూడ plan provision లో include చేసుకుంటే afforestation కు వీలుంటుంది.

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి (ఆత్మకూరు) :—మంత్రిగారు Forest Advisory Committee విషయం చెప్పారు. జిల్లాపరిషత్తువారు, కలెక్టరు, D. F. O. కలిసి యున్నది Advisory Body యేనావారు ముగ్గురు కలసి Unanimous గా రికమెండ్ చేసిన వాటికి ప్రభుత్వం పట్టాలు ఇచ్చుటకు ఏర్పాటు చేస్తారా?

Sri N. Ramchandra Reddy —The capacity of the Committee is only advisory and not mandatory. On the merits of the case, it will be considered.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —మంత్రిగారు చెప్పినట్లు illicit fellings లేకుండా చాల సంవత్సరాల నుంచి సాగుచేస్తున్న అడవి భూములు ఉన్నవి. దేశంలో ఏర్పడిన కరువు దృష్ట్యా, అధికాహారోత్పత్తి చేయవలసిన అవసరం దృష్ట్యా ఆ భూములను చేసుకొంటున్న పేదలను evict చేయకుండా ఉంచుతారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— రెండూ కూడ కాపాడుకోవాలి. ఫారెస్టునుకూడ కాపాడుకొంటేనే మన అవసరాలు కొంత పూర్తవుతాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఒక జి. ఓ. ఇష్యూ చేయటం జరిగింది. 1949 కు పూర్వంనుండి సేద్యం ఉన్నట్లయితే దానిని కొంతవరకు కన్సిడర్ చేయవచ్చునని ఇదివరకు జి. ఓ. ఇస్యూ చేశాము. అందువల్ల కొంతవరకు లాభం జరిగింది. వాటికి పట్టాలుకూడ ఇచ్చినారు. అక్కడ కల్టివేషన్‌కూడ జరుగుతున్నది. 1949 తర్వాత ఆక్రమించుకొని సేద్యం చేసినట్లయితే వాటినుండి ఎవిక్ట్ చేయబడకారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఫారెస్ట్ ఎడ్వయిజరీకమిటీలో కలెక్టర్, జిల్లా ఫారెస్ట్ ఆఫీసర్, జిల్లాపరిషత్ చైర్‌మన్ యీ ముగ్గురు ఒక్కసారి కలవటం

చాలా కష్టంగా ఉన్నందున చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. మా ఖమ్మం జిల్లాలో చాలా కేసులు రిఫర్ చేశారు. వీరు సమగ్రంగా కలవటం చాలా కష్టము. అట్లాగే మా తాలూకాకు సంబంధించి ఒకసారి నోటీసు ఇచ్చారుగాని అప్పుడు కలెక్టర్ గారు రాలేదు. ఇట్లా జాప్యం జరుగుతున్నది. కాబట్టి అట్లా సమగ్రతో కాకుండా, ఏ ఇద్దరితోనో ఏర్పాటుచేసి, ఇలా డిలేస్ రెక్టిఫై చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి:—డిలేస్ లేకుండా చేయటానికి చర్యలు తీసుకోవచ్చునుగాని—ఒక కమిటీలో ముగ్గురు కలవటం కష్టమైతే—ఇద్దరు ఉన్నప్పుడు, ఇద్దరూ కలవకుంటే ఏమవుతుంది? అందుకోరకు కమిటీ నోటీసు ఇచ్చినపుడు ఆ సభ్యులు తప్పకుండా కలవాలి. ఒకవేళ ముగ్గురు రాకపోతే, ఇద్దరు ఉంటే, ఆ ఇద్దరు డిసిషన్ తీసుకొని పంపించవచ్చును.

శ్రీ జి సి. వెంకన్న —ఆ కమిటీ కలిసి, ఫలానాదానిని ఆ ఇండివిడ్యువల్స్‌కు ఇవ్వవచ్చునని కేసు ఏదైనా వచ్చిందా? అట్లావస్తే, ఎవరైనా ఇండివిడ్యువల్స్‌కు ఇచ్చినారా?

Sri N. Ramchandra Reddy:—That is a specific question. It has to be put to the Forest Minister.

శ్రీ ఎం రామగోపాల రెడ్డి:—అరణ్యము యొక్క ప్రభావం వాతావరణంపై ఉన్నదని, అరణ్యం తగ్గితే వర్షం తగ్గుతుందని అంటారు. అది నిజమేనా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి:— అది ఎస్టాబ్లిష్డ్ ప్రిన్సిపుల్ అండి. చెట్లు ఉన్నచోట్ల, అడవి ఉన్నచోట్ల వర్షపాతం హెచ్చుగా ఉంటుందని నేను చెప్పనవసరంలేదు అది సైంటిఫిక్ రిసర్చివల్ల తేలిన ఫలితం.

Estates in Bhadrachalam Division

1240—

*3124 Q.—*Sri N Prasada Rao (Put by Sri P Subbaiah)*:—Will the hon Minister for Revenue be pleased to state:

(*a*) when the Government proposes to take over the estates which are not yet taken over in Bhadrachalam division; and

(*b*) the reasons for this mordinate delay in taking over the said estates?

Sri N Ramachandra Reddy.—(*a*) and (*b*) All the estates in Bhadrachalam division have already been taken over by Government under the provisions of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act, 1948. As regards Malguzari system of land tenure prevalent in Nugur, Alabaka and Cherla areas, a Regulation for its abolition and introductin of ryotwari system has been prepared It has also been placed before the Andhra Pradesh Tribes Advisory Council. The Regulation will be placed before Governor for his approval, before obtaining President's assent.

NAGARJUNASAGAR PROJECT

1241—

*1380 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddy, K. Mara Reddy, N. Mohan Rao, A. Sarveswara Rao, N. Venkataswamy, A. P. Vajravelu chetty, P. O. Satyanarayana Raju, Md. Ismail and G. C. Kondaiah* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(*a*) whether the Central Government has finally decided to take over the Nagarjunasagar Project ; and

(*b*) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Public Works (Sri A. C. Subba Reddy) :—(*a*) Not yet, Sir.

(*b*) The matter is still under the consideration of the Planning Commission and the Government of India.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మినిస్టర్ ఇది తీసుకోవటానికి వీలు లేదని అన్నట్లు గుర్తు. అది నిజమేనా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇంతవరకు ఏ ఇన్‌ఫర్మేషన్ ప్రభుత్వానికి లేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—మేము ఎప్పుడు ఇది శాసనసభలో తీసుకు వచ్చినా, పరిశీలనలో ఉంది, పరిశీలనలో ఉంది, అని చెబుతున్నారు. ఈ పరిశీలన ఎప్పుడు ముగుస్తుంది ? ఇది మన రాష్ట్రప్రభుత్వంపైన వైట్ ఎలిఫెంట్ లాగా, చాలా భారంగా తయారైనది. దీనికి వడ్డీకూడ వసూలు చేయటం జరుగుతున్నది. కాబట్టి వెంటనే పరిశీలన పూర్తిచేసేటట్లుగా ప్రభుత్వంవారు వత్తిడి చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—'ఎస్'-ఆర్-'నో'-అనే రిప్లయి వచ్చేదాకా అది చెప్పవలసినదే. ఇంతవరకు ఆ మాదిరి రిప్లయి రాలేదు. నేషనల్ డెవలప్‌మెంట్ కౌన్సిల్ ఆన్ ఎగ్రికల్చర్ అండ్ ఇరిగేషన్‌లోకూడ దీనినిగురించి డిస్కషన్ జరుగుతున్నది. ఇది ఒకటే ప్రాజెక్టుకాదు. మనదేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలలో ఉన్న పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులన్నీ తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అందువల్ల కొంత కాలం పడుతుంది. నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రెపరేషన్‌లో దీని విషయం ఏమైనా తేలుతుందేమో ! It will take some time.

POCHAMPAD PROJECT

1242—

*1381 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddy, K. Mara Reddy, and C. D. Naidu* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(*a*) the allotment made for Pochampad Project, during Third Five Year Plan in view of the clearance given by the Central Government; and

(*b*) whether any foreign aid is coming for the execution of the above Project ?

Sri A C Subba Reddy —(*a*) The III Plan provision for the Pochampad Project is Rs 367 14 lakhs.

The Government of India were addressed for provision of additional funds for expenditure on the project in the III Plan period , but they informed that, from the immediate agricultural production point of view, the existing provision for the Pochampad Project for the remaining period of the III Plan is considered sufficient, particularly as the project is still in the initial stage of construction

(*b*) No, Sir

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు:— విదేశీ సహాయం అవసరం లేకపోయినట్లయితే, యీ మొత్తం డబ్బు కేంద్రప్రభుత్వమే ఇవ్వటానికి పూనుకొందా ?

శ్రీ ఎ సి. సుబ్బారెడ్డి — మన ప్లాన్ సీలింగ్‌లో దానిని ప్రొవైడ్ చేసుకోవచ్చును.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— దీనిలో ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ ఎంత ఇన్వాల్వ్ అయిఉన్నది ? అది కేంద్రప్రభుత్వం మనకు శాంక్షన్ చేసిందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — దీనిలో 120 లక్షల ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ రావాలి. అందులో 21 లక్షలు ఇండిజినెస్ మెటీరియల్‌ను ఇతరదేశాలనుండి తెప్పించాలి. అందువల్ల యీ 81 లక్షలు యీ మూడవప్రణాళికలో రిలీజ్ చేయమని మనం సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అడిగాము. ఇంకా ఏమీ రిలీజ్ కాలేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— అసలు ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి.— అసలు ప్రతి ప్రాజెక్టు ఎస్టిమేషన్‌లోనే, ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ పోర్షన్ ఏమి, యీ పోర్షన్ ఏమి, అని ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే ప్రాజెక్టుకు ఒప్పుకొన్నారో, అప్పుడు ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్‌కు కూడ ఒప్పుకొన్నట్లే.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.— అది నిజమే. అయితే అది శాంక్షన్ చేసిందా ? మనం తెప్పించుకోవాలంటే శాంక్షన్ చేయాలికదా. హెవీ ఎర్త్ మూవింగ్ వెహికిల్స్ తెప్పించుకోవాలన్నా, ఏవి తెప్పించుకోవాలన్నా ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ అవసరము. అందువల్ల అవి లేకపోవటంవల్ల, పోచంపాడులో వర్క్ ప్రోగ్రెస్ కావటంలేదని డక్కన్ క్రానికల్‌లో ఒక రిపోర్టు వచ్చింది. అందువల్ల హెవీ ఎర్త్ మూవింగ్ వెహికిల్స్ తెప్పించుకోటానికి ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ లోటు కూడ ఉంది. అది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇంతవరకు అంగీకరించలేదని ఆ రిపోర్టులో ఉంది. అది ఎంతవరకు నిజం ?

శ్రీ ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి.— ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ లేదని—అక్కడ వర్క్ నిలిచిపోలేదు. మనం యీ ప్లానులో ప్రొవైడ్ చేసిన డబ్బు చాలక, ఇంకా కొంత

ఎడిషనల్ ఎసిస్టెన్స్ ఇవ్వమని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడిగితే, ఇది ఇన్షియల్ స్టేజ్, అందువల్ల ఇవ్వటానికి లేమి అన్నారు. ఫారెన్ ఎక్స్ఛేంజ్ లేనందువల్ల ఇది సిలిచిపోలేదు. ఫారెన్ ఎక్స్ఛేంజ్ కూడ బహుశా అప్పుడప్పుడు కొద్దికొద్దిగా ఇస్తూఉంటారు ఈ ప్లానుయొక్క ఆఖరు సంవత్సరంలోకూడ దాదాపు 92 లక్షల రూపాయలు దానికోసం ప్రొవైడ్ చేశాము.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి (భువనగిరి) — అధ్యక్షా, ఫారెన్ ఎక్స్ఛేంజ్ కొరతవల్ల మెషినరీ తెప్పించజాలక పోవటంవల్ల అక్కడ పనులు కుంటుపడు తున్నవని గతంలో తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీలో మాకు రిటెన్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చారు. గతంలో యీ విధంగా జరిగింది. జరగలేదని మంత్రిగారు అంటారా? ఇంతకుముందు ఏమి జరిగినా — మునుముందు అట్లా జరగకుండా ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి — ఒకవేళ యిచ్చి ఉండవచ్చు దానివల్ల కాదు. ఇప్పుడు మనకు ఉండే 300 చిల్లరకోట్లు foreign exchange లేకుండా ఖర్చుపెట్ట వచ్చు. అందులో యితర ప్రాజెక్టులనుంచి కొంత దానికి కావలసిన సామగ్రి ఉపయోగించి ఖర్చుపెడుతున్నాము. Foreign exchange, ఈ సంవత్సరం అయినా మనకు earthen dam కు equipment కావాలి Earthen dam కు ఈ సంవత్సరం అయినా యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను

శ్రీ ఎమ్ రామగోపాలరెడ్డి — రు 8 కోట్ల పైచిలుకు 3rd Five Year Plan లో ఖర్చుపెడతాము అన్నారు. ఏదైన phased programme ఉన్నదా? Fourth Five Year Plan లో ప్రతి సంవత్సరము ఎంత ఖర్చుపెడతారు?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — Fourth Year Plan కు అంతా 66 T. M. C. Water కు కావలసిన reservoir complete చేయాలని ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ విజయరంగారావు (మెట్పల్లి) — Work men లేక పని suffer అవుతోంది.

శ్రీ ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి — పని suffer కాలేదు Earthen dam కొంత ఉన్నది. దానికోసం earth moving equipment కావాలి. ఇప్పుడు foundations వాటిలోనే 800 కోట్లచిల్లర సరిపోతుంది.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు:— ఆ equipment కోసం ప్రయత్నం చేసినారా? Indent చేసినారా? వచ్చే సంవత్సరం ఏ మెషినరీ కావలసి ఉంటుందో దానికోసం apply చేసినారా? దానికి కావలసిన foreign exchange ఉన్నదా?

శ్రీ ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి — దీనికేగాదు, ఎప్పుడూ ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంటారు. మనకు projects చాల ఉన్నాయి. ప్రతి ప్రాజెక్టుకోసం foreign exchange కావాలని వాళ్లు ప్రయత్నం చేస్తారు, కొన్నిటికి యిస్తూ ఉంటారు. అన్నిటికి orders place చేస్తూ ఉంటాము. అందువల్ల యిది regular గా జరుగుతూనే ఉంటుంది. Year after year month after month.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— దీనిలో ఈ foreign exchange ఎంత sanction చేశారు, ఎంత కావాలని అడిగారు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — 92 లక్షలు అని యింతకుముందే చెప్పాను. ఇంతవరకు ఏమి sanction లేదు It is in initial stage అన్నారు. 92 లక్షలలో ఈ సంవత్సరం 80 లక్షలవరకు foreign exchange యిస్తారు. Foreign exchange sanction చేసే ఆ Engineer's Committees లో papers అన్నీ pass అయిపోయినాయి. ఈ సంవత్సరం యిస్తారు అని Rs 80 lakhs provide చేసుకున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మంత్రిగారు జవాబుచెప్పుతూ రు. 300 కోట్లలో foreign exchange కూడ ఉన్నది అన్నారు. 300 కోట్లా దానికి ఖర్చుపెడుతున్నది ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — రు. 300 కోట్లలో foreign exchange కు సంబంధించిన డబ్బు 80 లక్షలు ఈ సంవత్సరం provide చేశాము. ఈ డబ్బు కట్టనిదే foreign exchange ఎట్లావస్తుంది. ఒకవేళ allow చేసినా 300 కోట్ల చిల్లరలో foreign exchange portion వట్టుకొనే మనకు plan డబ్బు యిస్తారు గాని foreign exchange డబ్బు లేకుండా యివ్వరు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— నా point catch చేయలేదు. దానికి ఖర్చుపెట్టేది రు. 300 కోట్లు అన్నారు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— రు. 300 లక్షల చిల్లర అన్నాను.

శ్రీ టి. కె ఆర్. శర్మ:— ఇంతకుముందు వేసినటువంటి ప్రశ్నలలో, యింతకుముందు చర్చలలో ఒకటిమాత్రం reveal అయింది. ఈ ప్రాజెక్టు work చాల నిదానంగా, ఆలస్యంగా జరుగుతూ ఉన్నదని. దానికి కారణాలు ఏమిటో పరిశీలించి తక్షణం పని చురుకుగా సాగేదానికి ప్రభుత్వంవారు ఎటువంటి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారో వివరిస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఈ project clearance వచ్చి 6 నెలలు అయింది. అంతకుముందు project clarance లేదు. ఈ plan లో 20 నెలలే ఆ ప్రాజెక్టు మీద work చేయవలసి వస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి —డా. చెన్నారెడ్డిగారు Regional Committee Sub committe, Development committee Chairman గా ఉన్నప్పుడు వారు ఢిల్లీకి వెళ్ళి Planning Commission members తో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఇరిగేషన్ మంత్రితో represent చేశారు. Written గా memorandum యిచ్చారు. తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అంతంవరకు పోచంపాడు పెర్మిస్తామని assurance ఇచ్చారు. దాని తరువాత Development Committee, Regional Committee ప్రభుత్వానికి memorandum సమర్పించినది. దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది? తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రు. 8 కోట్ల చిల్లర మాత్రమే sanction చేశా

ము అంటున్నారు. తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ unanimous గా చేసిన recommendation కు ఏగతి పట్టినది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—వారు చెప్పినది నాకు యిక్కడ records లో ఏమిలేదు. ఇది మొన్ననే అక్టోబరులో sanction అయి వచ్చినది. 10 నెలల క్రిందటనే sanction అయి వచ్చినది. Regional Committee కి సంబంధించినది నాదగ్గర ఏమి information లేదు. Third Plan లో 10 నెలల క్రిందటనే clearance వచ్చినది. 4th plan లో complete అవుతుంది అనుకుంటాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారావు (జగిత్యాల).—ఈ ప్రాజెక్టునుంచి ఎప్పుడు నీరు యిచ్చే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదో సెలవిస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి —Programme ప్రకారం 1969 లో ఇవ్వగలము అనుకుంటున్నాను.

SRISAILAM PROJECT

1243—

*1377 Q—*Sarvasri P Rajagopal Naidu, P Narayana Reddy K. Mara Reddy, and C. D Naidu* —Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(*a*) whether Global tenders were called for to execute the Srisailam Project;

(*b*) if so, to whom the tender was finally given ; and

(*c*) what is the foreign exchange required for the Project ?

Sri A. C. Subba Reddy.—(*a*) Yes, Sir.

(*b*) The tenders have not yet been finalised.

(*c*) About Rs. 1,200 lakhs.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు .—ఏ ఏ దేశాలనుంచి tenders వచ్చినాయి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి.—దేశాలనుంచి రాలేదు. మూడు యిక్కడనుంచే Foreign collaboration తో వచ్చినాయి.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—అవి చెప్పలేదుగదా?

Sri A.C Subba Reddy:—(1) Hindusthan Construction Company, Bombay.

(2) Patil Engineering Company.

(3) Jayanthi Construction Company.

(4) Joshi and Company.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—ఈ మూడు కంపెనీలలో ఏ ఏ దేశాల యొక్క foreign collaboration ఉన్నది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఇంచుమించు అందరకుకూడ American Colaboration.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —Tenders పిలవడంలో ఆలస్యం జరిగినందున dam site లో ఏమి పనిలేదు వచ్చిన కూలీలు, వాళ్ళందరు వెళ్ళిపోతున్నారు వాళ్ళకు alternative గా ఏదైన పని కల్పించి workers అక్కడ ఉండేవిధంగా చూస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి.—పని ఉంటే తప్పకుండా పని కల్పిస్తాము. Tenders పిలిచాము. కొంత జాప్యం జరిగింది. Tenders decide చేయడానికి యింకొక కమిటీ వేశాము. అదంతా కాలేదు కాబట్టి జాప్యం జరిగింది. అయితే ఈ సంవత్సరాంతం వరకు మేజర్ డామ్ కట్టవలెనని ఈ plans లో మొదలు పెడుతున్నారు కడతారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—శ్రీశైలం, నాగార్జున సాగర్ పెద్ద ప్రాజెక్టులు వీటికి డబ్బు యిన్నాళ్ళనుంచి Central Government ను యివ్వమని అడుగుతున్నాము కాని ఒక ధోరణి అగుపడుతున్నది Centre ను handover చేసుకోమని వాళ్ళనే construction చేయమన్నట్లు ఉంటుంది. మనం డబ్బు మాత్రమే అడుగుతున్నాము అని మేము అనుకుంటున్నాము. దీనిలో clarification కావాలి.

శ్రీ ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి.—అంతేనండి వాళ్ళు కట్టేది కాదు. వాళ్ళ finance చేస్తే మనం కట్టాలి.

AIRSTRIP AT SRISAILAM

1244—

*3079 Q —*Sri P.O Satyanarayana Raju* (*Put by Sri P V. Ramana-(kondakarla*):-Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state.

(*a*) whether it is a fact that the Government propose to construct an Airstrip at Srisailam;

(*b*) if so, whether the site has been selected,

(*c*) when is the construction likely to start;

(*d*) what is the estimated expenditure ; and

(*e*) when will it be completed ?

Sri A. C Subba Reddy —(*a*) The question whether Airstrip should be constructed at Srisailam or not is under consideration.

(*b*) Several alternative sites are being examined in consultation with Civil Aviation Authorities.

(*c*) The construction will start after a decision is taken regardi g Airstrip and after detailed estimates to be prepared by the Chief Engineer are sanctioned by Government.

(*d*) & (*e*) Do not arise as the estimate has not yet been prepared.

INLAND WATER WAYS COMMITTEE

1245—

*2354 Q—*Sri P O Satyanaranyana Raju (Put by Sri P.V Ramana)*:—Will the hon Minister for Public Works be pleased to state ·

(*a*) when the Inland Water Ways Committee was constituted by the Government of Andhra Pradesh ,

(*b*) the names of the members of the said Committee ; and

(*c*) the functions of the Committee ?

Sri A. C Subba Reddy —(a) The Inland Water Ways Transport Committee was constituted in G O. Ms. No 1315 Public Works and Transport, dated 8-5-1956 by the Government of Andhra State.

(b) The following are the official and non-official members of the Committee.

Official Members ·

1.	Chief Engineer, Major Irrigation and General,	President
2	Superintending Engineer, Dowlaishwaram Circle,	Member
3.	Superintending Engineer, Vijayawada Circle.	,,
4.	Superintending Engineer, Nellore Circle.	
5.	Superintending Engineer, Highways Circle IIIrd circle, Eluru.	,, ,,
6	Collector, West Godavari.	
7.	Collector, East Godavri.	,,
8.	Collector, Krishna	,,
9.	Collector, Nellore.	,,
10.	Superintendent of Police, East Godavari.	,,
11.	Superintendent of Police, West Godavari.	,,
12.	Superintendent of Police Krishna.	,,
13.	Superintendent of Police, Nellore.	,,
14.	State Port Officer, Kakinada.	,,
15.	Executive Engineer, Krishna Central Division, Vijayawada.	Member, Secretary,

Non-Official Members ·

1. Chairman, Zilla Parishad, East Godavari.
2. Chairman, Zilla Parishad, West Godavari.
3. Chairman, Zilla Parishad, Krishna.
4. Chairman, Zilla Parishad, Nellore.

5 Sri D Bhaskara Rao, Nominee of Andhra Chamber of Commerce.

6. Sri P.V Raghavaiah, BA., President, Andhra Navika Sangham Vijayawada

7. Sri Vemula Appaiah, Secretary, Aparala Varthakula Sangham, Vijayawada.

(Member representing the grain merchants).

8 Sri V. S Koteswara Rao, President, Godavari Timber Merchants Association, Rajahmundry.

9 Sri Pichaikcan Chetty, President of the Madras and Andhra Boat-man Union, Madras (Member to represent the users of Buckingham canal).

10. A nominee of th Andhra Pradesh Navika Sangham, Rajahmundry. 11. One Member from the Andhra Jana-Maca Sabha (appointed during 1963)	The names of these nominees have to be suggested by the associations concerned and Executive Engineer, Krishna Central Division (Secretary) has been asked to obtain nominations and take futher action in this regard.

(c) The Committee was constituted with a view to devise ways and means for the effective utilisation of the Inland Water Ways This Committee will ordinarily meet once in six months at Vijayawada.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇది అడ్వయిజరీ కమిటీయా, లేక కొన్ని పర్పసెస్ కొరకు నియమింపబడిన అడహాక్ కమిటీయా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — అడ్వయిజరీ కమిటీయే —to advise the Government on the implementation on inland water ways.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇందులో తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ప్రెసిడెంట్సు యింకా యితరులు వున్నారు. గుంటూరు జిల్లా కమిటీ ప్రెసిడెంటు ఎందువలన exclude అయినాడు?

శ్రీ ఎ సి. సుబ్బారెడ్డి ·—అప్పుడు appoint చేసినవారు ఆ మాదిరిగా చేశారండి.

ENGINEERING RESEARCH STATION AT HIMAYATSAGAR

1246—

*819 (4306) Q —*Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state .

(a) whether the Engineering Research Station at Himayatsagar is going to be expanded this year ; and

(b) if so, the details thereof ?

Sri A. C. Subba Reddy : (a)—Yes, Sir.

(b) As per programme for 1964-65, the construction of administrative buildings and Director's residence at Himayatsagar has been started and it is programmed to complete the Director's quarters during the current year Apart from this, the Department has programmed to purchase research equipment worth Rs 1,64,000 for the various laboratories during the year An amount of Rs 64,800 has been earmarked towards experimental charges

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — స్పెసిఫిక్ గా ఏ ఏ సబ్జెక్ట్సుపై పరిశోధన జరగబోతున్నది?

Sri A C Subba Reddy — Hydro Electric Laboratories, Engineering Material Laboratories, Soil Mechanics Laboratory, Physics, Chemistry Laboratories, Mathematics Section, Meteriological Section and to set up certain new sections. Public Health Engineering, Pavement Design Testing Section . ... , ఈ విధంగా, యీ సెక్షన్స్ అన్నింటిలో లేబరేటరీలో test అయినవి దాదాపుగా వెయ్యికి పైచిల్లర వున్నాయి. ప్రతి డిపార్టుమెంటు నుండీ వచ్చిన కేసును పరిశోధించడం జరుగుతున్నది.

SHIFTING OF POLICE TRAINING SCHOOL TO HYDERABAD

1247—

*1645 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana* [*Put by Sri D Seetaramayya*] (*Madnapalli*).—Will the hon Minister for Home be pleased to state .

(a) whether the Government of India proposal to shift the Police Training School from Mount Abu to Hyderabad was accepted; and

(b) if so, what is the additional expenditure for this State there of ?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali khan) :— (a) Yes, Sir;

(b) Nil Sir.

ACCOMMODATION TO THE STAFF OF NAGARAM POLICE STATION

1248—

*2498 Q.—*Sri N. Ganeswara Rao (Put by Sri P V. Ramana)* :—Will the hon Minister for Home be pleased to state ·

(a) whether it is a fact that a police station is functioning in Nagaram village in Rajole taluk, East Godavari district since 50 years,

(b) if so, whether it is a fact that the Sub-Inspector of Police and all police constables are residing in rental houses ; and

(c) if so, will the Government construct a building for Police station and quarters for the staff of the said station ?

Sri Mir Ahmed Ali khan .—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Not for the present.

FIELD LABOUR CO-OPERATIVE SOCIETIES IN KAIKALUR TALUK

1249—

*3413 Q.—*Sri G Rama Rao (Put by Sri P V Ramana)* :—Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state.

(*a*) the number of Flied Labour Co-operative Societies existing in Kaikalur Taluk, Krishna District at present,

(*b*) the extent of waste land allotted to each society,

(*c*) whether there are any societies in Kaikalur Taluk without land allotted to them ; and

(*d*) is there any proposal with the Government to grant financia aid to these societies for cultivation purposes ? 1

[*The Minister for Law deputised the Minister for Co-operation and answered the question*]

The Minister for Law and Prisons (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(*a*) &

(*b*) A statement showing the extent of waste land allotted to 21 societies is placed on the Table of the House.

(*c*) Yes, Sir.

(*d*) No, Sir.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

S No	Name of the Society	Extent of land allotted (in acres.)
(1)	(2)	(3)
1.	Polukonda Field Labour Co-operative Society	90.87
2.	Sankarapadu Field Labour Co-operative Society ..	84 25
3.	Ilaparru Field Labour Co-operative Societies ..	165.59
4.	Kanukollu Field Labour Co-operative Societies ..	17.00
5.	Nutchimilli Field Labour Co-operative Societies. ..	52.00
6.	Suiganapudi Field Labour Co-operature Societies ..	[illegible]
7.	Vaivaka Christian Field Labour Co-operative Societies	1,200.00
8.	Prodduvaka Field Labour Co-operative Societies ..	218.41
9	Kocharla Sri Durga Field Labour Co-operative Societies	[illegible].76
10.	Avakuru Sri Ranga Field Labour Co-opraive Societies	272.56
11.	Malavupparagudem Filed Labour Co-operative Societies	[illegible]

(1)	(2)	(3)
12.	Utukuru Gowda Field Labour Co-operative Societies	238 00
13.	Korukollu Sri Rama Field Labour Co-operative Societies	103.23
14	Chorampudi Sri Rama Field Labour Co-operative Societies	220.00
15.	Seetharpalli Adi Andhra Field Labour Co-operative Societies	105 00
16.	Seethampalli Poor People. Field Labour Co-operative Societies	100.00
17.	Vadarlapadu Gowda, Field Labour Co-operative Societies	129.29
18.	Kovvadalanka Sri Rama Field Labour Co-operative Societies	102.00
19.	Vadarlapadu Harijan Field Labour Co-operative Societies	153.43
20.	Srungavarappadu Field Labour Co-operative Societies	860.00
21.	Tadmada Harijan Field Labour Co-operative Societies	407.00

Development of Hyderabad as Tourist Centre

1252—

*530 (3197). *Q—Sarvasri A. Sarveswara Rao (Eluru) and P Rajagopal Naidu*. —Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(*a*) whether the Central Deparrment of Tourism has listed Hyderabd as one of the twelve important places to be developed as Tourist Centres in India;

(*b*) what are the plans to create beauty spots in the City and its environs to draw foreign as well as home tourists; and

(*c*) whether the " Musi River improvement scheme" which is a part of Late Sri M. Visweswarayya's Plan for remodelling Hyderabad City on modern lines is going to be implemented?

The Minister for Labour and Transport (Sri B. V. Gurumurthy) —

(*a*) Yes Sir.

(*b*) & (*c*) The following are the plans that are being drawn up by the Municipal Corporation, Hyderabad to create beauty spots in the city and its environs to draw foreign as well as home tourists.—

(1) *Naubat Pahad Development Scheme* —It is proposed to install a Telescope; and a portion of the slope is being used as an open air

theatre for children and the two hillocks (Naubat Pahad and Kala Pahad) will be linked by a rope-way.

(2) *Imlibun island in the Musi River* —It is proposed to construct a masonary bund to store water for pleasure boating This scheme was conceived of by Shri M Visweswarayya •

(3) *Extension of Tank Bund and Beautification of the Bund.*— It is proposed to instaila fountain in the Hussain Sagar and introduce House boats in the Lake.

(4) Construction of a Ring Road around Hussain Sagar

(5) Improvements to the area around Charminar.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు ·— గోల్కొండను కూడా దీనిలో చేర్చారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — ఈ స్కీములో మాత్రం లేదండి.

FOREIGN TOURIST CENTRE AT TIRUPATHI

1253—

*2121 Q —*Sarvasri A. P Vajravelu Chetty (Kuppam) and P. Rajagopala Naidu* —Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state

(*a*) whether the State Government proposes to set up a foreign tourist centre at Tirupathi, considering the growing importance

(*b*) if so, whether the Union Government would finance to such a move ; and

(*c*) if so, to what extent ?

Sri B. V. Gurumurthy .—(*a*) At present there is no proposal for constructing foreign tourist centre (Rest House) at Tirupathi. But there is a provision in the Third Five Year Plan for construction of a Low Income Group Rest House for the home tourists as well as foreign tourists.

(*b*) & (*c*) This is a part II scheme included in the Third Five Year Plan and the Union Government are sharing 50% of the cost of the building.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:— దీనికి ఎంత ధనసహాయం చేశారు?

Sri B. V. Gurumurthy.—There is a provision to spend 40,000 rupees for the construction of L I.G House at Tirupathi for which Rs. 29,027 was already spent and during the year 1964-65 a provision is made for spending Rs. 60,000 for the same work.

PROPAGANDA VANS

1254—

*2580 Q.-*Sri P. O. Satyanarayana Raju (Put by Sri Vavilala Gopala Krishnayya)* —Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(*a*) the number of propaganda vans now available with the Publicity Department ;

(*b*) whether all of them are in order at present,

(*c*) whether there is any proposal to increase the fleet ; and

(*d*) if so, when will it be increased ?

Sri B V. Gurumurthy —(*a*) There are twenty three publicity vans available in the Information and Public Relations Department

(*b*) Only eighteen vans are in working condition;

(*c*) It is proposed to increase the fleet by two jeeps with trailors

(*d*) It will be increased by the end of this financial year.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అన్ని కార్లూ చెడిపోయివుంటే, యింక వీటివలన ప్రయోజనం ఏమిటి, ఉన్న వాటితో ఏమిచేస్తున్నారు, చెడిపోయిన వాటిని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు?

శ్రీ బి వి. గురుమూర్తి — 23 వున్నవి. అందులో 17 సక్రమంగానే పని చేస్తున్నవి. ఒకటి ప్రెస్ వారి గురించి ప్రత్యేకంగా పెట్టి వుంచబడింది. సిటీలో మూడు మాత్రం చెడిపోయినవి. రెండు డైరెక్టొరేట్ ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నవి. పోగా రెండు ట్రెయిలర్‌తో కూడిన జీపులు కావాలనే ఆలోచనవున్నది. అందు వలన, అన్నీ చెడిపోయినవి, పనిచేయడం లేదు అనడం సత్యదూరం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — వాటితో ఏమి పబ్లిసిటీ చేస్తున్నారు? పబ్లిసిటీ ఆఫీసర్ తిరిగితేనే పబ్లిసిటీ అయిపోతుందా ? లేక గ్రామాలకు పోయి నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు వాటిగూర్చి చెప్పి ప్రజల సహకారం తీసుకొన డానికి ప్రయత్నించడం జరుగుతున్నదా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— Departmental activities propogate చేయ డానికి యీ వాన్స్ వున్నవి. D P. R. O. కేవలం తిరుగుతున్నాడు అనడం నిజం కాదు.

Mr. Speaker :— Questions and answers are over.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.— అధ్యక్షా, Table పై ఒక కాగితం place చేశారు. పొలిటికల్ పెన్షనర్స్ అన్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతంగూర్చి నాకు తెలియదు గాని, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మాత్రం ఎక్స్ జమీందార్స్‌లో చాలా మంది పొలిటికల్ పెన్షన్స్ తీసుకుంటున్నవారు యిప్పటికీవున్నారు. వారి పేర్లు యిందులో అగుపడడం లేదు. 9 మంది మాత్రమే వున్నట్లుగా యిందులో [illegible] కృష్ణాజిల్లాలో ముగ్గురు [illegible]. గుంటూరు జిల్లాలో నాకు [illegible] కుటుంబాలు ఎనిమిది వున్నాయి. ప్రతి నెలా 15 రూపాయిల చొప్పున తీసుకుంటున్నారు. ఏందువలన సమాచారం యివ్వడంలో యీ తేడావస్తున్నదో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr Speaker — What is the information you want Mr. Gopalakrishnayya? Who is the concerned Minister?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— It is not mentioned here Sir Only G A (Elections-B) Department.. .

Mr Speaker — It is placed on the Table of the House along with the papers. Some information seems to have been furnished

Sri K Brahmananda Reddy — Relating to what Sir?

Mr Speaker :—Perhaps, they are still to be placed on the Table of the House. I will find out

Sri K Brahmananda Reddy —Now, Mr Gopalakrishnayya is making a small confusion Political pensions are different from assistance given to political sufferers

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Yes, Sir I am clear about the position పొలిటికల్ సఫరర్స్‌కు కాదు నేనుచెప్పేది. పొలిటికల్ పెన్షనర్స్ గుంటూరు జిల్లాలో వున్నారు నాకు, వారికి కూడ తెలుసు. పొలిటికల్ పెన్షనర్స్ ఎక్స్ జమీందార్స్ ఎవరువున్నారో వారికి నెలకు రూ. 150 లు చిలుకలూరి పేట, సత్తెనపల్లి, మలరాజు వారు —వీరందరికి యిచ్చినవి వున్నాయి. ఆ పేర్లు రాలేదు. వారు ఇప్పటికికూడ డ్రా చేస్తున్నారు రేపల్లె తాలూకాలో వున్నారు. కాంకుబైన్ డాటర్‌కు కూడ యిచ్చామున్నారు. Son of a concubine of late Dawood Ali and to certain leading families who are deprived of their livelihood by the extinction of British Rule అని ఒకటిచ్చారు. అసలు రెగ్యులర్‌గా ఫామిలీస్‌కు తీసుకుంటున్నవి పోయి ఇదొక్కటే తెచ్చారు.

Mr Speaker —Has the Chief Minister anything to say ?

Sri K Brahmananda Reddy —I must find out

Mr. Speaker —Very good. He said he will find out and let you know.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu —Before you go to the business నిన్ననో, మొన్ననో హౌస్ దృష్టికి ఒక విషయం తెచ్చాము హౌస్‌ద్వారా సమన్స్ సర్వ్ చేయడం... ....

Mr. Speaker :—It is coming up.

Sri Pillalamarri Venkataeswarulu .—I think you are going to put up the Government business.

Mr. Speaker —I am not. Sri D. Seetharamaiah, Sri T K.R. Sharma, Sri G.C.Veerkanna and Sri Sultan Salauddin Owaisi have given notice of one cut-motion, *i.e.*, No. 5 in respect of demand No. VIII which reads as follows :

"I request the hon. Speaker of the Legislative Assembly to protect the rights of the unattached members in the matter of participation in the Assembly discussions by allowing suitable time for them May I know what you mean by this and what exactly you want me to do? Please suggest as to what I should do in the future

Sri D Seetharamaiah —In discussion, Sir, only the Leader of the Opposition is allotted certain time and he distributes it according to what he feels right or otherwise What we want to express and submit to the hon. Speaker is that we should also be allotted certain time, and that time being within the control of the hon. Speaker, he must give us, unattached members, certain time, so that we can also participate. That is our intention in submitting it.

Mr Speaker :—You mean it has not been done so far and it may be done in future.

Sri D. Seetharamaiah :—It is being done now and then.

Mr. Speaker —That question does not arise at all. The question of proper opportunities being given to unattached independent members does not arise at all.

Sri K. Brahmananda Reddy —Is Mr Seetharamaiah an unattached member ?

Mr. Speaker —Yes, because he resigned from the Communist Party.

Sri K. Brahmananda Reddy —We don't know

Sri D. Seetharamaih —I want to submit that I have not resigned from the Communist Party, and that I have not joined either the Left or the Right groups of the Communist Party. I am remaining as centrist Communist. That is what I want to submit

Mr. Speaker :—So far as the House is concerned ?

Sri D. Seetharamaih :—I am unattached.

Mr. Speaker :—Unattached Communist.

Sri D. Seetharamaih :—Originally, communist members in this House were functioning under the heading C.D L.F The left group separated from it and called itself Communist Party. The right group separated and called itself Communitst Party. I am remaining still in the CDLF Sir. It does not mean that I have resigned from the CDLF.

Mr. Speaker :—I don't know. Whatever the position may be, I am not concerned. (Laughter).

(Some members rose)

Mr. Speaker .—Let me complete. Now all right, you may be a member of CDLF. Any how, you have given notice as anunattached

member. Now, there are nearly 302 members in this House. If we are working at the rate of five hours a day from 8-30 a.m. to 1-30 p.m. *i.e.*, 300 minutes, and every member gets only one minute, you are about 12 members or so and you will get 12 minutes during the course, of the five hours discussion. Are you satisfied? Will you be satisfied? Then, if supplementaries are to be allowed, I do not think within one hour, I can allow more than about 100 supplementaries. You won't get an opportunity at all—each member. This clearly implies that I have not been fair or as liberal as I ought to be to the unattached independents, but as a matter of fact, I have been trying to be as liberal as possible towards members who do not belong to any party. What time Mr Gopalakrishnayya is going to get if I go according to principle similarly, Mr Sharma, similarly Mr. Venkanna? I don't think you will get an opportunity at all. I am using my own discretion and trying to make the discussions as lively as possible. If a member studies the subject and comes prepared, I will certainly give him an opportunity according to time if I find that he is doing very well in the House. There are certain members who do not come prepared at all but simply because they want their names to appear in the press the next day they want to speak something in the House Well, I have been using my discretion.

Now, this only causes a kind of reflection on me Well, it clearly shows that I have not been fair and I have not been giving opportunity to the members. If this cut-motion is going to be allowed, what is my position? If that is not only allowed but supposing it is passed in the House, then the next minute I have to resign and get out.

Sri K. Brahmananda Reddy:—We won't allow you.

Mr Speaker:—That is a different matter. If the cut-motion is passed what is my position? Then, I would only request you one thing. If any member is aggrieved by my attitude which I am taking in the House, they are at liberty to come and discuss with me in the Chambers. Otherwise, if any member says that I have not been fair, well I will consider about it; and if a section of the members feel that I am not fair in that case I will consider what I should do.

Sri D Seetharamaiah:—My humble submission is that I never meant that the Speaker is not fair to us but that we may be allowed suitable time. You have been allowing us; I admit that But more time may be allotted for unattached independents. That is only by way of submission and request to the hon Speaker, and not as any censure on his doing. I request the Speaker not to take it in that light.

Sir, If we have wounded the feelings of the Speaker—

Mr. Speaker:—It is not a question of wounding feelings.

Sri D. Seetharamaiah:—Or if we have placed him in an irksome position, we are withdrawing the cut-motion

Sri T. K. R. Sharma:—I withdraw the cut-motion.

Mr Speaker —After all, I am a human being. I do err on occasions, I don't say I am infallible, and nobody is infallible in this world. You can certainly correct me, but not by this method of bringing forward cut-motions.

Sri D Seetharamaiah :—We submit that we are withdrawing that cut-motion.

Mr. Speaker :—I am not asking you to withdraw. I am going to disallow it myself But I only wanted to know your feelings before I disallow it so that at least if I have not been fair you can bring it to my notice by other means, and not these means According to conventions, if you are not satisfied with the treatment given to you by the Speaker, there is only one remedy left to the House and that is to bring a vote of non-confidence against the Speaker. Cut motions are usually not allowed Of course, I am going to disallow the cut motion ; that is a different matter. Then, if members are dissatisfied the first thing should be to come and represent to me in my Chambers about their difficulties But still supposing I am inexorable, very obstinate and do not treat the members properly, that is the weapon in your hands.

Now, I go to the next subject

Sri K. Brahmananda Reddy —We are just now learning that Mr Seetharamaiah is an unattached member He says, he still belongs to the Communist Party He does not belong to the right or left ; he says he is a centralist Is the House entitled to know his views on several national issues ?

Mr. Speaker —For you to act against him ?

Sri K Brahmananda Reddy :—No, Sir (Laughter) It is not that Sir. Let us know.

Mr Speaker :—We will try to find what his views are

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు:— సభ్యులు views తెలుసుకోవాలంటే ప్రయివేటుగా అడిగితే తెలుసుకోవచ్చును. House లో మీ views ఏమిటి అని అడిగే హక్కు ముఖ్యమంత్రిగారికైనా లేదు.

That is what I would like to point out to the hon. Chief Minister.

Mr Speaker :—That is what I told him.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు:— ఇక్కడ left, right అని తేలికగా ఉపయోగిస్తున్నారని చెప్పవలసి ఉన్నది. left కాదు; right కాదు. మాది Communist Party of India. వారు Communist Marxists అని పెట్టుకున్నారు. ఆ విధంగా refer చేస్తే బాగుంటుంది. కాని right, left అంటూ తేలికగా మాట్లాడడం అంగీకరించలేకుండా ఉన్నాము. Ours is the Communist Party of India.

Mr. Speaker.—Everywhere Communist parties belong to both groups in all the legislatures in the country In the Lok Sabha also that seems to be the position

Sri Pillalamarri Venkateswarulu —In the Lok Sabha also, ours is the Communist Party of India Even in the elections in Kerala వారిది Marxists అని పెట్టుకున్నారు So, it is quite evident that the Communist Party of India is Marxist Then, ours is the Communist Party of India.

Mr. Speaker —I don't think it is yet solved.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu :—Whatever may be the opinions of the members here, Sir, that is the nomenclature given by the Government of India as well as others.

Mr. Speaker :—We shall find out from Lok Sabha as to how they treat them.

RULING FORM THE CHAIR

re: SERVICE OF SUMMONS ON M L A's. THROUGH THE HON'BLE SPEAKER.

Mr. Speaker—Now, Mr. Venkateswarulu wanted to say something about the summons sent by the Second Class Judicial Magistrate, Amalapuram, for service.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— ఇదివరలో 1968 మార్చి 28 వ తారీఖున తమరు తీర్పు ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో similar issue వచ్చినది. దానికి దీనికి ఏమీ వ్యత్యాసం లేదు. పార్లమెంటరి ప్రొసీజర్ జుడీషియరికి తెలియవచ్చును, తెలియకపోవచ్చును. మరీ strict గా priveleges క్రింద వస్తుందని పట్టించుకోవలసిన అవసరంలేదు, ప్రభుత్వం ద్వారా వీరిదృష్టికి తీసుకురావాలని మీరు ఆరోజున తెలియజేశారు. ఆ సందర్భంలో చెప్పిన మాటలు ఏమిటంటే—"ఇట్టి సంఘటనలు పెరుగుచున్నందున న్యాయశాఖాధికారుల ఇట్టి పోకడలు ఇకముందుకూడా కొనసాగే అవకాశం ఉన్నందున ఇట్టి అక్రమచర్యలను అంతమొందించడానికి తమకు ఉచితమని తోచిన చర్యలు తీసుకోవలసినదిగా సభానాయకులను నేనుకోరుచున్నాను, లేని పక్షములో అధికారులపై సభా తిరస్కారమునకు సభవారు చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం కలుగును." సభానాయకులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమిచర్య తీసుకున్నారో మనకు తెలియదు. ఈ రకంగా స్పీకర్ ద్వారాను సమన్స్ serve చేయడానికి ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. ఒకరకంగా చూస్తే, చాలా తీవ్రమైనలోటుగా భావించవలసి ఉంటుంది. అక్కడ ఉన్నవారు పెద్ద lawyers; చట్టాలు తెలిసినవారు, అనుభవం ఉన్నవారు. పత్రికలను చదివేవారు. ఆ పెంట్లీలు చురుగ్గా చట్టలు చేస్తున్న సందర్భంలో పార్లమెంటరి ప్రొసీజర్ ను అర్థం చేసుకుని పాటించవలసిన అవసరం ఉన్నది. అది చేయలేదు. వారి డ్యూటిని overlook చేశారనే విషయంలో ఎవరికి ఏరకమైన అనుమానంలేదు. ఇది privilege issue అవునా

కాదా అనేవిషయంలో అనుమానం లేదు. మీరు ఇచ్చిన రూలింగ్‌లోనే clear గా ఉన్నది. సభ హక్కులను సభను అగౌరవపరచే చర్య అయినా, మొదటితడవ కాబట్టి వారి దృష్టికి తేవడానికి అవకాశం ఇస్తున్నామన్నారు. చాలా ఎక్కువ మార్జిన్ ఇదివరకే ఇచ్చారు. సంవత్సరం దాటిపోయింది. రెండవ సంవత్సరం వచ్చింది. ఇంతవరకు జుడీషియరీ దృష్టికి ఎందువల్ల తీసుకుపోలేదు ? తీసుకుపోయారా ? అయితే దానిని తప్పకుండా privelege issue క్రింద refer చేయవలసిన అవసరం ఉంటుందేమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — House లో చర్చకు వచ్చి మూడు నాలుగురోజులవుతుంది. ఈలోగా జుడీషియల్ ఆఫీసరు స్పీకరుగారికి ఏమీ వ్రాసినట్లు లేదు.

Mr. Speaker.— The Law Minister will tell us what has happened

Sri P. Rajgopala Naidu — Then let him tell.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — పార్లమెంటరీ ఇమ్యూనిటీ ఏమిటంటే సివిల్ కేసులు ఉన్నప్పటికి కూడా వాటి సందర్భంలో పార్లమెంటు చుట్టుప్రక్కల అరెస్టు చేయకూడదనేది basic principle అదిపోయి సమన్లు కూడా స్పీకర్ చేత serve చేయించాలంటే పార్లమెంటరీ ఇమ్యూనిటీ కాని గౌరవం కాని ఆలోచించినట్లు కనబడదు ఇది తప్పకుండా privilege question అవుతుంది. ఏ ప్రొసీజర్ తీసుకోవాలనేది ఆలోచించాలి. The Speaker is the head of the House. సమన్లు serve చేయాలని నోటీసు పంపడం ఉన్నతమైన స్పీకర్‌గారి హోదాకు సభ గౌరవానికి భంగకరమైనది. 17 సంవత్సరాలుగా పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీలో నడుస్తున్నాము. శాసన సభలలో కొన్ని పద్ధతులను అవలంబిస్తున్నాము. బ్రిటిషువారి కాలంలోకూడా సంపూర్ణ అధికారాలు లేకపోయినా కొన్ని prerogatives ఉంటూ వచ్చాయి. సివిల్ కేసులలోనే అమలు చేయకూడదనేది సామాన్య హక్కు అయినపుడు మీరే అమలుచేయండి అంటే ఎట్లా ? ఇది privelige question అని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ —అధ్యక్షా, ఇది చాలా తీవ్రమైనవిషయం. మీరు సెలవిచ్చినట్లు, ఇంతకుముందు ఇటువంటివిషయం ఇక్కడకురావడం తటస్థించింది, దానిపై అధ్యక్షులవారు తీర్పు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. ఇంతకాలమైన తరువాత ఈ విషయం మరల ఇక్కడకు రావడం తీవ్రమైన విషయం. తప్పకుండా ఇటువంటివి ఇకమీదట జరగకుండా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలి. దీనిని తీవ్రంగా తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—నాపాయింట్సు two fold. ఒకటి ఇదివరకే వచ్చినది. తమరు ఒక తీర్పు ఇచ్చారు పత్రికలలో ప్రచురించారు, అది అందరికీ

తెలిసినట్లే భావించాలి. అది పాయింటు one Point two-ఇక్కడ సభ్యులందరు రాష్ట్రంలో జరిగే కార్యకలాపాలు గురించి చర్చిస్తున్నారు. గ్రాంట్సు విషయం ఆలోచిస్తున్నాము. చాలా ముఖ్యమైన సమస్యలలో మనం ఉన్నపుడు సమన్లు జారీచేయడం జారీచేసిన తరువాత పోకుండా ఉంటే వారంటు వస్తుంది కనుక సమన్లు జారీచేసి ఇక్కడ కార్యకలాపాలు వదలి అక్కడకు పోవాలనడం-that is a trivial affair before this ఏదో సమన్లు తీసుకొని ఏదో కేసులో సాక్ష్యం చెప్పమనేది trivial affair పేపర్లలో ప్రచురించబడిన విషయం అందరూ చూచే ఉంటారు, కనుక ఇది తప్పకుండా privelege question అవుతుంది, ఇటువంటివి రాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. V Narasimha Rao :—Sir, on the very day you were pleased to bring the matter to the notice of the House, the Government took it up with the High Court. The High Court also felt rather embarrassed because the High Court had on the previous occasion issued very strict, very clear, unambiguous instructions regarding this matter and all the judicial officers were told that no such action of sending summons to the Speaker would be tolerated. Inspite of that, this has happened, Sir The High Court immediately contacted the officer concerned and called for his explanation The explanation of the officer has been sent to the High Court and an unconditional apology also has been sent to the Assembly I understand it was received yesterday.

Now, there is no question of defending this action of the judicial officer concerned It may be due to over-sight, but even oversight he cannot plead in defence of his action. It is now left to the Assembly and to the Hon'ble Speaker to take whatever action they think fit but I would respectfully submit that there appears to be no deliberate intent either to bring the Speaker or the Assembly into contempt and, therefore, in view of this particular extenuating circumstance, I request that the matter may be considered leniently for the last time.

Sri P. V. Rajagopal Naidu .—If the letter has come to the Speaker we want to know the contents of it.

Mr Speaker.—These are the contents of the telegram sent by the Magistrate, Amalapuram to the Secretary, State Legislature Hyderabad:

"Regarding summons issued to Venkatrao M.L.A. through Speaker, I apologise to Speaker.

Judicial Second Class Magistrate ".

This was sent yesterday and received here on the 10th.

We do not know what explanation he has submitted to the High Court. They may not forward that here.

But after I gave may ruling and after the High Court has issued circular to all the judicial officers not to send summons to the Speaker for service of summons, I received two other letters from Munsif-Magistrates in the State asking me to serve summons which were enclosed. One was from the Munsif-Magistrate, Bodhan, addressed to " the Speaker, M L Assembly (He says, " M L. Assembly ". I do not know what he means) Hyderabad

Sub :—Service of summons in O S. No. 278/1960 on the file of this Court. The N S F. V. Mohan Reddi.

One summon with duplicate forwarded for service on Sri Ramgopal Reddi, M.L.A. (witness).

The duplicate may please be returned after service on the above-witness ".

This letter has been addressed to the Speaker direct.

The other one was from the District Munsif, Visakhapatnam.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు.—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఇందులో సందేహం వచ్చింది. ఒకరు apology ని tender చేశారు అన్నారు వారెవరు. మరి ఇందులో మరొకరు మనవిచేశారు; Apology ని tender చేశారా లేదా?

Mr Speaker.—The other one is from the District Munsif, Visakhapatnam

In all these cases, the matter was referred to the High Court They, of course, took action in the matter: they called for the explanation of the concerned judicial officers.

" The matter may be dropped in view of the unqualified apology tendered by the District Munsif and as the Registrar has also warned him "—this is what I wrote with regard to the District Munsif, Visakhapatnam.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు.—ఇందాక చదివినది provoking గా ఉంది. విశాఖపట్నం మున్సిఫ్ పంపించిన Summons లో వారు use చేసిన language వింటే అర్థంఅవుతుంది. అది కూడా చదవాలని request చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—The order which I passed was this

" Here again is another Munsif-Magistrate who has sent duplicate summons to me for service on a party in a suit pending before him. Evidently, the circular issued by the High Court in this regard and the proceedings of the Assemby last year in a similar matter do not seem to have had any effect on him. The matter may be brought to the notice of the Registrar, High Court, and asked to place it before the Hon'ble Chief Justice for such action as he considers necessary and notice sent to the Munsif-Magistrate through the proper source calling

upon him to show cause as to why he should not be proceeded against for contempt of Chair After receiving his explanation I shall consider what should be done ".

This is the letter of the Munsif, Visakhapatnam :

" With reference to the communication issued to me, reference (1) cited, I am to offer my explanation as follows :

I sent the summons in question direct to the Hon'ble Speaker of the State Legislature in ignorance of the rules on the subject I regret very much for the mistake and I beg leave to apologise for the same I assure that I will not repeat the mistake in furture. I request that the matter may kindly be dropped ". This letter was addressed to the Secretary to State Legislature, through the Registrar of the High Court

This is the explantion of the Munsif-Magistrate, Bodhan : I, have the honour to submit my explanatin in the matter as follows :

Due to ignorance of the correct procedure and not being aware of the instructions contained in the relevant circular issued by the Hon'ble High Court, the summons were issued by Nazarath direct to the Hon'ble Speaker requesting for service on Sri M. Ramgopal Reddi, M.L A , and without bringing the matter to my notice they were sent with the enclosed letter. Unfortunately due to pressure of work and oversight I could not look into the matter personally. It is an accidental and unforeseen error and it is highly regretted and strictly noted for future guidance.

I request that I may kindy be excused ".

This was in February

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ఆ summons issue చేస్తూ-ఉండగా ఒకటి చదివారు—వారు use చేసిన language. At least the language must be polite. Where is that politeness in those two letters ?

Mr. Speaker :—He simply sent the summons to me to my address He did not send any ... ..

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—That is summons—may be something like that. You kindly read out that lettr.

Mr. Speaker :—Letter of .... ?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— Summons ను serve చేయాలని కోరుతూ పంపించిన letter ఉంది. The language used is rather provocative.

Mr Speaker ·—Letter from the Bodhan Magistrate, I have already read. (Pause).

"One summon with duplicate forwarded for service on Sri M Ramgopal Reddy, M L A (witness)"

"To the Speaker", From "Sri Basheeruddin Ahmed, B A., LL.B, Munsiff Magistrate, Bodhan", "To the Speaker, M L Assembly, Hyderabad", . "One summon with duplicate forwarded for service . " That is how the letter reads

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —"To the Speaker"—just addressing as to anybody else——he says, "to the Speaker" " one summons in duplicate . " " What is this ? At least he may be ignorant of the laws or of the rules, he cannot be ignorant of the politness which he has to show to the Speaker

Mr. Speaker ·—". forwarded for service on Sri M Ramgopal Reddy " The man admits that he signed it without going through the contents. The man who put it up before him has not got even .

Sri Pillalamarri Venkateswarlu ·—That is still worse

Mr. Speaker :— .. he has not the courtesy to say "Sri" Hః simply says "forwarded . "

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—కోర్టులో your Honour your Honour అని నూరు మాట్లు చెప్పినా వారికి సంతృప్తి లేదే కాని మన స్పీకరుగారిని address చేసేటప్పుడు What is the politeness they are having ?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— What we expect is some politeness from that officer రూల్సు తెలియకపోతే We could ignore. But politeness. తెలియదా? స్పీకరుగారిని unanimous గా ఎన్నుకోబడిన స్పీకరుగారిని గౌరవించాలని దానిలో "Sir" అంటే apologetic గా వ్రాస్తే We could have thought otherwise. But the manner in which they addressed such things is rather provocating.

శ్రీ ఎ. స'వ్వేశ్వరరావు —ఈ రోజులలో కనీసం accused, అని రుజువయే వరకు అయినా అతనిని గౌరవంగా పిలుస్తున్నాం. ఇప్పుడు ఆయన వ్రాసిన వ్రాత చూచినట్లయితే realisatio n లేదు, humility లేదు ఏదో మనం accused ఆయన Judge గా behave చేస్తున్నట్లు స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. అందుచేత ఒక case తో proceed అవడం యితరత్రా యిటువంటివి రాకుండా ఉంటాయి. కనుక ఆలా చేయడం మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, శాసనసభ, దానికి ఒక మర్యాదవున్నది అని మొదట అర్థము చేసుకొంటే మంచి అభిప్రాయాలవి

ఆలోచనవస్తుంది. వాకిట్లోకి వచ్చిన వారిని వెళ్లిపొమ్మన్నట్లే మిమ్ములను treat చేశారు అంతకన్న పెద్ద సమస్య లేదు. అలాంటప్పుడు దానిలో ఏమి ప్రాకారనేది ఆలోచించాలి Propriety, మన శాసన సభను recognise చేశారా? అసలు వారికి అర్థమైనదా ఈ మాత్రము కూడ అనేదానిపైన ఆలోచించాలి. నా అభిప్రాయములో ఆ language పొరపాటు—మనకు ఒక కాపీ పంపారు. ఎవరికి వ్రాసినా అట్లాగే వ్రాస్తారేమో వారిని మార్పుచేయవలసినది గవర్నమెంటు డెమక్రసీలో కాస్త మర్యాదగావుండే భాష నేర్చుకోవాలని directive ఇవ్వవలసిన అవసరంవుంది. వారికి మీరు చెప్పడము అందరికి ఉపయోగ పడుతుంది. ఏ privelege అయినా కూడ క్షమాపణతో ఆఖరు అని నా అభిప్రాయము

Mr Speaker —Very good. Thank you very much, Mr. Gopala Krishnayya.

(Pause)

Let us not take a very serious notice of these things for this reason · we are what we are. Either we go up in the estimation of the public by our conduct here or we go lower down Simply because one Magistrate or Judicial Officer says or does not address me as "Sir", I do not go down. Let us not depend upon what other people say or write to us. Let us try to conduct ourselves in a dignified way Even in these cases, in view of the apology tendered by the Magistrate, let us take a very liberal view. As a last chance, we shall drop the matter.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —My point is this. Let us at least point out ..

Mr. Speaker :—That is there. But we shall take a liberal view . .

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Let us at least point out the mistakes committed by them in addressing Let them use at least some polite language.

Mr. Speaker :—That the High Court has done.

Sri T Balakrishnayya :—The judicial officers——they are not lay people; they are responsible officers; they are well-conversant with the rules and laws and other things. When they write to the Speaker, they should know the contents of the letter and all that and they must be very careful whether there is any provision to address the Speaker or send the summons to serve upon the members. They are giving little importance to this House and also to the members of this House because of the recent controversy between the legislature and the judiciary. That is also prevailing in their minds. That should be removed from their minds by taking necessary and serious action against the judicial officers. I therefore submit that this matter should not be left lightly and they should be properly dealt with.

Mr. Speaker :—In the course of his explanation, the Magistrate has admitted that even without reading the contents of the letter .

Sri P. V Narasimha Rao :—That is exactly the point He never realised that he was addressing the Speaker

Mr. Speaker :—. . not that he knew as to whom he was addressing and all that He says he has blindly signed the paper which was placed before him, without even going through the contents of the letter. He admitted it If they have done it consciously knowing as to whom the letter was being addressed, then it was intentional, but when the judicial Officer says that he signed the paper without even going through the contents of the letter, it is rather a serious thing for the High Court to take action against him. But so far as we are concerned, we are only concerned whether he has done it intentionally

Sri T. K. R. Sarma —It is not a question of intention, Sir Moreover, the hon. Speaker was just now telling that it is not a thing that has to be taken note of from the personal point of view. Her the matter relates to the dignity of the House as well as the position occupied by the hon. Speaker here As the hon. Speaker was observing, it is not a matter that is concerning any particular individual or person. As such, the conduct of these judicial officers is really so bad that some action has to be taken.

Mr Speaker :—Anyhow, we shall try to be more magnanimous. We shall drop the matter as a last chance.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—అధ్యక్షా, మనము ఏమిచేసినప్పటికి మరొకటి వుంది. ఒక జడ్జిమెంటులో High Court యొక్క జడ్జిమెంటును కూడ violate చేసి తీర్మానము చెప్పిన జుడీషియల్ ఆఫీసర్సు వున్నారు "మీకు వ్రాసినపుడు నేను personal గా చూడనేలేదు" అని అన్నారు నేను సరిగా చూసుకోలేదు. Oversight అనేశారు. ఆ విధముగా జుడీషియల్ అథారిటీస్ చేసినట్లయితే **justice** అనేది వుండడానికి ఏమి వీలువుంది? కాబట్టి హైకోర్టు విషయము, జాగ్రత్తగా వేవర్సు పరిశీలించమని అయినా instructions ఇస్తే మంచిదేమో!

Mr. Speaker :—That is the look out of the High Court We have issued instructions a number of times and the High Court also issued not one circular but two circulars But inspite of all that, all these things have happened. They are also very much worried about. We shall drop it as a last chance Let us be magnanimous.

Sri P. V Narasimha Rao .—We will tell the High Court that it is definitely the last time that it is going to be dropped.

Mr. Speaker.—In view of the apologies tendered by the Judicial officers I hope the House would agree for dropping the matter.

PAPAERS LAID ON THE TABLE

RULE RELATING TO LEVY OF FEES FOR THE SUPPLY OF WATER FROM ANY WATER WORK VESTED IN A GRAM PANCHAYAT TO SELD BEDS.

(G O. Ms. No 57, Panchayati Raj, dated 19th January 1965).

The Minister for Panchayati Raj (Dr M N Lakshminarasiah) — Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (5) of Section 217 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964, a copy of the rule relating to levy of fee for the supply of water from any water work vested in a Gram Panchayat to seed beds issued in G. O Ms No.57, Panchayat Raj Department, dated 19th January 1965 which has been published in the Rules Supplement to Part VII of the *Andhra Pradesh Gazette*, dated 4th February 1965.

AMENDMENTS TO THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES RULES 1964.

(G. O Ms No. 50) Home (Transport-I) Department, dated 11th January 1965

Sri B. V. Gurumurthy :—Sir, I beg to lay on the Table copies of G. O. Ms No. 50, Home (Transport—I) Department dated the 11th, January 1965 and G O. Ms No 153, Home (Transport-I) Department dated the 27th January, 1965 containing amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964, as required under sub-section (3) of section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939 (Central Act 4 of 1939).

Mr Speaker :—Papers laid on the Table.

THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1965-66.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

DEMAND NO. I—LAND REVENUE— Rs 92,95,000.

DEMAND NO. IV—SALES TAX ADMINISTRATION—Rs.66,95,000.

DEMAND NO. X—DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS— Rs 7,64,24,000

DEMAND NO. II—EXCISE DEPARTMENT—Rs.1,26,53,000.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి.—అధ్యక్షా, బంజరు భూములను పేర్తము చేయడానికి ప్రభుత్వము ఒక పథకాన్ని తయారుచేసినట్లు రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు తమ వివరణ తెలిపారు. అందులో 1963 మే 1వ తేదీవరకు రెవెన్యూ శాఖ-ఒక పథకాన్ని తయారుచేసినది అని చెప్పారు. 2 సంవత్సరాలు గడచిపోయినప్పటికి అది అమలులోకి ఎందుకు తీసుకొనిరాలేదో అర్థము కావడములేదు. ఈ సంవత్సరమైనా అమలులోకి తీసుకొని వస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వము 11 లక్షల రూపాయలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 5 లక్షల రూపాయలు మొత్తము 16 లక్షల

రూపాయలు ఈ సంవత్సరము ఖర్చు పెడుతున్నామని, సహకార సంఘాల రిజిస్ట్రారు స్వాధీనములో వుంచాము అని చెప్పారు.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

చాల సంతోషము. ఈ పథకము క్రింద 21,979 ఎకరాల భూమిని సేద్యములోకి తీసుకొని వస్తున్నట్లు ఇందులో తెలిపారు. 1965-66 లోనే ఈ 16 కోట్లు పెడతామనివుంది. 2 సంవత్సరాల క్రిందట తీసుకొన్న నిర్ణయము ఏ కారణాలవల్ల అమలులోకి రాలేదో చెప్పలేదు. ఈ సంవత్సరమైన 16 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఈ పథకాన్ని జయప్రదము చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. నిన్న ఉపన్యాస సందర్భములో నేను చెప్పాను. రామన్నపేట తాలూకాలో అడ్డగొడూరులో 600 ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూమి వుంది. దాని మీద ఎవరూ ఖబ్జా చేయలేదు అది రెడీగావుంది. వెంటనే దానిని తీసుకోండి. ఈ స్కీము జయప్రదమవుతుంది. ఈ భూమి రోడ్డుమీదవుంది సారవంతమైన భూమి చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Excise Department కి సంబంధించి 1 కోటి 26 లక్షల 53 వేలు డిమాండు వుంది. ఈ డిపార్టుమెంటు పరిపాలన ఎంత అధ్వాన్నముగా వుందో ధర్మభిక్షంగారు చాల వివరముగా చెప్పారు. ఏ డిపార్టుమెంటులో లేనంత లంచగొండితనము ఈ డిపార్టుమెంటులో వుంది. ఈ డిపార్టుమెంటు మంత్రి. గారికి ఎక్సైజు, ప్రొహిబిషన్ తప్ప ఇంకేమీ శాఖలులేవు. ఈ మంత్రిగారు, ఈ డిపార్టుమెంటు పూర్తి నిద్రావస్థలో వుందని చెప్పక తప్పదు. ఇందులో వున్న లంచగొండితనము తగ్గించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నదా అంటే లేదని చెప్పగలను పాపము పెరిగిపోయినట్లు ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటులో లంచగొండి విధానము పెరిగిపోతోందని ఒక్క మాటలో చెబుతున్నాను. అయితే ఈ సంవత్సరం 1163 దుకాణాలకు వేలంలేకుండా యిచ్చామన్నారు తెలంగాణాలో 5745 దుకాణాలు వున్నాయి. 1363 దుకాణాలకు వేలం లేకుండా టాపర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇచ్చామన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 4578 దుకాణాలను వేలంపెట్టి పెద్ద పాటకు ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. దీనివల్ల మధ్య దళారీలు కాలుమీద కాలువేసుకొని కూర్చుని బోలెడు సంపాదిస్తున్నారు. కనుక వీటిని వారి చేతుల్లో పెట్టకుండా టాడి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు లాభం కలిగేటట్లు చర్యలు తీసికోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం టాడి సొసైటీలకు మాదిలాలాను రు. 6-4-0ను పెచ్చించి యిస్తున్నారు. ఇది మొదటి సంవత్సరం వుండేది, ఈ సంవత్సరం వుండదు. ఈ సంవత్సరం వుండేది వచ్చే సంవత్సరం వుండదు ప్రతి సంవత్సరం ఇలా పెంచుకొంటూ పోవటంవల్ల వారు మాకు సొసైటీ అక్కరలేదని రాజీనామా యిస్తున్నారు. రెండోసారి అబ్కారీలను వేలం వేస్తున్నప్పుడు గత సంవత్సరంకంటే తక్కువ వస్తున్నది. ఏ సొసైటీకూడ 4, 5 సంవత్సరాలనుండి రెగ్యులర్‌గా, [illegible] లేదని మనవిచేస్తున్నాను. కనుక అలా ప్రతి సంవత్సరం రు. [illegible] వ.పై పెంచే పద్ధతి సరైనది కాదు కనుక దానిని స్వస్తిచెప్పాలని

మనవిచేస్తున్నాను. రెవెన్యూ డిమాండుపై అనేకమంది అనేక సూచనలు ఇచ్చారు. వాటన్నింటిని దృష్టిలో వుంచుకొని రెవెన్యూ మంత్రిగారు సంతృప్తికరమైన సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎక్సైజ్ మంత్రిగారుకూడా ఆ డిపార్టుమెంటులో పెరిగిపోతున్న అవినీతిని, లంచగొండితనాన్ని రూపుమాపటానికి ఏమి చర్యలు తీసికొన్నారో చెప్పాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు (ఎక్సైజు, మద్యనిషేధ శాఖల మంత్రి).— ఈ ప్రొహిబిషన్, ఎక్సైజ్ డిమాండుమీద చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడారు. ప్రొహిబిషన్ జయప్రదం అయినదా లేదా అనేది కాంట్రవర్షియల్ పాయింట్. అది ప్రపంచం అంతా కాంట్రవర్షియల్ పాయింట్. అమెరికాలో పెట్టారు, ఇంకా అనేకచోట్ల పెట్టారు. కొంతమంది జయప్రదం అయినదంటున్నారు, కొంతమంది కాలేదని అంటున్నారు. నేను జయప్రదం అయినదంటున్నాను. జయప్రదం అయిందంటే 100 కి 100 పాళ్లు అయినదని కాదు. మనం మూడు రకాలైన laws చేస్తూవుంటాము. ఒకటి సాంఘికమైన laws ప్రొహిబిషన్ అంటే యాంటిడేరిలా అంటే, యాంటిగాంబ్లింగ్ అంటే—ఇవన్నీ. రెండవది పన్నులు విధించటం. సివిల్ లిబర్టీస్—ఇవి వేరుగా వుంటాయి. సాంఘిక laws నూటికి నూరుపాళ్లు జయప్రదంకావు. మర్డరర్స్‌కు ఉరిశిక్ష వేసినంత మాత్రాన మర్డర్స్ తగ్గుతున్నాయా అంటే లేదు. ఇటువంటివి 100 కి 100 పాళ్ళు తగ్గించటానికి వీలులేదు. ప్రొహిబిషన్ లా చేసినంత మాత్రాన 100 కి 100 పాళ్లు జయప్రదం అవుతుందని కాదు. కాని జయప్రదం అయినదని ఎందుకు అంటున్నానంటే ప్రొహిబిషన్ వున్నచోట, లేనిచోట చూస్తే చాలా తేడావుంది. ఆంధ్రలో ప్రొహిబిషన్ వుంది, హైదరాబాదులో లేదు. అక్కడకు, ఇక్కడకు తేడావుంది. ఇక్కడ ఎక్కడపడితే అక్కడ లిక్కర్‌షాప్స్ వున్నాయి. నిద్ర లేవగానే ఎక్కడపడితే అక్కడ ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్స్ — లిక్కర్ బ్రాంది త్రాగండి అనే బోర్డులు కన్పిస్తాయి. వాటివల్ల పెద్దవారినుండి చిన్నవారివరకు అందరూ ఇన్‌ఫ్లూయన్స్ అవుతారు. ఎక్కడబడితే అక్కడ పెద్దపెద్ద బోర్డులు తెనెమాదిరివుంది, బ్రాంది త్రాగండి అని. త్రాగవద్దని మనం ఎవరికి చెప్పటంలేదు. మనం ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్ చేయటంలేదు. త్రాగినవారిని అరెస్టు చేస్తున్నాము. సిగిరెట్లు కాల్చటంవల్ల లంగ్స్ కేన్సర్ వస్తుందని చెప్పారు. కాని మనం ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్ చేయటంలేదు. కాని ఎంబసి సిగరెట్టు ఎంత పెద్ద ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్ వుందంటే ఒక్కొక్క బోర్డుకు 10 వేలు అవుతుంది, నెలకు 200 రూపాయలు అద్దె యిస్తున్నారు. సిగిరెట్లు కాల్చమని, బ్రాందీ త్రాగమని బోర్డులుపెట్టి ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్ చేస్తున్నారు. కాని వద్దని మనం చెప్పటంలేదు. అదికూడా చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రొహిబిషన్‌పై టేక్‌చంద్ కమిటీ ఒక రిపోర్టు యిచ్చింది. ప్రొహిబిషన్‌కు ప్రాపగాండా అవసరం; పీనల్ మేజర్స్‌కాదు, ప్రాపగాండాకూడా చేయాలి. ప్రాపగాండా చేయటానికి సినిమాలలో స్లైడ్స్ చూపాలి. పోస్టర్స్ ఎగ్జిబిట్ చేయాలి అనుకొంటున్నాము

పిల్లల స్కూలు పుస్తకాలలో కూడ సిగరెట్లు కాల్చటంవల్ల ఏమి నష్టం. కాన్సర్ వల్ల ఎంతమంది చనిపోయారు, అనేవన్నీ పాఠాలు చెప్పాలనుకొంటున్నాను నిషాబంది కార్యక్రమం అని ఒకటి ఏర్పాటుచేశాము. 5 నిషాబంది కార్యక్రమాలను ఏర్పాటు చేశామని note లో చెప్పాను వారు ప్రాపగాండా చేస్తున్నారు. ఇదివరకు ప్రాపగాండా నెగ్లెట్ చేశాము. ఇప్పుడు చేయాలని అనుకొంటున్నాము. ఇక్కడ చాలామంది కాలేజి స్టూడెంట్స్, ఆడవారుకూడ త్రాగుతున్నారు. ఆంధ్రలో ఎక్కువగాలేదు. ఇక్కడ 90 % త్రాగుతుంటే అక్కడ 10 % త్రాగుతున్నారు. అంతమాత్రాన సక్సెస్‌ఫుల్ కాలేదని చెప్పటానికి వీలులేదు టేక్‌చందు రిపోర్టును అన్ని స్థాయిలలో ఆలోచిస్తున్నాము. అఖిలభారత స్థాయిలోకూడా ఆలోచిస్తున్నారు. 12 సంవత్సరాలలో మొత్తం దేశంఅంతా ప్రొహిబిషన్ పెట్టాలన్నారు మూడు సంవత్సరాలను ఒక stage గా తీసికొని మొత్తం 4వ stage లో మొత్తం దేశం అంతా ప్రొహిబిషన్ పెట్టాలని అన్నారు. అంతలోపు ప్రొహిబిషన్ లేనిచోట కల్లు ఇవ్వాలని 60 U P ఆల్కాహాల్ తక్కువ content వుండేదానిని ఇస్తూ క్రమంగా తగ్గించుకొంటూ 12 సంవత్సరాలలో పూర్తిగా ప్రొహిబిషన్ పెట్టాలని వారు రికమెండ్ చేశారు. ఆ రికమెండేషన్స్‌ను అఖిల భారత కమిటీ, పార్లమెంటరీ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచిస్తున్నది, ఇక్కడకూడ ఆలోచిస్తున్నాము. కొద్ది రోజులలోనే దానిపై డెసిషన్ తీసికోవటం జరుగుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మహారాష్ట్ర గవర్నమెంట్ ఏమి చేసిందో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—ప్రొహిబిషన్ వున్నచోట ఇలిసిట్ లిక్కర్ ఎక్కువగా వుంది ఇలిసిట్ లిక్కర్ అంటే దొంగతనంగా కాచే సారా. దానిని తగ్గించటానికి నీరాషాప్స్ పెట్టాము. దానివల్ల కొంత కాపుసారా తగ్గుతుందని టేక్‌చంద్ కమిటీ రికమెండేషన్స్ ముందే పెట్టాము. ఆలిండియావారు ఇంకా అమలులో పెట్టినట్లులేదు. నీరా ఇవ్వటంవల్ల అది కొంతవరకు కంట్రోల్ అయింది. అదికూడా 100 కి నూరుపాళ్లు కంట్రోలు అయినదని చెప్పను. ఈ ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ హైదరాబాదులోకూడా వుంది. కనుక ప్రొహిబిషన్ తీసేస్తే ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ కంట్రోలు అవుతుందని చెప్పటం అనే సౌండ్ ఆర్గ్యుమెంట్ ప్రొహిబిషన్‌కు, ఇల్లిసిట్ డిస్టిలేషన్‌కు సంబంధంలేదు. అది వేరు ప్రాబ్లెమ్, ఇది వేరు ప్రాబ్లెమ్.

ఇక టాపర్స్ వున్నారు. నీరానుండి షుగర్ తయారుచేసే ఎక్స్‌పెరిమెంట్ జయప్రదం అయింది. ఒక్కొక్క ప్లాంట్‌నుండి ఒక్కొక్క టన్ను తయారు చేయాలని మనం ఇన్‌షియేటివ్ తీసికొని మూడు ఏర్పాట్లు చేశాము. నూజివీడు, [illegible], శేషాచెలంలో వున్నాయి. నూజివీడులో ఒక సంవత్సరంనుండి, [illegible] రెండు సంవత్సరాలనుండి పనిచేస్తున్నాయి. అక్కడ తయారైన పంచదార [illegible]. చెఱుకు పంచదారకంటే నీరానుండి తీసిన పంచదార ఆరోగ్యానికి మంచిది. విటమిన్స్ ఎక్కువగా వుంటాయి. అమెరికానుండి

నాకు letters వచ్చాయి, నీరానుండి తీసిన పంచదార మాకు పంపండి అని. అయినా మేము ఎగుమతి చేయదలచుకోలేదు. మనకే తక్కువగావుంది నిడద వోలులో రోజుకు టన్ను తయారవుతుంటే అక్కడే లోకల్‌గా వాడుకొంటున్నారు. మనకు షుగర్ షార్టేజ్‌గా వుంది మన దేశంలో 2 కోట్ల చెట్ల వరకు వున్నాయనుకొంటున్నాను. వాటినుండి పంచదార తయారు చేయవచ్చు. టాపర్స్‌కు ఇబ్బంది వుండదు బెల్లం తయారు చేయవచ్చు ప్రొహిబిషన్ పెడితే టాపర్స్‌కు నిరుద్యోగం వచ్చే problem ను ఎలా ఎదుర్కోవాలో ఆలోచిస్తున్నాము. తెలంగాణాలోకూడా టాపర్స్‌ను రిహాబిలిటేట్ చేయాలని, వారికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలని 5 వేల షాప్స్‌వుంటే వేయి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇస్తున్నాము. అవి లాభం వచ్చేటట్లుగా పనిచేస్తున్నాయి. ఒకటి రెండు తప్ప ప్రతి సంవత్సరం 200 శాంక్షన్ చేస్తున్నాము 4, 5 సంవత్సరాలలో అన్ని సొసైటీలను టాపర్స్‌కు ఇచ్చి కంట్రాక్టర్లు లాభంపొందే విధానం కాకుండా actual గా టాపర్స్ లాభం పొందాలనే ఉద్దేశంలో వున్నాము. అంతేకాకుండా, మరి వాళ్లు ఈ బయటిక్స్ అవి కట్టడానికి డబ్బులేదు సుమారు 5 లక్షలు loans క్రింద ఏర్పాటుచేసినాము. ఇదికూడా క్రమంగా హెచ్చించాలనే ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. వచ్చేసంవత్సరంనుంచి యింకా ఎక్కువగా యిస్తే వాళ్లకుకూడా కొంత weight గా ఉంటుందని అందులో యిప్పుడు తెలంగాణాలో arrears కూడా లేవు Arrears గురించి కొంతమంది చెప్పుతున్నారు. ఇంతకు పూర్వము 20 ఏళ్లకుముందు ఉన్నటువంటి arrears తప్ప 5, 6 ఏళ్లబట్టి arrears లేవు. ఎందువల్లనంటే ముందు 3 నెలలది rent బయటికి కట్టాలని, అది కట్టకపోతే మూడునెలలు అయినతరువాత, అది మళ్ళీ వేలం వేసేటటువంటి ఏర్పాటుచేస్తున్నాము. కాబట్టి యిప్పుడు arrears అనేది రావడానికి scope లేదు Hundred per cent అవి collect అవుతున్నాయి. మన total income 11 86 crores అయితే, ఈ Department నుంచి 1 crore, 3 lakhs income ఉన్నది. అందుచేత ఈ నీరామకాణాలు 2,790 ఏర్పాటుచేసినాము. దానివల్ల 91 లక్షలు ఆదాయం దీనివల్ల వస్తుంది మనకు తెలంగాణాలోకూడా ప్రభుత్వ factories రెండూ ఉన్నాయి. Distilleries, arrack తయారుచేసేటటువంటివి. కామారెడ్డి, నారాయణగూడా ఇవి మన ప్రభుత్వ sector లో ఉన్న అన్నటికంటే జయప్రదంగా పనిచేస్తున్నాయి. మనకు సుమారు 34 లక్షలు లాభం వస్తుంది గవర్నమెంటుకు. అంటే ఇవి ఎంత జయప్రదంగా పనిచేస్తున్నాయో మీరు ఆలోచించవచ్చు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఇక్కడ సారా అంతా దొంగతనంగా ఎత్తుకొని పోతున్నారు అన్నారు. నేను అది enquiry చేశాను. Audit Report లో మన Account లో ఏమైనా deficit వచ్చిందా అంటే అదేమీ ఉన్నట్లు నాకు కన్పడడంలేదు. ఏదైనా కొద్ది pilfering ఉన్నదేమో చెప్పలేను. కాని large scale లో మాత్రం లేదు. ఈ Audit Report లో కూడా ఒక Account ఉన్నది. గుడ్ విల్ అంటే గుడ్ విల్ నుంచి తయారుచేస్తారు. మనం ఎంత గుడ్ విల్ కొంటున్నాము, దానివల్ల ఎంత సారా తయారుచేస్తారు, ఎంత issue చేస్తారని accounts అన్నీ ఉన్నాయి

ఈ accounts అన్నీ చూస్తే, మనకు నష్టం లేకపోగా, ప్రతి సంవత్సరం 34 లక్షలు లాభము వస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—34 లక్షలు కాదు కోటి రూపాయలు కూడా రావడానికి వీలుంటే, 34 లక్షలే వస్తున్నాయి. కనుక దానికి సంతోషించి లాభము లేదు.

శ్రీ ఎం ఆర్. అప్పారావు :— అంమ చేతను, ఇవికూడా వెనుకబడి ఉన్నాయి, ఎప్పుడు prohibition పెడతామో ఏమో అనే ఉద్దేశంతో వాటిని develop చేయకుండా ఎప్పుడో 20, 30 సంవత్సరాల క్రింద చాలా backward machinery, చాలా తుక్కుపట్టిపోయింది, అది improve చేస్తున్నాము, ఇప్పుడు 8, 9 లక్షలు పెట్టి అది improve చేసినట్లయితే, వారు అన్నట్లు ఇంకా 50, 60 లక్షలు రావడానికి కూడా అవకాశం ఉన్నది. తరువాత గోపాలక్రిష్ణయ్యగారు, కె అప్పారావుగారు, గోవిందరావుగారు, బాలక్రిష్ణయ్య, ధర్మబిక్షం, రాములు, వెంకన్న, రామచంద్రారెడ్డిగారు, ఓవైసీగారు మాట్లాడినారు వీరు మాట్లాడిన దాంట్లో, curruption విషయం ఎక్కువగా ఉన్నది మామూళ్లు ఎక్కువగా తీసుకొంటున్నారు ఈ విషయంలో గవర్నమెంటు చేయవలసింది ఏమిటని మామూళ్లు తీసుకొంటున్నారని మనకు తెలిస్తే చాలదు. Murder చేసినాడని తెలుసు, అది మనము చూచినా చాలదు దాన్ని prove చేయాలి గాంధీగారిని murder చేస్తే, వాడిని convict చేయడానికి 40 లక్షలు అయింది, మూడు సంవత్సరాలు పట్టింది నేను చూస్తే చాలా! నేను ఎవరో officer లంచాలు తీసుకొంటున్నాడని చూస్తే, వాడిని dismiss చేయడానికి వీలున్నదా అంటె వీలులేదు. High Court లో మనము prove చేయాలి దానికి proof కావాలి ఆ మధ్యన ఒక illicit liquor case పట్టుకొంటె, court లో అది కొట్టివేశారు. ఎందుకంటె, అది illicit liquor అని ఎట్లా చెప్పగలవు. అది నీళ్లు అన్నాడు, liquor ఏమీలేదు సారా ఏమీలేదు అదంతా వట్టినీళ్లు తీసుకొనిపోతున్నానని వారు defence పెట్టారు. పెడితే ఆ prohibition వాళ్లు ఏమంటారు· నీళ్లుకాదు, సారా అంటారు. అంటె court దానికి chemical Examiner's certificate కావాలి, certificate లేదు కాబట్టి కొట్టేశారు అట్లా దానిని Supreme Court లో పెడుతున్నాము అంటె, నేను courts ను ఏమీ అనడంలేదు Law ప్రకారం అది right కావచ్చు కాబట్టి అది ఎట్లా prove చేసేది. Chemical Examiner హైద్రాబాదులో ఉంటాడు శ్రీకాకుళంలో పట్టుకొంటే, అక్కడనుంచి ఇక్కడికి పంపించాలి, పంపించడానికి ఎన్ని రోజులు పడుతుంది. అది prove చేయడానికి ఎన్నిరోజులు పడుతుంది. ఇది ఎట్లా Prove చేసేది అయితే మనది democratic country కాబట్టి మనదేశంలో ఈ procedures ఉన్నాయి. మేము Supreme Court కుకూడా ఈ విషయాలు [illegible]ము. ఇది సరిఅయినటువంటిది కాదు. ఇది prove చేయాలంటె [illegible]టువంటిది కాదు ఇటువంటి legal difficulties ఉన్నాయి. [illegible] రాత్రి 12 గంటలకు సారా కాస్తూఉంటె, అక్కడ పట్టు

పట్టుకొంటే, అక్కడ witnesses దొరకడం కష్టము. అందువల్ల వాళ్ళమీద కేసులు పెడితే, ఈమాదిరిగా punish చేయవలసిందని ఉంటున్నది. దీనికి మేము action తీసుకొంటున్నాము. Action తీసుకోవడంలేదంటున్నారు. Action తీసుకొన్న statistics కూడ చూపిస్తాను. కనుక ప్రభుత్వానికి మాత్రం లంచాలు తీసుకొన్నవాళ్ళకు సహాయం చేయాలని ఏమీలేదు. మీకు statistics కూడ ఇస్తున్నాను. నేను Minster గా charge తీసుకొన్నతరువాత 62 నుంచి 65 వరకు, 65 మందిని suspend చేశాము, 15 మందిని dismiss చేశాము, ఇప్పుడు 34 కేసులు pending లో ఉన్నాయి. మేము dismiss చేసిన వాళ్ళలో ఒక Deputy Commissioner ఉన్నాడు. కొంతమంది Excise Sub inspectors ఉన్నారు. ఈమాదిరిగా 65 మందిని suspend చేశాము, 15 మందిని dismiss చేశాము, 34 cases pending లో ఉన్నాయి. అందువల్ల మీరు action తీసుకోలేదంటే, action తీసుకొంటున్నాము. అవి జరుప్రదం అవుతుందా అంటే, అది Court లో prove చేయగలగాలి. Difficulties ఉన్నాయి. కొన్ని నిలుస్తాయి, కొన్ని నిలవవు. ఏ ఒక్క petition వచ్చినా, అదేమీ బుట్టదాఖలా చేయడంలేదు. రామచంద్రారెడ్డిగారు నిద్రపోతున్నారు. Department ఏమీ చేయడంలేదన్నారు. నిద్రపోవడంలేదు, మేలుకునే ఉన్నాము. దీనికి Members కూడా కొంత సహకారము చేయాలి. Members నాకు petitions ఇస్తే పంపిస్తున్నాము. Petitions 4, 5 రకాలుగా వస్తున్నాయి. మొదటిది, psecudonymous petitions ఏదో దొంగ పేరు వ్రాయడము. రెండవరకము ananymous, మూడవది ఎవరైనా honest man ఉండి, లంచాలు తీసుకోకుండా కేసులు పట్టుకొంటూ ఉండేటటువంటి Officer ఎవరైనా ఉంటే, అతనిమీద petitions వస్తాయి. Dishonest వాటిమీద ఎవడు petitions పెట్టడు. ఎందుకంటే వాళ్లందరు కలిసి చేస్తున్నారు కాబట్టి. కనుక ఎవడు strict గా ఉంటే వాడిమీద ఎక్కువ Petitions వస్తాయి. నేను చూస్తున్నాను. ఈ petitions విధానము నాకుతెలుసు. కొద్దిమంది honest people ఉన్నారు. వాళ్ళమీద ఎక్కువ petitions వస్తున్నాయి. ఎందుకంటే, వాళ్లు ఈ illicit distilations పట్టుకొంటున్నారు Cases పెడుతున్నారు ఇవి కాకుండా, genuine petitions ఉన్నాయి. అవి పంపిస్తున్నాము. కొన్నిఏమో Anti-Corruption Bureau కు పంపిస్తున్నాము. కొన్నిఏమో Department కు పంపిస్తున్నాము. District Collector కు 1, 2 పంపించినాము; enquiry చేయిస్తున్నాము. అయితే లంచాలు పుచ్చుకొనేవాడే కాకుండా, ఇచ్చేవాడు కూడా దీనికి కారకుడు కాబట్టి, మనమంతా లంచాలు ఇవ్వకూడదు, తప్పు అని చెప్పాలి. ఎందుకంటే లంచాలు ఇస్తేకదా, తీసుకొనేవాడు ఉంటాడు. లంచము ఎందుకు ఇస్తున్నాడు? వాడికి దానివల్ల advantage వస్తున్నది కాబట్టి ఇస్తున్నాడు. లంచము తీసుకొనేవాడికి డబ్బు వస్తున్నది. ఇద్దరికి దానివల్ల లాభము కలుగుతున్నది. ఊరికే ఎవడూ ఇవ్వడు లంచము. కాబట్టి లంచాలు ఇవ్వకుండా చూడాలి. నేను tour కు వెళ్ళినప్పుడు, అనేకమంది petitions ఇస్తూ ఉంటారు. వాటిమీద action తీసుకొంటున్నాము. ఈ Corruption put down.

చేయాలనే ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఈవిధంగా కొన్ని మామూళ్లు అనేవి అన్ని Departments లో కూడా ఉన్నాయి Budget discussion లో చెప్పారు Registrar Court లో మామూళ్లు తీసుకొంటున్నారు. Courts లో service amins వాళ్లు అంతా తీసుకొంటున్నారని చెప్పారు. ఇవన్నీ ఇప్పుడే వచ్చినవి కావు ఎప్పుడో కొన్ని వందలసంవత్సరాల పూర్వంనుంచి, ఈ మామూళ్ళు, ఈ Corruption ఉన్నాయి. Corruption లేదని ఎవరు అంటారు. ఒకరుకాదు, అందరు చేస్తున్నారు Corruption అన్ని sections, అన్ని parties చేస్తున్నారు. ఎవరు Corruption చేయడంలేదు ! ఒక్క గవర్నమెంటు దీనిని control చేయగలదా ! ముఖ్యంగా general గా, public లో ఈ లంచగొండితనం ఉండకూడదు, మనము న్యాయంగా ఉండాలి అనేటటువంటి ఒక అభిప్రాయం రావాలి, morale of the country అభివృద్ధి కావాలి. దానికి మనమందరము కృషిచేయాలి అందరు సహకరించాలి ఏ మెంబరుగాని, ఎవరుగాని నా notice కు తెస్తే దానిని enquire చేసి పీతైనంతవరకు దానిమీద action తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని నేను చెప్పుతున్నాను అంగువల్ల ఈ prohibition విషయం గురించి సభ్యులు మాట్లాడిన విషయాలు గురించి చెప్పినాను ఎక్కువగా చెప్పడానికి కూడా నాకు time లేదు Revenue Minister గారు తరువాత మాట్లాడినారు. టేక్‌చంద్ కమిటి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, ఏదో ఒక decision తీసుకొనే విషయంలో, అవసరమైతే Chief Minister గారితో మాట్లాడి ఇక్కడ అసెంబ్లీలో ఒకరోజు మాట్లాడుకొనే ఏర్పాటుచేసి, అప్పుడు మీరంతా suggestions ఇవ్వవచ్చు కాబట్టి ఈ prohibitions గురించి ముందు ఏమిచేయడమా అని మాట్లాడుకొనే అవకాశము ఉన్నది కాబట్టి ఈ పద్దును pass చేయవలసిందని కోరుతూ members దీనివిషయంలో శ్రద్ధతీసుకొని సలహాలు ఇచ్చినందుకు members అందరికి నేను అభినందనలు సమర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి (రామన్నపేట) — ఇప్పుడు భువనగిరి తాలూకాలో వేలాది చెట్లు పురుగుపడి చచ్చిపోతున్నాయి. అట్లా గవర్నమెంటుకు loss, రైతాంగానికి కూడా loss. ఇదివరకు ప్రభుత్వదృష్టికి అనేకసార్లు తీసుకు రావడం జరిగింది ఆ చెట్టును రక్షించే బాధ్యత ప్రధానంగా డిపార్టుమెంటుది రెండవది, ప్రతి సంవత్సరము, ఈ సొసైటీస్‌మీద రు 6-20 ఎక్కువ చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. దానివల్ల సొసైటీని రద్దుచేసుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఉద్దేశం నెరవేరడంలేదు. అందుకొరకు ఈ ఎక్కువచేసే పద్ధతి మానుకొంటారా.

శ్రీ ఎం. ఆర్ అప్పారావు — చెట్లు చచ్చిపోయే విషయంలో Agriculture Department లో insecticider, పురుగులు చంపేమందు వేయవలసి యుంటుంది. కాబట్టి అది నాకు పంపిస్తే, నేను దానిని Agriculture Department కు పంపిస్తాను వాళ్లు ఆ చెట్లు చనిపోకుండా మందులు వేయడానికి [illegible]. తరువాత $6\frac{1}{4}$ per cent అంటె, Co-operative societies కు [illegible] చేయడంలేదు కదండి ఇతరవాటిని అందులోకూడా వేలము [illegible]. [illegible] వాటిలో 9 per cent 10 per cent ఎక్కువ వస్తున్నది.

వేలము వేయకపోవడంవల్ల, 6¼ percent ఇచ్చినట్లయితే గవర్నమెంటుకు నష్టం రాకుండా వాళ్లకు నష్టంరాకుండా, Co-operative societies కు నష్టంరాకుండా ఉండడానికి చేస్తున్నాము కాబట్టి ఇది తగ్గించడానికి వీలులేదు.

శ్రీ బి. రాములు (చొప్పదండి) —అధ్యక్షా, పట్టేదార్లకు చెట్లు మటల్రాక్ చేసుకోనే అధికారం ఉండడంవల్ల, దానినుంచి Contractors కు, societies కు చాలా ఇబ్బంది అవుతున్నది. కాబట్టి ఆ reservation పద్ధతి, అంటె పట్టేదార్లు తమకు ఇష్టంలేనప్పుడు దానిని ఆపుకోవచ్చు, ఇష్టం ఉన్నప్పుడు మామలాదార్లకు, సొసైటీలకు ఇవ్వవచ్చును, అనే నిబంధనను గురించి మంత్రిగారు ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — పట్టెదార్లకు చెట్టుమీద హక్కు లేకుండా చేసేటట్లయితే వారు ఏమి చేయాలో చెప్పండి! ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరమైన ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు — అంటె వాళ్ల స్వంత చెట్టు అయితే, మనము వాళ్లహక్కును తీసివేస్తె వాళ్లకు compensation ఇవ్వవలసి యుంటుంది. దానికి estimate చేయాలి. అంతకంటె ఏమిలేదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి.— అధ్యక్షా, నేను నా cut-motion ద్వారాను, ఉపన్యాసంద్వారా కూడా చెప్పినాను, ఈ సంవత్సరం 1168 మిగాణాలు మాత్రం వేలంలేకుండా ఇస్తున్నారు. ఇంకా 4, 577 ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం ఇంక అదనంగా సొసైటీస్‌కు ఇవ్వబోతున్నారా లేదా చెప్పుతారా ? ఆదేవిధంగా 5 లక్షలు డబ్బు మీకు రుణరూపంలో ఇచ్చినారని అన్నారు. ఈ సంవత్సరం ఆ మొత్తాన్ని హెచ్చిస్తున్నారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:— ప్రతి సంవత్సరం కూడా 200, 300 సొసైటీలకు అదనంగా ఇస్తున్నాము ఈ సంవత్సరం కూడా అట్లాగే అదనంగా ఇస్తాము. రుణము ఇవ్వడం విషయంలో, అది Co-operative Department ఇస్తున్నది, Excise శాఖకాదు, కనుక Co-operation Demandవచ్చినప్పుడు, ఆ మంత్రిగారిని అడిగితే, చెప్పుతారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— టేకచంద్ రిపోర్టు గురించి బొంబాయి ప్రభుత్వం యొక్క reaction ఏమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్.— అది జనరల్ డిబేట్‌లో చెప్పండి. ఇప్పుడు తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— దానిని గురించి All India Congress Committee చర్చించింది. మన గవర్నమెంటు attitude ఏమిటి?

శ్రీ యమ్ ఆర్. అప్పారావు:— కేబినెట్‌లో డిస్కస్ చేస్తున్నాము. Definite attitude తీసుకోలేదు. మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు వారు ఏమి తీసుకొన్నారో తెలియదు వారు (గౌ-సభ్యుడు) information ఇస్తే తీసుకుంటాము.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి — అధ్యక్షా, ఇప్పటికి దాదాపు 27 మంది గౌ॥ సభ్యులు మాట్లాడారు. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు అన్ని డిపార్టుమెంట్సు కంటె ముఖ్యమైన డిపార్టుమెంటు అని, ఈ డిపార్టుమెంటుయొక్క administration పైన మిగతా డిపార్టుమెంట్సు ఆధారపడి యుంటవని సెలవిచ్చారు. వాస్తవమే జనరల్‌గా గౌ॥ సభ్యులందరు additional assessment గురించి చెప్పారు. దానికి సంబంధించిన వివరాలన్ని ఆబిల్లు తెచ్చినప్పుడు గౌ॥ సభ్యులకు తెలియజెప్పడం జరిగింది, దానిపైన నిర్ణయాలు తీసుకొనుట కూడ జరిగింది. Arrears collection విషయం మనం ప్రతి సంవత్సరం ఎంత anticipate చేస్తున్నామో, బకాయాల వసూలుకు చేసే ప్రయత్నాలగురించి నేను ఇచ్చిన నోటులో మనవిచేశాను.

పట్టేదార్ల pass books గురించి, అవి సక్రమంగా అందుబాటులో లేవని, పూర్తిగా వివరాలన్నీ సేకరించి దానిలో నమోదు చేయడం జరుగుట లేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. అది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది — ఈ సమావేశంలోగా ఒక కమిటీని పిలచి వారియొక్క సలహన్ను తీసుకోవాలని ఉద్దేశపడుతున్నాము — Opposition parties, Congress party లలో ముఖ్యమని అనుకొన్నవారిని కొంతమందిని పిలచి, Village Officers Association సభ్యులు-office bearers నుకూడ పిలచిన తరువాత, ఇప్పుడు ఉండే land revenue receipt, పట్టేదార్ల pass books—వాటిని క్రమమైన పద్ధతి ప్రకారం తయారు చేయడానికి లోటుపాట్లుంటే సరిచేయడానికి, ఆలోచిస్తాము. అందులో సక్రమంగా వివరాలన్నీ నమోదుచేయడానికి స్థలం లేదని చెప్పారు. ఆ pass books లో columns విశాలంగా లేవని చెప్పారు, అవి సవరించటానికి చర్యతీసుకొంటారు. అవి compulsory చేస్తేనే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. కొన్నిచోట్ల పట్టేదార్లు pass books అడుగుతున్నా village officers, revenue inspectors ఇవ్వడంలేదని చెప్పడం జరిగింది, గౌ. సభ్యులు raise చేశారు. అయితే pass-books ఇస్తామన్నా తీసుకొనుటలేదని పట్టాదార్సునుంచి response లేదని, ఆ విధంగాకూడ రిపోర్ట్సు వచ్చాయి. అయితే joint pattas ఉన్నప్పుడు ఎవరికి ఎంత విస్తీర్ణం ఉన్నదీ, ఎవరికి priority right ఉన్నదీ తెలియనందున ఏ విధంగా నమోదు చేయుగలము అని, వారు declaration ఇస్తేనే చేయడానికి వీలుంటుందని village officers చెబుతున్నారు గనుక వీటన్నిటిని ఆలోచించాలి, పెద్దలు విశ్వనాథంగారు సలహా ఇచ్చారు. ఈ వివరాలన్నీ ఆ కమిటీని పిలచినపుడు ఆలోచించి, legislation అయ్యేటంతవరకు ఆనేదానికంటె, ఇప్పుడు పట్టేదారుకు pass book ఇచ్చి, లెజిస్లేషన్ అవసరం అనుకుంటే లెజిస్లేషన్ తెచ్చి compulsory చేయాలి— making obligatary on the part of pattedar as well as the revenue officers—ఆ విధంగా చేసినప్పుడు ఎవరికి ఎంత ఉన్నదీ ఆ వివరాలన్నీ pass book లో నమోదు అవుతాయి. అప్పుడు ఎంత శిస్తు ఏ విధంగా ఎప్పుడు కట్టాలనేది విశదంగా తెలియడానికి వీలుంటుంది. రైతులుకూడ తెలియకుండా హెచ్చుగా కట్టడం, తరువాత corrections, అటువంటివాటికి scope లేకుండ పోతుంది.

Additional Assesment Act ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలో అక్కడక్కడ anomolies వచ్చినవని చెప్పారు ఇదివరకే వాటిని తొలగించటం జరిగింది. ప్రరికాలవల విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు దానికి G.O. issue చేశారు. అక్కడ ఎంత manual labour కు ఖర్చుపెట్టుతున్నారో దానిని spot inspection చేసి రిపోర్టు ఇవ్వాలని R D O ను అడిగారు ప్రరికాల్వలకు ఏ విధంగా relief ఇవ్వాలి, నామినక్లేచర్ 'ప్రరికాలవలకి' అని లేకపోయినా, revenue accountsలో 'నద్దినాలా' అని ఉన్నవాటినికూడ మార్చిచేయుడానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకే ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. ఇంకా పూర్తిరిపోర్ట్సు అన్ని ప్రాంతాలనుంచి రాలేదు. హెచ్చుగా వసూలు చేస్తున్నారన్న చోట్ల stay orders కూడ ఇవ్వడంజరిగింది. ఏలేరు సిస్టమ్ విషయం ప్రభుత్వం కమిటీ ఏర్పాటుచేసింది. చీఫ్ ఇంజనీరుగారు, First Member, Board of Revenue, పర్యటించి సమాచారం సేకరించిన తరువాత ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు సమర్పించారు. ఆ రిపోర్టులో వివరాల్నిలేవు; మళ్లీ కమీటీకి వాపసుపంపారు. అది పరిశీలించి, వారు రిపోర్టు ఇచ్చినప్పుడు, class-I source అవుతుందా, లేదా, విభజనచేసే అవకాశం ఉన్నదా ?—అనే విషయం ఆలోచించిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకొనుట జరుగుతుంది ఇంకా కొన్ని sources విషయం mention చేశారు—నాగావళి, శ్రీకాకుళంలో రెండు మూడు sources గురించి సెలవిచ్చారు. ఏలేరు కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మిగతా సోర్సెస్‌కు ఇది ఎట్లా వర్తిస్తుందనేది దానిపైన ఆధారపడియుంటుంది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత సక్రమంగా చర్య గైకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

నోటిఫికేషన్ విషయం ఈ సభముందు ఎన్నోసార్లు చెప్పాము. Law Commission ఏర్పాటు చేసుకొన్నతరువాత వారికి refer చేశాము — Land revenue codification ముఖ్యంగా జరగాలి, land codification జరగాలని ఈ రెంటినీ Law commission పంపడం జరిగింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉంటే Land Revenue Act, Rules మాత్రమేకాదు ఆంధ్రలో ఉన్నవికూడ, land revenue కు సంబంధించిన procedures, Board standing orders లేక ఎప్పటికప్పుడు ఇచ్చే Executive Instructions G.O.s — వీటన్నింటిని codify చేసి, సమన్వయంచేసి మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కంతకూ ఒకే ఒక సమగ్ర చట్టం చేసుకొనవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. వీరు Board of Revenue కు పంపడం జరిగింది. అక్కడ పరిశీలింపబడి Secreteriat కు వచ్చింది. వీరి పరిశీలనలో ఉన్నది. అది పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకొన్న తరువాత — this is an important legislation — భూమికి సంబంధించి సమగ్ర చట్టం తయారయితే ఎప్పటికప్పుడు Board standing orders books లేవని available గా లేవని, మద్రాసునుంచి తెప్పించుకోవాలని, ఆ సమస్య లేకుండ ఒకే పుస్తకంలో తెస్తే అన్నివిధాల లాభం పొందటానికి అవకాశం ఉంటుంది గనుక త్వరగా తీసుకు రావడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని మనవి చేస్తున్నాము— ఈ శాఖకు, యీ డిమాండ్‌కు సంబంధించింది కాకపోయినా—ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీ మనం ఏర్పాటుచేసుకొన్న సంగతి గౌ. సభ్యులకు తెలుసు. చరిత్రలో మొదటిసారి, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్‌కమిటీలో మనం జాబ్ [illegible]

యల్స్‌ను వేసుకొన్నాము అనుభవజ్ఞులు, ఇతర రాజకీయపార్టీలకు చెందిన వారు పెద్దలు, పరిపాలనలో అనుభవం ఉన్నవారు అందులో ఉన్నారు. ఇది కేవలం రెవెన్యూశాఖకు సంబంధించిన విషయం కాదు ఈ డిమాండ్ మీద ఏవైతే చర్చలు లేవదీసినారో, వాటితో ప్రత్యక్షంగా పరోక్షంగా యీ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్‌కు చెందిన విషయాలు సంబంధించి ఉన్నవిగనుక మనవిచేస్తున్నాను, ఈ కమిటీ జిల్లాలలో పర్యటించి శాసనసభ్యులనుండి అభిప్రాయాలు సేకరించి లాండ్ రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ముందుముందు ఎట్లా ఉండాలి అనే విషయం క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి ప్రభుత్వానికి సమగ్రమైన నివేదక సమర్పిస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అది ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీగాని-దానికి, లాండ్ రిఫారమ్స్‌కు సంబంధంలేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—లాండ్ రిఫారమ్స్‌కు సంబంధించింది వేరే ఉంది లాండ్ రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించిన రిఫారమ్స్ గురించి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీవారు పరిశీలనచేసి నివేదిక ప్రభుత్వానికి ఇస్తారు. ఇప్పుడు లాండ్ రెవెన్యూ పంచాయితీలకు అప్పజెప్పే విషయంగాని-ఇటువంటి విషయాలన్నీ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీ ఆలోచనచేస్తూనే ఉంది. లాండ్ రెవిన్యూ పాంచాయితీలకు ఇవ్వాలని కొంతమంది, ఇవ్వకూడదని కొంతమంది సాక్ష్యాలు ఇచ్చినారు. పంచాయితీలలో, విలేజ్ ఆఫీసర్స్ సెటప్ ఎట్లా ఉండాలనే విషయాలన్నీ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కమిటీముందుకు వస్తాయి లోయర్ సెటప్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఎట్లా ఉండాలి, వాటికి సమన్వయం ఎట్లాచేయాలి, ఏ సెటప్ ఉంటే, అది రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌పైన ఎట్లా ఉంటుంది, ఆ విషయాలన్నీ ఆ కమిటీ వారు ఆలోచనచేస్తున్నారు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన లాండ్ రిఫారమ్స్ విషయం నేను వేరే మనవిచేస్తాను. ఇప్పుడు నేను లాండ్ రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయం మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లాండ్ రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించిన అంశాలు పరిశీలించటం, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీ పర్వ్యూ కాదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ గురించి ఆలోచించేటప్పుడు లాండ్ రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌యొక్క ఇంపాక్ట్ ఇండైరక్ట్‌గా దానిపైన తప్పకుండా ఉంటుంది. ఆ ఇంపాక్ట్ దానిపైన ఉన్నప్పుడు ఆ విధంగా ఇవన్నీ ఆలోచన చేయవలసి ఉంటుంది. లాండ్ రెవిన్యూ దానికి డైరక్ట్‌గా సంబంధం లేకపోయినా, లాండ్ రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, విలేజ్ మిగతా లెవెల్స్‌లో ఉన్న రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెటప్‌తో దానికి తప్పకుండా సంబంధం ఉంది అది కూడ ఆలోచన చేస్తున్నారని, దానిపైన నిర్ణయం తీసుకోవటం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. " పెనాల్టీస్ 20 టైమ్స్ వేశారు, ఇది భారమైనది ; ఇది గ్రోమోర్‌ఫుడ్‌కు వ్యతిరేకము, హెచ్చు పంటలు పండించాలంటే, ఇది అడ్డం వస్తుంది " అని పెనాల్టీస్ విషయంలో చాలామంది గౌ. సభ్యులు చెప్పారు. వారు చెప్పింది న్యాయంకాదని మనవిచేస్తున్నాము. వాస్తవంగా

అబ్‌జక్షనబుల్ ఏరియాస్ ఆక్రమించుకొని సాగుచేసుకొంటుంటే తప్పకుండా పెనాల్టీస్ చేయవలసివస్తుంది, లేకపోతే వ్యవహారం ముందుకు జరిగేటట్లు లేదు. డెల్టా ఏరియాలో ఉండే లోకలైజేషన్‌ను—అది పెరెనియల్ జోన్ కానీండి, ట్రయనియల్ జోన్ కానీండి, యీ విధంగా లోకలైజేషన్ జరిగినపుడు దానిని—గౌరవించటానికి మనం ప్రయత్నం చేయాలిగాని, ఎక్కడికక్కడ స్లూయిస్ బద్దలకొట్టి ఎవరికి యిష్టం వచ్చినట్లువారు నీరు తీసుకొని సేద్యం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తే దానిని అరికట్టటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలా, వద్దా, అని నేను గౌ సభ్యులను అడుగుతున్నాను. ఒకసారికాదు, అనేకసార్లు ప్రతి సంవత్సరం యీ విధంగా చేస్తూపోతుంటే, ఇదివరకు వేసిన పెనాల్టీస్ వల్లకూడ దానిని అరికట్టలేక పోతున్నాము. పెనాల్టీస్ 20 రు చేసినా అక్రమమైనసాగు ఆగటానికి అవకాశం లేకుండాపోతున్నది గనుక, ఆ పెనాల్టీస్ 20 టైమ్స్ ఇంక్రీజ్ చేసి వేస్తేనే వచ్చే సంవత్సరమైన దానిని అరికట్టటానికి అవకాశం ఉంటుందని, ఆ డిస్క్రిషన్ కలెక్టర్ ఇచ్చి, ఆ విధంగా చేయటం జరిగింది గ్రోమోర్ ఫుడ్‌కు ఇది ఎట్లా అడ్డము వస్తుందో నాకు అర్థం కావటంలేదు. నీరు కెపాసిటీ ఎంత ఉన్నదో, అంతవరకు మనం లోకలైజేషన్ చేసుకొంటున్నాము. మనకు 10 లక్షల ఎకరాలకు నీరు సరిపోతుందని, పది లక్షల ఎకరాలు సేద్యం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని అనుకొన్నప్పుడు 20 లక్షల ఎకరాలు సేద్యం చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఆ 10 లక్షల ఎకరాలలోకూడ పంట చెడిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది చిన్నచిన్న చెరువులక్రిందకూడ అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కనుక లోకలైజేషను మనం గౌరవించాలి. దానిని ఉల్లంఘన చేసినపుడు-తప్పకుండా పెనాల్టీలూ వేస్తేనేగాని పని జరగదు అప్పుడే మనం స్టాండింగ్ క్రాప్స్ రక్షించుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతేగాని, పెనాల్టీలు వేసి గ్రోమోర్ ఫుడ్‌కు అవకాశం కల్పించకూడదు అనేది ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యంకాదు. అంతేగాదు, దానిపై రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చినతర్వాత, ప్రభుత్వం తిరిగి పరిశీలించి 20 టైమ్స్ అన్నది తీసివేసి, 10 టైమ్స్‌కు తగ్గించటం జరిగింది. ఈ 10 టైమ్స్‌ను కూడ—అపీల్ చేసుకొంటే—5 టైమ్స్ చేయటానికి—దానిలో అపీల్ ప్రొవిజన్ కూడ పెట్టటం జరిగింది. అంతేకాదు, ఇది ఫస్ట్‌క్లాస్ సోర్సెస్ వరకే పెట్టటం జరిగింది. మిగతా సోర్సెస్ క్రిందకానీండి, బంజరు భూములు సేద్యం చేసుకొన్నప్పుడు కానీండి ఆ డిస్క్రిషన్ కలెక్టర్‌కు ఇవ్వటం జరిగింది. రెండు మూడు రోజులక్రితం ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో చెప్పాము. ఆ జి. ఓ. ను ప్రెస్‌కు ఇవ్వాలని ఉత్తరువు ఇవ్వటం జరిగింది. దానిని ఇదివరకే కలెక్టర్స్‌కు ఇచ్చాము. చాలా వరకు రిలీఫ్ కూడ వచ్చింది. కంప్లెయింట్స్ ఎక్కడా లేవు కాని ఫస్ట్‌క్లాస్ సోర్సెస్ సంబంధించిన వాటిల్లోనే కంప్లెయింట్స్ వస్తున్నవి. ఫస్ట్‌క్లాస్ సోర్సెస్ ఉన్నచోట, 30 వేల ఎకరాలు మించిన సోర్సెస్ ఉన్నచోట, టాంక్ బెడ్స్ దగ్గర ఎవరైతే దానిని ఉల్లంఘించి నీరు తీసుకొని సేద్యం చేయటం జరుగుతున్నదో, దానిని ఆపటానికే యీ పీనల్ ప్రొవిజన్ ఏర్పాటు చేయటం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అసైన్‌మెంట్ ఆఫ్ లాండ్ విషయం ఇదివరకే యీ సభముందు ఎన్నోసార్లు చెప్పటం జరిగింది. అన్ని రాష్ట్రాలలో

పోల్చినపుడు యీ రాష్ట్రంలో హెచ్చుగా అసైన్‌మెంట్ జరిగిందని తెలుస్తున్నది. దాదాపు 22 లక్షల ఎకరాలు పంచటం జరిగిందని ఇదివరకే మనవిచేశాను చైనా దురాక్రమణ తర్వాత, డిమొబలైజ్ట్ సోల్జర్స్‌కు భూములు ఇవ్వాలని ఒక బేన్ పెట్టటంవల్ల, 7 లక్షల 70 వేల ఎకరాల భూమి పంపిణీ జరగలేదు. ఆ బేన్ ఉండటంవల్ల ఆ అటంకం వచ్చింది తరువాత ప్రభుత్వం ఆలోచించి, యీ బేన్ కూడ తీసివేయటం జరిగింది. మరల ఉత్తరువులు ఇచ్చాము. ఈ 7 లక్షల 70 వేల ఎకరాల పంపిణీకి త్వరలో చర్యలు గైకొనవలసిందని ఆర్డర్స్ పంపించాము. అయితే ఆ భూముల పంపిణీకి స్పెషల్ స్టాఫ్ కావాలని రిప్రజెంటేషన్స్ వస్తున్నవి. నిన్న మొన్నటి ఉపన్యాసాలలో కూడ స్పెషల్ స్టాఫ్ కావాలని, రెవిన్యూ స్టాఫ్‌కు పని హెచ్చుగా అయిపోయిందని, వారు వేరే కార్యక్రమాలలో ఉంటున్నారని, కాబట్టి యీ భూమి పంపిణీ సక్రమంగా తొందరలో జరగాలంటే స్పెషల్ స్టాఫ్ కావాలని గౌ సభ్యులు చెప్పటం జరిగింది. యూనిఫారమ్‌గా 20 జిల్లాలలో స్పెషల్ స్టాఫ్ వేయడం సాధ్యం కానివని. మేము ఇదివరకే కలెక్టర్స్‌కు వ్రాసి పంపించాము ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ తాలుకాలలో ఎన్ని ఎకరాలు సాగుకు లాయకైన భూమి ఉన్నదో, ఎక్కడ ఎంత స్పెషల్ స్టాఫ్ అవసరం ఉంటుందో, ఆ సమాచారం పంపించమని కలెక్టర్ గారిని కోరాము ఆ సమాచారం అందిన తర్వాత, పంపిణీ చేయవలసిన భూమి ఎక్కడ ఎక్కువ ఉంటుందో, ఎక్కడ ఎక్కువ దరఖాస్తులు ఉన్నవో, అక్కడ స్పెషల్ స్టాఫ్‌ను ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీ ఏకగ్రీవంగా సూచించిన విధంగా గైరాన్ భూమి 10 పర్సెంట్ నుండి 3 పర్సెంట్ వరకు రెడ్యూస్ చేయటం జరిగింది. దాని ననుసరించి యీ హెచ్చు భూమి తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎసైన్ చేయటానికి భూమీలేనివారికి భూమి పంపిణీ చేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది దానిని గురించి గౌ. సభ్యులు చెప్పిన అభిప్రాయాలను అనుసరించి ఉత్తరువులు ఇవ్వబడ్డాయి తొందరగా ఎసైన్‌మెంట్ చెయ్యవలసిందని చెప్పి, అందుకు చర్యలు గైకొనటం జరిగింది. చిత్తూరు అనంతపురం నెల్లూరు జిల్లాలలో హెచ్చుగా భూమి ఉన్నట్లు మనం చూస్తున్నాము. అక్కడ ఎంత కల్టివబుల్ లాండ్ ఉంది. ఎంత అన్‌కల్టివబుల్ లాండ్ ఉన్నది, ఆ ఫిగర్స్ సక్రమంగా మనదగ్గర లేవు. ఆ ఫిగర్స్ పంపమని కలెక్టర్స్‌కు వ్రాశాము. ఆ సమాచారం వచ్చినప్పుడు— అక్కడ ఎంత భూమి ఉన్నదో, ఆ దామాషా ప్రకారం అప్లికేషన్స్ ఎందుకు రావటంలేదో, చూడటం జరుగుతుంది. ఉప్పల్ కమిటీ—లాండ్ రిక్లమేషన్ కమిటీ ఉన్నది. ఎక్కడెక్కడైతే 250 ఎకరాల బ్లాకులు ఉన్నవో, ఆ బ్లాక్స్‌ను రిక్లెయిమ్ చేయటానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకే చర్యలు గైకొనటం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత సహాయం ఇవ్వటం, మన రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడ కొంత డబ్బు కేటాయింపుచేసి, దాదాపు 22 వేల ఎకరాల భూమి ప్రస్తుతం రిక్లయిమ్ చేయాలని ఏదైతే కార్యక్రమం తీసుకున్నదో, దానిననుసరించి రిక్లయిమ్ చేసిన తర్వాత, ఆ భూమి పంపిణీ ఏ విధంగా చేయాలనేది తర్వాత ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. భూదాన, గ్రామదాన భూములకు సంబంధించి మనం ఇంతకు

పూర్వమే ఒక సమగ్రమైన చట్టము చేసుకొన్నాము. దానిననుసరించి—డొనేషన్‌ద్వారా లభ్యమైన భూమి సక్రమంగా పంపిణీ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. లాండ్ రిఫారమ్స్ విషయం మనవిచేస్తున్నాను. టెనెన్సీ బిల్లు జాయింట్ సెలక్ట్ కమిటీవారు ఆలోచన చేసినతర్వాత, రీజనల్ కమిటీకి వెళ్ళి వచ్చింది. అది ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. త్వరలో నిర్ణయం తీసుకొన్న తర్వాత, దీనిని మనం ఆలోచన చేసుకోవచ్చును. దానికి సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు ప్రకటించిన అభిప్రాయాలన్నింటిని ఆలోచనచేసి, ఏ విధంగా యీ శాసనాన్ని ఉభయప్రాంతాలకు మనం సమన్వయం చేసుకోటానికి అవకాశం ఉంటుందో, అవన్నీ యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినపుడు దానియొక్క మంచిచెడులను లోతుపాతులను మనం ఆలోచించుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇంతేకాదు. నిన్న తీసుకువచ్చిన రెండు చట్టాలు తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన రెండు సవరణ బిల్లులు pass చేసుకోవడం జరిగింది. 50 B. అంటే ఇదివరకు illegal transfers ఏవైతే అయినాయో వాటిని Validate చేసుకో దానికి time ను పొడిగించడానికి మనం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. షిక్మీదారులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారిని పట్టేదారులుగా మార్చడానికి, దానికి కాలపరిమితి పొడిగించాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. నిన్ననే దానిని కూడ Regional Committee కి పంపించాము. Regional Committee నుంచి త్వరలోనే ఈ సమావేశం లోగానే తెప్పించి దానిని పొడిగింపు చేసుకున్నట్లయితే బాగుంటుంది. Unserveyed గ్రామాలు చాల ఉన్నాయి. దాని నుంచి కొంత యిబ్బంది వచ్చింది. ముఖ్యంగా ఇనాం గ్రామాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని ప్రథమంలో సర్వే చేయాలని 4 నెలల క్రితమే ఉత్తరువులు సర్వే డిపార్టుమెంటుకు పంపించడం జరిగింది. దానిననుసరించి ఈ గ్రామాలు మొదలు సర్వే చేసినట్లయితే R. D. O. షిక్మీదారులను పట్టేదారులుగా మార్చడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

Seasonal Conditions విషయం ఈ note లో వివరంగా మనవి చేయడం జరిగింది. మనకు అనావృష్టి వల్లనో, అతివృష్టి వల్లనో ఎప్పటి కప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం చిక్కులు వస్తూనే ఉన్నాయి. వాటిని వెనువెంటనే స్థానిక అధికారులుగాని లేకుంటే ప్రభుత్వం వైపు నుంచి గాని ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి ఎక్కడెక్కడ ఏ ప్రాంతాలలో ఎంత నష్టం జరిగింది అనే విషయం ఆలోచన చేసి relief యివ్వడానికి ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం తలవని తలంపుగా భారీ ఎత్తున వరదలు రావడం దాదాపు 4, 5 జిల్లాలలో భారీ నష్టం జరగడం కూడ మనం చూచినాము. దానిననుసరించి అదే స్థాయిలోనే ప్రభుత్వం రు 4,65,00,000 sanction చేసి, ఎవైతే sources breach అయినాయో వాటికి, రోడ్లు వగైరా repairs కు గాను ఎంత అవసరం ఉంటుందో దానిలో ఏమీ కూడ తగ్గించక collectors నుంచి ఏ విధంగా report వచ్చినదో అదే విధంగా, వెంటనే కలెక్టర్ల సమావేశం జరిపి నిర్ణయాలు తీసుకొని sanction చేయడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మనకు grant ఎంత

వస్తుందని వెనకముందు చేయకుండానే నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. జిల్లాలో ఉండే అధికారులు ఈ అవాంతరాలు వచ్చినప్పుడు వెంటనే చర్యలు తీసుకొన్నారని ప్రతి పక్ష నాయకులు స్వతంత్ర పార్టి నాయకులు శ్రీరంగా గారు కూడ పార్లమెంటులో చెప్పినారు ఇంత అవాంతరం వచ్చినప్పుడు జిల్లాలోఉండే అధికారులు తగిన చర్యలు వెంటనే తీసుకున్నారని, దానికి వారు సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చి నారు కనుక ఏ విధంగా సహాయం చేసినారు అనే దానిని గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. Intermediaries ను చాల వరకు తొలగించినాము. ప్రభుత్వము రైతుల మధ్యన వేరే దళారీలు ఉండడం అవసరం లేదని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. జాగీర్ abolition చేసుకొన్నాము. Estate abolition చేసుకున్నాము వారికి compensation కూడ క్రమేణ యివ్వడం జరుగుతున్నది అదేకాదు ఇంకా ఒకటి రెండు విషయాలు ఏవైతే నిలిచిపోయినాయో వాటిపైన కూడ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది మాల్ గుజారి system, ముఠాదారి system ఈ రెంటిపైన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది ఒక సమగ్రమైన regulation తయారు చేసిన తరువాతనే Tribes advisory council కు పంపించినాము తరువాత Tribes Advisory Council వారు tribal cultural institute కు దానిని పంపించినారు. దానిలో కొన్ని సవరణలు వచ్చిన తరువాత మరల Tribes Advisory Council కు యిది వెళ్ళింది. ఇది మన గవర్నరుగారి ఆమోదం తీసుకున్న తరువాత President of India వారి ఆమోదం కూడ దీనికి అవసరం ఉంటుంది తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతూనే ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

Survey and Settlement విషయం కార్యక్రమం జరుగుతూనే ఉన్నది. ఈ Survey and Settlement లో కార్యక్రమం యింకా విస్తృతం చేయాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. జాయింట్ పట్టాల విభజన వచ్చినప్పుడు Survey and Settlements, sub-divisions ఇవన్నీ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన సిబ్బంది చాల అవసరం ఉంటుంది దాని కొరకు ఆ సిబ్బందిని కూడ sanction చేయడం జరిగింది దానికి తగిన ఏర్పాట్లు జరుగుతూనే ఉన్నాయి Andhra pattern ప్రకారంగా diagonal and offset సర్వే ఏదైతే ఉన్నదో అది కూడ తెలంగాణా ప్రాంతంలో కొనసాగుతూనే ఉన్నది ఇంకొకటి నేను పర్యటనకు వెళ్ళినప్పుడు చూచాను కొల్లేరు ప్రాంతం, ప్రత్యేకం unserveyed area ఉన్నది దానికి టూకీగా యిన్ని ఎకరాలు ఉన్నాయని చెప్పుకోవడమే జరుగుతున్నది అక్కడ సక్రమంగా సర్వేలేనందువల్ల కొన్ని యిబ్బందులు వస్తున్నాయని చెప్పినారు కొల్లేరు tank కూడ రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తిగా సర్వే చేయవలసిందని ఉత్తరువులు యివ్వబడ్డాయి. దాని విషయం కూడ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. Splitting of Joint Pattas compulsory గా split up చేయాలని legislation చేసి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దానికి తగిన rules కూడ తయారైనాయి. ప్రత్యేక సిబ్బంది కూడ sanction చేసినాము. రెండు సంవత్సరాలలో యిది చేయాలని ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం. దాని కొరకు

కార్యక్రమం జరుగుతున్నది Registration and Stamps Department క్రమేణ దీని income హెచ్చు చేయాలని ప్రయత్నం చేసుకుంటూనే ఉన్నాము. Registration offices ఎక్కడెక్కడ పెట్టాలనో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తూనే ఉన్నది. ఎక్కడైతే income ను బట్టి హెచ్చుగా చేయడానికి వీలులేదో, రైతులకు ఎక్కడైతే యిబ్బంది ఉన్నదో అక్కడ itinerary system ఏర్పాటు చేసినట్లయితే రైతులకు సౌలభ్యంగా ఉంటుందని ఆవిధంగా అక్కడక్కడ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. Village Officers విషయం చాలామంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినారు. నేను సమర్పించిన note లోనే ఆ విషయాలు కూడ ఉన్నాయి ఉన్నితన్ కమిటి రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి అందడం వెను వెంటనే interim relief విషయం అందరు కూడ మరచిపోయినారు ఉన్నితన్ కమిటి రిపోర్టు యిచ్చినట్లయితే దానిలో ఉండే అన్ని సమస్యలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని దానిలో ఏమి లేదు. It is only a recommendatory report. దానిలో ఎంత వరకు ఆమోదయోగ్యమైనవి ఉన్నాయి, ఎంతవరకు మంచివి ఉన్నాయి ఏ విధంగా చేయాలి అనే విషయం ఆలోచనచేసిన తరువాతనే దానిలోనుంచి కొన్ని తీసుకోనడం జరిగింది. Interim relief యివ్వడం జరిగింది Interim relief యిచ్చిన తరువాత Village Officers Associations ఏవైతే మూడు ప్రాంతాలలో ఉన్నాయో వాళ్ళందరి సభ్యులను కూడ రప్పించడం జరిగింది. వాళ్ళందరి అభిప్రాయాలు తీసుకొన్నాము. వారిఅభిప్రాయాలు తీసుకొన్న తరువాతనే ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ నిర్ణయాలే దీనిలో ప్రకటించినాము గాని వారి యొక్క ఆమోదం లేకుండా ఏ నిర్ణయం జరగలేదని నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం అదే కాదు మిగతా non-gazetted officers కు increments ఉన్నప్పుడు వీరికి 1938 వరకు increments లేవే ఎట్లా అని కొంతమంది సభ్యులు raise చేసినారు అది ఆవిధంగా నిర్ణయం జరిగినప్పటికి వారి ఒప్పందం అయినప్పటికీ మూడు రూపాయలు నెల 1 కి increment యివ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వాళ్ళయొక్క కష్టనష్టాలు మిగతా వాళ్లు raise చేయకుండానే, సానుభూతితో పరిశీలన చేసి ఆ నిర్ణయం తీసుకొన్నాము. మాకు వ్రాసియిచ్చినారు. 68 వరకు ఏమి అడగము అన్నారు. కనుక వీళ్ళకు ఏమి యివ్వనక్కరలేదు అని ఆ విధంగా గట్టి నిర్ణయం తీసుకోలేదు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా departmental staff councils కూడ Revenue Divisional Officers level లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది దానిననుసరించి minor grievances ఏవైతే ఉన్నాయో అవి lower level లోనే అక్కడనే దానిని సమన్వయం చేసుకోడానికి పరిదిద్దుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రతి చిన్న విషయం ప్రభుత్వానికి రావడానికి అవకాశం ఉండదు. Statutory provisions ఏవైతే ఉన్నాయో దానిని lower levels లోనే set చేసుకోవాలంటే అది యిక్కడ కేంద్రం మంచి కాదు కనుక దాని కొరకు ఆ విధంగా Staff councils ఏర్పాటు చేసినాము.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :— అధ్యక్షా, ఉన్నితన్ కమిటి వారు చేసిన సిఫార్సులలో వాటిగల సిఫార్సు సాధ్యమైనంతవరకు ఉగ్రామోద్యో

గుల దగ్గర బంధువులకే preference యిస్తూ ఉద్యోగంలో నియమించాలని చేశారు చాల కాలం అయింది ఆ కమిటి చేసిన సిఫార్సు యింతవరకు తేల్చారా ? సిఫార్సు ఆలోచనలో ఉన్నదని తమ నివేదికలో కూడ ఉన్నది చాల కాలం పట్టింది అది తొందరలో తేలిస్తే ఉల్లాసంగా ఉంటుంది. పని చేయడానికి వీలు అవుతుంది అది ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి — అవి దృష్టిలో పెట్టుకొనే appointments జరిగినప్పుడు ఆ విధంగా చేయడం జరుగుతుంది ఇవే గాక rehabilitation విషయం ఉన్నది. పాకిస్తాన్ నుంచి వచ్చిన refugees ఉన్నారు. బర్మా నుంచి వచ్చిన refugees ఉన్నారు. వీరందరిని ఏ విధంగా rehabilitate చేయాలి ? తాత్కాలికంగా ఏమి చేయాలి పర్మనెంట్‌గా వీళ్ళను ఏ విధంగా rehabilitate చేయాలి అనే ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉన్నది. అదిలాబాద్ జిల్లాలో ఉదయం ప్రశ్నోత్తరాలసమయంలో నేను మనవి చేసినట్లు 12 వేల ఎకరాలు reclamation చెయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అది reclamation అయిన తరువాత permanent గా అక్కడ ఈ refugees ను rehabilitate చేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు రెవిన్యూ బోర్డు అబాలిష్ చేస్తే బాగుంటుంది అన్నారు. నేను యిదివరకు మనవిజేసినట్లుగా, యీ విషయాన్ని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ కమిటీ ఆలోచిస్తున్నది కనుక యిప్పుడు దీనిలోని మంచి చెడ్డలు నేను చెప్పవలసిన అగత్యంలేదు ఇవి తీవ్రమైన ఆలోచనలో వున్నది. ఏవిధంగా నిర్ణయిస్తే బాగుంటుందనేది ఆలోచిస్తున్నారు. కేవలం యిదే గాక యింకా కొత్త suggestions కూడ కొన్ని కమిటీ ముందుకువచ్చాయి. అదికూడ పరిశీలనలో వున్నాయి వాటిపై కూడ నిర్ణయాలు తీసుకోబడతాయి

కోడిఫికేషన్ విషయం యిదివరకే మనవిజేశాను. Tax on non-agricultural land గూర్చి వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు. పది లక్షలే దీనిలో లెక్కకు తీసుకోవడం జరిగింది, హెచ్చుగా యిన్‌కం రావడానికి అవకాశం వుంటుందని వారు అన్నారు ఇందులో సర్వే మొదలైన కార్యక్రమాలు వున్నాయి పదిలక్షలు వస్తుందని అంచనామాత్రమే ఇంకా హెచ్చుగా ఏమైన వుంటే రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్సు వచ్చినప్పుడు సరిజేసుకొనడానికి అవకాశముంటుంది. ప్రస్తుతానికి ఏడు జిల్లాలలో సర్వే జరిగినది, అక్కడ యీ కార్యక్రమం ప్రారంభమవుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఆ ఏడు జిల్లాలు ఏవేవి ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రా రెడ్డి — తరువాతచెబుతాను మిగతావారు వెలిబుచ్చిన విషయాలనుగూర్చి నేను యింతకు ముందే చెప్పాను అగ్రికల్చరల్ యిన్‌కంటాక్సు పెట్టాలి అన్నారు. దీనిని కనుక అమలుచేస్తే ఎటువంటి అనర్థాలు వస్తాయో, ఎటువంటి పరిణామాలు వస్తాయో, ఎంత వరకు సక్రమంగా అమలుజరుగుతుందో ఆలోచించాలి రైతులవద్ద సామాన్యంగా అకౌంట్స్ వుండవు. ఇది అందరికీ తెలిసిన విషయమే అందువలన, రైతునుయింకా చిక్కు పరిస్థితిలో పెట్టదలచుకుంటే యీ అగ్రికల్చరల్ యిన్‌కంటాక్సు తీసుకురావాలి. లేకపోతే

లేదు దీనివలన వచ్చేలాభంకూడా ఎక్కువగా వుండదు. సీలింగ్సు ఆక్టు వచ్చిన తరువాత హోల్డింగ్సు తగ్గిపోయినవి. దానిని అనుసరించి, పెద్దవారు కూడా తగ్గిపోయినారు లాండ్ రిఫార్మ్సు వచ్చిన తరువాత ఏ విధంగా హోల్డింగ్సు తగ్గిపోయినవో చూస్తున్నాం సీలింగు ఆక్టుకు సంబంధించి ఎంత surplus land వున్నదనేది అన్ని జిల్లాలనుండి information వచ్చిన తరువాత Table పై పెట్టడం జరుగుతుంది. అందువలన, అగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కంటాక్సు, సీలింగు రెండూ అమలు జరపడం సాధ్యంకాదు. అగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కంటాక్సు కావలెయుననుకుంటే సీలింగు తీసివేసి దానికి పెట్టుకుంటే పెట్టుకోవచ్చు. సీలింగు ఆక్టువలన హోల్డింగ్సు తగ్గిపోయినవి గనుక యిప్పుడు అగ్రికల్చరల్ యిన్‌కంటాక్సు కూడా వెయ్యవలెయునంటే అది ఏ విధంగా సాధ్యం అవుతుందో ఆలోచించవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను 'గ్రేప్ గార్డెన్స్ మొదలైనవి వున్నవి' అన్నారు. దానిపై యిన్వెస్టిమెంట్ ఎంత వుంటుందో ఆ విషయంకూడా గమనించాలి. ఒక్కొక్క ఎకరానికి 15 వేలు, 20 వేలు యిన్‌వెస్ట్ చేస్తే నేగాని ఫలితమేమీ వుండదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ఫలితం ఏవిధంగా వుంటుంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి:—ఎంత కష్టంచేస్తే అంత వుంటుంది ఫలితం.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ఎంత?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి:—అయిదు వేలు వస్తుంది, ఆరు వేలు వస్తుంది, ఏడు వేలు వస్తుంది, ఒక్కొక్కసారి వెయ్యే వస్తుంది సీజనల్ కండిషన్స్ సరిగా లేకపోతే ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఏమీ రాకపోవడంకూడా సంభవిస్తుంది. అందువలన, దానిని ఆరకంగా ఆలోచించాలి.

జంటనగరాలలో సర్వేగూర్చి చెప్పారు సర్వే కార్యక్రమంలో కొన్ని యిబ్బందులున్నాయి వాటిని అనుసరించి కొంత ఆలస్యం జరిగింది. దాదాపు 84 ఎకరాలవరకు సర్వేజరిగింది దానికి objections invite చేయాలి ఒక check officer ను appoint చేయాలి ఈ ప్రొసీజర్ ప్రకారం వెళ్ళవలసి వుంటుంది ఏమీ జరగలేదు అనడం విమర్శచేయాలని అనుకొంటే సరిపోతుందిగాని వాస్తవాన్ని గమనించకుండా చెప్పడం అవుతుంది.

(Mr. Speaker in the Chair)

Fire accidents గూర్చి చెప్పారు. తాత్కాలికమైన రిలీఫ్ క్రింద 20, 30 రూపాయలు యిస్తున్నారని కొంతమంది చెప్పారు. దానిని యీ మధ్య సవరించి 50 రూపాయలవరకు చేశారు. ఆ 50 రూపాయలు కొన్ని జిల్లాలలో సక్రమంగా అందడంలేదని, యిందులో కలెక్టర్ డిస్క్రిషన్ వున్నందున పూర్తిగా రావడంలేదని చెప్పారు ఒకటి రెండు సంఘటనలు నా దృష్టికి వచ్చాయి. ఉన్న G.O. ను సవరించి తప్పకుండా 50 రూపాయలు యివ్వమని నిర్ణయంచేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

వరదలు వచ్చినప్పుడు 200 రూపాయలవరకు యిచ్చిన సంఘటనలు ఉన్నాయి మహబూబ్‌నగర్, యింకా మరికొన్ని జిల్లాలలో ఆ విధంగా యివ్వడం జరిగింది ఇటువంటి పెద్దఎత్తున అవాంతరాలు వచ్చినప్పుడు ఆ విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. దీనికి సంబంధించినది కాకపోయినా ఫారెస్టు గూర్చి చెబుతూ వీటిని extend చేస్తూ grow more food కు వుపయోగించవచ్చునని చెప్పారు.

నేటి ఉదయమే ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో నేను చెప్పాను. అడవులకు సంబంధించిన ప్రిన్సిపల్స్ ప్రకారం కొంత reserved forests వుండాలి వాటి పైననే వర్షపాతం ఆధారపడి వుంటుంది. ఆ విషయాలన్నింటిని గమనించాలని మనవి జేస్తున్నాను.

Tax on Sugarcane గూర్చి చెప్పారు. ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలను సమన్వయం చేయడానికి యీ విధంగా చేయడంజరిగింది. అంతేగాని యిదేమీ కొత్త tax కాదు, షుగర్ కేన్ కమర్షియల్ క్రాప్ కాబట్టి, దీనికి సంబంధించి యీ రెండు ప్రాంతాలలో వున్న వ్యత్యాసాలను తొలగించడానికి యీ విధంగా చేయటం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో, ముఖ్యంగా బొంబాయిలో 120, 130 రూపాయలవరకు వేస్తున్నారు. చెరకు పండించే రైతు ఎంతవరకు దానిని మోయగలడు అనే విషయం ఆలోచించిన తరువాతనే యీ నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగిందని మనవి జేస్తున్నాను. గ్రేడెడ్ టాక్సేషన్ గూర్చి కొందరు సభ్యులు చెప్పారు. ఇదివరకు అడిషనల్ అసెస్‌మెంటు ఆక్టు వచ్చినప్పుడు గ్రేడెడ్ టాక్సేషన్ అమలుజరిపితే వచ్చే చిక్కులను నేను వివరంగా చెప్పాను. అసలు లాండ్, రెవిన్యూ తీసివేస్తే బాగుంటుందని చెప్పిన సభ్యులుకూడా లేకపోలేదు. రాజగోపాలనాయుడుగారు బాగానే వుందని అంటారనుకుంటాను ఏ డెవలప్‌మెంటు అక్కరలేదు, ఎటువంటి కార్యక్రమం చేయవలసిన అవసరం లేదు అనుకుంటే యీ టాక్సెస్ అన్నీ తీసివేయివచ్చు. కాని, యిది పూర్వంనుంచీ వస్తున్న ఆచారం. లాండ్ రెవిన్యూ తీసివేయడం సాధ్యం కాదు.

అప్పారావుగారు మాట్లాడుతూ, కుంట, పోరంబోకు, పెనాల్టీల విషయాలు చెప్పారు. దానికిసమాధానం నేను యిదివరకు చెప్పాను. అన్‌అబ్జెక్షనబుల్ అయితే మనం ఆలోచించవచ్చు. అబ్జెక్షనబుల్ అయితే పెనాల్టీలు వేస్తారు. ఎవిక్టు చేస్తారు. అన్‌అబ్జెక్షనబుల్ అయితే, ప్రీవియస్ ఫర్‌ఫార్మెన్సు చూసి ఆయకట్టులో చేర్చమనికూడా చీఫ్ యింజినీర్సుకు వుత్తర్వులు యివ్వడం జరిగింది. వారు సమాచారం సేకరిస్తున్నారు. వారు అప్లికేషన్ సకాలంలో పెట్టుకున్నారా, లేదా విషయాలన్నీ చూసి ఆయకట్టు రివైజు చేసుకుంటే ప్రతి సంవత్సరం మనము యిటువంటి చిక్కులకు, యిబ్బందులకు లోనుకావడం జరగదు.

వరదలు వచ్చినప్పుడు శిస్తు వసూళ్లు పోస్టుపోన్ చేసినా సెస్సులు కలెక్టు చేస్తున్నారని, వీటినికూడా పోస్టుపోన్ చేయమని వారు నాకు వ్రాసిపంపారు. నేను పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారికి వ్రాసిపంపాను. అందులోకొన్ని ఆచరణలో

యిబ్బందులున్నవి. సెస్సులు లేకపోతే లోకల్ బాడీస్ కార్యక్రమాలు జరగవు అని వారు చెప్పారు లేక ప్రభుత్వంనుంచి అయినా reimburse చేస్తే తాత్కాలికంగా మేము postpone చేస్తాం అన్నారు. అదింకా ఆలోచించవలసి వుంటుంది.

గోవిందరావుగారు అగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కంటాక్సు గురించిచెప్పారు. సర్వే అండ్ సెటిల్మెంట్సులో ఎరర్స్ రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకే అప్లికేషన్స్ ఇన్వైట్ చేసింది ఒకసారి కాదు, పదిసార్లు పొడిగించి స్పెషల్ స్టాఫ్ వేసి అసెస్మెంటులో, ఎక్స్‌టెండ్‌లో తేడాలు వున్నప్పుడు, రాంగ్ రిజిస్ట్రేషన్ వున్నప్పుడు సవరించడానికి సమాచారం సేకరించే ఉత్తరువులివ్వడం జరిగింది. కార్యక్రమం జరుగుతోంది. ఎరర్స్ సవరించబడతాయని మనవి చేస్తున్నాను. హక్కుమాలికానా పేమెంట్సు విషయం కొంతమంది చెప్పారు. ఎం. ఒ. సిస్టం వుంటేనే బాగుంటుందని చెప్పారు. అక్టోబరు నెలలోనే ఉత్తరువులివ్వబడ్డాయి. ఎం ఒ లు పంపవలసిందని ఇదివరకే ఉత్తరువులున్నాయి, మరల కూడ పరిశీలన చేసి అడ్రెసెస్ లేకపోతే కూడ ఒకసారి సేకరిస్తే వుంటాయి కనుక ఆవిధంగా పంపాలని ఉత్తరువులు చేయబడ్డాయి. కంప్లయి చేయనివారిమీద డిసిప్లినరీ యాక్షను తీసుకోవలసిందని కూడ ఉత్తరువులిచ్చాము. వెంకన్నగారు రెమిషన్స్ యిచ్చేటప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతంలోవుండే క్రాప్ కటింగ్ ఎక్స్పెరిమెంట్స్ చేస్తే బాగుంటుందని కాని హై ఎస్టిమేటుతో చేస్తే న్యాయం జరగదని వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి వుండవలసిందని చెప్పారు. 50 ఎకరాలకు పైగా వున్నప్పుడు తహశీల్దారు కంపల్సరీగా గ్రామాలకు వెళ్లి క్రాప్ కటింగ్ ఎక్స్పెరిమెంట్స్ చేయాలని ఉత్తరువులున్నాయి. ఎక్కడైనా అమలు జరగడం లేదంటే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం అవుతుంది తప్ప అమల్లో వుందని మనవిచేస్తున్నాను. పొలిటికల్ సఫరర్స్ విషయం కె.ఎస్. నారాయణ గారు చెప్పారు. ఇదివరకు పొలిటికల్ సఫరర్సే భూములు వెతుక్కోవాలని వుండేది. దానివల్ల యిబ్బందులుండడంవల్ల అవైలబుల్ లాండ్స్ ఎక్కడ వున్నాయో చూచి ప్రచురణ చేయవలసిందని కలెక్టరులకు ఉత్తరువులివ్వబడినాయి కొన్ని జిల్లాలలో ప్రచురణ చేశారు, ఇంకా కొన్ని జిల్లాలలో చేస్తున్నారు కనుక పొలిటికల్ సఫరర్స్ ఆయాజిల్లాలలో చేరితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని జన్యూయిన్ కేసెస్ వుండిపోయినట్లయితే ఆలోచించడానికి వీలవుతుందని మనవిచేయడం జరిగింది. ఫ్లడ్ గేట్స్ ఓపెన్ చేసి అప్లికేషన్స్ తీసుకోవడం కాదు, హార్డ్ కేసెస్ — లోగడ ఆ తేదీ లోగా దరఖాస్తు పెట్టుకోక పోతే ఆలోచించవచ్చు. ఇత్తెహాదు ముస్లిమీనులను కూడ పొలిటికల్ సఫరర్స్‌లో చేరిస్తే బాగా వుంటుందన్నారు. ఇది ఏవిధంగా వారికి అభిప్రాయం కలిగిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. పొలిటికల్ సఫరర్స్ అంటే డెఫినిషను ఇదివరకు వుండనే వుంది. ఏ మూమెంటులో ఏ సంవత్సరం — నాన్ కో ఆపరేషన్ మూమెంటు, 1921, 33, 44, సాల్టు సత్యాగ్రహం, సివిల్ డిస్ఒబీడియన్స్ మూమెంటు లేకపోతే స్టేటు గవర్నమెంటు స్ట్రగుల్ — అనేది వారు నిర్ణయిం-

చారు కనుక దానిననుసరించి జరుగుతున్నది కాని ఇస్తైహోమముస్లిమీనులను ఎట్లా చేర్చాలో .. ..

శ్రీ ఎం రాంగోపాలరెడ్డి — రజాకార్ల మూమెంటులో పనిచేసినవారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— వాసుదేవరావుగారు సబ్‌మర్జ్‌డ్ లాండ్స్‌కు కాంపెన్సేషను మార్కెటు రేటు ననుసరించ లేదు అన్నారు. దానికి నోటిఫికేషను పబ్లికేషను జరిగే టప్పుడే మార్కెటు వాల్యు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని అంతకంటె హెచ్చుగా వుంటే 15 పర్సెంటు సొలేషియం కూడ యివ్వాలని రూల్సులో వుంది కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన ఇన్‌స్ట్రక్షన్సును అనుసరించి కాంపెన్సేషను యాడిక్వేట్‌గానే కాక జనరల్‌గా కూడ యివ్వాలని ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యివ్వబడినాయి కనుక అట్లా జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. విలేజి ఆఫీసర్స్ సెక్యూరిటీ విషయం గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. రూ 75,000లు సెక్యూరిటీ యివ్వమన్నారని శేషావతారంగారు చెప్పారు దానిని గురించి చూడవలసిన అవసరం వుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆలోచన చేసినతరువాత నిర్ణయం గైకొనబడుతుంది సెక్షను 3 (2) (డి) ని అమెండు చేయాలని నేను నెల్లూరు పర్యటనకు వెళ్లినప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. నిన్న ఆనెం సంజీవరెడ్డిగారుకూడ చెప్పారు. 3 (2) (డి) విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తుంది దానిని అమెండుచేయడానికి ఆలోచించి నప్పుడు యిదివరకు క్లోజ్ అయిన కేసెస్ ఓపెన్‌చేసినట్లు అవుతుందా అనే విషయం మళ్లాయోచనచేయాలి ఈనాం ఎబాలిషనులో మార్పులు తెచ్చినట్లయితే రైతులకు రిలీఫ్ కలుగుతుందా-లేదా అనేది ఆలోచనచేసినతరువాత చెప్పగలుగుతాను రైట్స్‌కు ఏ విధంగా రిలీఫ్ కల్పించాలనే ఆలోచన జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్టేట్సు తీసుకోవడంలో జాప్యం జరుగుతోందని గౌరవసభ్యులు శేషావతారంగారు చెప్పారు వారు కాశీపట్నం ఎస్టేటు విషయం చెప్పారు. ఇది కోర్టులో వుండడంవల్ల ఆలస్యమవుతోంది హైకోర్టులోవుంది, సుప్రీంకోర్టుకు పోతోంది కనుక— కోర్టులలో వుండడంవల్ల జాప్యం జరుగుతోంది తప్ప డిపార్టుమెంటల్‌గా ఆలస్యం, అన్యాయం జరిగినదేమీలేదు తొందరగా తీసుకోవాలనే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. లెజిస్లేషన్ సక్రమంగా వుంది ఇంప్లిమెంటేషను పార్టులో సరిగా జరగలేదని చెప్పారు స్పెసిఫిక్‌గా వ్రాసినట్లయితే చూస్తాను. విలేజి ఆఫీసర్సుకు సేలరీస్ సకాలంలో యివ్వడం లేదన్నారు దేశపాండేగారు చెప్పినదికూడ ఆలోచన చేయిస్తాను స్టాఫ్ కౌన్సిల్స్ ఏర్పాటు చేసినప్పుడు వారి ఆఫీసు బేరర్సు కాదు, వారి నామినీస్ కూడ రిప్రజెంట్ చేసుకోడానికి అవకాశం కల్పించాలన్నారు. ఇందులో కొంత వాస్తవం కనిపిస్తోంది కనుక ఆలోచనచేసి ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యివ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఫామిన్ కోడుగురించి రాజగోపాలనాయుడుగారు చెప్పారు. ఇది చాలరోజులనుంచి ఉన్నదన్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. డ్రాఫ్ట్ ఫామిన్ కోడ్ తయారు చేస్తున్నాము. మన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా తయారుచేసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి, దీనివిషయం ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిందేమిలేదు ఇంటిగ్రేటెడ్

రెమిషన్ రూల్సు యిదివరకే ఇష్యూచేశాము కోడిఫికేషన్ అయినప్పుడు యింకా మార్పులు కావాలంటే— సభ ముందుకు వచ్చినప్పుడు ఆలోచన చేసుకోవచ్చు. రామచంద్రారెడ్డిగారు రామన్నపేట, అనకోడూరు గ్రామం విషయం చెప్పారు. 600 ఎకరాలు ఏమి భూమో ఏమిటో ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఏ భూమో తెలిసినతరువాత దానిననుసరించి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. చిన్నగంజాం సాల్ట్ లాండ్స్ విషయంలో అప్లికేషన్స్ పెట్టాము అన్నారు. దానివిషయంలో కలెక్టర్సు నిర్ణయం తీసుకుంటారని మనవిచేస్తూ యీ కట్ మోషన్స్ అన్నీ విత్‌డ్రా చేయవలసిందిగాను, యీ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా బలపరచవలసిందిగాను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — 18 కోట్లకు లాండ్ రెవిన్యూ, 20 కోట్లకు సేల్సుటాక్సుకు సంబంధించివుంది. సేల్సుటాక్సుకు సంబంధించి ఒక్క పాయింటుకూడ చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి ·— సేల్సుటాక్సు విషయం వారు రెయిజ్ చేసినదికూడ అంతలేదు. ఎంటర్ టెయిన్‌మెంటు టాక్సు రెయిజ్ చేశారన్నారు. కాని, ప్రత్యేకంగా చెప్పినదేమీలేదు. జనరల్లై జేషను— చెక్‌పోస్టులలో పెద్ద ఆఫీసరులను పెట్టితే బాగుంటుంది, చిన్న ఆఫీసర్సును పెట్టితే కరప్షను అన్నారు. ఇది జనరల్ ప్రాబ్లెం. తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము చెక్‌పోస్టులలో హైయర్ ఆఫీసర్సును పెట్టాలంటే ఖర్చుకూడ ఎక్కువ అవుతుంది అదికూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ప్రతిచోట గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సును వేసుకోవాలంటే సాధ్యంకానిపని వీలయినంతవరకు ఎట్లా కంట్రోలు పెట్టాలా అనేదికూడ ఆలోచన చేస్తూనే ఉన్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆలిండియా ఖాదీ కమిషన్ క్రింద కాని బోర్డుక్రిందకాని ఉన్న cottage industries కు మొత్తంగా statutory గా exemption యిస్తారా అని అడిగాము. దానిపై జవాబులేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి ,— చేస్తున్నాము. Genuine Case. ఉంటే relief యివ్వడం జరుగుతోంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .— లోకనాథం రిపోర్టులో చేస్తే అన్నింటికి చేయండి, లేకపోతే మానివేయండి అని చెప్పాడు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — అప్లైచేస్తూనే ఉన్నారు, కొన్నింటికి ఇస్తూనే ఉన్నాము యిబ్బంది ఎవరికి జరగలేదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— Sugarcane profitable అన్నారు. Cost of cultivation యింతవరకు work out చేయలేదు. Prices stabilise చేయలేదు. Prices stabilise చేయకుండా, బెల్లంధరలు downward trendలో ఉండగా ఎందుకు హెచ్చుచేస్తున్నారు? అలాగైతే రేట్లను ఎందుకు తక్కువ చేయరు ?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి —Paddy cultivationలో కంటెsugarcane cultivation లో ఎక్కువ లాభం రావడంలేదని అభిప్రాయమా ?

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — అవునండి

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి — నేను ఏకీభవించను అది cash crop ఎక్కువ లాభాలు వస్తూనే ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు —Irrigation sourcesలేనందువల్ల పైరు పెట్టేటప్పుడు rotation of crops చేయవలసివచ్చినందువల్ల రాయలసీమవంటిచోట్ల మెదక్, హిందూపురం వంటిచోట్ల sugarcane cultivation చేయవలసివస్తున్నది. It is because of necessity

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి — Necessity కాదు లాభాలు కూడా వస్తున్నాయి.

శ్రీ ఎమ్. రామగోపాలరెడ్డి — Grazing land విషయంలో సెలవివ్వలేదు. అయిదుకోట్ల పశువులకు 5 % area సరిపోతుందా ?

Mr Speaker — If every Member gets up and asks questions, we cannot have time Now, let all the Members exhaust their questions and finally the Minister can reply. (To the Minister) Please try to note and answer them

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — గ్రామాలలో గ్రామకంఠాన్ని ఆనుకునివున్న పట్టాభూములలో రైతులు ఇండ్లుకట్టుకుంటున్నారు కోఆపరేటివ్ సంఘాలవారు భూములు సేకరించి ఇండ్లుకట్టించారు— కొవ్వూరు మొదలైనచోట్ల, ఈనాటికి అక్కడ పన్నులు చెల్లించవలసివస్తోంది. రివెన్యూబోర్డువరకు వెడితేతప్ప పన్ను మినహాయించడానికి లేదు. కలెక్టర్లకు అటువంటి ఆర్డర్లు యిచ్చే అధికారం యిప్పిస్తారా ?

Sri T Balakrishnayya:— I would like to hear the views of the hon. Minister regarding the reorganisation of the district administration and the bifurcation of the taluk with particular reference to Puttur taluk and shifting of sub-collector's office to Chandragiri or Tirupati, which I have suggested in my speech on the 7th instant.

శ్రీ పి. గున్నయ్య — రివెన్యూ కలెక్షన్లు ఆలస్యమైనవని 11 వందల మంది గ్రామోద్యోగులను జిల్లా కలెక్టర్లు సస్పెన్షన్‌లో ఉంచారు. 11 వందల మంది గ్రామోద్యోగులు నిరుద్యోగులైనారు, ఈనాము భూములలో శిస్తులు వసూలుచేస్తున్నప్పటికికూడా ఏమీ మరమ్మతులు చేయించడంలేదు, వాటినిగురించి కూడా మంత్రిగారు ఏమీ చేయించడంలేదు, వాటిపై సెలవిస్తారా ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—పూర్వం మన సాంప్రదాయం ప్రకారం ఆరవవంతు produce వసూలు చేసేవారని ఉదారంగా చెప్పారు. Grape gardens కు కొంత పర్సంటేజి fix చేసి ఆదాయం రాబట్టడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి — మంత్రిగారు ఈ విషయాలకు సమాధానం చెప్పలేదు 1962 సీలింగ్ యాక్టు తరువాత ఎంత భూమి తేలినది, తేలిన భూమిని భూమిలేని పేద ప్రజలకు పంచుతారా అనేది స్పష్టం చేయలేదు. తెలంగాణా వతన్‌దారీ సిస్టమ్ గురించి సుప్రీం కోర్టు తీర్మానం చేసినది. దానిని బట్టి వతన్‌దారీ విధానాన్ని రద్దు చేయవలసి ఉండగా అందుకు బిల్లు ఎందుకు తీసుకురాలేదు? ఎప్పుడు తీసుకవస్తారు? సేతు సింధీలకు పోస్టు ద్వారా డబ్బు పంపాలి, లేకపోతే రానుపోను ఖర్చుల క్రిందనే అవుతుంది. కనుక పోస్టుద్వారా డబ్బు పంపుతారా?

శ్రీ డి. సీతారామయ్య :—ఆహార ధాన్యాలపై purchase tax ఇప్పుడు అమలులో ఉన్నది. దానిని రద్దు చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ఇదివరకు చర్చలలో వచ్చింది. దానికి జవాబు లేదు. 250 ఎకరాలకు పైగా ఉన్న బ్లాకులను సహకార వ్యవసాయానికి కేటాయిస్తున్నాము అన్నారు అందుకు తక్కువగా ఉన్న బ్లాక్సు ఒ నాడు సర్వే కాకుండా ఉంటే వాటిని సర్వే చేయించి శిస్తు జమకట్టించి పట్టాలుగా ఇస్తారా అడుగుతున్నాను. Non-agricultural lands assessment ఏ ఏ జిల్లాలకు ప్రస్తుతం వర్తింపు చేయడానికి ప్రభుత్వంవారు నిర్ణయం చేసారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి — తెలంగాణాలో సేతుసింధీలకు రు. 18 లు ఇస్తున్నారు. ఆంధ్రలో రు. 22 లు ఇస్తున్నారు. ఇక్కడ కూడా రు 22 లు ఇప్పించడానికి చర్యతీసుకుంటారా? గ్రామోద్యోగులకు ప్రతి నెల మూడు రూపాయలు హెచ్చు చేసామని అన్నారు. సమాధానంలో చెప్పారు అది సేతు సింధిలకు వర్తింపు చేసారా? హక్కేమాలి ఖానాలకు సంబంధించిన డబ్బు strict orders ఇచ్చాము అన్నారు. రెండు మూడు సంవత్సరాలైనా ఇవ్వని ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. సంవత్సరం అంతమయాక మనిఆర్డరు ద్వారా పంపేటట్లు ఆర్డర్లు ఇస్తారా?

شری سلطان صلاح الدین اویسی (بھرگٹی) :— سابق فوجیون کی زمینات کے تعلق سے منسٹر صاحب نے کوئی جواب نہیں دیا ہے۔ اس تعلق سے جواب آجائے تو بہتر ہے۔

శ్రీ జి సి. వెంకన్న :— Landless poor applications పెట్టేటప్పుడు హరిజనులు తప్ప తక్కినవారు ఒక రూపాయి అతికించాలని ఉన్నది. అందరికి లేకుండా చేస్తారా? Sugarcane కు హెచ్చు చేయడంలో అవామలిను లేకుండా చూడడం తప్ప క్రొత్తగా వేసినది ఏమిలేదు అన్నారు. క్రొత్తదేమి లేనపుడు ఆంధ్రలో ఉన్నదానినే తెలంగాణాలో అమలు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— రాఘవులుగారు హరిజనుల house sites గురించి చెప్పారు. Procedure ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది. పట్టా భూములు house sites గా చేసినపుడు దానికి పర్మిషన్ బోర్డునుంచి తీసుకో

వలసిన అవసరం ఉన్నది, కలెక్టర్లకు అధికారం ఇస్తే బాగుంటుందన్నారు దానిని ఆలోచన చేస్తాం. Limits ఉన్నాయి Valuation తక్కువగా ఉంటే కలెక్టర్లు assign చేస్తున్నారు, valuation హెచ్చుగా ఉంటే single బోర్డు మెంబరు, ఇంకా హెచ్చుగా వుంటే full board కి వెళ్లవలసి ఉంటుంది ఇట్లా limits ఉన్నాయి. Reorgnisation of districts ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నది ఇది కేవలం సామాన్యమైన సమస్యకాదు మొత్తం జిల్లాలను తాలూకాలను reorganise చేయడమంటే financial commitments చాలా ఉంటాయి, piece-meal decisions తీసుకోడానికి అవకాశం లేదు. సమగ్రమైన ఆలోచన జరిగిన తరువాతనే నిర్ణయం జరుగుతుంది శ్రీకాకుళం జిల్లాను ఎప్పుడో ఏర్పరచు కున్నప్పటికి ఇప్పటివరకు పూర్తిగా ఆఫీసులను కట్టలేదు. అందుచేత reorganisation of districts and taluks జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేయవలసి ఉంటుంది. 11 వందల మంది village officers ను suspend చేయడం గురించి గున్నయ్య గారు చెప్పారు Slackness of work విషయం కొంచెం lenient గా చూడ వలసిందని ఉత్తరువులు ఇచ్చాము. కాని 80% వరకు కలెక్షన్లు చేయకుండా ఉంటే, అటువంటి కేసులు కొంత విచక్షణ చేయివలసి ఉంటుంది. 80% కలెక్టు చేసి మిగతాది కలెక్టు కాకపోతే అంత serious గా తీసుకోరు. 5% కూడా collect చేయకుండా ఉన్నప్పటికి వారందరిని reinstate చేయాలంటేకాదు, వారిని discriminate చేసి ఆ విధంగా చేయడానికి తప్పకుండా కలెక్టర్లకు వ్రాసి పంపుతాము. ఈనామ్‌లలో చెరువులు బాగు చేయడం లేదని గున్నయ్యగారు చెప్పారు. ఈనాముదారులు వ్రాసి ఇస్తే వెంబడే రిపేరు చేసుకోవచ్చును, వారికి right ఉన్నది, objection చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. Legal గా కూడా examine చేయించాము, సాధ్యంకాదు, ఈనాందారు వ్రాసి ఇస్తే repair చేయడానికి అభ్యంతరం ఉండదు సీలింగ్ యాక్టు క్రింద ఎంత surplus వచ్చిం దని అడిగారు, ఆ figures నావద్ద లేవు, విచారణలో ఉందని భాషణంలో మనవిచేసాను. Surplus land ఎంత ఉన్నది పూర్తిగా enquire చేసి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత surplus land distributed చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కేవలం లీగలు యాస్పెక్టే కాదు. సాధారణంగా ఫీలింగు వస్తుందంటే చాల మంది భూములు అమ్మేసుకున్న ఘట్టాలు ఉన్నాయి. దాని ననుసరించి holdings తగ్గాలనే మన ఉద్దేశ్యం. ఆ విధముగా legislation ద్వారా కాక automaticగా holdings తగ్గిపోయాయి. దాని ననుసరించి ఏదైతే objective అనుకున్నామో అదికూడా కొంతవరకు achieve అయినదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి — 1963-64 సంవత్సరపు Administrative Report లో స్పష్టముగా తెలిపారు సీలింగు ఏరియా క్రింద ఎంత భూమి ఉందో 54,000 ఎకరాల రెండు కుంటలు సీలింగు ఏరియా క్రింద ఉందని తెలిపారు. ఇది తేలలేదని చెబుతున్నారు. తేలినభూమి ఏమిచేయదలచు కున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — Enquiry అయినంతవరకు 54 వేలు వచ్చింది. మరి మొత్తం కావాలంటే enquiries పూర్తి కాలేదు కదా? State లో ఎంతవచ్చిందంటే ఏమి చెప్పగలను. ఇప్పటివరకు ఎంత వచ్చిందంటే 54 వేల ఎకరాలు వచ్చింది. ఎక్కడెక్కడ వచ్చింది ఎంత అంటే I can place a statement on the Table of the House as per the report There is no difficulty సేల్ సింధీస్‌కి మణియార్డరు ద్వారా పంపిస్తే బాగుంటుందన్నారు. చూడబోతే బాగానేఉంది కాని practical difficulties వస్తాయేమో ఆలోచన చేయాలి లేకుంటే ఒకరి పేరుపెట్టి ఒకరు ఈ విధముగా గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు మణియార్డరుద్వారా పోయినప్పుడు ఏమయినా జరుగుతుందేమో లేకుంటే దీనిలో difficulty ఏమీలేదు. తప్పకుండా మణియార్డరుద్వారా పంపించడానికి ఆలోచన చేయవచ్చును. సేల్సుటాక్సు food products పైన తీసివేయాలి అన్నారు. మరి గోపాల కృష్ణయ్యగారు యింకెవరో మాట్లాడుతూ speech లో చెప్పినారు. సెల్సుటాక్సు బొంబాయి రాష్ట్రానికి యిక్కడికి పోల్చి చెప్పినారు. మన దగ్గర ఇండస్ట్రీస్ యిప్పుడిప్పుడే develop అవుతున్నాయి బొంబాయితో పోల్చడానికి అవకాశం లేదు. సేల్సు టాక్సు rural parts నుంచి ఎక్కువ వస్తున్నది Urban parts నుంచి తక్కువ వస్తుంది 20 కోట్లలో సిటీలో 3 కోట్లు వస్తే మిగతా 17 కోట్లు agricultural products పైన వస్తుంది. మనది agricultural State అయినప్పుడు సాధారణంగా food grains పైన సేల్సుటాక్సు భారం ఆ విధముగా పెడుతున్నాము 250 ఎకరాల బ్లాక్సు సీతారామయ్యగారు శలవిచ్చినట్లు తగ్గిస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. చిత్తూరు జిల్లానుంచి ప్రత్యేకంగా కలెక్టరు రిపోర్టు వచ్చింది దానిలో భూములు reclaim చేయడానికి సారవంతమైన భూములు కావని చిత్తూరు కలెక్టరుగారు పంపించినారు. 250 కంటె తక్కువ ఉంటేకూడా తీసుకోవచ్చు. అభ్యంతరం లేదు. సేత్ సింధీస్ గురించి రామచంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ తెలంగాణాలో 18 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ఆంధ్రలో 22 రూపాయలు యిస్తూనే ఉన్నారు అన్నారు. ఇది ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తూనే ఉంది. హెచ్చు తగ్గుల గురించి ఆలోచన చేసిన తరువాత యిదివరకు 8 రూపాయిలుండేది 18 రూపాయలవరకు తీసుకొని రాబడినది కనుక ఇది పరిశీలనలో ఉంది. హాక్కే మాల్గానా యిదివరకే M.O. ద్వారా పంపించడానికి యిదివరకే ఉత్తరువులున్నాయి. ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా జారీచేయవలసిన అవసరంలేదు ఎక్కడైతే తహసిల్దార్లు implement చేయలేదో వారిపైన action తీసుకోవలసినదిగా వ్రాయడమే మిగిలింది. రివిన్యూ డిపార్టుమెంటులో ఆలస్యం అవుతుందనికాదు. ఎక్సైయిజు డిపార్టుమెంటు వారు ఏ సర్వే నంబరులో ఎన్ని చెట్లు గీసినారో అక్కడనుంచి information రావడంలోకూడ ఆలస్యం ఉంది. Statement రావడంలో దానినికూడా తొందరగా వచ్చేలాగ చేసి పంపిణీచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. Ex-military వారి గురించి ఒవాసీగారు చెప్పినారు పరిశీలనలో ఉంది. దాని మంచిచెడ్డలను గురించి హైదరాబాదు కలెక్టరును ప్రత్యేకంగా పిలిపించి చర్చింతాము. అవాలా వారంరోజులలో ఏదో ఒక నిర్ణయించేసి పరిష్కారం చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి — వతన్‌దార్లను గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — వతన్‌దార్లు ఉన్నవారు ఉండనే ఉన్నారు.

శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి — వారి వారసత్వ హక్కు రద్దుచేయడం కోసం సుప్రీంకోర్టు తీర్పుచేసినది వారసత్వం హక్కు ఉండడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— తెలంగాణాకు వర్తించదని దేశపాండే గారు స్పీచిలో చెప్పినారు. ఆలోచన చేయించినాము. లీగల్ డిపార్టుమెంటు నుంచి opinion సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటులోని decision ఆంధ్రప్రాంతానికేకాదు తెలంగాణాకికూడా వర్తిస్తుందని చెప్పినారు, మిగతా aspect వతన్ ఏదైతే ఉందో అది ప్రాపర్టీయా లేదా అనేది వేరేవిషయం. ఆలోచన చేయవచ్చు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి:— గ్రామోద్యోగులకు రెండు మూడు రూపాయలు increment యిచ్చినారు అది సేత్ సింధీలకు వర్తిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — అందరికీ వర్తిస్తుంది

శ్రీ టి వి. రాఘవులు — నేను అడిగిన ప్రశ్న అపార్థం చేసుకున్నారు. నేను హరిజనుల విషయం అడగలేదు నివేశన స్థలాలు హరిజనులకు సేకరించిన చోట land aquisition proceedings పూర్తి కాగానే classification of the land మార్చేస్తున్నారు. అడంగల్సులో మార్పు చేస్తున్నారు కనుక పన్ను సంగతి రాదు Caste Hindus గ్రామకంఠాన్ని అనుకుని ఉన్న భూములను వ్యక్తిగతంగా కొనుక్కునిగాని సంఘాలుగా కొనుక్కునిగాని ఇండ్లు కట్టుకుంటూ ఉంటే 20-30 సంవత్సరాలనుంచి classification change కాని కారణంచేత ఎప్పటిలాగనే పన్ను కట్టించుకోవలసి వస్తున్నది. కలెక్టర్లకు పవర్సు లేవు రివిన్యూబోర్డు ద్వారా వెళ్లడం అనేది కాకుండా కలెక్టర్సుకి యిప్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. అంతేకాని assignments లేదు. హరిజన్సు అనే question యిందులో లేదు

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — Land acquire చేసినప్పుడు దానికి limits ఉన్నాయని చెప్పాను అయిదువేలవరకు అయితే కలెక్టరు చేయగలుగుతాడు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — ప్రయివేటు వ్యక్తులు గాని సంఘాలుగాని house sites తీసుకొని housing schemes క్రింద ఇండ్లు కట్టిన తరువాతకూడా పన్ను కట్టవలసి వస్తున్నది. మేజరు పంచాయితీలలో Housing schemes క్రింద 20 ఎకరాలు తీసుకున్నచోట ఏ ఇండ్లు తయారై పోతున్నాయి. కాని పన్ను కట్టడం తప్పడంలేదు ఇండ్లు కట్టుకున్న classification wet assessment క్రింద ఉంది. Wet land గా పన్నుకట్టుకోనని రివిన్యూబోర్డుకి పెట్టుకుంటే తప్ప కాదంటున్నారు. పెట్టుకుంటే చూచేవారులేరు.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి.—కలెక్టరు రికమండేషనుపైన రివిన్యూ బోర్డువారు ఆలోచన చేస్తారు. చిక్కేముంది.

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య:—నేను నేల్సుటాక్సు గురించి చెప్పినప్పుడు ఆహారధాన్యాల మీద వేయడానికి బలపరచినట్లు చెప్పారు. నేను అదేమీ చెప్పలేదు. నా point దానిని బలపరచడానికి ఉపయోగపరుచుకున్నారు అది

న్యాయం కాదు. బొంబాయి సిటీలో ఎక్కువవసున్నది అని నేను చెప్పిన దానిని వారి వాదనను సపోర్టు చేస్తున్నట్లు twist చేశారు. అది తప్పు నేను సపోర్టు చేయలేదు. సపోర్టు చేయదలచుకోలేదు.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re 1

The failure of the Government to annual (or reduce the rates of levying) the enhanced wet assessment and the failure of the Government to effectively implement the decision of the Government to distribute the banjar and waste lands to the landless poor.

The cut motion was declared to have been negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu pressed for a division.

The House divided this. Ayes 16 . Noes. 89. The cut motion was negatived

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by Re. 1.

తెలంగాణాలోని సేతుసింధులకు ఆంధ్ర ప్రాంతమందు సేతుసింధులకు యివ్వబడుచున్న మాస వేతనాలను ఇచ్చేబదులు నెలకు 18 రూపాయలే యిస్తున్నందులకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Re. 1

సేతుసింధీలకు నెల వేతనాలు మనిఆర్డరు ద్వారా పంపె ఏర్పాట్లు చేయనందువల్ల సేతుసింధీలకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

తెలంగాణలోని జిల్లాలైన నల్లగొండ, కరీంనగరం మొదలగు జిల్లాలందు మానవ శ్రమ శక్తితో తీయబడు వర్రె కాల్వల క్రింద గల తరి పొలాలకు అధికశిస్తు చట్ట ప్రకారం ఎకరానికి రూ. 7 వసూలు చేయవలెనని చట్టములో వున్నప్పటికి ప్రభుత్వం నేటి వరకు సమగ్రముగా విచారణ గావించి శాశ్వతంగా 7 రూ. నిర్ణయించేబదులు వర్రె కాల్వ కేసులన్నిటిని పెండింగులో పెట్టి తాత్కాలికంగా 7 రూ. వసూలు చేయుచున్నందులకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

రెవిన్యూ ఆఫీసులో చాలకాలం నుండి విచారణలో గల కేసులు పెండింగులో నున్నందువల్ల రైతులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేనందుకు.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

రెవెన్యూ ఆఫీసులందు పెరిగి పోవుచున్న లంచగొండి విధానాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు, లంచగొండి విధానాన్ని అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం తీసుకోవాల్సి వున్న చర్యల గురించి తెలుపుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. . . Re 1

గ్రామాలందు చిన్న చిన్న చెరువులు తెగిపోవుచున్నపుడల్ల రెవెన్యూ అధికారులు కదలి వాటి మరమ్మతు కావాల్సివున్న మొత్తాలను వెంటనే మంజూరు చేయనందువల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. . . Re. 1

హరిజన ఇండ్ల నిర్మాణానికి కావాల్సివున్న ఇండ్ల స్థలాలను సేకరించుటకు నష్ట పరిహారాన్ని చెల్లించదగు మొత్తాలను కేటాయించుటకు ప్రభుత్వం విఫలమైనందుకుగాను చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. .. . Re 1

ప్రభుత్వ సమగ్రమైన కౌలుదారి చట్టాన్ని గాలించి ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు వర్తింపచేయుటలో విఫలమైనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. . Re 100

లావుని భూములను కాస్తు చేస్తున్న వ్యవసాయ భూములకు బీద రైతుల పేర పట్టా గావించటంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనందుకుగాను చర్చించుటకు,

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. . .. Rs. 100

ఈ సంవత్సరము మెదక్ జిల్లాను కరువు ప్రాంతముగ ప్రకటించమని జిల్లా పరిషత్తు తీర్మానం చేసినా ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఏ చర్య తీసుకోనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revene by .. .. . Rs. 100

మెదక్ జిల్లాలో ప్రభుత్వం బలవంతముగ బకాయీలు వసూలు చేయుట గురించి చర్చించుటకై.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

అదనపు భూమి శిస్తు చట్టాన్ని రద్దు చేయనందుకు చర్చించుటకై.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

For not reducing the exhorbitant land revenue on sugarcane crop lands in Telangana on par with the rates of Andhra. .. ..

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. .. Rs. 100

For contemplating to enhance the land revenue on the lands of sugarcane crop in Andhra Area inspite of existing exhorbitant rates.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

For not distributing Banjar lands to landless poor though the decision was taken by the Government long back.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకా, అనంతపురం గ్రామములోని షుమారు 400 ఎకరముల గ్రామ సముదాయం భూమిని, పెద్ద భూస్వాములకు పట్టాకు యివ్వమని వుత్తర్వు యిచ్చిన ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

రాష్ట్రములో సర్కారు గ్రామాలకు అనుబంధముగా వున్న, ఖండ్రిగలను, సెక్షన్ 3-2 డి, సవరించి యినాము రైతులు యిబ్బందులను తీర్చుటలో జరుపుతున్న జాప్యమును గూర్చి చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. .. Rs. 100

సరియైన భూసంస్కరణలు తెచ్చుటలోను, కౌలుదారి చట్టము తెచ్చుటలోను, బంజరు భూములు త్వరగా పంపకము చేయకపోవుటలోను, ప్రభుత్వము జరుపుచున్న పక్షపాతపు వైఖరిని విమర్శించుటకు.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . . Rs 100

For not taking effective steps to distribute banjar lands to landless poor. . . .

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . . Rs 100

For not taking steps to easen the tax burden on poor peasents by abolishing land revenue on lower income groups.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. . Rs. 100

For not taking steps to issue pattas to house sites who are in occupation for many years in Government porambokes in several Villages of Kankipadu Constituency particularly in Poranki, Ponamaluru, Velupuru, Kanuru, Ramavarappadu and Ponamakuru villages.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. . Rs. 100

For not taking any action so far against the village headman of Swayambhuvaram village, Paravada Firka, Anakapalli Taluk, Visakhapatnam district for all his malpractices and swindling of Government property as well as land revenue collections etc, and for cancelling the orders passed by Revenue Divisionsal Officer in 1964 suspending him and for condoning all his misdeeds.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . .. . Rs 100

For imposing section 144 as a part of the attempt to evict the cultivating tenants tilling the banjar lands in O. S. Nos. 93/3,4,56 of Mulagada village, Visakhapatnam Taluk, Visakhapatnam District, for the last 25, 30 years with a view to hand over these lands to the East Anglia Plastics Company, Visakhapatnam, when the question of grant of ryotwari pattas are still pending in appeal before the Settlement Officer, Visakhapatnam.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. ..Rs. 100

For not removing for the last three years the circular cement enclosure erected by a landlord right across the irrigation channel (done-kalva) at the tri-junction point of S. No. 1076, 1081, 1082 situated in the revenue limits of Anakapalli town, Visakhapatnam district, obstructing unlawfully the free-flow of water along the irrigation channel resulting in heavy inundation of fields lying further up and consequent damage to paddy and sugar-cane crops.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. ..Rs. 100

బర్మానుండి నిరాధారులుగా యిటీవల వచ్చిన కాందిశీకుల బిడ్డలు ఇన్‌డస్ట్రియల్ ట్రైనింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ట్రైనింగ్ అవుతున్న సందర్భంలో ప్రస్తుతం మామూలుగా యిచ్చే స్టైఫండ్ [illegible] కూడా చాలదు. కాబట్టి హైదరాబాదు వంటిచోట వుండి ట్రైనింగ్-పూర్తి చేయాలంటే కనీసం స్టైఫండు

రూ. 50 లు అయిన ప్రభుత్వం ప్రత్యేక భృతిగా యిప్పించుట విషయమై రక్షణ చర్యలు తీసుకొనుట గురించి లేక స్కాలర్ షిప్పులనైనా యిప్పించుటకు రక్షణ చర్యలు తీసుకొనుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenu by .. .. Rs. 100

బర్మానుండి నిరాధారులై వచ్చిన కాందిశీకులకు ఇండ్లు కట్టుకొని నివసించుటకు యిండ్ల స్థలము జీవించుటకు సాగు లాయకైన ప్రభుత్వ బంజరు భూములు సిలోన్ నుండి వస్తున్న కాందిశీకులకు నెల్లూరు జిల్లాలో యిచ్చినట్టుగా యిచ్చునట్లు యింతవరకు ప్రభుత్వం ఏవిధమైన నిర్ణయంగాని చర్యగాని తీసుకో నందుకు విచారం ప్రకటించుటకు.

To reduce the allotment of Rs 92,95000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To urge on Government to issue pattas to the Ellamanchili Taluk, Visakhapatnam District, whose lands were acquired for the purpose of Harijana sites and afterwards cancelled the proposal and handed over the lands to the original land-owners, but to whom pattas were not issued.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To urge on Government to continue the Anakapalli Taluk, particularly in Mungapakavillage (Visakhapatnam District, for rectification of defects in recent survey until the completion of the work as informed to Sri P. V Ramana, M. L A. in letter No. 2869 R/62-20, dated 7th March 1964.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . .. Rs. 100

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో, ఒక గ్రామాధికారి సెలవుపెట్టిన, ప్రక్క గ్రామాధికారికి చార్జి యిస్తారు. సెలవు పెట్టిన వారి, అలవెన్సు మినహా, మిగతా జీతం అదనముగా పనిచేసే గ్రామాధిగారికి యివ్వవలసి యున్నది. కాని మొదట జీతం 28 లేక 20 రూ. మాత్రం యిస్తున్నారు తాత్కాలికముగా హెచ్చించిన రూ. 10 ప్లస్ రూ. 8 లేక రూ. 8 ప్లస్ రూ. 8 లు యివ్వడములేదు. అదనపు పనికి సక్రమంగా జీతము యివ్వనందుకు.

The cut Motions were nagatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 92,95000 for Land Revenue by .. .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not adopting rules in collection of revenue by the officers concerned. For example Uravakonda Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. ..Rs. 100

To criticise the Government for not adhearing its policy of kist collection books introducing at the time of revenue collections by the concerned Village Officers.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . .Rs. 100

To criticise the Government for levying additional taxation even to the dry lands which are effected by frequent dreadful famine, but at the same time not thinking to have any master plan to reduce their distress after 16 years of independance.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker.—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Rs. 100

అదనపు భూమిశిస్తు చట్టాన్ని రద్దు చేయాలని రాష్ట్ర వ్యాపిత రైతుల ఆందోళనను ప్రభుత్వం ఖాతరు చేయనందులకు చర్చించుటకుగాను.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker —The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . .Rs. 100

తెలంగాణలోని గ్రామాలందు రెవిన్యూ వసూలు గావించె మొదలు గ్రామ చావిడిపై ఏరైతు ఎంత పన్ను చెల్లించాల్సివుందో తెలుపుచు లిస్టు బందిఖా అందించాలెనని ప్రభుత్వ ఆర్డర్సువున్నా గ్రామాధికారులు తమతమ ఇండ్లలోనే కూర్చుండి తమకు ఇష్టము వచ్చిన ప్రకారం ఎక్కువ మొత్తాలు వసూలు గావించు చున్నప్పటికి ప్రభుత్వం అలా జరగకుండగ తగు చర్య తీసుకోనందుకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,900 for Land Revenue by Rs. 1

చెరువు తోదట్టు భూములను దీర్ఘకాలముఖుండి కాస్తుచేస్తు అధికారోత్పత్తిని గావించుచున్న రైతులపైన, వ్యవసాయ కూలిం పైన పట్టాలు గావించే అదులు ఎకరానికి 100 నుండి 400 రూపాయలు పెనాల్టీలు వేస్తున్నందువల్ల కలుగుచున్న

ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు, ఆ భూములను కాస్తుచేస్తున్న వారినే పట్టాలుగావించుటకు చర్య గైకొనుటకు

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re 1

బంచరాలు, పోరంబోకు భూములను చాలకాలంనుండి కాస్తుచేస్తున్న వారిపేర పట్టాలుగావించుటకు ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసికొనుటలో విఫలమైనందుకు చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re 1

నూటికి 5 పర్సెంటు ప్రభుత్వభూములను అట్టిపెట్టి అంతకు పైగల ప్రభుత్వ భూములనే వరాలుగావించవలెనని ప్రభుత్వనిర్ణయం ఇంతవరకు రైతాంగము, వ్యవసాయకూలీల స్వాధీనములోగల భూములనుండి వారిని బేదఖల్ గావింపబడే ప్రమాదమువల్ల యేర్పడుచున్న పరిస్థితులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగామ

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. . . Re 1

కొత్తగ వేయబడుచున్న చెరువులందు మునిగిపోవుచున్న భూములకు, రైతులకు నష్టపరిహారం మొదతే ఇవ్వనందువల్లను కొత్తరోడ్ల నిర్మాణము గావించుటవల్ల రోడ్లక్రింద పోవుచున్న రైతుల భూములకు నష్టపరిహారం ఇవ్వనందువల్ల రైతాంగానికి కలుగుచున్న యిబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Re. 1

నూటికి మూరుపాళ్లు ప్రభుత్వం భూమిశిస్తు హెచ్చించుచు చట్టంగావించినదే కాని, అలా వచ్చిన హెచ్చు ఆదాయాన్ని గ్రామసీమలందుగల శిథిలావస్థలోగల చిన్నచిన్న చెరువుకుంటల మరమ్మతుకు పూనుకొని అధికాహారోత్పత్తిగావించుటకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసికోనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. .. Re. 1

గత 3, 4 సంవత్సరములనుండి పేరుకొని వస్తున్న రెవెన్యూ బఖాయలను, బంచరాయిలను, రూరలు బ్యాంకులకు చెల్లించాల్సివున్న అప్పులన్నిటిని ఒకేసారి ప్రభుత్వం నిర్బంధవిధానాన్ని అవలంభించి చరస్థిరాస్తులను స్వాధీనపరచుకొని వసూలుచేయుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొనుచున్నందులకు ప్రభుత్వవిధానాలను విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. Re. 1

మెదకుజిల్లా పరిషత్, మెదకు జిల్లాలో కరువుపరిస్థితులు యేర్పడినవని, రేవునివారణ పనులు సాగించాలేనని, రెవెన్యూ వసూళ్లను, బకాయ వసూళ్లను ఆపాలేనని, ఏకగ్రీవతీర్మానము గావించినప్పటికి ప్రభుత్వం ఆ తీర్మానాన్ని బుట్టదాఖలుచేసి నిర్బంధముగ రెవెన్యూ వసూళ్ళ బకాయ వసూళ్ళకు పూనుకొన్నందువల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వర్తింపచేయుటకు సమగ్రమైన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని రూపొందించుటకు దీర్ఘకాలం తీసికొన్నప్పటికి నేటివరకు అలాంటి చట్టాన్ని గావించినందుకు ప్రభుత్వభూస్వామ్య విధానాలను విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. .. Re. 1

1965-66 సంవత్సరపు బడ్జెటులో చెరకుపంట పండించే భూములపై అదనపు పన్ను విధించుటకు ప్రభుత్వం చర్యతీసికొన్నందుకు ప్రభుత్వవిధానాన్ని విమర్శించుటకు, అలాంటి పన్నును పెంచకూడదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

నూటికి నూరుపాళ్లు హెచ్చించు ప్రభుత్వం "అదనపు భూమిశిస్తు చట్టం" గావించినందువల్ల రైతాంగముపై పడిన భారాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు, ప్రభుత్వం అదనపు భూమిశిస్తు చట్టాన్ని రద్దుగావించుటకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

"హైదరాబాదు కౌలుదారి చట్టాన్ని" ఉన్నదున్నట్లు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వర్తింపచేయుటకు ప్రభుత్వం తగుచర్య తీసికోనందుకు ప్రభుత్వ విధానాలను చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

ప్రథమ, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలు ముగింపబడి, తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని 4 వ సంవత్సరములో వున్నప్పటికి ప్రభుత్వ భూసంస్కరణల చట్టాన్ని గావించి దున్నేవానికే భూమి ఇచ్చుటకు తగుచర్యలు తీసికోనందుకు ప్రభుత్వ జమీన్‌దారి విధానాలను విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . . Re 1

తెలంగాణా రైతాంగము వీరోచితంగ భూమిపై సాగించిన పోరాట ఫలితముగ హైదరాబాదు ప్రభుత్వం కౌలుదారీ చట్టాన్ని గావించినది. ఆ చట్టములో గుర్తించబడిన ఆ కొద్దిపాటి హక్కులను మంట గలుపుటకు ప్రభుత్వ సమగ్రమగు భూసంస్కరణాల చట్టాన్ని చేయబోతున్నామని సాకుచూపి రైతాంగము సాధించిన హక్కులనుమంట కలుపుటకు పూనుకొన్నందుకు విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . .. Re. 1

గ్రామాధికార్లు రెవెన్యూ వసూలుగావించినపుడు రెవెన్యూ చెల్లించిన రైతులకు రసీదులు ఇవ్వకపోవటం, ఇచ్చినా ఏ సర్వే నెంబరుకు సంబంధించిన పన్ను ఏ ఖస్తీకు సంబంధించిన పన్ను చెల్లించిన వివరాలు తెలియచేస్తూ రసీదు ఇవ్వనందువల్ల కలుగుచున్న చిక్కులు, ఇబ్బందులగురించి ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

తెలంగాణాలోని గ్రామాధికారులకు ఆంధ్రప్రాంతములో అమలులో వున్న మాసవేతనాలు నిర్ణయించి మాసవేతనాలు ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వం విఫలమైనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

గామాలకు గ్రామచావిడీల నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకు గ్రామాలకు వచ్చే అధికారాలు గ్రామాధికారాల, లేక జమీన్‌దార్ల ఇండ్లలోనే క్యాంపువేయుటవల్ల రైతాంగము వివిధ ఇబ్బందులకు గురి అగుచున్నారో చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Re. 1

హైద్రాబాదు కౌలుదారి చట్టప్రకారం రక్షిత కౌలుదార్ల పూర్తిహక్కులను రక్షించుటకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసికోనందుకు ప్రభుత్వవిధానాన్ని విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Re. 1

తెలంగాణాలో వంశపారంపర్యంగా వస్తున్న గ్రామాధికారుల వారసత్వం హక్కును సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన తరువాతకూడ రద్దుగావించనందుకు విచారాన్ని తెలియజేయుటకు

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . . . Rs 1

తెలంగాణాలోని సేత్‌సింధీలకు నెలకు 18 రూపాయలైనా ఏ నెలవి ఆ స్వల్పవేతనాలనైనా రెండవ నెల మొదట తేదీ ఇవ్వనందులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Rs. 1

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వ 'ఇనాం రద్దుచట్టం' గావించి దీర్ఘకాలము గడిచింది. ఆ రద్దుచట్టములో ఇనాం భూములు చేస్తున్న రైతుల ప్రధాన హక్కులు గుర్తించబడినవి. ఆ మూలచట్టాన్ని పూర్తిగ మార్చుచు ఇనాందార్ల హక్కులను కాపాడుటకే తమవిధ్యుక్త ధర్మంగ ప్రభుత్వం భావించి నూతనచట్టాన్ని తెచ్చుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొన్నందుకు ప్రభుత్వవిధానాలను విమర్శించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . . .. Rs. 1

'ఇనాం రద్దు బిల్లు' సెలెక్టు కమిటీలకు అప్పగించి 6 మాసాలు గడిచినప్పటికి ఏ ఒక్కసారి సెలెక్టు కమిటీ సమావేశమై ఏలాంటిచర్య తీసికోనందుకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . .. Rs. 1

'ఇనాం రద్దుబిల్లు'కు సంబంధించిన సెలెక్టు కమిటీ సభ్యుడైన నేను వ్రాతపూర్వకముగ అనేక ప్రశ్నలు వేసినప్పటికి 6 మాసాల గడువు గడిచినప్పటికి ఆ ప్రశ్నలకు సమాధానం నేటికి రాకపోవటం రెవెన్యూశాఖ ఎంత అధ్వాన్నంగ పనిచేస్తుందో ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. .. Rs. 1

'ఇనాం రద్దుబిల్లు'కు సంబంధించిన సెలెక్టు కమిటీ సమావేశాన్ని పిలవాల్సినదని గౌరవనీయులైన రెవెన్యూ మంత్రిగారికి కమిటీ సభ్యుని పేరుతో 6 మాసాల క్రిందట లేఖవ్రాస్తే గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు రెవెన్యూశాఖ కార్యదర్శిగారికి ఆ లేఖ పంపానని నాకు సమాధానం వచ్చిందే కాని ఆ సెలెక్టు కమిటీని ఎప్పుడు పిలుస్తున్నది నేటికి నాకు సమాధానంరానందుకు విచారాన్ని తెలియచేయుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . Rs. 1

తెలంగాణాలోని సర్ఫేఖాస్ పరంగా సంస్థానాలకు ఎక్కువభాగాలందు నేటివరకు ప్రభుత్వ సెటిల్‌మెంటు గావించి న్యాయసమ్మతమగు పన్నును విధించుటలో విఫలమైనందుకు ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . . . Rs. 1

తెలంగాణాలో "హక్కుమాలికాన" పేరులో రైతులకు ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సివున్న మొత్తాలను మనిఆర్డరుద్వారా రైతులకు పంపవలెనని ప్రభుత్వ ఆర్డర్సు వున్నా అలా మనిఆర్డరుద్వారా పంపుటకు తగుచర్యలు తీసికోనందుకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . Rs. 1

"హక్కుమాలికాన"కు సంబంధించిన డబ్బును ఏ సంవత్సరపుది ఆ సంవత్సరాంతము రైతులకు చెల్లించాలనివున్నా ప్రభుత్వం గత 3 సంవత్సరాల హక్కుమాలికాన చెల్లించినందువల్ల రైతులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. Rs 1

నల్లగొండ జిల్లాలోని హుజూరునగరు, భువనగిరి తాలూకా రైతాంగానికి గత 3 సంవత్సరాల హక్కుమాలికాన చెల్లించబడినందుకు ప్రభుత్వవిధానాన్ని విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. Rs 1

హరిజన ఇండ్లనివాస స్థలములను ప్రభుత్వం స్వాధీనపరచుకొనుటకు రైతాంగానికి నష్టపరిహారానిక్రింద ఇచ్చు మొత్తం ఇవ్వకముందే ప్రభుత్వం స్వాధీనపరచుకొనుటకు పూనుకున్నందువల్ల రైతులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . . Rs. 1

"హరిజన ఇండ్ల నివాసస్థలమును హరిజనులకు కేటాయించుటకు చాలి కొద్ది మొత్తం కేటాయించినందువల్ల ఈ ఇండ్లస్థల సమస్య పరిష్కరింపబడజాలదని ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . .. Rs. 1

"హరిజన ఇండ్ల స్థలము" హరిజనులకు ఇచ్చుటలో చాల కాలయాపన జరుగుతున్నందుకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . . Rs. 1

గ్రామాలజనాభా అధికవేగంతో పెరిగిపోవుచున్నది. గృహనిర్మాణ సమస్య ప్రధానంగా ముందుకువచ్చింది గ్రామప్రక్కనగల భూములను ప్రభుత్వం స్వాధీనపరచుకొని న్యాయమైన ధర నిర్ణయించి గ్రామప్రజలకు గృహనిర్మాణ స్థలాలను ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వం తగుచర్య తీసుకోనందుకు విచారాన్ని తెలియజేయుటకు.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker —The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. .. Rs. 1

To urge the Government to simplify the procedure of assigning banjar lands to the landless poor and to instruct all concerned Tahsildars to dispose the applications within a month of their receipt.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. . Rs, 1

To urge the Government to deput anti-corruption officials to Madanapalli Taluk to book such officials who are taking and demanding bribes from the landless poor who are applying for assignment of banjar land.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . .. . .. Rs. 100

To urge the Government appoint extra staff for assigning Banjar lands to the landless poor and to fix not less than sixty assignments of the same per month for each Revenue Inspector.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To urge the Government to grant full remission for dry crops for the current fasli for Madanapalli Taluk as they have totally failed.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . Rs 100

To criticise, the District Collector, Chittoor, Tahsildar, Madanapalli and other concerned officials for not correctly reporting about the total failure of dry crops in Madanapalli Taluk in the current Fasli, to the Government.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . . Rs 100

To criticise the failure of the Government to verify the report of the Revenue officials regarding the seasonal conditions of dry crops in Madanapalli Taluk in the current Fasli when the Member from that constituency contradicted that report in the Assembly during November, 1964.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. Rs. 100

To discuss the failure of the Government to bring legislation on Land Reforms abolishing land holdings and distributing the surplus land to the poor tenants and agricultural labourers.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . . Rs. 100

To criticise the Government for not exempting poor peasants paying land revenue of Rs. 10 and below from paying the same.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To urge the Government to appoint extra surveyors for Madanapalli Taluk for surveying and sub-dividing unassessed waste lands for assigning the same to landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Rs 100

To urge the Government to appoint extra staff of Surveyors for splitting of joint-pattas in each district of the State.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

To introduce Agriculture Income Tax based on a progressive scale in lieu of the present land revenue system exempting a certain section of peasants having an annual income of Rs 1,000 and less

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. Rs. 100

To urge the Government to exempt all the landless poor having five acres and below of dry land in chronically drought affected taluks from the payment of land revenue.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. .. . Rs. 100

To urge the Government to clarify what the un-objectionable portion of Government lands are poramboke lands and to issue clear instructions to the local Revenue Officials about the same so that they may not impose penalties for cultivating such

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . Rs' 100

To criticise the Government for proposing to tax sugarcane crop in Andhra to level it up with that prevailing in Telangana and urge them to reduce the concerned tax in Telangana to the level prevailing in Andhra Region

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . . . . .. Rs. 100

To urge the Government to issue a suitable G O. declaring all wadas, hamlets occupied by Scheduled Castes, Scheduled Tribes, denotified tribes, etc., since thirty years and more as village porombokes (Grama kantam) whether such site stands in the patta of private people or comes under Government gayyalu land.

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker. The question is:

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. . . Rs. 100

For not implementing the Land Reforms Acts and for not distributing the available land for the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

Indiscriminate compulsory drive of collection of taxes in Kurnool District.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by .. .. Rs. 100

For not appointing additional staff for the immediate distribution and assignment of banjar lands to the poor.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. Rs 100

For not cancelling the additional land-levy Act which is hampering the investing capacity of the ryots

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . Rs. 100

For serving demand notices for collection of surcharge arrears from 1367 Fasli to 1371 Fasli from ryots without being cancelled.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . Rs 100

For heavy retrenchment in Revenue Department and large scale reversions, without providing immediate hope of promotions.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . . Rs 100

For not cancelling G O No. 419 which is hardhitting the landless poor from cultivating the unobjectionable porombokes.

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . . Rs 100

Failure to solve the problems of the Village Officers whose rights of heredity have been nullified by the Supreme Court decision.

To reduc the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by .. . Rs. 100

Postponement of the collection of betterment levy and compulsory water levy on undeveloped areas under the Tungabhadra Project ayacut.

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . Rs. 100

The discrimination shown during the collection drive of land revenue arrears in Kurnool district

To reduce the allotment of Rs. 92,95,000 for Land Revenue by . . Rs. 100

Assignment of banjar lands to landless poor in Kurnool District by appointing special staff.

To reduce the allotment of Rs 92,95,000 for Land Revenue by . .. . Rs 100

Failure to effectively implement land Ceiling Act and obtain surplus land from the big land-lords in the State

The Cut Motions were negatived.

DEMAND No II—EXCISE DEPARTMENT—Rs 1.26,53,000.

Mr Speaker.—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excse and Prohibition by . .. Rs. 100

To discuss the necessity to scrap prohibition particularly when permission for licensing sweet toddy are being given.

The Cut motion was negatived.

Mr Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . .. Rs. 100

For not abolishing prohibition in Andhra Area.

The Cut motion was negatived

Mr Speaker —The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . .. .. R.. 100

మద్యనిషేధము అమలుపర్చుటలో ప్రభుత్వం విఫలమగుటయే కాక, ఆ శాఖలో, అవినీతి, లంచగొండితనము విచ్చలవిడిగ పెరిగిపోవుచున్నను ప్రభుత్వం కండ్లుమూసుకొని కూర్చుండినందుకు.

The Cut motion was negatived.

Mr Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by .. . . Rs. 100

To urge on Government to scrap prohibition as it failed in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . .. .. Rs. 100

నీరా అమ్ముకొనుటకు పగలు 2 గంటలవరకు మాత్రము టైము యిచ్చుట చేత, 2 గంటలలోపల అమ్ముడుపోక తరువాత అమ్ముకొనుటకు లంచాలు యిచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి కల్పించినందుకు.

సారా సర్కారు జిల్లాలలో నిషేధించబడినవి ప్రభుత్వ ఆదాయము అంతమయినది. నిషేధము ఉల్లంఘించబడుచున్నది గృహ పరిశ్రమగా తయారయినది లంచగొండి విధానము ప్రబలిపోయినది పోలీసులు అమ్మకముదారులు మిలాఖత్ అయి వారివారి అంగీకారములలో ప్రభుత్వమును మోసగించుటకు, కేసులు పెట్టుచున్నారు. ఇన్ని అనిష్టములకు మూల కారణమయిన ప్రభుత్వ విధానము గురించి.

The Cut motions were negatived.

Mr Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . Rs 100

For not establishing a neera plant at Kankipadu in Krishna district.

The cut motion was negatived

Mr Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . Rs. 100

To criticise the Government in allowing country arrack selling regularly in public places in Taluk Headquarters and District Headquarters and causing loss in the Revenue of the Government

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . Rs. 100

To criticise the Government in fixing time up to 2 00 p m to sell neera which is not possible and making provision for the administrative officers to collect bribes forcibly with the contractors and thus the department is becoming more corruptive from top to bottom.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker .—The question is :

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise and Prohibition by .. . Rs 100

For not scrapping prohibition which is the centre of awful corruption.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . .. . .. Rs. 100

For not adopting at least the Maharashtrian method of Prohibition.

The cut motions were negatived.

Mr Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . .. Rs 100

To bring to the notice of the Government the rampant corruption prevalant in the prohibition Department.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by .. . . Rs. 100

Failure of prohibition in Andhra Districts and to urge to abolish prohibition.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . Rs. 100

To urge the Government to reduce the executive staff of the Excise Department

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . .. Rs. 100

To urge the Government to auction Liquor shops all over the State in the same way as Neera shops are auctioned

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by . . .. Rs. 100

To scrap prohibition policy of the State Government.

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise by..Rs. 100

To urge the government to review the Prohibition policy by instituting a special committee to report on the success or failure of this policy in the State and also to report on the extent of corruption prevailing in this department regarding the working of the Prohibition Act.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by..Rs. 100

To urge the government to auction sweetened Liquor shops as is done in the case of sweet toddy.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise by Rs. 100

To impress upon the Government to extend the facilities of revised scales of pay ordered in G O Ms No 426, Finance (P C) Department, dated 15-11-1961 to the Petty Officers of Andhra as it was allowed to 'Nakedar' in Telangana as they are the same.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker —The question is .

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise by Rs. 100

కల్లుగీత సహకార సంఘాలకు కల్లు దుకాణములను ఆక్షను పెట్టకుండ అప్పగించి ప్రతి సంవత్సరం 6¼ పర్సెంటు అద్దాపై పెంచబడువుండు పద్ధతిని నిరసించుటకుగాను—రాష్ట్రములో, తెలంగాణా ప్రాంతపుకల్లు దుకాణము అన్నిటిని స్థానిక కల్లుగీత పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు అప్పగించుటకు పూనుకోనందులకుగాను.

The cut motion was negatived.

Mr Speaker :—The question is ·

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by Rs 100

1. తాటి, ఈతచెట్లను రిజర్వుచేసే హక్కు వుండటం కారణంగ భూస్వాములు గీత కార్మికుల లొంగదీయుటకు దారితీయు ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకుగాను.

2. తెలంగాణా గీతవృత్తి సహకార పద్ధతుల్లో నడుపుటకు సంపూర్ణ సహకార మివ్వకుండా నేటికి ఆక్షను పద్ధతిని అమలుజరుపు ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకుగాను.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 1,26,53,000 Excise by Rs 100

మధ్యపాన నిషేధ అధికారులు, ఆంధ్ర ప్రాంతములలో గుడంబా విష పదార్థాలతో చేయుచుండె మత్తునుండి ఉత్పత్తిచేసే, ఉత్పత్తిదారులతో గూడు పుటానిచేస్తూ మామూళ్లు తీసుకొనుచున్నందునల్ల యేర్పడిన విషమ పరిస్థితులను ప్రభుత్వం అరికట్టనందువల్ల యేర్పడుచున్న పరిస్థితులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by Rs 100

పెద్దపెద్ద అబ్కారి కంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వానికి కోట్ల డబ్బు బకాయీలు చెల్లించాల్సి వున్నప్పటికీ వారినుండి ఆ బకాయీలు వసూలు చేయుటకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోనేబదులు చిన్నచిన్న అబ్కారి కంట్రాక్టర్ల చర స్థిరాస్తులు జప్తులు గావించి వసూలు గావించుచున్నందువల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందులగురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by .Rs 100

ఆంధ్ర ప్రాంతములో మద్యపాన నిషేధ చట్టం అమలులో వున్నప్పటికీ ప్రతి పట్టణము, గ్రామమందు గుడంబ, విషపదార్థాలతో కూడిన మత్తుపదార్థాల నుండి ఉత్పత్తి గావించి పెద్ద యెత్తున నడిబజారులందు పట్టపగలు అమ్మబడు చున్నప్పటికి, మద్యపాన నిషేధశాఖ అధికారులు యెలాంటి చర్యలు తీసుకో నందువల్ల ప్రజానీకం ఆరోగ్యం ఎలా కోలుపోవు చున్నారో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise and Prohibition by .. . . Rs. 100

హక్కుమాలికానకు సంబంధించిన డబ్బు పల్లెదార్లకు ఏ సంవత్సరవుడబ్బు ఆ సంవత్సరానంతరం ప్రభుత్వం ఇచ్చుటకు తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by .Rs. 100

అబ్కారి మహక్కమాలోగల లంచగొండి విధానాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు, లంచగొండి విధానాన్ని అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం తీసుకోవాల్సిన చర్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు,

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by..Rs. 100

తెలంగాణాలో అక్కడక్కడ గీత పారిశ్రామిక సంఘాలకు వేలము వేయకుండగనే ప్రతి సంవత్సరము నూటికి 6,5 పర్సెంటు చూపించి అబ్కారి మాములాలను ఆయా సంఘాలకు అంటకట్టడంవల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి పై విధానాన్ని మార్చుకొనుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by..Rs. 100

తెలంగాణాలోని అన్ని గ్రామాల అబ్కారి మాములాలను కల్లుగీత పారిశ్రామిక సంఘాలకు ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోనందుకు ప్రభుత్వ విధానాలను విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by..Rs. 100

గీసేవానికి తాడిచెట్టు అని అధికారంలోగల కాంగ్రెసు పార్టీ నినాదము ఇచ్చిందేకాని ఆ విధానాన్ని అమలులో పెట్టనందుకు చర్చించుటకుగాను.

The cut motions were negatived.

Mr Speaker —The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,26,53,000 Excise by. . Rs 100

ఆంధ్ర ప్రాంతములోగల మద్యపాన నిషేధ చట్టాన్ని రద్దుగావించి తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకొనుటకు ప్రభుత్వం దివాలకోరు విధానాన్ని మార్చుకొనటం ఎంతేని అవసరమని ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

The cut motion was negatived.

DEMAND No IV.—SALES TAX ADMINISTRATION—Rs 66,95,000

Mr Speaker .— The question is :

To reduce the allotment of Rs 66,95,000 Sales Tax Administration by .. . Rs. 100

To discuss the failure of the Government to effect charges in the Sales Tax legislation for the purpose of raising the minimum runover limit upto Rs 50,000 and prevent the malpractice in the Sales Tax Administration.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker .— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 66,95,000 Sales Tax Administration by . . . Rs. 100

For contemplating to levy a surcharge on Sales Tax.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker .— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 66,95,000 Sales Tax Administration by .. .. Rs 100

To criticise the Government for not having checked up this department for becoming more corruptive.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 66,95,000 Sales Tax Administration by .. .. .. Rs. 100

Against the policy of the Government in levying abnormal penalties at checkposts on produces without wage permits.

The cut motion was negatived.

Mr Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 66,95,000 Sales Tax Administration by .. . .. Rs 100

The cut motion was negatived.

To urge the Government to amend the concerned provisions of the General Sales Tax Act so as to exempt all traders doing business less than Rs. 3,000/- per annum from the payment of Registration fee in view of the low income equal to subsistance level and in view of the various local taxes they are to pay

To reduce the allotment of Rs. 66,95,000 Sales Tax Administration by . .. .. Rs. 100

To urge the government to curtail the powers of the Sales Tax Officials for entry into the private premises of the Tax-payers without search warrants in view of the Madras High Court's decent judgements in cases of such nature.

To reduce the allotment. of Rs. 66,95,000 **Sales Tax Administration by** . .. . **Rs. 100**

To urge the government to exempt all food **grains from the purchase tax.**

The cut motions were negatived.

DEMAND No. X—DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS Rs. 7,64,24,000.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of **Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100**

నష్టపరిహారముక్రింద యివ్వబడిన ఖర్చులు పురస్కరించుకొని. లాండు రెవెన్యూ రికవరీ చట్టముక్రింద నెల్లూరు జిల్లాలో మైకం, పనులు కాండి, మైకా కార్మికులకు నష్టపరిహారం అందుటలో జరుగుచున్న జాప్యం అంశించుటకు.

The cut motion **was negatived.**

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of **Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100**

For not appointing the candidates from Andhra Area in the District Offices in Hyderabad District through the Andhra population of Hyderabad city is more than 25%

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . Rs 100

బంజరు భూములకు ప్రత్యేక సిబ్బంది నియమించి, తక్షణం పట్టాలను యివ్వనందుకు, గుంట, వంక, చెరువుతట్టు, గైరాను, వగైరా ఆక్షేపణలేని భూములున్నప్పటికి చెక్ష్ కాల్ గ్రాంట్సుమీద, అధిక అపరాధములు విధించుచూ, వాటి క్లాసిఫికేషన్ (బాపతు) పోరంబోకునుండి, ఆయనకు మార్పుచేసి, తక్షణ పట్టాలక్రింద యివ్వమని కోరుట, అద్దె యిండ్లు కట్టుకొని చాలాకాలంగా, ఆక్షేపణలేని బంజర్లలో నివసించు పౌరులకు యిండ్లస్థలాలు పట్టాం యివ్వమని డిమాండుచేయుటకు.

The cut motion was negatived

Mr. Speaker .—The question is·

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

The cut motion was negatived.

Mr Speaker —The question is .

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . ... Rs. 100

రసాయనిక ఎరువులు, రైతులకు సరియైన ధరలకు చాలినంత మేరకు సప్లయి చేయుటలో విఫలమగుచున్న ప్రభుత్వ విధానము విమర్శించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign the entire tank-bed lands of Papireddipalam village, Nellore Taluk and District as the tank was abandoned in the year 1950.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. . Rs. 100

To urge on Government to assign the entire tank-bed lands of Podur village, Nellore taluk and district, as the tank was already abandoned 15 years back.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on government to assign the tank-bed lands which are under the occupation of the landless poor for the past several years, at Komerica village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. . Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed lands to the landless poor, which are under the S. J. occupation, for the last 10 years at Vidavalur village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on government to assign Kadidevi tank-bed lands to the S J. dars at Varini village, Kovur taluk, Nellore district as the tank was abandoned long back.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed lands to the landless poor, which are under the S. J. occupation for the last 20 years at Mudivesthy village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign the entire tank-bed lands of Vegur village, Kovur taluk, Nellore district after the abandonment of the tank which does not serve the purpose for which.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

To urge on Government to assign the Snanelacheruvu lands to the landless poor who are in occupation of the lands for the last 10 years at Dandigunta village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed lands which already under S.T. occupation by the Harijans and other landless poor at Varini village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on government to assign the Government waste lands and tank-bed lands which under the S T occupation by the Harijans and other landless poor at Varikonda village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . Rs 100

To urge on Government to assign Government waste lands which under the S T. occupation by the Harijans and other landless poor at Dampur village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 on District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed lands which are under occupated by the landless poor for fast several years at Brahmadevam village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by Rs 100

To urge on government to assign tank-bed lands which under the occupation by the Harijans and other landless poor at Hissavaviletipad village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on government to assign tank-bed lands which are under occupation, to the occupants, at Pidathapalur village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by Rs 100

To urge on Government to assign tank-bed lands which are under occupation by the landless poor at Varakavipudi village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . Rs 100

To urge on Government to allow tank-bed cultivation in delta area, in case if the cultivation does not create any inconvenience to the Registered ayacutdars.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on Government to abandon all the tanks in delta districts, which do not serve the purpose for which they are intended by and assign these lands for cultivation to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . . Rs 100

To urge on Government to charge S F.J. on the groundnut crops raised as second crop even with out permissions, and failure to obtain permissions may be condemed.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign the tank-bed lands which are under occupation by the landless poor for past several years, at Chennapalapalam village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs 100

To urge on Government to revise F.T.A of Revenue Inspectors and peons working under Revenue Inspectors in the state, as the existing F.T.A. very meagre.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign S. No. 48/2 of Peyallapadu village, Udayagiri Taluk, Nellore district to the Harijans of the village for the purpose of house sites.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . .. Rs 100

To express disagreement for the failure of the government to assign an Extent of 250 acres of Forest land which was deforested 10 years back at Damanelleru village, Sullurpet Taluk, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign an extent of 1,000 acres of Forest land which is fit for cultivation and unfit to be a forest at Kothapallikavuruguntа village, Kovur Taluq, Nellore District to be cultivated on corporation basis. .. ..

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign S. No 255 to the Arundathiayes at Arundathiyepalem h/o Takkepalli-gudur village, Kavali Taluk, Nellore district as it is delayed for a long time

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to assign remaining extent out of S No. 128, to the remaining Harijans, at Beerarn-gunta village, Kovur taluk, Nellore District who are not yet granted house sites.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscelleneous by Rs. 100

To urge on Government to assign 184/1' of Bantumalli village, Bandar Taluk, Krishna District, to the Harijans for the purpose of house sites.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and M scellaneous by Rs. 100

To urge on Government to lean out S. Nos. 2988 and 289 of Servepalli II and I, Nellore Taluk and District to the Harijans collective Farming Cooperative Society, for a period of 5 years, as the Cooperation Department is urging for a long lease

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

For the failure of the Government to remit land Revenue to the villages of Udayagiri, in which there is failure of crops during the current fasli.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to take action against P Bala Ramireddy who has disposed of communial land out of S. No. 68/1 at Mettu village, Gudur Taluk, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign S. No. 1103 of Vavveru vil age, Kovur Taluk, Nellore District to the Harijans of Buchireddipalem village, to whom the land was originally leased out on long lease in the year 1930.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign S. No 1128 of East Gudur Village, Gudur Taluk, Nellore District to M.Rathnam and others as it is pending for a long time.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on Government to assign S. Nos. 161/6 and 168/2 of Kukambakam Village, Kalahasti Taluk, Chittoor District to Karamale Pedda—Changachari who is the occupation of the land

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign S. No. 4,8,14/1, of Velupadu Village, Kovur Taluk, Nellore District to Harijans and other landless poor.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to assign S. Nos. 251 and 250 to the Harijans and other landless poor at Kovur Taluk, Nellore District

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to asign S. No. 295/1 & 420/1 of Pedaputhedu Village to the Harijans of Ramalingapuram h/o Pedaputhodu Village, Kovur Taluk, Nellore District as land is under their occupation since the year 1930.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to provide house sites to the Harijans of Narayanareddipet Village, Nellore Taluk and District, as there village sites poramboke in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

For the failure of the Government to provide burial ground in S. No. 366-1 to the Harijans at Chintachelika h/o Gandavaram Village, Kovur Taluk, Nellore District as the land at the disposal of the Government.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs 100

For the failure of the Government to assign S.No 441/1 and 441/4 of Pedaputhedu Village, Kovur Taluk, Nellore District, to the Harijans and others at Ramalingapuram Village h/o Pedaputhedu village, Kovur Taluk, Nellore District for the purpose of house sites, though the land is at the disposal of the Government

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs 100

To urge on Government to assign an extent of 30 Acres which is in occupation of landless poor since 1930 at Kovur Village, Kovur Taluk, Nellore District

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs 100

To urge on Government to assign the tank-bed land of Bocramgunta Village, Kovur Taluk, Nellore District after its abandonment, to the Harijans and other landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

For failure of the Government to grant S No. 1249/3 to the Harijans, on patta since the year 1945, at Pallapudu h/o Iskapatam Village, Kovur Taluk, Nellore District

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on Government to assign S No. 1385 of Kodur village, Nellore Taluk and District to the landless poor who are in occupation of the land since a long time.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign S. No 282 measuring acres 71 08 of Kadulur Village, Sullurpet Taluk, Nellore District to the Harijans of the Village.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to assign S No 1/1 of Hissavaviletipadu Village, Nellore Taluk and District to the poor present.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

To urge on Government to assign an extent of acres 100 out of S. No. 474 of Kaubaladinna Village, Kosigini Taluk, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

For the failure of the Government to assign S.No. 1 measuring 100 acres to the Harijans and other landlass poor at Bedagudipadu Village, Kavali Taluk, Nellore District.

To reduc the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on Government to lease out S. No. 21/2 of Kalayakagullu Village for the Harijans who are in occupation of the portions of the field.

To reduce the allotment of Rs. 7 64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

For the failure of the Government to assign S. No. 11 measuring 250 acres of Dovunikhandringa to the Field Labour Co-operative Society of Vatambedu Village, Sullurpet Taluk, Nellore District as it has been already delayed for a long time.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

For the failure of the Government to declare remissions to the non-delta villages in Nellore District in which there is failure of crops during the current fasli.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

For the failure of the Government to remit land revenue to Kantepalli, Kakutur villages of Nellore taluk and district, as there is failure of crops in these villages during current fasli.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

To urge on Government to assign S. Nos. 822 and 806 measuring 205 acres to the Harijans and to the landless poor, at Narsavada village, Udayagiri taluk, Nellore district as it is pending for the last 5 years.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

To urge on Government to assign S No 29 of Gavagunta village, Venkatagiri taluk, Nellore district to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign an extent of 25 acres to the Harijans of Vilukanipalli village, Nellore taluk and district at Edur I village, bearing S Nos. 504/2 and 545, which are under the S J occupation of the Harijans for the last 25 years

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to penalise the ryots who raise groundnut crop, as second crop full wing the paddy crop and condone the failure to obtain permission to take water for second crop.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign S No 2005 of Nellore II to the S.J dars at Nellore taluk and district

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign the entire tank-bed lands of Chinacherukur village, Nellore taluk and district after abandonment of the tank

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land which an under S J. occupation for the past several years at South-Amulur village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land to the landless poor, which under their occupation at Vavilla village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign house sites to the Harijans and their landless poor which are already under S.J. occupation, at Pallipalam, hamlet of Papireddypalam Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land of Buravugunta village, Kovur taluk, Nellore district, after abandonment of the tank as the tank is unfit to be a tank.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge on Government to evict the encroachers of Government site who are poor Harijans and Girijans at Durgamitta of Nellore town and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government assign lands under the S.J. occupation of the landless poor, at Durvur tank of Kovur taluk, Nellore district

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs 100

To urge on Government to assign S Nos 253 to 258 and 289 of Turimerla village, Kovur taluk, Nellore district, to the poor S.J. dars.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land of Kovur tank, Kovur village and taluk, Nellore district which are under the S.J. occupation by the landless poor since 1930.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land to the landless poor which are under the S J. occupation by them for the last 15 years, at Puri village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land of Chowkacharla village, Kovur taluk, Nellore district which are under the S.J. occupation of the Harijans and other landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land to the landless poor, which are under the S.J. occupation for the last 20 years at Indupur village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs 100

To urge on Government to assign tank-bed land of Allur big tank and Mattaru tank, which are under the S J. occupation of the landless poor for the last 10 years, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

రెండవ కారు పర్మిషన్ యిచ్చిన ప్రదేశములోనే వున్నట్టి, అనాధీనము, పోరంబోకు పొలములకు, పర్మిషన్ నిరాకరించుతూ, అపరాధములు విధించు ప్రభుత్వ విధానము చర్చించుట, యీ విచక్షణ విధానమును మార్పుచేయమని కోరుటకు.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

పట్టాభూముల మధ్యలోనేవుండు, మాగాణిగా పరిగణించబడుచున్న అనాధీనము పోరంబోకు పొలములకు శిస్తు ముదరా నిరాకరించుతూ, పట్టా భూములకు మాత్రమే శిస్తు ముదరాయిచ్చు ప్రభుత్వ విచక్షణ విధానమును మార్చుకొనమని తెల్పుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign tank-bed land of Graddagunta to the landless poor, Kovur taluk, Nellore district which are under the occupation there for the last 20 years.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to assign Mungaladaruvu tank-bed land after the abandonment of the tank, to the landless poor as the tank does not serve the purpose for which it is intended for.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs. 100

For the failure of the Government to assign S No 735 to the S J. dars who are landless poor Harijans, at Gollapalem village, Gudur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

For the failure of the Government to assign S. No 186, Chintalapalam village, measuring 100 acres, to the landless poor, Rapur taluk, Nellore district

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . R. 100

To urge on Government to assign tank-bed land which already on under occupation to the occupants at Kakupalli village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

For the failure of the Government to assign S No. 639, measuring 77 41 acres of Jillelapadu village, Kanigiri taluk, Nellore district to Harijans of the village for the purpose of cultivation and house sites.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. . Rs. 100

To urge on Government to assign S. Nos. 546 and 544 of Pedapothud village, Kovur taluk, Nellore district to the landless poor S.J. dars.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. Rs 100

To urge on Government to assign S No. 709, 710, 712 to 717, 719 to 722, 880, 881/1, 883 to 894, measuring 219.36 acres at Kesavaram village Kavali tauk Nellore district to the T.C. Society Kesavaram as it is pending since 5 years. Rs. 100

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To urge on Government to assign the entire tank-bed land of Labour, Nellore taluk and district after abandonment of the tank.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign the entire tank-bed land of Punnur village, Nellore taluk and district after the abandonment of the tank, to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs 100

To urge on Government to assign the tank-bed land which are under occupation of the landless poor, at Gangapatnam village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs 100

To urge on Government to assign tank-bed land of Potlapudi village, Nellore taluk and district to the landless poor, after abandonment of the tank.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs 100

To urge on Government to assign tank-bed land which area under the S.J occupation by the landless poor for the past several years, as there is no tank on the ground

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs 100

To urge on Government to assign tank-bed land which are under the S J occupation by the landless poor for the past several years at Macherlavaripalem village, Nellore taluk and district

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. . Rs 100

To urge on Government to assign S. No 216/1 of Bogulu village, Kavali taluk, Nellore district to the Harijans and other landless poor who are in occupation of the land, for the purpose of house sites

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs 100

To urge on Government to assign S. No. 558/1B to S J. Dars who are in occupation of the sites for the last several years, for the purpose of house sites at Peddputhedu village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs 100

బంజరు భూములను తక్షణం పేదలకు పంపకము చేయుటకుగాను ప్రత్యేక సిబ్బందిని నియమించి, సదరు కార్యమును చేపట్టమని కోరుటకు.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is .

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. . Rs 100

The failure of the District Collector, Krishna in giving approval to the alivation proposals to the play grounds of the following Z.P High Schools in Krishna district (1) Penamakuru, (2) Prodduturu, (3) Nidamanuru, (4) Godavarru and (5) Penamaluru.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

విజయవాడ తాలూకా కచ్చేరిలో బంజరు భూములకు పెట్టుకున్న దరఖాస్తులు, నివేశనస్థలముల పట్టాలకు పెట్టుకున్న దరఖాస్తులు, వృద్ధాప్యదశ పెన్షన్ కొరకు పెట్టుకున్న దరఖాస్తులు, పంచదార, సిమెంటు వగైరాలకు పెట్టుకున్న దరఖాస్తులు పరిష్కరించకుండా లంచములకొరకు వేధించుటను గురించి.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

For the failure of the Government to assign sites to Harijans at Thummapala village, Sabbavaram Panchayati Samithi of Visakhapatnam district.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs. 100

To urge on Government to assign defunct tanks in the following villages to the Backward and Scheduled Class People.

West Godavari district, Narsapur taluk.

Ullamparru	. R S. No. 254/1
Rustumbada	R.S. No. 504/3 and R.S. No. 552/2A and R S. 608/3B, R. S. No. 129 and R.S No. 88 and R.S No. 550
Konithivada	.. R.S. No 416/1.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To urge on Government to get the copies of the B.S Os. printed and make them available to the public for sale.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

Red-tapism in the District Offices relating files regarding peoples' work.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker .—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . .. Rs. 100

To criticise the Government that the treasury officers in the District and as well as in taluk Head-quarters are not adjusting allotments to Samithies and Zilla Parishads in time, and causing much delay, and cesses are not adjusted to Panchayats regularly.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by .. .. Rs. 100

To criticise the Government for not instructing District Planning Officers to go and contact the public in eliciting their opinions in preparing plans.

To reduce the allotment of Rs 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . Rs. 100

To criticise the Government for not Azamashing the crops in time and sending falls reports to the Government.

The cut motion was negatived.

Mr Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100

To urge the Government to instruct the District Collector Chittoor, Tahsildar and B. D. O Madanapalle to expedite all cases of old age pension applications pending with them before 31-3-1965.

To reduce the allotment of Rs. 7,64,24,000 for District Administration and Miscellaneous by . . Rs 100

To urge the Government not to insist on administrative staff to pass tests in Hindi for increments or promotion or recruitment but to encourage them to learn Hindi voluntarily.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 92,95,000 under Demand No. I—Land Revenue.

The motion was adopted and the Grant made.

Mr Speaker :—The question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 66,95,000 under Demand No. IV—Sales Tax Administration.

The motion was adopted and the Grant made

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,64,24,000 under Demand No X—District Administration and Miscellaneous."

The motion was adopted and the Grant made.

Mr. Speaker :—The question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,26,53,000 under Demand No. II—Excise Department.

The motion was adopted and the Grant made.

Note on Demands No. II and XXVI is printed as appendix at the end.

DEMAND No III TAXES ON VEHICLES Rs 14,95,000.

DEMAND No. XXVI—LABOUR AND EMPLOYMENT Rs. 1,04,94 000.

DEMAND No XLVII—ROAD TRANSPORT CORPORATION

CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT Rs. 78,00,100

Sri B V. Gurumurti :—Sir, I move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 14,95,000 under Demand No. III—Taxes on Vehicles"

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,04,94,000 under Demand No. XXVI—Labour and Employement".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 78,00 100 for Road Transport Corporation under Demand No XLVII—Capital Outlay on Industrial Development"

Mr Speaker :—Motions moved.

Hon. Members may move their cut Motions now.

Sri P. Rajagopal Naidu :—Sir, I move

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. . . . Rs. 100

For not appointing B.Es. as Motor Vehicles Inspectors.

To reduce the allotment of Rs 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . . . Rs. 100

For exempting the buses owned by R.T.C. from passing the penalty if they fail to pay the taxes on vehicles in time while that benefit is not given to the private owners.

Mr Speaker :—Cut motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy —Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. .. . Rs .100

రీజనల్ ట్రాన్స్‌పోర్టు అధికార్లు స్థానిక శాసన సభ్యుల ఇతర ప్రజా ప్రతినిధుల సలహా, సహకారాలకై ప్రయత్నించక బ్యూరాక్రాటిక్ పద్ధతుల్లో తమ కార్యకలాపాలు సాగించటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. . Rs. 100

సెంట్రల్ రోడ్ ట్రాఫిక్ బోర్డు ట్రాఫిక్ కంట్రోలు గురించి, యాక్సిడెంట్సు జరుగకుండా చూచుటకు తీసుకున్న చర్యలు గురించిన సమగ్రమైన రిపోర్టు అసెంబ్లీకి అందించే పద్ధతిని అలవర్చుకోకపోవటం గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. .. Rs. 100

ప్రయివేటు సర్వీసు బస్సుల సరుకులకై రూటు తై చేస్తు ఇవ్వబడిన ప్రతి రూటు మైన్‌టేన్ చేయు బాధ్యత ప్రభుత్వానికై వున్నది నిర్వహించలేకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. Rs. 100

ప్రభుత్వం మైంటైన్ చేయని రూట్సుపై నడుపబడుతున్న సర్వీసు బస్సులపై మోయరాని పన్నుల విధించినందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. Rs. 100

నేషనల్ హైవే నం. (9) పై నడుస్తూవున్న వెహికిల్స్ స్పీడు చెకప్ చేయుటలో జరుగుతూవున్న బలహీనతల కారణంగా యాక్సిడెంట్సు పెర్గుతూవున్న పరిస్థితులు చర్చించుటకుగాను

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy :—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by .. Rs. 100

The failure of the Government in taking steps to sanction the following new bus routes in Krishna Division. (1) Vijayawada to Penamakuru, (2) Vijayawada to Madduru, (3) Vijayawada to Tenneru (*via*) Komatigunta, (4) Vijayawada to Gannavaram (*via*) Poranki, (5) Vijayawada to Chodavaram (*via*) Nidamanuru, (6) Vijayawada to Manthena (*via*) Velpuru.

Mr. Speaker :—Cut motion moved

Sri V.K. Adinarayana Reddy :—Sir, I move

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . . .. Rs. 100

విజయవాడ పట్టణం సిటీ బసస్ సంఖ్యను పెంచుటకు సత్వర చర్య తీసుకోకపోవుటను గురించి

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri A. Ramachandra Reddy :—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . . . Rs. 100

తెలంగాణాలో ఫేర్ వెదర్ రోడ్సపై ప్రభుత్వం ఒక్క కాసైనా ఖర్చు పెట్టకున్నప్పటికీ ప్రైవేట్ బస్సు సర్వీసెస్ నడుపుచున్న సర్వీస్ యజమానులపై ఫుల్ సర్వీసుకు సీట్ల సంఖ్యనుబట్టి విపరీత వెహికిల్ టాక్సెస్‌ను విధించుటవల్ల ప్రయివేటు సర్వీసెస్ ఆగిపోవుచున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri B. Dharmabhiksham :—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . .. .. Rs. 100

ట్రాన్సుపోర్టు వర్కర్సుకు ఉపయోగపడు కార్మిక చట్టాల అమలు జరుపుటకు వీలుగా ట్రాన్సుపోర్టు అధికార్లకు చట్టరీత్యా అధికారం లేకపోవుటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr Speaker :—Cut motion moved.

Sri G C. Venkanna .—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . . .. Rs. 100

To criticise the Government the present policy of the Government in issuing routes and causing much loss to the Bus owners and making them corruption getting permits To put an end to the corruption I suggest to auction the routes of buses and thus have income to the State.

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . Rs. 100

To criticise the Government for allowing buses to run, without breaks, and fit for condemning and causing loss to the lines of the passengers and it is a waste to spend money over the Inspection of Motor Vehicles Department

Mr Speaker —Cut motions moved.

Sri T.K.R Sarma .—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . . Rs. 100

To urge the Government to direct the Transport Corporation to renationalise the bus transport in Kurnool district.

To reduce the allotment of Rs. 14,95,000 for Taxes on Vehicles by . . . Rs. 100

To urge the Government to enquire into the losses incurred as a result of denationalisation of Kurnool District and recover the same from the persons responsible

Mr Speaker —Cut motions moved

DEMAND No. XXVI—LABOUR AND EMPLOYMENT Rs 1,04,94,000.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu **:—Sir, I move :**

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by .. .. .. Rs. 100

To discuss the failure of the Government to link D A with increase in cost of living index and implement the same in its own Government and Quasi-Government establishment.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Smt. A. Kamala Devi :—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs 1,04,94,000 for Labour and Employment by . . . Rs. 100

To express disagreement for the failure of the Government to implement the awards passd by the Tribunals, in favour of the workers

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri A Ramachandra Reddy .—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by . . . Re. 1

వ్యవసాయ కూలీల వేతనాలను నిర్ణయించుచు ప్రభుత్వం చాలా కాలం క్రింద కనీస వేతనాల చట్టం గావించింది. ఆ చట్టాన్నైనా ప్రభుత్వం అమలులో పెట్టుటకు పూనుకోనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు

Mr Speaker —Cut motion moved .

Sri Vanka Satyanarayana —Sir, I move

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by . . Re 1

వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనముల చట్టం వున్నప్పటికి యింతవరకు రూల్సు తయారుచేసి అవి యింతవరకు అమలు పర్చుటకు సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by . . .. Rs. 100

For extending the services of the Judge of the Labour Tribunal

Mr Speaker —Cut motions moved

378. *Sri P. V. Ramana* .—Sir, I move :

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour etc. by Rs. 100

For the failure of the Government to revise minimum wages of Agricultural labourers in the State so as to suit the existing cost of living and gross negligence to appoint proper and adequate staff for implementation of the Minimum Wages Act.

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by . . Rs. 100

చేనేత కార్మికులలోను వ్యవసాయ కార్మికులలోను ప్రబలివున్న నిరుద్యోగమును, వార్షిక నిరుద్యోగ దుస్థితిని, మాన్పించుటలో ప్రభుత్వం విఫలమగుచున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Libou and Emplo\ment by .. . Rs. 100

For the failure of the Government to disburse compensation to K. Penchalamma (case No. 171/60), Nellore district payable under W. C. Act.

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Lıbo ır and Employment by .. Rs 100

For the failure of the Government to disburse an amount of Rs. 1,800 to Smt. T Anakamma (Case No 20/60) which was already paid by the management, payable under W. C. Act, in Nellore district.

Mr Speaker —Cut motions moved.

Sri V. K. Adinarayana Reddy:—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by .. .. Rs. 100

ప్రభుత్వ ఐ. టి. ఐ. కేంద్రాలలో శిక్షణపొందు విద్యార్థులకు ఉద్యోగ వసతి చూపించక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs 1,04,94,000 for Labour and Employment by . .. . Rs 100

Sri K. Ramachandra Reddy:—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by .. .. .. Rs. 100

Employment Exchange కు అన్ని డిపార్టుమెంట్లు ప్రైవేటు కంపెనీస్ రిఫర్ చేసి అభ్యర్థులను సెలెక్టు చేయకపోవుటను గురించి.

Mr. Speaker:—Cut motions moved.

Sri D Seetharamiah —Sir, I move

To reduce the allotment of Rs 1,04,94,000 for Labour and Employment by . Rs 100

వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతన చట్టం అమలు జరుపుటకు అవసరమైన సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేయనందుకు

Mr Speaker —Cut motion moved

Sri D Seetharamiah —Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs. 1,04,94,000 for Labour and Employment by Rs. 100

To urge the Government to include representatives of the Labour Unions in the Boards working under the Government as a healthy check for proper functioning as is done in the case of A P S Electricity Board.

Mr Speaker —Cut motion moved

Sri A Ramachandra Reddy —Sir, I move.

To reduce the allotment of Rs 1,04,94,000 for Labour and Employment by . Re 1

తిండి గింజల ధరలు, జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోయిన ఈదినాల్లో ప్రభుత్వం వ్యవసాయ కూలీల కనీస వేతనాల చట్టాన్ని మార్చి నూతన పరిస్థితుల కనుగుణ్యంగ కనీస వేతనాలను పెంచించుటకు ప్రభుత్వం నూతన చట్టాన్ని గావించుటకు పూనుకోనందుకు గర్హించుటకు.

To reduce the allotment of Rs 1,04,94,000 for Labour and Employment by . . . Re. 1

13 సం. రాలు ప్రణాళికా కాలంలో గడచినప్పటికి దేశంలోగల నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వం తీసికున్న చర్యలు విఫలమైనవని, నిరుద్యోగ సమస్యకేలా ద్విగుణీకృత వేగంలో ముందుకు సాగిపోవుచున్నదో ప్రభుత్వ దృష్టికితెచ్చి దాని నివారణోపాయం ప్రభుత్వమునకు సూచించుటకు గాను

Mr Speaker .—Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya .—Sir, I move:

To reduce the allotment of Rs 1,04,94,000 for Labour and Employment by .. .. Rs 100

To criticise the Government in their failure in creating the Employment and allowing to grow the un-employment leading to lakhs of people.

Mr. Speaker :—Cut Motion moved.

DEMAND No. XLVII—CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT—Rs. 6,17,98,200.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—Sir, I move

To reduce the allotment of Rs. 6,17,98,200 for Capital outlay on Industrial Development by Rs. 100

To impress upon the Government to open a bus depot at Sattenapalli, Guntur district.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

శ్రీ యస్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మము) :—అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వము, ఇది కార్మికుల ప్రభుత్వము కాదనేది అందరికి తెలిసినదే. అయినప్పటికి అధికారములో వున్నారు కాబట్టి కార్మికుల సమస్య లేవైనా ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు వాటిని సక్రమముగా, సత్వరమే విచారించి పరిష్కరించడము, ఆరూపములో కార్మికవర్గానికి అసంతృప్తిని పోగొట్టి మన దేశ సౌభాగ్యాన్ని, సిరిసంపదలను పెంపొందింప చేసేదానిలో కనీసము తోడ్పడవలసిన ధర్మము ప్రభుత్వానికివుంది. దానితోపాటు అసలు దేశములో ఉత్పత్తి పెరగాలన్నా, ప్రజల యొక్క జీవిత ప్రమాణము పెరగాలన్నా, ఉత్పత్తి చేసే కార్మికుల పరిస్థితి బాగుచేయకుండా కనీసము రెండవ రోజు పనిలోకి వెళ్లి ఆ పని సక్రమముగా నిర్వహించి, మరల దేశానికి తోడ్పడ్డానికి అయినా కనీస వేతనాలు అమలు జరుపడమనేది ప్రభుత్వ ధర్మము కాని ప్రభుత్వము అధికారములోకి వచ్చిన దగ్గర నుంచి అన్నిటికంటె నిర్లక్ష్యము చేసిన సమస్యలలో మొదటిది కార్మికుల సమస్య. కార్మికులలో పని చేసే వారు వున్నారు. మంత్రిగారు కార్మిక వర్గముతో పరిచయము వున్నవారే అటువంటి సందర్భములో అయినా కొంత మేలు చేయడానికి ప్రయత్నము చేయడము సహజము. కాని వారు కూడ కార్మిక వర్గానికి లాభము చేకూర్చడములో విఫలులవుతూ వచ్చారు. శాసన సభలో వచ్చిన విమర్శలను ఎప్పటి

కపుడు అర్థము చేసుకొని వాటిని పరిష్కరించడానికి కొంత అయినా పూనుకో వలసిన అవసరముంది ఈ 15 సంవత్సరాల కాలములో కాని, వీరు మంత్రి అయిన దగ్గర నుంచి కాని ఆ సమస్య ఎడల వారు అవలంబించిన వైఖరిని,

(The bell was rung)

కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అమలు జరిపే పద్ధతిని ఒక ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చు. గ్రామసీమలలో వున్న వ్యవసాయ కార్మికుల సంగతి చెబుతాను. మంత్రిగారు చెప్పినదాని ప్రకారము మన రాష్ట్రములో కోటి మంది వ్యవసాయ కార్మికులు వున్నారు. కోటి మంది వ్యవసాయ కార్మికులు, వారి పరిస్థితులు, ప్రభుత్వము వారు వేసిన విచారణ సంఘాలలో బయటపడిన అన్ని సందర్భాలలో కూడ ఈనాడు మన దేశములో అట్టడుగున పడివున్న వర్గము ఏది అంటే వ్యవసాయ కార్మికులు, అనేక సంవత్సరాల నుంచి వ్యవసాయములో పని చేసే వారికి, కార్మికులకు కనీస వేతనాల చట్టము అమలు జరపాలని ఆందోళన చేస్తూవచ్చారు. చేయగా, చేయగా 8 సంవత్సరాలనాడు వ్యవసాయ కార్మికులకోసము కనీస వేతనాలను నిర్ణయించారు. ఈ వేతనాలు నిర్ణయించిన పద్ధతి చూస్తే వారు బ్రతకగలరా? బ్రతకడానికి అవకాశముందా లేదా అనే పద్ధతులలో కాకుండా చాల తక్కువ స్థాయిలో వేతనాలు నిర్ణయించడము జరిగింది ఆఖరికి దీనిని 3 జోన్సుగా విభజించినా ఏ ఒక్క జోన్‌లో 1.37 పైసలకంటె అదనముగాలేదు. తక్కువలో తక్కువ చెప్పాలంటే 75 పైసలవరకువుంది. అసలే పని పాటలు లేక అవస్థపడుతున్న వ్యవసాయ కార్మికులు 75 పైసలతో తమ కుటుంబాలను ఎలా పోషిస్తారో, వారికి 365 రోజులు పని పాటలుండవు సంవత్సరములో గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారము 120 రోజులు, 160 రోజులు ఎక్కువలో ఎక్కువ మంచి ప్రాంతాలలో అయితే 240 రోజులకంటె మించి పని పాటలు వుండవు.

(Sri B. Sriramamurthy in the Chair)

అటువంటి ప్రదేశాలలో సంవత్సరములో ఎప్పుడూ పని పాటలులేని కార్మికులు 75 పైసలు మొదలు 1.25 పైసల వరకు ఎలా కాలము వెళ్లబుచ్చగలరు? ఎలా వారి కుటుంబాలు జీవిస్తాయో అర్థముకాదు. వ్యవసాయ కార్మికుల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా జోనుల వారీగా ఆ ప్రాంతాలలో వున్న పరిస్థితులు ఏమి, మొదలైన విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్ణయించారు. ఇతరత్రా ఏమైన సౌకర్యాలు వారికి కలుగచేశారా? బంజరుభూములు పంచారా అనే విషయము జోలికి పోవలసిన అవసరములేదు. అందరికి తెలిసినదే అట్టడుగున పడివున్న, పని పాటలులేని, నిరుద్యోగముతో బాధపడుతున్న వ్యవసాయ కార్మికులకోసము నిర్ణయించిన కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అయినా గత 8 సంవత్సరాల నుంచి ఎందుకు అమలు జరపలేదని అడుగుతున్నాము. నిర్ణయించింది అమలు జరపటానికా లేక బొయిలో పెట్టి తగలబెట్టటానికా అని అడుగుతున్నాను. ఎసంబ్లీ ఆమోదించిన తరువాత ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన తరువాత వ్యవసాయ కార్మికులకు ఎప్లయి చేయాలని అనుకొన్న తరువాత దీనిని

అమలుచేయటానికి ప్రభుత్వానికి మూడు సంవత్సరాలు పట్టిందంటే వారిపట్ల ప్రభుత్వం ఏ వైఖరి అవలంబిస్తున్నదో తెలుస్తుంది. వారిలో వ్యవసాయ కార్మికులతో కాని ప్రజల సమస్యలతో కాని సంబంధం లేదని అర్థమవుతుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే వ్యవసాయ కార్మికులకు వ్యతిరేకమైన ప్రభుత్వం ఈనాడు అధికారంలో వుంది. 65 ఏప్రెల్ నుండి అమలు జరుపుతున్నామని వాగ్దానం చేస్తున్నారు. ఎట్లా అమలు జరుపుతారని అడుగుతున్నాను. దానికి వేసిన యంత్రాంగం ఏమిటని అడుగుతున్నాను. 20 మంది ఇన్స్‌పెక్టర్లను వేశారు జిల్లాకో ఇన్స్‌పెక్టర్ అనుకొంటే ఒక జిల్లాకు ఇన్స్‌పెక్టర్ వుండకపోవచ్చు. జిల్లాకో ఇన్స్‌పెక్టర్ అంటే ఒక ఇన్స్‌పెక్టర్ 5 లక్షల కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించవలసివుంది, అంతేపని చేయగలిగోయినా మొత్తం మీద లక్ష మంది సమస్యలు పరిష్కరించవలసి వున్నప్పుడు ఒక్క ఇన్స్‌పెక్టర్ వారి హక్కులను కాపాడలేరని ఎట్లా అనుకోవాలో తెలియటంలేదు. పైగా ఈ సంవత్సరమే అమలు జరుపుతామని అంటుంటే ప్రభుత్వం ఇది చిత్తశుద్ధితో అంటున్నమాటకాదని, శాసన సభ్యులను, ప్రజలను కార్మికులను మభ్యపెట్టటానికి చెబుతున్నమాటకాని వారికి లాభం చేకూర్చబోతున్నారని మేము అనుకోవటంలేదు మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టులో వ్యవసాయ కార్మికులు కాకుండా మిగిలిన కార్మికులు, పరిశ్రమలు కూడా వున్నాయి. గతంలో 13, 14 పరిశ్రమలలో అమలు జరుపుతామని చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో వున్నవి 13 ఎంప్లాయ్‌మెంట్స్ మాత్రమే కావు అనేకం వున్నాయి, ఆ list నేను ఇవ్వవలసిన అవసరంలేదు. వాటి పరిస్థితి ఏమిటని అడుగుతున్నాను. వాటి విషయంలో 57 లో, 58 లో, 59 లో కమిటీలు వేశారు. వేసిన కమిటీలు 2, 3 సంవత్సరాలు పనిచేసి reports ఇస్తాయి. ఈ reports చూసిన తరువాతకాని ప్రభుత్వం కనీసవేతనాలు నిర్ణయించదు. 2, 3 సంవత్సరాలు విచారణ జరిగి ఆ తరువాత 2, 3 సంవత్సరాలకు నిర్ణయం చేసిన కనీస వేతనాలు అప్పటికి 4, 5 సంవత్సరాలకు పూర్వంవున్న ధరలమీద, 4, 5 సంవత్సరాలకు పూర్వంవున్న ఆర్థికపరిస్థితి మీద నిర్ణయించేవితప్ప ఆనాటి ధరలబట్టికాని, ఆనాటి ఆర్థికపరిస్థితులబట్టికాని నిర్ణయించరని అర్థమవుతుంది నిర్ణయించినవాటిలో కూడ నాకు తెలిసినంతవరకు 1-8-0 కు మించలేదు, 1-4-0, 1-0-0 వుంది. స్త్రీలకు, పురుషులకు తేడావుంది. ప్రజాస్వామిక దేశంలో, న్యాయసంబంధమైన పరిపాలన జరిగేటప్పుడు ఒకేపనికి ఒకేజీతం ఇవ్వాలని కార్మికవర్గం అనేక సంవత్సరాలనుండి అడుగుతున్నది. ఒకేపనిచేస్తున్న స్త్రీలకు, పురుషులకు విచక్షణ—అది బేడకాని, పావలాకాని—ఎందుకు చూపిస్తున్నారో అర్థం కావటంలేదు. ఆ విధంగా తేడాలువుంటే కనీసవేతనాలు అమలుజరుపుతున్నారు. కనీసవేతనాలు అమలుజరిపేటప్పుడు ధరలు పెరిగాయను కొన్నప్పుడు, ఆర్థికపరిస్థితులు మారాయనుకొన్నప్పుడు వాటిని రివైజ్‌చేసే కనీస బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద వుంది. 5 సంవత్సరాలకాలం అయిన తరువాత చట్టరీత్యా మరొక కమిటీ వేయవలసివుంటే వుండవచ్చును. చట్టంలో మరోవిషయం కూడ వుంది. ఈలోగా పరిస్థితులు మారితే ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచించవచ్చు. మరి ఈలోపల పరిస్థితి మారలేదా, ధరలు పెరగలేదా, వారి పరిస్థితి క్షీణించ

లేదా ?—అయినా కనీసవేతనాలు ఏ రూపంలో నిర్ణయించారు ? — 1957 లో జరిగిన 15 వ లేబర్ కాన్ఫరెన్సులో కార్మికుని కనీసజీతంగా 125 రూపాయలు వుండాలని నిర్ణయించారు. ఇప్పటికి 8 సంవత్సరాలు అయింది అయినా 58 లో 59 లో కమిటీలు నిర్ణయించిన దానిబట్టి నెలకు 35, 40 రూపాయలకంటే ఎక్కువ రావటంలేదు. కార్మికసంఘాలు, ఇతర సంస్థలు, ప్రభుత్వం పాల్గొన్న ఆ కాన్ఫరెన్సులో జరిగిన నిర్ణయంలో మూడోవంతు మాత్రమే నిర్ణయించటం జరిగింది. దానినిబట్టి వారిపట్ల ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటో అర్థంచేసుకోవచ్చును. నిర్ణయించిన కనీసవేతనాలను ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించి అవసరమయితే పెంచవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద వుంది. ఈ 13 లో ఎన్నిటిలో రివిజన్‌కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను, రివిజన్‌కు కూడా ప్రభుత్వానికి 2, 3 సంవత్సరాలు పడుతున్నది. న్యాయంగా చెప్పాలంటే ఈ 13 రకాల పరిశ్రమలలో రివైజ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది, మళ్ళా కమిటీ వేయవలసిన అవసరం వుంది, వారి కనీస వేతనాలను పెంచవలసిన అవసరం వుంది ఆ పరిశ్రమలలో పనిచేసే కార్మికులు కోపంగా, బాధతో అడుగుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ 13 రకాల పరిశ్రమలను తిరిగి విచారించి ఈ స్కేల్సును రివిజన్ చేయాలి. దానికి కమిటీవేసి విచారణ జరిపించవలసి వుంది. విచారణ పూర్తి అయ్యేలోగా ఇప్పుడు ధరలు పెరిగిన దానినిబట్టి వారికి కొద్దో, గొప్పో పెంచటానికి తాత్కాలికంగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని మేము చెబుతున్నాము. మినిమమ్ వేజెస్‌యాక్టు ఈ 13 పరిశ్రమలకే గాక యింకో 7 పరిశ్రమలకు నిర్ణయించామని యింకా 4, 5 పరిశ్రమలకు నిర్ణయించ బోతున్నామని మంత్రిగారు వ్రాశారు. దానిలో సినిమాలు, వుడేన్ ఫర్నిచర్ వర్క్స్, హోటల్స్ వగైరా వున్నాయి. వాటికి 2, 3 సంవత్సరాల నుండి కమిటీలు, సబ్‌కమిటీలు నడుస్తున్నాయి, ఈనాడు కొత్తగా కలిపింది ఏమీ లేదు. మిగిలినవి ఈ సంవత్సరం కలిపామని చెప్పినప్పటికీ, దానిని షెడ్యూల్ లిస్ట్‌లో వ్రాసుకొన్నంతమాత్రాన కార్మికవర్గ సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయా అని అడుగుతున్నాను ఎన్ని పరిశ్రమలను కలిపినా కమిటీవేయకుండా, విచారణ జరపకుండా, కనీస వేతనాలు నిర్ణయించకుండా మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టులో షెడ్యూల్‌లో వ్రాసుకొన్నంతమాత్రాన వారి సమస్యలు పరిష్కారం అయ్యేవి కాని, వారి జీవితాలు బాగుపడటంకాని జరగదని ప్రభుత్వం గమనించటం మంచిది. మంత్రిగారు వాగ్దానం చేసిన పరిశ్రమలకు ఈ సంవత్సరంలో కమిటీలువేసి ఈ సంవత్సరాంతంలోగా కనీస వేతనాలు నిర్ణయించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఆ ఆలోచనేవుంటే కమిటీలు వేయబోతున్నామనే చెప్పేవారు. కాని మీకు ఆ ధైర్యం లేదు.

[Mr Deputy Speaker in the Chair]

షెడ్యూలులో ' లిపారని సంతోషపడాలి, మరోసారి కమిటీ వేశారని సంతోషపడాలి. 2, 3 సంవస్సరాలవరకు కమిటీలు నడుస్తాయని సంతోషపడాలి. కనీస వేతనాలు నిర్ణయించారని సంతోషపడాలి వారు ఆ చివరి సంతోషం పొందే లోగా మళ్ళా ధరలు పెరుగుతాయి, వారి సమస్యలు పెరుగుతాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వం షెడ్యూల్‌లో వ్రాయటంలో. 4, 5 సంవత్సరాల తర్వాత నిర్ణయించటంలో ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం

చిత్తశుద్ధితో ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలనుకొంటే ఈ పరిశ్రమలకు కమిటి వేసి ఈ సంవత్సరాంతంలోగా కనీస వేతనాల చట్టం అమలుపరచాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాదు, షెడ్యూల్‌లో వ్రాసినవేకాక యింకా చిన్న, పెద్ద పరిశ్రమలు చాలావున్నాయి వాటిగురించి కూడా ఆలోచించాలి. గతంలోవున్న షెడ్యూల్‌లో కూడా ప్లానిటేషనులోకాని, మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్‌లోకాని వీటిని అమలుజరపవలసిన అవసరం లేదని, కార్మికులు సరిగా పనిచేయలేదని, ఎక్కువ సంఖ్యలోలేరని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కార్మికులు ఎంతమందైనా వుండవచ్చు. ప్రభుత్వం షెడ్యూల్‌లో వ్రాసినతర్వాత 100 కాని, 200 కాని, 500 కాని ఎంత మందివున్నా అమలుజరపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద వుంది. ఎక్కువమంది కార్మికులు లేరు కాబట్టి అమలుజరపవలసిన అవసరం లేదనుకొన్న ప్లానిటేషన్ మొదలైనవాటిలోకూడ దీనిని అమలుజరపాలని మేము డిమాండుచేస్తున్నాము. అంతేకాదు, అధ్యక్షా, ఈ అమలు జరిగే సందర్భంలోకూడా, ఇందులో చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. ఈ వేళ బీడీ పరిశ్రమ ఉన్నది. ఈ బీడీ పరిశ్రమకు Minimum Wages Act చేశారు, రేట్లు నిర్ణయించివారు అది ఈ వేళ అమలు జరుపుతున్నారా అని అడుగుతున్నాము. ఎవరో కోర్టుకు వెళ్లి ఒక ఇంజక్షన్ పట్టుకువచ్చారట. అందువల్ల మన చట్టాలన్ని యజమాని ఎప్పుడు Court కు వెళ్లితే అప్పుడు, అవన్నీ వట్టిలు కొట్టుతూ ఉంటాయి. కాని యజమానులకు లాభము అయ్యే చట్టాలు మాత్రం పట్టిలు కొట్టవు. కార్మికులకు లాభము అయ్యే చట్టాలు మాత్రం ఎప్పుడు పట్టిలు కొట్టాయి. ఈ బీడీ కార్మికులు మన రాష్ట్రములోచాలా మంది ఉన్నారు. పొగాకు కార్మికులకు ఈ బీడీ కార్మికులకు అమలు జరుపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉన్నప్పుడు, ఎవరైనా, ఎక్కడైనా ఒక stay order తీసుకొని వస్తే, దానిని waive చేసి దానికి తిరిగి వారికి కనీస వేతనాలు అమలు జరుపడానికి, ప్రభుత్వము పూనుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాని court కు పోతే, ప్రభుత్వము మనకు ఇదేచాలు కనీసం మన యజమానులకు ఈ మాత్రం లాభము చేయకపోతే ఎట్లా అని వదిలి పెడతారు అందువల్ల ప్రభుత్వము గత 2,3 సంవత్సరాలనుంచి చెప్పేటటువంటి సమాధానంకూడా ఇదే, court కు పోయింది కాబట్టి మేము ఏమి చేయము. అని అసలు మీరు ఎందుకు నిర్ణయించారు? కోర్టుకుపోయి ఆగిపోయినట్లయితే మీరు చెప్పవలసింది యజమానులకు ఒకటే. ముందు మీరు అమలు జరపండి. ఆ తరువాత మీరు ఏ కోర్టుకు అయినా పోండి అని. ఒక వేళ చట్టాలలో అటువంటి లోపములు ఉంటే, శాసన సభలో వాటిని అసలు తీసుకువచ్చి pass చేయించండి. ఒకవేళ పార్లమెంటులో కావాలంటే pass చేయించండి. ఎవరో court కు వెళ్లితే, మనకు తెలుసు, పంచాయితీ కోర్టులో court కు వెళ్లితే stay orders లేవి అసెంబ్లీ ఎప్పటికప్పుడు pass చేసి వాటిని validate చేసింది. ఏమి కార్మికులకోసం ఈ మాత్రం పని చేయలేదా అని అడుగుతున్నాను. అయినా ఈ ప్రభుత్వానికి కార్మికులయొక్క సమస్యలు అవసరంలేదు కాబట్టి వీటిలో అమలు జరపకుండా పోవడం మనకు తెలుసు. అయితే ఈ నిర్ణయించే సందర్భంలో కూడా ఒక విషయం ఉన్నది. ఏ రూపంలో నిర్ణయం చేస్తున్నారు. యజమా

నులు ఎంత చెల్లించగలరు. ప్రజలు ఎంత చెల్లించగలరు అనేది తప్ప దీనికి యింకొకటి basis లేదు కార్మికులయొక్క అవసరం అనేది వారి దృష్టిలో ఉండదు ఈ Sub-Committee లో విచారించినప్పుడు, యజమానులు చెల్లించగల రాలేదా, పోనీ యజమానులయొక్క పరిస్థితులన్నీ వీరు విచారించారా? వారి balance sheets అన్నీ చూశారా ? ఆ balance sheet లో వచ్చేటటువంటి లాభ నష్టాలు అన్నీ పరిశీలించి నిర్ణయిస్తున్నారా ? కాదు, ఒక యజమాని వస్తాడు, అయ్యా, నాకు చెల్లించడానికి సాధ్యం కాదు, నాకు లాభాలు రావడం లేదు, నష్టాలు వస్తున్నాయి. యజమానులు చెప్పితే అది వారి దృష్టిలో వేదవాక్కు. ఆ వేదవాక్కుకు మించి ఒక అడుగు కూడా ముందుకు పోలేరు అందుకని ఈ కనీస వేతనాలు నిర్ణయించేటప్పుడు గాని, వాటిని అమలు జరిపేటప్పుడుగాని ప్రభుత్వ యజమానులకు చాలా పక్షపాతముతోను, కార్మికులకు వ్యతిరేక ధోరణి లోను నడుస్తూ ఉన్నదని మట్టుకు చెప్పడం తప్పడంలేదు అందుకనే ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారు ఇప్పుడు ఏదైతే నిర్ణయించాలని అనుకొంటున్నారో, ఆ నిర్ణ యించడానికి కొన్నాళ్లు కాకుండా ఇప్పుడు మంత్రిగారు వాగ్దానం చేసినవాటినన్ని అమలు జరిపి అందులో ఆ balance sheets ను అన్నీ పరిశీలించి సక్రమమైన పద్ధ తులలో ఆ వేతనాలు నిర్ణయించాలి. నిర్ణయించిన వాటిని ఏ court లో వాదింప బడకుండానే వాటిని అమలు జరపే దానికి ప్రభుత్వము పూనుకోవాలి. ఇప్పుడు court లో ఉన్నటువంటి ఈ బీడీ పరిశ్రమ విషయంలోకూడా ప్రభుత్వము ఏదైనా ఒక చర్య జరిపి వారికి ఈ కనీస వేతనాలు చట్టము అమలు జరపాలని నేను కోరుతున్నాము. అందువల్ల ఈ revision అనేది చాలా ముఖ్యమైనది. ఇదివరకు వేసినటువంటి కనీస వేతనాలు నిర్ణయించిన వాటిలోకూడా ఈ revision వెంటనే జరపడం కోసం కమిటీలు వేయమని, ఈ లోపల ప్రభుత్వము కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. ఒక వేళ కనీసం ఇంత దుర్భరంగా నిర్ణయించినటువంటి ఈ రేట్లను అయినా సరే కార్మికుల కందరికి వస్తాయని మనము అనుకోవలసిన అవసరంలేదు ఎందుకంటె కార్మికులు ఒక వేళ చాలా మంది Unionలు పెట్టుకొని organise అయి ఉండవచ్చు, ఇంకా Un-organised గా ఉన్న కార్మికులు చాలా మంది ఉన్నారు. అటువంటి వారి విషయంలో అసలుకు, unions లేనటువంటిచోట చెప్పనే అవసరంలేదు. ముఖ్యంగా సినిమాలు, restaurants అట్లాంటి వాటిలో చూస్తే ఎక్కువ జీతాలకు రసీదులు తీసుకొంటారు తక్కువ జీతాలు ఇస్తారు. దానిని కనిపెట్టడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న machinery ఏమిటి? దానికి ప్రభుత్వం జరిపేటటువంటి విచారణ ఏమిటి. అందువల్ల ఏదో vouchers ఇచ్చారు కాబట్టి కార్మికులందరికి కనీస వేతనాలు సిద్ధించాయని ప్రభుత్వం భావించకూడదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల అటువంటి సందర్భాలలో ప్రభుత్వము అవసరమైతే రహస్య విచారణ అయిన జరిపి నిజంగా ఎంత ఇస్తున్నారు, ఎంత ఇవ్వడంలేదు అనేది ఆ సమస్యలోతుకుపోయి అటువంటి న్యాయం జరపడానికోసం పూనుకొమ్మని నేను కోరుతున్నాను. ఈ Shops and Establishments act తీసుకురాబోతున్నామని, తెలంగాణాలో ఆంధ్రలో ఉన్న Act ను విలీనం చేయబోతున్నామని చెప్పారు. ఎప్పుడు ఈ సమగ్ర చట్టాలు చేసే

టప్పుడు మంచివాటిని తీసివేసి చెడ్డవాటిని పెట్టడం మన ప్రభుత్వానికి సమగ్ర శాసనాలు చేసేదాంట్లో అలవాటు, సరే, ఈ joint select committee లో ఇది ఉన్నది కాబట్టి దాని విషయంలో నేను ఇప్పుడు చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. కనీసం ఈ Shops and Establishment Act ను అమలు జరిగేటప్పుడు కూడా, ఎక్కడ shops ఉంటె అక్కడఅమలు జరపాలి. కాని, అమలుజరిపేది తెలంగాణా లో కొన్ని, ఆంధ్రలో కూడా కొన్ని పంచాయితీలలో అమలు జరుపుతున్నారు చాలా పంచాయితీలలో అమలు జరపడంలేదు. ఇందులో petty towns చాలా ఉన్నాయి. అన్నిటిలోను అమలు జరపడంలేదు. దీనిని సమగ్రంగా రాష్ట్రంలో పల్లెటూళ్లలో ఉద్యోగముచేస్తే ఒకటి, పట్టణాలలో ఉద్యోగం చేస్తే మరొకటిగా శాసనాలు తయారు చేయవలసిన అవసరంలేదు. అందువల్ల ఈ చట్టాన్ని రాష్ట్ర ములో అన్ని ప్రదేశాలలో ముఖ్యమైన గ్రామాలు అన్నిటిలో కూడా అమలు జరగవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించినటువంటి Wage Boards ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటు వంటి textile గాని, jute గాని, cement గాని sugar గాని, ఇట్లాంటివాటిలో ఈ wage bords నిర్ణయించినప్పుడు, న్యాయంగా ఉంటుంది. ఈ wage board లో ఒక్క కార్మికులేకాదు, యజమానులేకాదు, అన్ని పక్షాల వారు ఉన్నారు. Tripartite Boards ఇవి, ఈ wage boards నిర్ణయించడానికని వీటిని వేయమని చెప్పడానికి కార్మికులు అనేకసార్లు ఆందోళన చేయవలసివచ్చింది. చేసిన తరువాత అవి ఈ recommendations అన్ని చేస్తాయి. వారు కొన్నాళ్ళు తంటాలుపడి, అందరిని సంప్రతించి లాభనష్టాలను ఆలోచించి, కార్మికులకు పదిలాభమో, పరిశ్రమ ములో మేలు చేయాలో, ఆ ఉన్నటువంటి సవతితల్లి ప్రేమతోనైనా వారు తయారు చేస్తారు. ఈ తయారు చేసినటువంటి వాటిని అమలు జరపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముమీద ఉన్నది. అవి అమలు జరుపుతున్నారా అని అడుగు తున్నాను. యజమానుల యొక్క హక్కులను కాపాడుతున్నారా లేక ఈ Wage Board recommendations ను అమలు జరుపుతున్నారా? అవి recommendations కాబట్టి వాటిని అమలు చేయవలసిన అవసరంలేదు అంటె మరి ఈ Wage Boards ను వేయవలసిన అవసరమేమి వచ్చింది? వాటికి న్యాయసమ్మతమైన హక్కు లేకపోతే, ఈ wage boards కు ఖర్చు పెట్టినడబ్బు వృథా అవుతుంది. ఈ కార్మికులను మభ్యపెట్టడానికి ఈ wage boards ను వేయవలసిన అవసరంలేదు. వాటిని యజమానులు అమలు జరపడంలేదు. కాబట్టి మనచేత కావడంలేదని, helplessness ను ప్రభుత్వము ప్రకటించవలసినటువంటి అవసరం లేదు. మీకు చేతకాదు, మాకు అవసరంలేదు. ఈ కార్మిక సమస్యలు పరిష్క రించలేము అవవచ్చు. ఈ Wage Board recommendations అమలు జరపడానికి కార్మిక వర్గము సమ్మె చేయవలసిన దుర్గతిలో ఎందుకు ఉండాలని నేను అడుగు తున్నాను. ఏలూరులో jute మిల్లులో 40 రోజులు సమ్మె జరగాలా, గుంటూరు jute mill లో 105 రోజులు సమ్మె జరగాలా; ఈ jute mill యజమానులు lock outs ప్రకటించాలా? Wage Board recommendations ఎప్పుడు వారికి తెలియునా? అందువల్ల, ఈ సందర్భంలో wage boards యొక్క recomm-

endations అమలు జరిపేటప్పుడు ప్రభుత్వము అవలంబించినటువంటి పద్ధతిచూస్తే వారు tribunals కు పోవాలి. ఆ tribunals ఎప్పుడు నిర్ణయిస్తామో మనకు తెలుసు. ఏలూరు విషయంలో నిర్ణయించిన tribunal కూడా కార్మిక వర్గానికి అన్యాయం చేసింది అని మనకు తెలుసు. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని మనము చూస్తే, వేసినా వేయకపోయినా అసలు ప్రభుత్వము చట్టబద్ధంగా అధికారాన్ని పొంది ఈ Wage Board recommendations చట్టబద్ధంగా అమలు జరిపేదానికి పూనుకోవలసిన అవసరంఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు, Wage Board recommendations అమలు జరపనటువంటివి అనేక ఇతర factories ఉన్నాయి. Vuyyur sugar factory అమలుజరుపుతున్నదా? అదేవిధంగా చల్లపల్లి sugar factry అమలుజరుపుతున్నదా, అక్కడ కార్మికులు యూనియన్ పెట్టుకోడానికి కూడా అధికారం లేదు. కార్మికవర్గాన్ని organise చేయడానికికూడా వీలులేనటువంటి పరిస్థితి కల్పించారు. అందులో wage board recommendations అమలు జరుపబడుతున్నాయని report లో వ్రాస్తారు. నాకు తెలుసును. నాకు తెలిసినంతవరకు, ఈ wage board recommendations ఈ చల్లపల్లి sugar factory అమలు జరపడంలేదు Vuyyur sugar factory partial అమలు జరుపుతున్నారు. అదే విధంగా మాచెర్ల cement factory లో ఇతరచోట్ల గాని అమలు జరిగేది చాలా partial గానే ఉన్నది. కార్మిక వర్గానికి చాలా అన్యాయంగానే జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వము ప్రతి సందర్భంలో తనఅశక్తిని ప్రకటిస్తూఉంది తప్ప కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ఈ wage board యొక్క నిర్ణయాలను అమలు జరపడానికి వారికి చేతకావడంలేదు. Tirupathi cotton mills విషయంలో కూడా చూస్తే, ఈ నిర్ణయాలను అమలు జరపకుండా ఉంచే దానికి అక్కడ management చాలా తెలివితేటలతో, దుష్టబుద్ధితో వ్యవహరించినదేది మనకు తెలుసు. కార్మికులకు తగవు పెట్టారు. పోలీసులను పిలిపించారు, కాల్పులు చేయించారు, ఒక కార్మికుని చంపారు, lock out చేశారు, చివరకు తెరిపించిన తరువాత 2,500 కార్మికులకు పనిలేదు, పొమ్మన్నారు. గవర్నమెంటు tribunal కు refer చేసిందట. ఏమి refer చేసింది ? ఈ 2500 కార్మికులను తొలగించడం న్యాయముకాదా అని, lock out చేయడం న్యాయమాకాదా అని. ఇదివారు ఎప్పుడు ఇస్తారు, ఎప్పుడు ఈ అన్యాయం పోగొట్టబడుతుందో మనకు తెలియదు. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని మనము చూస్తే ప్రభుత్వము ఈ wage board recommendations అమలుజరపడానికి చిత్తశుద్ధితో కార్మికులకు న్యాయంచేయడంలేదని తేలిపోయింది. అటువంటప్పుడు ఈ Wage Boards వేయవలసిన అవసరం ఏమిటో అర్థంకావటం లేదు. అందువల్ల సక్రమంగా అమలుజరుపమని కోరుతున్నాను. కార్మికులకోసం ప్రభుత్వం అనేక శాసనాలు అమలు జరుపుతున్నామన్నారు. అయితే Workmen's Compensation క్రింద వచ్చిన కేసులు పరిష్కారం అవుతున్నవా? Pending లో ఎన్ని ఉంటున్నవి. 149 కేసులు pending అని మంత్రిగారు చెప్పారు. నాకు తెలిసినంతవరకు 191 కేసులో పెండింగులో ఉన్నవి. ప్రతి సంవత్సరం ఈ pending cases fatal and non-fatal cases పెరుగుతున్నవా, తరుగుతున్నవా-

పెరుగుతున్నవి. కొన్నిచోట్ల యజమానూలు నిర్ణయించిన డబ్బు డిపాజిటు చేసినా కూడా ఆ డబ్బు చెల్లించుటకు ప్రభుత్వం వెనుకపడుతోంది. అది ఎందుకు నిలవ ఉంచాలి. రూ. 4, 19,000 లు చిల్లర ప్రభుత్వం వద్ద డిపాజిటు బాపతునిలవ ఉన్నది Disburse చేయకుండ ఎందుకు ఆపుతున్నారు? డిపాజిటు డబ్బుకూడ కార్మికులకు ఇవ్వడానికి మడతపేచీలు పెట్టి ఆలస్యం చేస్తున్నారు యజమానులు చెల్లించని కేసులు ఉన్నవి రికవరీకి కలెక్టరుకు వ్రాయాలి. ఈ సెక్షన్ 87 క్రింద 23 కేసులు refer చేశారు. ఆ సంవత్సరం మరొక 4 కేసులు వచ్చాయి. మొత్తం 26 కేసులు పరిష్కరించవలసినవి ఉంటే కలెక్టరువద్ద 5 మాత్రమే పరిష్కరించారు. మిగిలినవి ఎందుకు చేయలేదు? ప్రభుత్వం నిర్ణయించి Land Revenue Act క్రింద వసూలు చేసేటప్పుడు ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఆటంకాలు ఏమిటి? కలెక్టర్లు జాప్యం చేస్తున్నారు. ఒక వైపు ప్రభుత్వం జాప్యం, రెండవ వైపు కేసులు పెరిగిపోవడం ప్రభుత్వం వద్ద డిపాజిట్లు ఉంటే కాళ్లువిరిగి, చేతులువిరిగి, కళ్లుపోయి బాధపడు తున్న కార్మికులకు కలెక్టర్లు చుట్టూ, ఆఫీసులచుట్టూ ఎందుకు తిరగవలసి వస్తోంది? ప్రభుత్వం దానికోసం Land Revenue Arrears Act క్రింద అయినా సరే లేబరు డిపార్టుమెంటు అఫిసర్లుకు అధికారం ఇచ్చి వెంటనే అమలు జరపడానికి పూను కోవాలి.

ఆహారసమస్య విషయంలో— Consumers Co-operative Societies, Fair Price Shops ద్వారా ఇస్తామన్నారు. ప్రతి 300 కార్మికుల కంటె పైన పనిచేసేచోట ఈషాపు పెట్టాలన్నారు. అటువంటివి దాదాపు 184 మాత్రమే ఉన్నవి. కాని ఈనోటులో—40 కో - ఆపరేటివ్ షాపైటలు, 6 Fair Price Shops మాత్రమే పెట్టామన్నారు. మిగిలిన చోట్ల ఎవరు పెట్టుతారు. ప్రభుత్వం వాగ్దానంచేసిన వాటిని కూడ ఎందుకు అమలు జరుపుటలేదు. మూడవ వంతు కంటె ఎక్కువ పెట్టలేకపోతే మూడవ వంతే ప్రభుత్వానికి సమర్థత ఉందా? రెండువంతులు ప్రభుత్వం అసమర్థతతో పరిపాలిస్తోందని అనుకోవలసి వస్తోంది.

కార్మికుల industrial relations చూస్తే చాల దారుణంగా ఉన్నవి ఒక వైపు ఎమర్జెన్సీ ప్రొడక్షన్ కమిటీను వేసి ప్రొడక్షన్ నష్టపడకుండ కార్మికులను ప్రోత్స హించి పనిచేయించాలి, ఉత్పత్తి పెరగాలి, అంటారు. కాని పరిస్థితి మాత్రం ఆ రూపములో లేదు. 1963-64 లో నష్టపడిన రోజులు man days 3,28,000; 64-65 లో 5,20,000. కార్మికులు సమ్మె చేసే సందర్భాలు అన్నింటిలో యజ మానులదే బాధ్యత. వారికి ప్రభుత్వం కొమ్ము కాయటంవల్ల ఈ పరిస్థితి ఏర్పడు తోంది. Conciliation కు యజమానులు 50 % సందర్భాలలో వప్పుకుంటున్నా రని, మిగతా 50 % లో వప్పుకోవడం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అయి నప్పుడు వారికి ఉన్న ధైర్యం ఏమిటి? పైకిపోతే కార్మికులను వేధించవచ్చునని ఎన్నాళ్లైనా కోర్టుచుట్టూ తిప్పవచ్చునని delay చేయవచ్చునని వారి ఉద్దేశం తప్ప ఇంకొకటి లేదు. పైకిపోతే కార్మికులకే న్యాయంకలుగు తుందనే భయం ఉంటే ఈ conciliation cases 50 % కాదు, 90 % తేలికగా పరిష్కారం అవు తాయి. కొన్ని conciliation stage లో ఉన్నవి, negotiations stage లో ఉన్నవి

కూడ కోర్టుకు పంపిస్తున్నారు. మాచెర్ల సిమెంట్స్, హేమలత టెక్స్టయిల్స్ కార్మికులు, యజమానులు మాట్లాడుకుంటూంటె ట్రిబ్యునల్స్‌కు కోర్టుకు పోతున్నాయి. పరిష్కారం అయ్యే సమయంలో ఎందుకు refer చేయవలసి వచ్చింది. Majority Unions ను recognise చేయడంలో కూడ ప్రభుత్వం ఒక రకమైన పక్షపాతం వహిస్తోంది. ఆంధ్ర సైంటిఫిక్ కంపెనీ, మచిలీపట్టణంలో 1½ సంవత్సరాలనుంచి Validation జరిగింది కాని ఆ Union recognise కాలేదు. దానికి ఆటంకాలు ఏమిటి? చల్లపల్లి రాజాగారు అక్కడ ఉన్నారు. అటువంటి చోట కూడ లేబరు శాసనాలు అమలు జరుగుటలేదు ప్రావిడెంటుఫండు ఆక్టు క్రింద 1 లక్షరూపాయలకు పైగా డిపాజిట్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది—ప్రావిడెంటుఫండు కమిషనర్ వద్ద కాని, చేశారా? ఏమిటి వారికి ధైర్యం? యస్. యమ్. ఆర్, వర్క్స్ చార్జ్‌డ్ విషయం అందరికీ తెలిసినదే. వారికి లేబరు శాసనాలు ఎందుకు వర్తించవు? లేబరు డిపార్టుమెంటు ప్రక్కన ఉన్నకో-డిపార్టుమెంట్సును అడిగి ఆ కార్మికులకు కూడ వర్తింపచేయాలి. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులో 1800 మంది కార్మికులు పనిచేస్తుంటే రిజిస్టరులో 300 మందే ఉంటారు. మిగిలినవారు ఏమవుతున్నారు? ఇవన్నీ ఆలోచించాలి. ఈ మెజారిటీ యూనియన్సును రికగ్నైజ్ చేసే ప్రొసీజరులో మామూలుగా బేలట్ పెట్టి ఎందుకు నిర్ణయించరు? వెరిఫికేషన్‌లో జరిగే అన్యాయాలు అందరికీ తెలుసు మెటర్నిటీ బెనిఫిట్ ఆక్టు క్రింద రూల్సు తయారుచేయలేదు. కాజువల్ లేబరుకు రూపాయిన్నర ఉన్నది రెండున్నర చేయాలని లేబరు డిపార్టుమెంటు సుముఖంగా ఉన్నది గాని ప్రభుత్వం నిర్ణయించదు. కోడ్ ఆఫ్ డిసిప్లిన్ అమలుజరుగవలసియున్నా హైఇంజనీరింగ్ కంపెని ఇంతవరకు ఆమోదించలేదు. ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోంది? అనేకసందర్భాలలో ఐ. యన్. టి. యు. సి. ని అక్కడ ఉన్న రికగ్నైజ్డ్ యూనియన్సుకు వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తోంది. I. N. T. U. C. Conference జరిగితే గవర్నమెంటు ప్రెస్ వారికి సెలవు. వారికి కాన్ఫరెన్సులకు సెలవు ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ సాంప్రదాయం ఎక్కడైనా అమలులో ఉన్నదా? లేక హైదరాబాదులో మన మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారా? R. T. C Union, Electricity Union ప్రభుత్వంతో మాట్లాడితే I. N. T. U. C. వారితో ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతారు. వారితో వేరే అగ్రిమెంటుకు వస్తారు. ఆంధ్ర పేపరు మిల్లుకు, టుబాకో ఇండస్ట్రీకి, రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టులో కూడ వేజ్ బోర్డు నియమించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడగాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం వేయకపోతే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైనా వేయాలని కోరుతున్నాను.

شری ٹی - انجیا :— مسٹر اسپیکر سر - لیبر ڈیمانڈ کی میں پوری تائید کرتا ہوں لیکن مجھے افسوس اس بات کا ہے کہ یہ صرف ایک کروڑ روپیہ کا ہی ڈیمانڈ پیش کیا گیا ہے- اس سے یہ اندازہ ہوتا ہے کہ لیبر کی کسقدر عزت اور اہمیت ہے وہ بجٹ سے ظاہر ہورہی ہے- آپ جانتے ہیں کہ کسی ڈپارٹمنٹ کا ڈیمانڈ سات کروڑ روپیہ کا ہے کسی کا

آٹھ کروڑ روپیہ کا اور کسی کا ڈیمانڈ دس کروڑ اور بارہ کروڑ روپیہ کا ہے لیکن لیبر ڈپارٹمنٹ پر جو خرچہ ہورہا ہے وہ صرف ایک کروڑ پانچ لاکھ روپیہ ہے - اس سے معلوم ہورہا ہے کہ مزدوروں پر کتنا بجٹ خرچ ہورہا ہے - مزدوروں کے ذریعہ جو سوسلیزم لانا چاہتے ہیں اس سے معلوم ہورہا ہے کہ جو خواب دیکھ رہے ہیں وہ صحیح نہیں ہے - سیمم ویجس - اگریکلچرل لیبر سیمم ویجس اور تاڑی ٹیاپرس کا ایکٹ لا رہے ہیں کہا گیا ہے - اس سلسلہ میں میں منسٹر صاحب کو ویلکم کہونگا - کتنا ڈیمانڈ ہے اور کیا ڈسپیوٹ ہے - لیبر آفیسر کس طرح کام کر رہے ہیں میں آپکے سامنے لانا چاہتا ہوں - لیبر آفیسر فیصلے کرنے میں ٹال مٹول کی پالیسی اختیار کرتے ہیں - کینسی‌لشن وغیرہ کے فیصلے کئی سالوں تک لیبر آفیسر نہیں کرتے ہیں - ہم بار بار کہتے ہیں کہ آربیٹریشن کے ذریعہ فیصلہ کیا جائے - میں لیبر منسٹر صاحب سے کہونگا کہ ملک میں آج جبکہ نیشنل ایمرجنسی ہے ریٹرنچمنٹ نہ ہونا چاہئے - فیکٹریز سے ریٹرنچمنٹ کو روکا جائے - آج جبکہ الکٹریسٹی کی پیداوار کو بڑھانا ضروری ہے - ڈسپلن پیدا کرنا ضروری ہے - مینیجمنٹ جو ریٹرنچمنٹ کرتے ہیں وہ درست نہیں ہے - پارٹیسپیشن ان دی مینیجمنٹ لیبر کا اور ورکرس کا پارٹیسپیشن ان دی مینیجمنٹ کیا گیا یا کیا - لیبر کا نمائندہ کہیں ہے - کیا مزدوروں کو مساوی حقوق دئے گئے - ہم دیکھ رہے ہیں کہ ورکس کو مساوی حقوق نہیں دئے گئے - سیفٹی ایکٹ کے تعلق سے میں کہونگا کہ پراجکٹس میں کام کرنے والے ایکسی ڈنٹ سے دو چار ہو جاتے ہیں کسی کی انگلیاں کٹ جاتی ہیں کسی کے ہاتھ کٹ جاتے ہیں کسی کے پاؤں کٹ جاتے ہیں - بڑے بڑے پراجکٹ اور فیکٹریوں میں جو کام کرتے ہیں انکو ایکسی‌ڈنٹ کے تعلق سے کوئی سیفٹی نہیں ہے لہذا انکو سیفٹی ملنی چاہئے - اور ایسا قانون ہونا چاہئے کہ ایسی صورتوں میں انکی امداد ہوسکے -

دوسری بات یہ ہے کہ لیبر آفیسر جو مقرر کیا جاتا ہے وہ مینیجمنٹ کی طرف سے مقرر کیا جاتا ہے - لیبر آفیسر لیبر ڈپارٹمنٹ کی طرف سے مقرر کیا جانا چاہئے - مینیجمنٹ جس کو اپنی مرضی سے رکھتا ہے اس کو لیبر آفیسر کہا جاتا ہے - تنخواہیں گھٹانے کے بارے میں سوچا

جاتا ہے۔ میں سمجھتا ہوں کہ مینیجمنٹ جس لیبر آفیسر کو رکھتا ہے اسکو لیبر منسٹر صاحب اپنی طرف سے رکھے ہیں کہنا درست ہوگا۔

دوسری بات یہ ہے کہ آج ہم دیکھ رہے ہیں کہ جو مزدور کوڈ آف ڈسپلن کے خلاف کرتا ہے یا کوئی غلطی کرتا ہے تو اسکو مینیجمنٹ نکال دیتا ہے یا اسپر کیس قائم کرتے ہیں اور جیل بھیجدیا جاتا ہے۔ ۱۲ - ۱۲ گھنٹوں سے زیادہ فیکٹریوں میں کام لے رہے ہیں۔ ڈسٹرکٹس میں کئی انڈسٹریز اور کئی فیکٹریاں ایسی ہیں جو بارہ گھنٹے سے زیادہ کام لے رہی ہیں کیا وہ آفیسر جاکر انہیں سزا دے رہے ہیں۔ اگر کبھی کبھی تھوڑی بہت سزا دلا بھی دیں تو ۵۰ - ۶۰ روپیہ کے جرمانے سے کیا ہونے والا ہے۔ ورک لوڈ جو بڑھا ہوا ہے اسپر غور کرنے کی ضرورت ہے۔ مینیجمنٹ میں ڈکٹیٹرشپ ہے۔ گورنمنٹ کے آفیسرس کینسی لیشن میں نہیں آتے ہیں۔ ہماری ایک یونین ہے۔ ’’ اگریکلچرل امپلائیمنٹ یونین ،، میں اس یونین کا صدر ہوں۔ یونین وہاں سے کچھ لکھتی ہے تو ان کاغذوں کو ٹی میں ڈالدیا جاتا ہے۔ مزدوروں کو مساوی حقوق ملیں کہتے تو ہیں مگر گورنمنٹ کے آفیسر خود گورنمنٹ کے قانون کو نہیں مانتے ہیں۔ میں نہیں سمجھتا کہ ان امور کی طرف لیبر افسروں نے کیا توجہ کی۔ ان لوگوں کو ٹکنیکل نالج نہیں ہے۔ ایسے لوگوں کو جو آئی۔ اے۔ ایس۔ آفیسر ہیں لیبر آفیسر بنایا گیا ہے۔ وہ یہ سمجھتے ہیں کہ بس ہم آئی۔ اے۔ ایس۔ آفیسر ہیں انکے دماغ میں یہ بیٹھا ہوا ہے۔

دوسری بات یہ کہ لیبر آفیسروں کو جوڈیشل پاور ملنا چاہئے۔ میں ایک اور بات کی طرف توجہ دلاؤنگا جسکو اس اسمبلی میں میں نے خود کئی مرتبہ کہا ہے وہ یہ کہ تاڑی شاپ فیکٹریوں سے پانچ دس میل دور رکھی جانی چاہئے فیکٹریوں کے نزدیک نہ رہے لیکن اسپر کوئی ایکشن نہیں لیا جاتا۔ ہوتا یہ ہے کہ مزدور تنخواہیں ملنے کے بعد تاڑی شاپ میں خرچ کردیتے ہیں اسلئے پانچ دس میل دور رہے تا کہ مزدور بری عادت میں مبتلا نہوں۔

دوسرے یہ کہ ہم دیکھ رہے ہیں کہ جو لوگ اچھے کام کر رہے ہیں چاہے وہ ایکٹرس ہوں یا پولس کے ملازمین انکو اوارڈس دئے

جاتے ھیں۔ اسیطرح فیکٹری ورکرس بھی اچھا کام انجام دیں تو انکو اوارڈس دئے جانے چاہئیں۔ اور انکے بچوں کی تعلیم کا مناسب انتظام ہونا چاہئے۔ انکے بچوں کو اسکالرشپ دئے جانے چاہئیں۔ جو ورکرس کوڈ آف ڈسپلن کے تحت چلیں انکو بھی اوارڈ ملنا چاہئے چاہے وہ کواپریٹیو سکٹار میں ھوں یا پرائیویٹ سکٹار میں ھوں انکو کام کے اعتبار سے اوارڈ دیا جانا مناسب ھے۔ مزدوروں کے جو ڈیمانڈس ھیں کواپریٹیو سکٹار میں انکی طرف کوئی توجہ نہیں ھے۔ بورڈ آف ڈائرکٹر بنانے کا موقع ملنا چاہئے اگر ایسا ہو تو وہ کسطرح محسوس کریں گے کہ وہ کواپریٹیو سوسائٹی کے ممبر ھیں جبکہ انکو نمائندگی نہیں دیجاتی۔ اگر یہی حالات رھے تو وہ مل پرائیویٹ منیجمنٹ کو دینا چاھیں گے۔ صاف صاف فیصلہ کیوں نہیں کیا جاتا کہ ھم تمام انڈسٹریز بدلا اور ناٹ کردیں گے۔ آج پرائیویٹ سکٹار میں جو انڈسٹریز ھیں وہاں کافی تنخواھیں مل رھی ھیں سرکار مزدوروں سے گویا ہے کیا انکے ڈیمانڈس کا تصفیہ نہیں ھوتا معلوم ایسا ھوتا ھے کہ پانچ چھ سال تک اگریکلچرل اینڈ مینیمم ویجس ایکٹ پاس ھونے والا نہیں ھے۔ ھم کئی سال سے کہہ رھے ھیں۔ اگریکلچرل مزدوروں کو دیکھ لیجئے تنخواہ کیا مل رھی ھیں۔ ھم کیا امید کرسکتے ھیں کہ ان مزدوروں کے معاشی حالات درست ھونگے۔ جو بھی ایکٹ لارھے ھیں اسکو عمل میں لانے کیلئے افسروں کو جوڈیشل پاور دینا چاہئے۔

جرنلسٹس کے بارے میں بھی بہت سی باتیں کہنا ھے۔ انکی کیا حالت ھے۔ بعض جرنلسٹوں کو اور اڈیٹروں کو پراسکیوٹ کیا گیا ھے۔ اخباروں میں کام کرنے والے اڈیٹر اور سب اڈیٹر وغیرہ دو سو روپیہ پر کام کرنے والے آج سو روپیہ پر کام کررھے ھیں۔ وہ یہ سمجھتے ھیں کہ اگر اپیل میں جائیں تو ھمکو نکال دیا جائیگا۔

دوسری چیز جسکے متعلق ھم نے کئی بار ڈیمانڈ کیا ھے وہ یہ ھے کہ کنٹراکٹر سسٹم نکال دینا چاہئے لیکن یہ کنٹراکٹر سسٹم دن بدن اور بڑھ رھا ھے۔ نامینل مزدور یہ کہاں کا ڈیفینیشن ھے معلوم نہیں ھوتا۔ کنٹراکٹر ایرکر ھر جگہ مقرر کیا گیا ھے ناگرجونا ساگر اور

کول مائینس وغیرہ میں بھی کنٹراکٹر سسٹم رکھا گیا ہے۔ مزدوروں کو جتنی تنخواہیں ملنی چاہئیں نہیں مل رہی ہیں۔ مزدور سمجھتے ہیں کہ ہماری محنت کے معاوضہ میں ہمیں جتنی تنخواہ ملنی چاہئے نہیں مل رہی ہے۔ اسلئے میں کہونگا کہ کنٹراکٹر سسٹم کو ختم کرنے کیلئے جلد سے جلد ایک کانفرنس بلائیں اور اس سسٹم کو ختم کریں۔

لیبر آفیسرس کے بارے میں اور ٹریڈ یونینس کے بارے میں لیٹر بھیجا تھا اسکا جواب ابھی نہیں آیا۔ بعض لیبر آفیسرس سٹلمنٹ کی کوشش نہیں کرتے ہیں۔ ایسے لیبر آفیسر جو دلچسپی نہیں لے رہے ہیں انکو دلچسپی لینے کیلئے کہنا چاہئے۔ بہت سے کیسس پنڈنگ میں پڑے ہوئے ہیں۔

ایک میاچ فیکٹری کے رجسٹریشن کیلئے لکھا تھا۔ میاچ فیکٹری کا رجسٹریشن ہوا یا نہیں معلوم نہیں ہے۔ ٹال مٹال کی پالیسی اختیار کی جاتی ہے۔

آخر میں میں یہ کہونگا کہ منسٹر صاحب مزدوروں کے دوست ہیں لیبر آفیسرس کا جو رویہ ہے اور ہمارے کاموں میں جو رکاوٹ پیدا ہورہی ہے اسکو درست کرنے کی کوشش امید کہ منسٹر صاحب کرینگے۔ اتنا کہتے ہوئے میں ختم کرتا ہوں۔

(శ్రీ) జి సంజీవరెడ్డి(సిర్పూరు) —అధ్యక్షా. లేబర్ మినిస్టర్ గారు ప్రవేశ పెట్టిన demands ను నేను సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేసుకోదలిచాను. ఈ సంవత్సరంలో మంత్రిగారు, వారి department చాల విషయాలలో ఐక్యం కలుగజేసుకొని కార్మికులమధ్య పావుకార్లమధ్య ఉండే సంబంధాన్ని పెంపొందించ టానికి ప్రయత్నం చాలచేశారని నేను మనవి చేసుకొంటున్నాను అతిముఖ్యమైన విషయాలు చాలవాటిలో ప్రభుత్వం తీర్మానం చేసినది దానిని అములులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వంవారు industrial relatio s committee అని ఒక క్రొత్తది ప్రభుత్వంవారు స్థాపించి దానిద్వారా కార్మికుల తగాదాలు పరిష్కారం కావడా నికి, conciliation, joint meeting గాని కోర్టుకాకుండా ఇంకొక క్రొత్త విధా నాన్ని అములుపెట్టేదానికి trial యివ్వడం నిజంగా శుభసూచకం ఇది క్రొత్తగా labour movement లోనే అతిముఖ్యమైన విషయం అని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొన్నందుకు, దీనిని అములులో పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నందుకు మా పక్షంనుంచి ప్రభుత్వానికి అభినంద నలు తెలుపుతున్నాను. ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం contract labour committee ఒకటి స్థాపించింది. Contract system తీసి వేయడానికి అదేవిధంగా price index కు

committee వేశారు Cost of living index లో ఏదితప్పుఉన్నా దానిని సరిపెట్టే దానికి ఆలస్యం అయినాసరే ప్రభుత్వం ఆ కమిటీని వేసినందుకు యితర పాయింట్లమీద చర్య తీసుకున్నందులకు అందరూ ప్రశంసించవలసి ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను Cost of living index number యిచ్చిన representation గురించి నేను ఒకటి మనవిచేయదలచుకొన్నాను. ఈ price index number సరిపెట్టడానికి దీనిలో తప్పులను సరిదిద్దడానికి workers నుంచి మరో పింగను వేశారు వారి organization represented character కాదు వారికి ఉన్న రెండు మూడు సంఘాలు, ఆ సంఘాలవారికి యింతపెద్ద representation మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నటువంటి కార్మికులయొక్క cost of living index numbers సరిపెట్టడానికి యివ్వడం, వారిని workers union గా recognise చేయడమే తప్పుఅని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. నేను యితర విషయాలు చెప్పడానికిముందు రెండు విషయాలు మనవిచేయదలచుకొన్నాను. గౌరవ సభ్యులు ప్రసాదరావుగారు కొన్నివిషయాలుచెప్పారు. I.N.T.U.C. విషయంవచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం ఏదో holidays యిచ్చినారు అని చెప్పారు. అది నాకు తెలియదు. ఎక్కడ వాళ్ళకు holidays యిచ్చినారు క్లిష్టంగా ప్రసాదరావుగారు చెప్తారేమోనని ఎదురుచూచాను గాని చెప్పలేదు. నిజంగా ప్రభుత్వం I.N.T.U.C.ని బలపరుస్తున్నదా అంటే— ఈ రోజు కమ్యూనిస్టులకు భయపడి ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టులనే బలపరుస్తున్నదని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ప్రతిసారి ఆ సెంబ్లీలో మాటి మాటికి చెప్పడంలేకుంటే ఏదోవిధంగా ఒక విషయాన్ని నిజమైనా సరే నిజం కాకున్నా సరే చెప్పేశక్తి వారికిఉన్నది కాబట్టి మంత్రులు, ప్రభుత్వం-అసెంబ్లీలో ఏమి మాట్లాడతారోననే భయంతో కొన్ని విషయాలు చేస్తున్నారు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఈ రోజు ప్రసాదరావుగారు చెప్పారు. A. I. T. U. C. వాళ్ళకు ఏవిధంగా నచ్చచెప్పుకోగలుతారు? ప్రాగాటూల్స్ లో agreement చేసి యిదివరకు కనీసం 400 మందిని, 500 మందిని తీయడానికి Trade Union గా, A.I.T.U.C. గా సంతకాలుపెట్టి మందిని తీయించినమాట ఈ రోజు వారు మరవడానికి వీలులేదు అందులో ప్రభుత్వానిది ఏమి తప్పు ఉన్నది. ప్రభుత్వ కర్మాగారాలలో ప్రభుత్వానికి నిజంగా agents గా వ్యవహరిస్తున్నటువంటివి కమ్యూనిస్టులు అని, కార్మికులకు విరుద్ధంగా, వాళ్ళ interest కు విరుద్ధంగా కంపెనీవాళ్ళకు, యితరులకు సహాయం చేసేది కమ్యూనిస్టులా లేక I.N.T.U.C. వాళ్ళా అనేది వారుగుర్తిస్తే బాగాఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది strikes విషయం మాట్లాడినారు. ప్రభుత్వంకూడ ఈ విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. Strikes రెండు విధాలు ఉన్నాయి. కార్మికులు హక్కులు సంపాదించడానికి సమ్మెలు జరుగుతున్నాయి. రెండవది political strikes ఉన్నాయి. ఇవాళ ఆంధ్రదేశంలో జరిగే strikes అన్నీ 100కి 90 political strikes తప్పితే నిజంగా కార్మికులయొక్క హక్కులు సాధించడానికి strikes కావని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమ్మెలకు అన్నీ కారణం రాజకీయ దృష్టిపెట్టుకొని సంఘాన్ని, సంఘంలైన, పెత్తనం సంపాదించి కొంతమంది నాయకులు—ముఖ్యంగా A.I.T.U.C. వాళ్ళు సమ్మెలో తెగ్గొట్టి

కార్మికులు నానాబాధలకు గురికావడానికి వాళ్ళే కారణమని మనవిచేస్తున్నాను అందులో బుజువు ఏమిటంటే—ఈ రోజు జైలు ఇండస్ట్రీ ఉన్నది. జైలు ఇండస్ట్రీలో గవర్నమెంటు ఏమి చేయలేదు అని చెప్పారు. ఏ విధంగా చేస్తుంది? కర్మాగారం వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు కాలేదు వచ్చినప్పటినుంచి రెండు సార్లు, మూడుసార్లు సమ్మె చేసింది అంతకన్న అధ్వాన్నమైన మాట ఏమిటంటే— A.I.T.U.C వాళ్ళకు సిగ్గులేదు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఎందుకంటే అందులో conciliation agreement లో షావుకార్లు యింత D.A యిస్తాము అని ఒక draft agreement conciliation office నుంచి వచ్చిన తరువాత దానిలో ప్రతి కార్మికునికి 10, 12, 14, 16 రూపాయిలు skilled ప్రకారంగా పెరుగుతున్నప్పుడు అటువంటి దానిని cancel చేసి 4 రూపాయలు, 3 రూపాయలకు ఒప్పుకోవడానికి కమ్యూనిస్టులుతోడ్పడి A.I.T.U.C వాళ్ళకు agreement కు రావడం, యిది నిజంగా కార్మికులకు మంచిచేసినట్లా, చెడుచేసినట్లా అని నేను వారితో మనవి చేస్తున్నాను Jail Industry విషయం వచ్చినప్పుడు ప్రతిసారి strike చేయించడం, ముగ్గురు నలుగురు 15 రోజులు 14 రోజులు బైట కూర్చుండ బెట్టడం పైగా unconditional strike ను withdraw చేసుకొని మళ్ళీపనిమీదరమ్మని చెప్పడం, ఇంతా కార్మిక ఉద్యమానికి గౌరవం సంపాదించినట్లేనా A.I.T.U.C. చర్యలు అని వారితో మనవిచేస్తున్నాను కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను Agricultural labour minimum wages గురించి మా మిత్రులు చెప్పారు. దానిని బలపరచడమేకాదు నిజంగా agriculture labour గురించి అతిశ్రద్ధ తీసుకొనే అవసరం ఎంతుకు ఉన్నది అంటే—ప్రభుత్వం ఒకసారి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తే ఈ విషయంలో నిజమైన నిర్ణయాని కి వస్తారని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మధ్య All India I.N.T.U.C. Conference అయినప్పుడు agriculture labour మీద resolution తీసుకున్నారు మన దేశంలో ఆహార కొరత పోవడానికి రైతులకు అన్నివిధాల సహాకారంచేసి, అన్ని విధాల సౌకర్యం కలిగించినంత మాత్రాన ఆహారధాన్యాలు పెరుగుదలకావు ఉత్పత్తి పెరగదు. ఏ విధంగానైనా ఉత్పత్తి పెరగాలంటే వ్యవసాయదారుల వెంబడి పని చేసే వ్యవసాయకార్మికులకు కూడ కొద్దిగా సహాయపడాలి వారి ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కబెట్టాలి అని I.N.T.U.C. వాళ్ళు conference లో resolution pass చేశారు. ఈ రోజున కర్మాగారాలలో incentive bonus అని, incentive schemes అని production పెరగాలనే దానిని ముందు పెట్టుకొని ఎన్నో schemes మొదలు పెడుతున్నాము దానిని భారతదేశం మొత్తం ప్రభుత్వము, షావుకార్లు, industrialists అందరుకూడ recognise చేశారు, ఈ incentives వల్ల ఆర్థికాభివృద్ధిలేకుంటే కొద్దిగారాబడిలో పెంపు జరుగుతోంది కాబట్టి దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కార్మికులు చాల పనిచేస్తున్నారు, production పెరిగింది అని అందరము గుర్తిస్తున్నాము, Agriculture production వచ్చేసరికి ఆ విధంగా జరగడంలేదు. Agriculture worker ను complete గా neglect చేస్తున్నాము. Food production increase కాగానే మన ప్రభుత్వంవారు నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు, యింకేదో ప్రాజెక్టు, minor irrigation అని అనడం తప్పితే agricul-

tu e labour కు ఉత్సాహాన్ని కలుగజేయడంలేదు, ఈ రోజు వాళ్ళుబాగా పని చేస్తే production పెరుగుతుంది ఈ భూమిలో production వచ్చినది, దేశాన్ని గురించి నేను పనిచేస్తున్నాను, నా గురించికాదు అని వాళ్ళకు ప్రోత్సాహం కలుగజేసే వాళ్ళు ఈ రోజులేరు Minimum Wages Act చేశారు ఆ Act క్రింద యింత కూలి కావాలని నిర్ణయించారు మంత్రిగారు తమ స్టేటుమెంటులో ఒప్పుకున్నారు 3 సంవత్సరాలు అయినప్పటికి, యింతవరకు ఆ నిర్ణయం అమల్లో పెట్టలేదు దానికి అవసరమైన మెషినరీలేదు అనుకుంటున్నాం. కాని, దేశంలో వున్న ఒకకోటి మంది అగ్రికల్చర్ వర్కర్స్‌కు సంబంధించిన యీ విషయాన్ని యీ విధంగా neglect చేయడం సరియైన పద్ధతి కాదు దేశంలో ఆహారకొరత తీరాలంటే అగ్రికల్చర్ వర్కర్సు పరిస్థితిని ముందు బాగుపరచవలసివుంటుంది ఆ విషయం మనం మరచిపోకూడదు. అలాగే రెండు సంవత్సరాలు అయిపోతున్నప్పటికీ యింతవరకు మినిమమ్ వేజెస్‌ను రివైజ్ చేయలేదు. మిత్రులు ప్రసాదరావుగారు చెప్పిన విషయాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వెంటనే ప్రస్తుతమున్న ధరవరలను అనుసరించి మినిమమ్ వేజెస్‌ను సవరించవలసివున్నదని మనవిజేస్తున్నాను మరొక ముఖ్యమైన విషయమున్నది. రికగ్నిషన్ గూర్చి మిత్రులు మాట్లాడారు ఇందులో రెండు అంశాలు యిమిడి వున్నవి ట్రేడ్ యూనియన్స్‌ను రికగ్నయిజ్ చేయాలి. లేకపోతే కోడ్ ఆఫ్ డిసిప్లిన్ మొదలైన విషయాలకు అర్థమేవుండదు. కనుక అది అవసరమే అయితే ప్రస్తుతం దేశం ఏ పరిస్థితిలో వున్నదో కూడా మనం యీ నాడు గమనించాలి దేశం ఎమర్జెన్సీ పరిస్థితిలో వున్నది. ఇటువంటి సమయంలో దేశంయొక్క స్వాతంత్ర్యానికి వ్యతిరేకంగా, చెడ్డగా పనిచేస్తున్న వారి చర్యలు ఖండించాలి వారిని జైల్లో పెట్టాలి ట్రేడ్ యూనియన్స్‌లో కూడా లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులు కండక్టు చేస్తున్నవివున్నవి ఎమర్జెన్సీ పిరియడ్ లో ప్రభుత్వం అవలంబించే విధానాలను చూస్తూంటే ఒక్కొక్కసారి మరోటి కార్యకర్తలకు కూడా అనుమానం కలుగుతూవుంటుంది. ఈ సమయంలో దేశరక్షణకు వ్యతిరేకంగా పనిచేసేవారిని ఖండించాలి. జైలులో పెట్టాలి అంటున్నాం. లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు చేతిలో కొన్ని ట్రేడ్ యూనియన్స్ వున్నప్పుడు మిలిటెంట్ ట్రేడ్ యూనియన్స్‌వున్నప్పుడు దేశానికి ద్రోహకరంగా ప్రవర్తించే వారిని ఏ కోడ్ క్రింద అయినాసరే రికగ్నయిజ్ చేయవద్దని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే సామాన్యమైన పరిస్థితులలో కోడ్ అమల్లోకి వస్తుంది. కాని, దేశం అత్యవసర పరిస్థితిలో వున్నప్పుడు దేశానికి ద్రోహంతలపెట్టే వారిని కూడా రికగ్నయిజ్ చేయడం—దేశంయొక్క మేలుకోరేవారిని, దేశానికి ద్రోహంచేసే వారిని ఒకేరకంగా, సమానంగా చూడడం సరియైనదికాదు. ఈ విధంగా వారి చేతికి మరింత బలాన్ని యివ్వడం ఇంకా ద్రోహం తలపెట్టమని ప్రోత్సాహించడం అవుతుందో, కాదో ఆలోచించాలి. దేశానికి ద్రోహం తలపెట్టే ట్రేడ్ యూనియన్స్‌ను రికగ్నయిజ్ చేయవద్దు.

మరొక విషయం కూడా నేను మంత్రిగారి స్టేటుమెంటులో వస్తుందని నేను భావించాను. కాని, అది రాలేదు. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా

కర్మాగారాలు ఉత్పత్తి అయిన సరుకు అమ్ముడు పోకపోవడంవల్లనో, లేక యితర ఆర్థిక సంబంధమైన కారణాలవల్లనో మూసివేయబడుతున్నాయి అవి తిరిగి open కావడంలేదు. అటువంటి వాటి విషయమై ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది? ఆ విధంగా అది మూసివేయాలనడం వలన ఎంతమంది కార్మికులు నిరుద్యోగులు అవుతున్నారు వాటిని గూర్చి ఏమి ఆలోచించాలి? క్రొత్త పరిశ్రమలు వస్తున్నవి. పాతవి మూసివేయబడుతున్నవి అవితిరిగ ఎప్పటికి తిరిగి ప్రారంభించబడడంలేదు వీటి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది? ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు ఆక్టుక్రింద ఏ షావుకారు అయినా తాను నడిపించలేదని ఏ పరిశ్రమ గూర్చి అయినా చెప్పినప్పుడు ప్రభుత్వం దానిని తీసుకుని నడపాలి. తిరిగి ఆ షావుకారు వచ్చి నాకు నడపగల శక్తి వచ్చింది అని చెప్పినప్పుడు అతనికి యివ్వవచ్చు ఆ విధంగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను షావుకార్లలో కూడ పరిశ్రమలు మూసివేయకుండా ఒకరకమైన భయముండేటట్లు చూడాలి ప్రభుత్వం తప్పకుండా యీ విధంగా ఆలోచిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను

1963 లో Standing Labour Committee ఒక decision తీసుకున్నది. cost of living index number బాటుగా D A పెరగాలి అన్నారు వారు మంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో వెతికాను, కాని దానిని గురించి ఏమిలేదు డిమాండు చేస్తే వేజ్‌బోర్డు అమల్లోవుంది అంటున్నాం, కాని cost of living index తో బాటుగా D. A పెరగాలి ఆ విషయం ఆలోచించాలి షావుకార్లు, కార్మికుల రిప్రజెంటేటివ్స్, గవర్నమెంటు ప్రతినిధి ముగ్గురు కూర్చొని తీసుకున్న నిర్ణయం వుంది Standing Labour Committee లో. 1963 లో ఢిల్లీలో జరిగిన యీ సమావేశంలో cost of living index number లతో బాటుగా D. A పెరగాలని వారు నిర్ణయం చేశారు. దానిని అమలు పరచాలి అందువలన కార్మికులకు కొంతవరకు సహాయం చేసిన వారంఅవుతామని మనవిజేస్తున్నాను.

ఇంక, ఆర్బిట్రేషన్ విషయంవుంది. మన స్నేహితులు యింతకుముందే చెప్పారు. హేమలతా టెక్స్‌టయిల్ మిల్సు విషయంలోను, యితర విషయాలలో సంప్రదింపులు చేసుకుంటాము అన్నప్పుడు, గవర్నమెంటు మధ్యలోకొచ్చింది, కోర్టుకు పంపించారు; యిది మంచిపద్ధతికాదు, అని చెప్పారు. ఒక ప్రక్కన యిక్కడ మంచి పద్ధతికాదు అని చెబుతున్నారు, మరొక ప్రక్కన అక్కడ మంత్రిగారి వద్దకు వచ్చి సమావేశంపిలవండి. సంప్రదించుకుంటాము, మేము కోర్టుకుపోము అని అంటు, మంత్రిగారు ఒక దినంగాక, నాలుగు దినాలు పిలవడం, వారికి యీ రోజున సరియైన సమాధానం దొరకడం జరిగింది ఇక ముందయినా సరే, న్యాయమైన పద్ధతి విడిస్తే condemnation కు గురిఅవుతారనేది వారు గుర్తుంచుకోవాలి ఆ రోజున సమావేశం పిలవమనిచెప్పి, యీరోజున వారుచేసింది న్యాయంకాదు అనడం ఎంతవరకు సబబు అవుతుంది? A.I.T.U.C. మేము, కృష్ణాగారు కలిసి మంత్రిగారు పిలవాలి, మాట్లాడాలి అని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారు చేసింది న్యాయంకాదు, అంటున్నారు. అక్కడ మాతో, ఉద్యమాలతో అవి పోట్లాడుకుంటూ స్ట్రయిక్ చేసేవాతావరణం ఏర్పడినప్పుడు,

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు — హేమలతా టెక్స్టయిల్ మిల్లు విషయంలో మంత్రిగారు కలగజేసుకుని చివరకు ఏమిచేశారు అనే దానిని గురించి నేను చెప్పలేను. ఆ విషయంలో వారు చేసినదానికి కృతజ్ఞత తెలియచేయడంలో అభ్యంతరం ఏమీలేదు కాని, కన్సిలియేషన్ ప్రాసెస్‌లో వుండగా, నెగోసియేషన్స్ జరుగుతూ వుండగా, దానిని కోర్టుకు పంపించాలని ఎలా నిర్ణయం జరిగింది? దానికి కారణం ఏమిటి! విచారించాలని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం చివరకు ఏవిధంగా పరిష్కరించింది అనే దానిని గురించి మాట్లాడలేదు.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి — నేను అదే విషయం మనవి చేస్తున్నాను కన్సిలియేషన్ జరుగుతున్న సందర్భంలో మెజారిటీ పోర్షన్ ఆఫ్ ది వర్కర్స్‌కు ఒక ప్రక్కన కట్టేసి, మేము షావుకారుతో నెగోషియేషన్ జరిపి అగ్రిమెంటుకు వస్తాంఅని అంటే, యితర వర్కర్సు, I N T.U C వర్కర్సు ప్రొటెస్ట్ చేశారు. కంబైన్డ్‌గా అగ్రిమెంటు తీసుకోండి, లేక వేరేపద్ధతి అవలంబించండి అని కొట్లాడుతున్నప్పుడు యీ స్ట్రయిక్ జరుగుతుందనే దృష్టితో గవర్నమెంటు రిఫరెన్స్ యివ్వవలసివచ్చింది ఇవ్వకపోతే 'గవర్నమెంటు యివ్వలేను' అనేబాధ వుండేది. గవర్నమెంటు మాస్తువూరుకున్నది అని అనే అవకాశం వున్నది.

అటువంటి సమయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య న్యాయమైనదని సమర్థిస్తున్నాను స్ట్రయిక్స్ ఎంతవరకు తప్పించడానికి వీలుంటుందో అంతవరకు తప్పించడంమంచిది కార్మికులు మిగతా అన్ని తోవలు ప్రయత్నం చేసిన తరువాత, వాటివల్ల కాకపోతే అప్పుడు సమ్మెలకు పోవాలి. అవన్నీ కాక ముందే సమ్మెకుపోతే ప్రభుత్వం ఇమ్మీడియేట్‌గా చర్య తీసుకోవడం న్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను

ఇండస్ట్రియల్ హౌసింగ్ స్కీము వుంది. ఇదివరకు ఇండస్ట్రియల్ సబ్సిడైజ్ హౌసింగ్ స్కీము క్రింద లేబర్ డిపార్టుమెంటుద్వారా అలాట్‌మెంట్స్ జరిగేవి ఈ మధ్యనే దీనిని హౌసింగ్ బోర్డుకు పంపించారు. అక్కడ కష్టాలు, బాధలు చెప్పడానికి వీలులేదు ఇది కార్మికుల ఇండస్ట్రియల్ సబ్సిడైజ్ హౌసింగ్ స్కీమా లేక సి. ఐ బి క్వార్టర్సా? హైదరాబాదులో సి. ఐ. బి. క్వార్టర్స్ అంటే ఫేమస్—అవి తీసుకోవాలంటే ఎన్ని విధాల ఇబ్బందులు పెట్టాలో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇప్పుడు యీ రెండూ సమానంగా [illegible] పోయాయి. భారత ప్రభుత్వంయొక్క ఉద్దేశం ఏమంటే—కార్మికులకు మనశ్శాంతి, ఆత్మశాంతి కలగాలి. వారికి ఇండ్లవసతి వుండాలి అనే ఉద్దేశంతో భారత ప్రభుత్వం యీ స్కీము తెచ్చింది. దానిని సరైన పద్ధతిలో [illegible] పెట్టకుండా హౌసింగ్ బోర్డుకు పంపడం, మళ్ళా లేబర్ డిపార్టుమెంటుకు పంపడం—దీనికి 6 మాసాలు, సంవత్సరం పోయింది. కార్మికులకు యిళ్లు రావడంలేదు. హౌసింగ్ స్కీము సక్రమంగా అమలులో పెట్టినట్లయితే కార్మికులకు మేలు చేసినవారవుతారు సెంట్రల్ ఆక్టులో హైర్ పర్చేజ్ స్కీము వుంది. కార్మికులకు యిల్లు అలాట్ అయిన తరువాత వారికి [illegible] ప్రకారం ఆ ఇళ్లు అప్పచెప్పాలని వుంది. దురదృష్టవశాత్తు [illegible]

పది సంవత్సరాలనుంచి ఆ ఇంట్లో వున్నప్పటికీ, ఏ కారణాలవల్లనైనా డిస్మిస్ అయితే, ఒకేసారి అతనికి ఉద్యోగము, ఇల్లుకూడ లేకుండాపోతాయి. ఈవిధంగా కార్మికులకు బాధలు వచ్చి పడుతున్నాయి. కార్మికులకు ఇళ్లు హైర్ పర్చేజ్ బేసిస్ మీద అలాట్ చేయాలి. సనత్ నగర్‌లో వర్కర్స్‌కు కట్టిన యిళ్లలో ఎన్ జి. ఓ. లు యింకా కూర్చుని వున్నారు. ఇంకా 500 పైగా యిళ్లలో వారున్నారు. ఎన్. జి. ఓ. లకు వేరే వసతి కల్పించి ఇప్పటికైనా ఆ యిళ్లు కార్మికులకు యిప్పిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. కొత్తగా హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్, సింథటిక్ డ్రగ్స్, హెచ్. ఎం. టి., వచ్చాయి, సంతోషం. ప్రభుత్వం ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజి వుంది. వాటిలో నార్త్ ఇండియానుంచి వచ్చేవారికే ఉద్యోగాలు లభిస్తున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో, హైదరాబాదులో వుండేవారికి నూటికి 50 మందికి, 20 మందికి దొరకడం మహా ఎక్కువ అవుతోంది. వీరికి ట్రెయినింగు లేదంటున్నారు. స్కిల్ లేదంటున్నారు. స్కిల్ అంటే అసలులేక కాదు, అనుకున్న స్కిల్-లేకపోవడంవల్ల, రెండవది ఇక్కడి వారికంటె అక్కడివారు బాగా పని చేస్తారనే ఒక ఆలోచన వారి మనసులో వుంది. అందువల్ల బయటవారికి ఎక్కువ ఉద్యోగాలు దొరుకుతున్నాయి. మనకు ఇండస్ట్రీలు వచ్చినా ఉద్యోగాలు ఇతరులకు వస్తున్నాయి. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజివారు—తగు చర్య తీసుకొని ఇక్కడి వర్కర్సుకు ఉద్యోగాలు వచ్చేటట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. బోనస్ విషయం వుంది. ఈనాడు సింగరేణి కాలరీస్ బాలన్స్ షీటులో 50 లక్షల పైచిల్లర లాభం చూపించారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు, యీ రాష్ట్రప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటు-ఇద్దరూ కూడ బోనస్ ఒక్క గవ్వకూడ వర్కర్సుకు యిప్పించలేదు. 50 లక్షలు, కోటి రూపాయలు లాభం వచ్చినప్పుడు ప్రయివేటు కంపెనీ పెట్టుకున్న షావుకారు అయితే 20 లక్షలనుంచి 25 లక్షలు కానూన్ ప్రకారం యిప్పించేవారే. కాని ప్రభుత్వం 50 లక్షలు కోటి రూపాయలు సంపాదించి సెంట్రలు గవర్నమెంటు— మన సెక్టారులోవున్న ఇండస్ట్రీలో కార్మికులకు ఒక్క గవ్వకూడ బోనస్ యిప్పించలేదు. కష్టపడి వారు పని చేసినందువాతే బోనస్ వస్తుంది. లాభం వచ్చినతరువాత వారికివ్వాలా యివ్వకపోవడం న్యాయం కాదు. అన్ని కోణాలన్స్ దృష్ట్యాకూడ ఇది ఇల్లీగల్ అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది మన లేబర్ మినిస్ట్రీ క్రింద రాదు కాని సెంట్రల్ మినిస్ట్రీ క్రింద వస్తుంది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాటా ఆ ఇండస్ట్రీలో వుంది కాబట్టి కార్మికులకు యీవిషయంలో న్యాయం కలుగజేస్తే మన ప్రభుత్వానికి పేరు వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్. ఎం. ఆర్., వర్క్ ఛార్జిడ్ వారి విషయం వుంది. ఎన్. ఎం. ఆర్. క్రింద సంవత్సరాలకొలది పని చేస్తారు. వారికి పని దొరికినప్పుడు వుండాలి లేకపోతే లేదన్నట్లుగా వుంది. ఈ రెండు కూడ మార్చాలి. ఇతర ఇండస్ట్రీలలో కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ వుండకూడదని ఒక పద్ధతిగా ఒప్పుకున్నప్పుడు ప్రభుత్వ కర్మాగారాలలో ఎన్. ఎం. ఆర్. వర్క్ ఛార్జిడ్ వుండడం న్యాయం కాదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— అధ్యక్షా, కలెక్టివ్ బార్గెయినింగ్ ద్వారా కార్మికులు తమ హక్కులు రక్షించుకోవాలన్నా, తమ సమస్యలు కని

ష్కరించుకోవాలన్నా ఐక్య సంఘటన వుండాలి. మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, మన దేశంలోకూడా కార్మికులు ఐక్య సంఘటన లేకుండా వుండడానికి కారణం ఏమంటే రాజకీయ పార్టీలు తమ స్వంత ప్రయోజనాల కోసం, తమ నాయకత్వంకోసం, రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసం సంస్థలు, పోటీ సంఘాలు పెట్టడం, ఇందువల్ల కార్మికులు లాభపడలేకపోవడమే కాకుండా తమ హక్కులను పూర్తిగా సంరక్షించుకోలేక పోతున్నారు. ఈనాడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కాంగ్రెసువారిచే పోటీ సంఘాలు పెట్టించి కార్మిక సంఘాలలో ఐక్యత వున్నచోట చీలికలు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. చిత్తూరు జిల్లాలో రేణిగుంట కాటన్ మిల్స్‌లో యిది ఉదాహరణగా కనిపిస్తుంది. ఇటువంటి ఎగ్జాంపుల్స్ చాల చెప్పవచ్చు. కాంగ్రెసు వారు, కమ్యూనిస్టులు కూడ పోటీ సంఘాలు పెట్టడం మానుకొని కార్మికులకే, వారి నాయకత్వం క్రిందనే ఐక్య సంఘటన ఏర్పాటుచేస్తే తప్పనిసరిగా వారి హక్కులు కాపాడుకోవడానికి వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది, యీ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం బిగ్గెస్ట్ ఎంప్లాయర్ పాసిబుల్. ఇంత పెద్ద యజమానిగా వున్న ప్రభుత్వం ఎట్లా వ్యవహరించిందో యీ మకుంటే - ప్రయివేటు రంగంలో యజమానులుగా వున్నవారు ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్‌కు సంబంధించిన యాక్టులను ఎట్లా వయొలేట్ చేస్తున్నారో అర్థమవుతుంది. ప్రయివేటు రంగంలో వయొలేట్ చేస్తుంటే దానిని కంట్రోలు చేయడానికి యీ ప్రభుత్వం అసమర్థంగా వుంది. లేబరర్స్‌ను రక్షించడానికి ప్రభుత్వం అసమర్థంగా వుంది. మోడల్ ఎంప్లాయర్‌గా వుండవలసిన ప్రభుత్వం ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్ చక్కబరచడానికి తాను నడుపుతున్న ఫ్యాక్టరీలలోగాని, గవర్నమెంటు ప్రెస్‌లోగాని, కార్పొరేషన్స్‌వున్న ఆర్. టి. సి. వంటివిగాని, తన బాధ్యతలు నెరవేర్చకుండా, కార్మికులకు కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పించకుండా వుండడంవల్ల యీ ఇండస్ట్రియల్ డిస్ప్యూట్స్ ఆక్టు, ఇతర కార్మిక సంక్షేమానికి సంబంధించిన శాసనాలు సక్రమంగా అమలు జరుపలేకపోయే దౌర్భాగ్య పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. కనుక ప్రభుత్వం తాను నడిపే కన్సర్న్స్‌లో, గవర్నమెంటు ప్రెస్సులోను కార్మికులకు సౌకర్యాలు సమకూర్చవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. సంజీవరెడ్డిగారు చెబుతుంటే నాకు ఆనందం కలిగింది. కాంట్రాక్టు లేబర్ రద్దు చేయాలంటున్నారు వారు. మంచిదే కాని యీనాడు కాంట్రాక్టు లేబర్‌ను పెట్టుకుంటున్నది ఎవరు? ప్రభుత్వం కాదా? ఎన్. ఎం ఆర్స్. ఎవరు? ఎంతమంది ప్రభుత్వం క్రింద వున్నారు? ప్రభుత్వం చేస్తున్న కాంట్రాక్టులలోగాని, ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్స్‌టెన్షన్సులోగాని, కన్‌స్ట్రక్షన్ డిపార్టుమెంటులలోగాని ఎంతమంది వున్నారు? వీరందరిని ఎట్లా ట్రీట్ చేస్తున్నారు? ఇది కాంట్రాక్టులేబర్ కాదా? ప్రభుత్వం తానే రికగ్నియిజ్ చేస్తూ, రద్దు చేయకుండా పర్మనెంట్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రొవైడ్ చేయకుండా వున్నంతవరకు కాంట్రాక్టు లేబర్‌ను ఎట్లా అబాలిష్ చేయగలదు యీ ప్రభుత్వం? దీనికి కాంగ్రెసులో వున్న సంజీవరెడ్డిగారు సమాధానం చెప్పాలి. అందువల్ల కంట్రాక్టు లేబర్ అనేది తప్పనిసరిగా a olish చేయాలి. N.M.R. కు work charg d st blishment కు పర్మనెంటు పొజిషన్ ప్రభుత్వం కల్పించ లేదు. అట్లాచేస్తే ఏమైనా చేయడానికి వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ

కార్మికుల స్థితి అన్ని వర్గాలకంటె అధ్వాన్న స్థితిలో ఉంది. కనీస వేతనాలు వారికి నిర్ణయం చేయాలని చెబుతున్నాము ఎంత ఆలస్యమైనా వేతనాలు నిర్ణయం చేసినారు వాటిని అమలు చేయడానికి ఇన్‌స్పెక్టర్లను వేసినారు వాటిని అమలు చేయలేమని వారికి తెలుసును, మిగతా కార్యాలకోసం ఇన్‌స్పెక్టర్లను వేస్తున్నామని వారికి తెలుసు, ఇంతవరకు agricultural prices ను stabilise చేయలేదు. Minimum prices fix చేయలేదు, Agricultural prices ను stabilise చేయకుండా కనీస వేతనాలను agricultural labour కు అమలు చేస్తామనుకుంటే అంతకంటె పొరపాటు మరొకటిలేదు Agriculture labour కు మేము ఏదో చేయబోతున్నామని చెప్పడమే తప్ప అమలు చేస్తారనే ఆశ ఏ కోశానలేదు Agriculture sector లో minimum price fix up చేయకుండా agriculture wages ను అమలు చేస్తామని అనుకోవడం దుర్భరము అవుతుంది. అయిదు సంవత్సరాలైనా పది సంవత్సరాలైనా అది సాధ్యం కాదని నేను సవాలు చేస్తున్నాను. అగ్రికల్చర్ సెక్టరులో అగ్రికల్చర్ లేబరర్సు సంబంధించి minimum wages implement చేయగలిగితే నేను రాజీనామా పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను చేయడానికి వీలుకాదు దానికి ప్రాతిపదికగా ఉన్న మొదటి మెట్టు తీసుకోవాలి పునాది వేసుకుని బిల్డింగ్ కట్టాలి కాని పునాదులు లేని బిల్డింగ్ కడితే ఇసుక మేడలాగ, పేక మేడలాగ కూలిపోతుంది Agricultural price stabilise చేయండి, అపుడు agricultural wages ను కూడా వెంటనే implement చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం తనకు ఒక measuring rod, ఇతరులకు ఒక measuring rod అనుసరిస్తున్నది. Vehicles విషయమే తీసుకుందాము. R. T. C పేరుతో కొన్ని వేల vehicles ప్రభుత్వం చేతులలో ఉన్నాయి ఆ vehicles పై tax కట్టకపోతే పెనాల్టీలు వేయకూడదని నిర్ణయం తీసుకున్నది ప్రభుత్వం R. T. C vehicles అయినంత మాత్రం చేత ఎందుకు పెనాల్టీలు వేయరాదను? వాటిపై tax కట్టకపోతే వారిని నిర్బంధించవలసిన అవసరం లేదా? ప్రయివేటు vehicle ఉన్నవారు మాత్రమే పెనాల్టీలు కట్టాలా? Industrial relations establish చేయడంలో, Acts implement చేయడంలో ప్రభుత్వం తనకు సంబంధించిన ధోరణి వేరు, ప్రయివేటు రంగంలో వారికి సంబంధించిన ధోరణి వేరు Taxation విషయంలో కాని మినహాయింపుల విషయంలో కాని R. T. C. అయితే అనుసరించే విధానం వేరు, ప్రైవేటు రంగానికి సంబంధించినట్లయితే అనుసరించే విధానం వేరు. ఇది చాలా పొరపాటు అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఎందువల్ల అసమర్థమైపోయిందో మొదటనే చెప్పాను. ప్రభుత్వం తాను ఒక model employer గా నడుచుకున్నట్లయితే, ప్రైవేటు రంగంలో వారిని లొంగదీసుకుని తప్పనిసరిగా conciliate చేయడానికి వీలుండేది. ఈనాడు ఎంతోమంది conciliation ఆఫీసర్లున్నారు. Conciliations అన్నీ fail అయిపోతున్నాయి. ప్రభుత్వమే చేయడంలేదు, మనం ఎందుకు చేయాలని ప్రైవేటు మానేజిమెంటువారు అనుకుంటున్నారు ఆ ధోరణి మానుకునేటట్లు చేయాలి. Conciliate చేసి అగ్రిమెంట్లు చేసుకున్నప్పటికి కూడా conciliate చేసు

కుందాము, అగ్రిమెంటు చేసుకుంటాము, అది అసలు జరపకపోతే ఏమి అనే ఉదాసీన భావం ప్రైవేటు మానేజిమెంట్లలో ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. మినిస్టర్ గారికికూడా తెలుసు అగ్రిమెంటు చేసుకుని దానిని అమలు జరపకపోతే లేబరు డిపార్టుమెంటునుంచి నోటీసు వస్తుంది, మేము అమలు చేస్తున్నామని చెప్పవచ్చును మరల నెల, రెండు నెలలు అడుగరు. తరువాత అడిగితే అగ్రిమెంటులో ఏవో రెండు conditions fulfil చేసామనవచ్చును. మరొక ఆరు నెలల తరువాత condition fulfil చేసామనవచ్చును. సామాన్యమైన conditions fulfil చేసి financial burden ఉన్న conditions fulfil చేయకుండా తప్పించుకుంటున్నారు. అలాంటి ఉదాసీన భావం రాకుండా correct గా implement చేసేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను R T C కి సంబంధించి ఒక మాట చెప్పారు. నోట్‌లో clear గా చెప్పారు. ఈ విమర్శలు అతిశయోక్తులుగా ఉన్నప్పటికీ--అన్నారు. వారికి అతిశయోక్తులుగా తోచవచ్చును. హైదరాబాదులో బస్సులు ఏవిధంగా నడుస్తున్నాయో ఒకసారి చూస్తే తెలుస్తుంది. ఒక బస్సుతరువాత మరొక బస్సు కాకుండా వరుసగా అయిదారు బస్సులు వస్తాయో లేదో గమనించండి Time ప్రకారం రావడం అనేది లేదు. జిల్లాలలో బస్సులుకూడా ఏవీ time ప్రకారం నడవడం లేదు జిల్లాలలో బస్సులలో ఎంత over loading ఉంటున్నదో చెప్పడానికి లేదు ప్రైవేటు బస్సులలో overloading శిక్షించవలసిందే. లేకపోతే పాసింజర్లకు కష్టంగా ఉంటుంది. ప్రైవేటు బస్సులలో overloading పనికి రాదన్నప్పుడు ప్రభుత్వ బస్సులలో మాత్రం overloading పనికి వస్తుందా? కావాలంటే ఎక్కువ బస్సులను వేయాలికదా! సికిందరాబాదు, హైదరాబాదులలో ఎక్కువ బస్సులు వేయనక్కరలేదా! లిబర్టీ రోడ్డువద్ద క్రొత్త బస్సు start చేయనక్కరలేదా? ఇక బస్సు పర్మిట్లు ఇచ్చే విషయంలో ఒక్కమాట చెప్పవలసి ఉంటుంది మద్రాసు example ను తీసుకుని చూస్తే గవర్నమెంటు అక్కడ appeleate authority కాదు. అక్కడ జుడిషియల్ అథార్టీనే వేశారు. వాళ్ళ రావాలా, వరొకరికి రావాలా అన్నపుడు, జుడిషియల్ అథార్టీకి appellate అధికారం ఇచ్చినప్పుడు ఒకవేళ క్రింద level లో పక్షపాతం జరిగినా, పైన జుడిషియల్ అథార్టీ సరిచేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఇప్పుడు కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన వారికే ఎక్కువ బస్సురూట్లు పోతున్నాయని రాణామంది తెలుపుతున్నారు, నిజంగా లెక్క వేసుకుంటే ఎన్నిరూట్లు వారికి పోతున్నాయో తెలుసుకోడానికి వీలుంటుంది Motor Vehicles Inspectors ను వేయడంలో ఒకమాట చెప్పవలసిఉంది వారందరికి qualifications సరిగా లేవు. డబ్బు హెచ్చుగానే వస్తున్నది. Transport R. T. A. కి ఇచ్చినతరువాత హైదరాబాదు వంటి సిటీలలో కోటి రూపాయలవరకు పెరిగినట్లున్నది. L. E. చదివిన వారిని కాకుండా B E చదివినవారిని ఇనస్పెక్టర్లుగా వేసి L. Es ను Assistant Motor Vehicle Inspector గా వేస్తే ఎక్కువ ఆదాయం రావడానికి వీలుంటుంది. జిల్లాలలో కూడా ఈ staff ను పెంచితే కాని ఎక్కువ ఆదాయం రాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, కాయిలర్ల విషయం ఈ రకంగా వారివద్ద ఎందుకు ఉంచుకుంటున్నారో అర్థం కావడంలేదు. కాయిలర్లను

లేబర్ మినిస్టర్ గారు అంగీకరించారు. అది టెక్నికల్ సబ్జక్టు, వారిప్పుడు ఉంచడం న్యాయంకాదు మన ప్లానింగ్ అంతా ఉద్యోగులను పెంచడంతో సరిపోతుంది Strengthening of staff క్రింద డిప్యూటీ చీఫ్ ఇనస్పెక్టరు అని రు 600-1000 లకు జీతాలు పెట్టి ఏర్పాటు చేశారు చేసేది ఏదీ కనిపించదు రోజురోజుకు ప్రాకిపోస్తున్నారు. Latest గా 6-3-65 న ఈ నెలవరకు ఇచ్చారు దానితో end చేస్తామంటే I thank the Government అనవసరం అని నా ఉద్దేశం ఆ cadre ను తీసివేసి రెగ్యులర్ cadre ఉంటే సరిపోతుంది. అవసరమయితే తరువాత మరల ఆలోచించవచ్చును.

ఆ తరువాత Workmen's Compensation Act, implementation of Awards వచ్చినప్పుడల్లా ప్రభుత్వం ఎన్నాళ్లు పడనిపెడుతుందో ఎంతో యిబ్బంది యింత inefficient గా ఉండడానికి కారణం Act ఒక్కటే కాదు, ప్రభుత్వానికి శ్రద్ధలేకుండా పోవడంవల్ల చాలా జరుగుతున్నవి ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం revise చేయాలి అగ్రికల్చరు లేబరు ప్రధానమైన లేబరు దానిని మనం సంస్కరించాలని కమిటీస్ వేశారు. చాలా మార్పులు తీసుకువచ్చారు రూల్సులో. కాని ఎన్ని రూల్సు తీసుకువచ్చినా పుస్తకాలలో దాచిపెట్టు కున్నారుగాని implementation చేసినట్లు ఎక్కడాలేదు రివిన్యూ డిపార్టు మెంటు వారిగా యింపకరిస్తు తేలలేదు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటుని అడిగితే వారిని అడగమంటారు. వారి నడిగితే వీరినడగమంటారు రివిన్యూ ఇనస్పెక్టరే లేబరు వెల్ఫేరు, రివిన్యూ ఇనస్పెక్టరుకి వెళితే మనం ఆలోచించవలసి ఉంది, అది వెల్ఫేరు ప్రభుత్వమా, రివిన్యూ ప్రభుత్వమా? రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు డబ్బు వసూలు చేయడంవరకే చాతనవుతుంది ఇంకోటి కాదు. అది ఒకటి పరిష్కారం చేయవలసిన అవసరముంది Employment Exchanges ఉన్నాయి, చాలా అన్యాయంగా ఉన్నాయి. Priority అంటారు డబ్బు యిచ్చినప్పుడు అక్కడ ఉద్యోగం వస్తుంది లేకపోతే రాదు గవర్నమెంటు అంతా systematic గా చేశామంటారు. నాకు బెర్నార్డుషా చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకానికి వస్తున్నాయి. ఇంగ్లీషువారు దేశాన్ని దోచితే న్యాయంమీద దోచాను అన్నాడు అక్రమసైతే అధ్వాన్నం జరుగుతున్నది కనుక చేశాను అన్నాడు అని జ్ఞాపకం వస్తోంది ఆ విధముగా పోనీయకుండా యిది కాస్త ఆలోచించుకొని అమలు జరపాలని చెబుతున్నాను. తరువాత R T C విషయం మాట్లాడ దలచుకొన్నాను. R. T. C. ప్రతికథవ తప్పించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కాని తప్పించుకో డానికి వీలులేకుండా ప్రయత్నం చేయడంవల్ల రంగంలోకి వచ్చారు. కాని రంగంలోకి ఎవరువచ్చారంటే అర్ధనారీశ్వరత్వం R T C లేబరు డిపార్టుమెంటు క్రింద కొంతవచ్చింది Motor traffic క్రింద కొంతవచ్చింది ఆ తరువాత కొంత ముఖ్యమంత్రిగారి క్రిందకు కొంత పోయింది outlay on industries అని. ఎవరు జవాబు చెబుతారో ఏమో తెలియదు. వారు చెప్పగలిగింది యింతవరకు మోటార్లు నడుస్తున్నాయా లేదా అని వనికివస్తారుగాని ఇండస్ట్రీ డెవలప్ ఎంతవరకు చేశారు, ఎంత డబ్బు తీసుకు వచ్చారు, దాని మీద ఏమి వచ్చింది అనే పద్ధతిలేదు. అందువల్ల మొత్తంలో......

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — R. T. C. సంబంధించినంత వరకు నేను చెబుతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ప్రభుత్వం బస్సులు నడిపి పోవడానికి మీద బాధ్యత అన్నమాట అయితే సంతోషం. ఇది గవర్నమెంటు interfere అవుతుందా లేదా అనే సమస్య గవర్నమెంటు నేరుగా కావలసిన విషయంలో interfere అవుతుంది. బయటకు interfere లేదని చెబుతుంది. దానికి సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు జవాబుదారు నేను చెప్పనక్కరలేదు. Expansion యితర జిల్లాలకు పంపిస్తారా లేదా అంటే ఒకచోట పంపిస్తున్నాం అంటారు. ఒకచోట పంపించలేదంటారు. రెండవది ఒక స్కీము యిచ్చారు. కొన్ని వందల మైళ్ళపైన వాటిని expansion పొందలేకున్నాం ఇవాళ పోలేవని అంటె క్రింద భాగాలు నడవలేమని అసమర్థులమని చెప్పుకున్నారా ప్రభుత్వం. అది చాలా అన్యాయం. ఎందుకంటె నేషనలైజేషన్ కావాలని కోరాము. Support చేస్తున్నాము. నేషనలైజేషనలో ప్రధానమైన లోపము ఏమిటంటే దీనిలో ఏదయినా పొరపాటున డబ్బువస్తే Income Tax కి పోతుంది. అందువల్ల మొదటనే చెప్పాను Nationalization means not a Corporation. డిపార్టుమెంటు ద్వారా జరిగితే income tax చెల్లించుకోనక్కరలేదు. Sales tax చెల్లించుకోనక్కరలేదు. రాజగోపాలనాయుడుగారు గవర్నమెంటువారే ఎందుకు పన్నులు చెల్లించలేదు తక్కినవారిదగ్గర ఎందుకు వసూలు చేస్తున్నారన్నారు. నా point దానికి contrary, నేను అనేది R. T. C. బస్సులు గవర్నమెంటువి కనుక దానిమీద tax వసూలు చేయవద్దు. Exempt చేయండి complete గా. దానివల్ల వచ్చే ప్రయోజనం ఏమిటి? Income Tax డిపార్టు మెంటు క్రింద ఉంటే Income taxes వచ్చేది గవర్నమెంటు ట్రెజరీకి వస్తుంది. efficient గా నడిస్తే, సేల్సుటాక్సులో తేడావస్తుంది. 5% వరావరి గవర్న మెంటుకి వస్తుంది. బస్సులకు యిప్పటటువంటి లెక్కలుయిస్తే సౌకర్యం ఎక్కువ చెయడానికి వీలవుతుంది. Benefit ఎక్కువవుతుంది. నేషనలైజేషను గవర్నమెంటు చేసినప్పుడు ఎందుకు tax గవర్నమెంటు యిచ్చుకోవాలి. ఒక సారి యిచ్చుకోవడం ఒకసారి యిచ్చుకోకపోవడం ఎందుకు వచ్చింది? స్టేటు ట్రాన్సుపోర్టు ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ కార్పొరేషను ఎత్తివేయండి. స్టేటు డైరెక్టుగా తీసుకొంటే డిపార్టుమెంటుక్రింద నడిపించే కంట్రోలు ఉంటుంది. తప్పులుచేసినా అడగడానికి వీలుంటుంది. బహిరంగంగా పట్టుకొనడానికి వీలుంటుంది: దొంగతనంగా check చేయాలి. బహిరంగంగా ఎరగం అనాలె ఎందుకిది. బస్సులు నడపడంలో most mismanaged వ్యవహారంగా జరుగు తోంది ఎందువల్లనో తెలియడంలేదు. ఎందువల్లనంటే తాను పనులు [illegible] capacity కి మించి తీసుకున్నారు. వచ్చిన మనుష్యులున్నారు క్రొత్తవి నేర్చుకున్నవారు. ఇదివరకుదానిలో ఇక్ష్వాకుల కాలం నుంచి ఉన్నవారున్నారు. రెండవవాడివి తలకాయ ఎత్తనీయడు తలకాయ ఎత్తితే మొట్టి పని గొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఆల్విన్ కంపెనీ దగ్గర తీసుకున్నవి నయా పైసచేతులో ఉంటే మోటారు ఊడదీసిపెట్టవచ్చు. Fittings సరిగా లేవు.

సంతోషమైన విషయం టి. వి యస్ కి యిచ్చాం అన్నారు. టి వి యస్. వారిదగ్గరనుంచి తీసుకువచ్చినవి కొంత బాగానే ఉన్నాయి కాని నడిపేటప్పుడు వారి సౌకర్యానికి ఒక్కొక్కసారి పొడుగ్గా బస్సులు పెడుతున్నారు కూర్చున్న వారు వాడినెత్తిన వీడు, వీడి నెత్తిన వాడు పడుతున్నారు అందువల్ల యిప్పుడున్న scientific పద్ధతి ఏమిటంటే ఎదురుగా బస్సు చూస్తూండాల్సినదేగాని పాసెంజరు వెనక్కుతిరిగి మా సేపద్ధతి పాసెంజరు ఎప్పుడూ convienient కాదు. వంకరగా కూర్చోకూడదు ఎంత స్పీడుగాపోయినా అక్కడ అక్కడనే ముందుకు ఊగుతాడు తప్ప ఒకరి నెత్తిన ఒకరు పడడం ఉండదు అట్లా కాకుండా ఉంటే వీడినెత్తినవాడు వాడినెత్తిన వీడు పడతారు. ఆడవారు ఉంటే అధ్వాన్నంగా ఉంటుంది అందుచేత scientific గా వచ్చినటువంటి పద్ధతిని దానిని introduce చేయాలని కోరుతున్నాను ఇది administration expand చేస్తున్నాం అంటున్నారు. చేస్తున్నప్పుడు చిన్నబస్సులు యివ్వాళ మెకానికల్‌గా ఎంత అన్యాయంగావుంది అంటే చెప్పతరంకాదు మెకానిక్సు ఎంత ఆటోక్రాట్స్ అవుతున్నారంటే "వర్కుషాపులో ఉంచాను తీసుకుపో వర్కుషాపుదాటితే నాది జవాబుదారికాదు" అంటారు నష్టం పాసెంజరుది నాకు అనుభవం అయింది. గుంటూరు వర్కుషాపునుంచి బస్సు తీసుకుపోతే ఇది ఎక్కడ ఆగింది. కాంగ్రెసు కాన్ఫరెన్సు దగ్గర ఆగిపోయింది. "నాకు సంబంధంలేదు. If left the workshop I have no responsibility. నేను ముట్టుకోకూడదు ఇంకో గంట అయిన తరువాత పోతుందో లేదో చూసుకొని అప్పుడు చెప్పాలి" అన్నాడు. ఆ గంటా ఏమిస్తూ కూర్చోవాలి. అట్లాంటివి చాలా ఉన్నాయి. దగ్గరవున్న బస్సును ఎందుకు సరిగా నడపలేకుండా పోతున్నారు మెకానిక్సుకి డ్రైవర్లకి మధ్య కోఆర్డినేషన్ లేదు తప్పించుకొని అమ్ముతున్న వస్తువులను పట్టుకోవడం లేదు క్రిందివారిని పట్టుకోగలరుగాని పెద్దవారిని పట్టుకోలేరు. దానిమీద enquiry జరిగింది నాకు తెలుసును. ఆ enquiry లో ఏమీచేయడానికి వీలులేదు. పెద్దపెద్దవారి రికమండేషన్లువస్తాయి, నాబోటివారు వదిలిపెట్టండని అంటే ఏమిచేస్తారు? Efficient administration నడపడానికి ప్రయత్నించాలి Long route buses యిస్తాం అంటున్నారు. ఎందుకు గవర్నమెంటు ఆపొరపాటు చేస్తున్నది. మదనపల్లినుంచి బెంగుళూరుకు long route buses R T C. అడిగింది. ప్రయివేటు వ్యాపారస్తులకు యివ్వాలనే ఉద్దేశంచేత R T C కి refuse చేశామని అసెంబ్లీలో చెప్పారు. Merit of the case ఆలోచించమని అన్నారు. R T. C కి డబ్బు long route buses మీదనే వస్తుంది Efficient గా నడుస్తున్నందుకు appreciate చేశాను Thanks చెబుతున్నాను. ఆ డ్రైవరుకి ఆ బస్సును అప్పచెప్పండి అంటే వారి శాశ్వతరం కాలేదు ఒకబస్సు continuous గా ఒక driver కు responsibility యిస్తారా అంటే యివ్వరు. ఎందుకంటే ఆదివారంనాడు మారాలికనుక యివ్వమంటే యివ్వడం లేదు. ఎందుకంటే దానికి కావలసిన vested interests చాలా ఉన్నాయి. వాటిని కదిలించటానికి చేతకావడంలేదు జీతం అడిగితే ఏమంటారు వచ్చిన మెకానిక్కు ఏమవుతున్నారు? ఏమీచేతకానివారుపనికిరానివారువస్తున్నారు. ఇంక్రిమెంటు లేదు.

కండక్టర్లు కంటె క్లీనర్లకంటె తక్కువజీతం యిస్తున్నారు. Efficient mechanics రారు టెక్నికలువారికి ఎక్కువజీతం యివ్వాలి, తప్పక. తక్కిన వారికి యిస్తాం కాని టెక్నికలువారికి యివ్వరు. ఇదివరకు అంటిపెట్టుకున్నవారికి యిస్తారు, వాడికి ఏమివచ్చు? ఉదాహరణకు శ్రీకాకుళంలో ఎస్టిమేట్సు కమిటీ తరపున enquiry కి వెళ్ళితే మూడురోజులు బస్సు తీసుకుపొమ్మన్నారు అది కదలదు డ్రైవరును కోప్పడ్డారు మేము వెళ్ళితే మాకు రిపోర్టుచేశాడు. "అయ్యా. ఏమిచెయ్యడం" అని. బస్సుతోసహా రమ్మన్నాం వర్కుషాపుకి వెళ్ళాం మావెంట రాజారాంగారున్నారు ఆ వర్కుషాపులోపలికి వచ్చి దానిని fit up చేసినట్లు ఎక్కడైనా ఉందేమో చూడమన్నాము ఎక్కడాలేదు. అప్పుడు చిక్కాడు టెక్నికలు విషయం అర్థమయింది. అందువల్ల లోపలికి పోగానే తీసుకునిపో అనే పద్ధతి మార్చాల్సిన అవసరం ఉంది Transportలో ఇంకా పొరపాటు చేస్తున్నారు. లగేజిలో వేసే సామానుకి ఒక రేటువేసి దానికి double charge చేస్తున్నారు వ్యాపారస్తుల విషయంలో ఎక్కువ వసూలు చేయడం న్యాయంగాని సామాన్యులు ఇండ్లనుంచి తీసుకునిపోయే సామానుకి రెండింతలు రేట్లు వసూలుచేస్తే అయోమయ పరిస్థితి ఉంది. R. T. C. ఎందుకు వచ్చింది పాడుది అని తిడుతున్నారు వారు తిడుతూంటే మిమ్ములను బలపరచే మేము చీవాట్లు తింటున్నాం దీనిని జయప్రదముగా సాగించాలి, ఈనెల ఎక్కువడబ్బు వచ్చిందని, 28 లక్షల రూపాయలకు మించి amount వచ్చిందని తెలుస్తున్నది అంతటితో సంతోషం 602 రావలసి ఉంటే 23 వచ్చింది ఎందుకు నేషనలైజు చేశాము? వ్యక్తి వ్యాపారస్థులు లాభాలు సంపాదించి మరగేసి డబ్బు కాజేస్తున్నారనే అభిప్రాయంతో తీసుకునివచ్చిన తరువాత బస్సు నడవదు, టైముకుపోదు, అందనే అందదు, పాసెంజర్సుకి యిబ్బంది, నష్టం వచ్చింది గవర్నమెంటునుంచి డబ్బు యిస్తామంటారు ఎక్కడనుంచి ఇస్తారు. చేతకాని అసమర్థ ప్రభుత్వమాయిది లేకపోతే సమర్థప్రభుత్వం అయితే జాతీయం చేసినతరువాత నేను వెనక్కిపోవాలని అనడం లేదుకాని జాతీయం చేసినది సమర్థవంతంగా నడవాలి పాసెంజర్సు అంతా ఇండియాకి స్వరాజ్యం వచ్చినతరువాత నారాజ్యం అని ఎలా అనుకున్నామో, బస్సుకూడా నాది అనుకునే పద్ధతిలో పెడితే పెట్టండి లేకపోతే గవర్నమెంటు ఏ నేషనలైజేషను చేసినా నష్టం అవుతుందని వ్యక్తి వ్యాపారస్థులు ప్రభుత్వం చేసిన అవకతవకలను ఉపయోగపరచుకుని నేషనలైజేషనుకి వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వం ఏమీ తీసుకోకూడదని సోషలిస్టు సిద్ధాంతానికి అఘాతం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దాని బాధ్యులు ప్రభుత్వం అవుతారని మనవిచేస్తూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

Sri T. Balakrishnayya - Mr. Speaker, Sir. Transport is one of the important commercial enterprises which the State Government has undertaken. Nationalisation is not fully successful. The reason is this The approach is not proper. First of all the routes have been classified into three kinds—the short routes, medium routes and long routes It is evident that in democracy the mixed economy always prevails We cannot fully enforce capitalist economy or socialistic economy. There must be private operators, public operators and local

agents in the democracy Only then democracy will function My suggestion to this, is this All the long routes must be taken up by the Government, medium routes should be given to private operators and short routes must be confined to municipalities and cities and given to the Municipalities and Corporations so that the income of the Municipalities and Corporations can be augmented and thereby the financial deficiency of these local bodies will be relieved to a very greater extent.

Regarding these medium routes, they are given to new entrants where the distance is 30 miles This should be extended to 50 miles and routes exceeding 30 miles all the old operators should be entitled to get the routes

Another unfortunate thing is that the Government is not fully aware of the over-crowding in buses and the heavy traffic There is a demand for more number of buses, particularly in Chittoor district For instance Tirupathi has become an educational seat and its importance is growing day by day because of its University and because it is a pilgrimage centre and because it has government offices and business interests. But the Government is not able to meet the demands of the people. I have experienced on many occasions to get accommodation in the buses with great difficulty There are buses plying between Tirupati and Tiruvannamalai, between Tirupati and Salem between Tirupati and Katpadi In all these buses they prefer only persons travelling direct to the destination They refuse to give tickets to persons travelling to Chittoor and intermediate stations How much difficulty we have to undergo? If at all we want to get a ticket to go to Tirupati from Chittoor which is a distance of about 40 miles, we have to go 2 hours in advance Similar is the case when we want to from Tirupathi to Chittoor Unfortunately who have been residing at a distance of 7 or 8 miles from these important district headquarters and important towns are not able to get accommodation in the buses because of the over-crowding in the buses Are the Government aware of the over-crowding in the buses? Are they really checking? I have gone through the report presented by the Government for the year 1964-65 and it is seen that there is a vigilant squad and inspecting staff to check and give all sorts of convenience to the public to travel conveniently. I have not come across any one such instance either in this city or in the district headquarters or in any other town The amenities given to passengers are not sufficient For instance, I travelled from Kurnool to Tirupati on a number of occasions. There is a bus station at Dronachalam. an enquiry office and booking office There are no facilities there At least let us copy what is done by private operators in other States It is in no way less important than the railway administration It is a source where we can get lot of money As long as the wheels are running, we get money It is lacking in efficiency Everybody in the department must feel that it is his bus and he is responsible for its income. Unless that sense of responsibility and duty is developed, nationalisation and running of public buses efficiently cannot be properly done and public will not have proper satisfaction and there will be always criticism against this enterprise undertaken by the Government. Therefore,

what I submit to the Government is this In T V S in Madras State they have opened booking offices I want similar booking offices should be opened in all these important towns so that we may know when the bus is coming, whether the bus has started from the previous station or not Suppose there is a passenger who is waiting at Dronachalam to go to Tirupati How is he to know whether the bus has started or whether he is sure to get seat or not ? Only it is possible when we issue booking in advance, and have telephone arrangements. That system should be adopted in our State also so that we may know how much accommodation is there and how many tickets can be issued It should be properly and satisfactorily managed by the Government and there will not be any criticism against this Government. For that I request particularly with reference to Chittoor district and with particular reference to Tirupathi, the Government must see that sufficient number of buses are introduced If necessary, the Collector must be asked to issue temporary permits during the peak months liberally and we must also bring an amendment to see that all these writs filed in the High Court should be quickly disposed of They prolong for years together and that is also one of the draw-backs why other people are deprived of making use of these permits

Thank you, Sir, for the opportunity given to me

శ్రీ జి. రామస్వామిరెడ్డి (పెద్దకూరపాడు) —అధ్యక్షా, ఈ సందర్భములో ఒక్కటే విషయము చెప్పదలచుకొన్నాను 1963 సంవత్సరపు మోటారు వెహికిల్సు ఆక్టులో ముఖ్యముగా ట్రాక్టర్సు అండ్ ట్రెయిలర్సుకు సంబంధించిన నిబంధన మార్చుకోవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుందని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను Tractors and Trailors వ్యవహారము రైతాంగానికి సంబంధించినది. తమకు తెలుసు అధ్యక్షా, రైతులు అంతా చదువుకొని ఎప్పటికప్పుడు క్షుణ్ణముగా రూల్సు తెలుసుకొనే అవకాశము లేనివారు అని తెలుసు. ఈ పన్నులు ఎప్పుడు కట్టుకోవాలో, సరియే సర్టిఫికేట్లు produce చేయాలో తెలియక అనేక కష్టనిష్టురాలకు గురికావడము, రైతాంగము వారి పనులు ఆపుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. అచ్చం ట్రాక్టరేవుంటే fitness certificate గాని, insurance, taxation గాని అవసరములేదు. వ్యవసాయముకొరకే వున్న దానికి పన్ను మినహాయించారు సంతోషము. అందువల్ల మంత్రి వర్గాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అయితే tractors and trailors తో ఎప్పుడయితే వస్తుందో దానికి మోటారువాహనానికి కావలసిన నిబంధనలు వర్తించి, ఇప్పుడు చాల యిబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు. అదేగాకుండా ఈ trailor ని తన గ్రామానికి 15 మైళ్ల దూరములోపలనే ఉపయోగించాలని నిబంధన స్పష్టముగా వుంది దానివల్ల కొంత నష్టమువస్తోంది ఒక పెద్దరైతు, 100 ఎకరాలువున్న రైతువుంటే, అతనికి ఒక 50 ఎకరాలు ఒక గ్రామములోను, వేరే గ్రామములో 20, 30 మైళ్ళ దూరములో 10 ఎకరాలు అలాగ 2, 3 ప్రదేశాలలో ఉంటాయనే విషయము మనకుతెలుసు. 15 మైళ్ళ అవతల పొలమువుంటే trailor ను ఉపయోగించుకొనే అవకాశములేదు రైతు తను produce చేసిన ధాన్యాలను 15 మైళ్లు దాటి మార్కెట్టుకు తీసుకొని వెళ్ళడానికి అవకాశములేదు. ఎక్కడ రైతుకు గిట్టుబాటు ధరవుంటే అక్కడకు trailor తో తీసుకొని వెడతాడు.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Friday, the 12 th March, 1965.

APPENDIX

Statement of Sri B V. Gurumoorthy Minister for Labour and Transport on the Demands for Grants under III "Taxes on Vehicles" and XXVI "Labour and Employment".

Mr Speaker Sir ,

I rise to move the Demand No III concerning the Taxes on vehicles.

The budget estimates for 1965-66 under this Demand are as follows :

	Rs
Demand for grant (voted)	14,95,000
Total of sums (charged)	10,000
Gross total under Demand III .	15,05,000

The expenditure under the above grant is intended to meet the cost of the machinery for running motor vehicles Administration in the State and to enforce the following Acts and the rules framed there under

1 Motor Vehicles Act 1939.

2. Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964.

3. Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 and the rules framed thereunder.

The various items of expenditure under the above demand are as follows

II (b) Inspection of Motor Vehicles ..	2,94,300 00
II. (c) Other charges—A. C. R. T B.	3,27,800.00
II. (c) Other charges—B. R T. As. . .	8,82,900 00
Total .	15,05,000 00

The important features underlying the Demand are as follows .—

The department is responsible for the Administration of Motor vehicles Acts both at the headquarters and in the muffasal. Some staff is also employed on the collection of taxes and some on the inspection of Motor Vehicles. The Transport Commissioner is the head of

the Department and he is assisted by the Secretary and three Assistant Secretaries and one Special Officer for Planning and Development. There are three Deputy Transport Commissioners, one at Hyderabad for Telangana Area and two with headquarters at Kakinada and Cuddapah for the Andhra Area. There are 15 Regional Transport Officers, one for each district in the Andhra Area and four in the Telangana districts with headquarters at Warangal, Nizamabad, Karimnagar and Nalgonda at one Regional Transport Officer, for two districts. In addition to these officers, there is one Gazetted Assistant in the cadre of Regional Transport Officer attached to the office of the Secretary, Regional Transport Authority, Hyderabad who is in the cadre of Deputy Transport Commissioner. The work relating to issue of licences and registration in the Hyderabad district and the twin cities of Hyderabad and Secunderabad was taken over from the Police during 1962 and the Secretary, Regional Transport Authority Hyderabad (who is in the cadre of the Deputy Transport Commissioner) is looking after this work. Besides, there are three Regional Motor Vehicles Inspectors, 38 Motor Vehicles Inspectors and 26 Assistant Motor Vehicles Inspectors, in addition to the Ministerial staff employed in various offices.

The annual revenue of the department by way of taxes is estimated to be Rs. 6,00,00,000 and Rs. 63,75,000 by way of fees collected from the operators towards issue and renewal of permits, certificates and licences, etc. As against the total revenue of Rs. 6,63,75,000 the annual expenditure is Rs 15,05,000 which comes to just over two per cent of the total revenue.

The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, which consolidated the taxation laws on motor vehicles came into force from 1st April 1963. In accordance with the decision of the Government to equalise the rates in respect of Transport Vehicles plying in Telangana Area with those of Andhra Area in five years, the first phase of increase n the rates has been given effect to from 1st January 1965.

At present zonal permits for six continuous districts including the home district are being issued both in Andhra and Telangana areas and for the entire Telangana Area as one zone. With a view to liberalise this policy further, Government have porposed to issue amendments to Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules enabling the Regional Transport Authorities to issue certain number of permits to be fixed by the Transport Commissioner valid for the entire State.

There are two Flying squads one at Hyderabad with Police personnel and the other at Vijayawada with Regional Transport Officer, one Motor Vehicles Inspector and 4 constables.

In order to achieve uniformity in the enforcement of Motor Vehicles Rules in the State, the Government have introduced with effect from 1st September 1964, the integrated Motor Vehicles Rules (*viz*) the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 in supersession of the two different sets of Rules (*viz*) the Madras Motor Vehicles Rules, 1940 and the Hyderabad Motor Vehicle Rules 1956, which were in force in Andhra and Telangana Areas respectively.

ROAD TRANSPORT CORPORATION

In the Third Five-Year Plan included in the Budget Estimates for 1965-66, a sum of Rs 73,00,000 (Rupees seventy-three lakhs) has been provided towards the share of the State Government's contribution to the Capital of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, under the Demand XLVII-Capital outlay on Industrial Development—A Investments in Government Commercial undertakings—II Schemes in the Third Five-Year Plan—IV. Road Transport Corporation The following explains the policy underlying the Demand —

With a view to fall in line with the declared policy of the Government of India and the Planning Commission, viz., administration of the nationalised road transport services through a Corporation established under the Road Transport Corporations Act, 1950 (Central, Act 64 of 1950) wherein the Railways and others could participate instead of departmentally,—the Government of Andhra Pradesh established the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation with effect from 11th January 1958 for the State of Andhra Pradesh, under section 3 of the Road Transport Corporations Act, 1950, and made over the management of the State Road Transport Department, functioning in the Telangana Region of the State, to the Corporation on and from that date The Corporation is constituted with ten members, including the Chairman and the Vice-Chairman eight to be nominated by the State Government as their representatives and two to be nominated by the Government of India in the Ministry of Railways as their representatives

The capital required by the Corporation is provided by the State and Central Governments under section 23 (1) of the Road Transport Corporations Act in the agreed proportion of 3 · 1 respectively The Corporation pays interest to the State and Central Governments on the capital so provided at 5 per cent per annum fixed by the State Government in consultation with the Central Government under section 28 (1) of the Act The amount so far provided by the State Government to the Corporation towards their share of contirubution to the Capital is Rs 587 56 lakhs (including the sum of Rs 72 00 lakhs contributed during the current financial year 1964-65) out of which Rs. 199 40 lakhs represent the provisional value of the assets of the Road Transport Department taken over by the Corporation. The contribution of the Government of India, Ministry of Railways, towards their share to the Capital of the Corporation, to the end of 1963-64 is Rs 171 83 lakhs they are yet to contribute Rs 24 00 lakhs in accordance with the agreed proportion during the current financial year 1964-65

Provision for the exclusive operation of transport services by State Transport Undertakings, *i e*, Transport Undertakings administered departmentally by the Central or the State Governments, Corporations established under section (3) of the Road Transport Corporations Act, 1950 etc ,—Under schemes to be formulated by the Undertakings and approved by the State Governments concerned, was made in the Motor Vehicles Act, 1939, by the Motor Vehicles (Amendment) Act, 1956—*Vide* Chapter IV-A of the Act. Under schemes

formulated by it and approved by the State Government under Chapter IV-A of the Motor Vehicles Act, the Corporation extended its services to the Districts of Krishna, West Godavari and Guntur

Under the Road Transport Corporations Act, it shall be the general duty of a Corporation so to exercise its powers as progressively to provide or secure or promote the provision of an efficient, adequate, economical and properly co-ordinated system of road transport services, and the State Government are, by and large, responsible for the efficient carrying on of its undertaking by the Corporation. There has been lot of criticism voiced forth in many forums against the Road Transport Corporation for inefficiency. While such criticism is apt to be too sweeping and too general, the Government are conscious that there is scope for improving efficiency In fact, Government have been doing all that would be possible, including effective budgetory control, to improve the efficiency of the Corporation's services. Minister for Labour and Transport has been exhorting the Officers of the Corporation and Government at frequent informal meetings, that constant vigilance was necessary to maximise efficiency in the Road Transport Corporation and to set at rest the considerable criticism against it

A quicker pace in the process of Nationalisation cannot be secured for want of capital Since the capital provided by the State and Central Governments was not adequate, the Corporation had been utilising its Internal Funds to finance its expansion programme. Yet another hurdle in the way of rapid Nationalisation is the levy of Income-Tax on the earnings of the Corporation A huge slice of its net profits, which could be utilised for the purpose under section 30 of the Act, goes by way of Income-Tax. Besides, the levy of Income-Tax will cripple the undertaking to such an extent that it would find it very difficult to discharged the responsibilities and obligations cast upon it by the Act.

The Corporation has been endeavouring to do its utmost to secure the provision of efficient Road transport services to the public, notwithstanding the shortcomings it has to face as a Public Undertaking. Government too have been taking all the steps necessary in this direction

The amount of Rs. 73,00,000 provided for the Road Transport Corporation under the grant is absolutely necessary to enable the Corporation to finance its capital expenditure during 1965-66

LABOUR AND EMPLOYMENT.

I now move the Demand No XXVI, concerning the Department of Labour and Employment.

The Budget Estimates for 1965-66 provide for a gross demand of Rs. 1,04,94,000 as against Revised Estimates of Rs. 95,79,000 for the year 1964-65. This demand includes a provision of Rs. 51,61,000 on Plan Schemes to be implemented during 1965-66.

The responsibilities of the working class have been increasing day by day The importance and increasing role assigned to the Labour Department in the present day context of planned and speedy industrial development of the country, hardly needs any special emphasis This Department is mainly charged with the onerous duties of maintaining and ensuring industrial peace which paves the way for industrial progress Various legislative measures aimed at giving a fair deal to the workers in the matter of working conditions, better wages and better opportunities for employment are being administered by this Department

Employment Department is an important Department which not only serves to bring together the demand and supply of employees but also throws useful information on several aspects of employment situation particularly in respect of special categories

During 1964-65 there has been no major deviation in the Labour Policy of the Government There are nearly one crore of agricultural labour in this State Even though the minimum wages were fixed for agricultural labour three years back effective implementation could not be done for want of adequate machinery This lacuna has since been got over by augmenting the existing staff For the present, we are sanctioning 20 Inspectors and attendant staff for this purpose from 1st April 1965 It has also been decided to fix minimum wages for toddy tappers whose labour is considered as sweated labour and a notification has been published for its inclusion under the Schedule to the Minimum Wages Act. These tappers are also covered by the Workmen's Compensation Act and other occupational hazards under the Act

The Shops and Establishments Bill has been introduced during the last meeting of the Assembly and it has been referred to the Joint Select Committee for its opinion. This legislation aims at improving the status of workers in Shops, Commercial Establishments, Restaurants, Theatres, etc. It not only integrates the Acts in force in Andhra and Telangana Regions in the State, but also contains certain other new provisions beneficial to the employees

Except for some prolonged strikes in the Jute Mills which occurred on account of disputes on the implementation of the Wage Board recommendations, industrial peace was generally well maintained throughout the State during the year. With the exception of the strike in the Public Works Department Workshops, Water Works and Electricity, there were no major strikes in the State. Even this strike was only for a short duration and was withdrawn unconditionally. As a result of industrial peace in manufacturing industries, the general level of production was also high.

With a view to have better co-ordination in dealing with the unemployment problems in the State, the Employment and Training wings have been amalgamated and the administration of Industrial Training Institutes in the State has been transferred to the control of the Director of Employment and Training with effect from 1st January 1964.

As a result of the decision taken by the Controller and Auditor-General of India, the minor Head *viz* "Inspector of Steam Boilers", has been transferred from M H "39 Miscellaneous Social and Development Organisations" to "38 Labour and Employment".

I shall now deal with some of the important activities of the Labour and Employment Departments.

Industrial Relations.

The methods adopted for settling industrial disputes have been followed on Much stress is being laid upon settlement of industrial disputes by mutual negotiation or by arbitration rather than resorting to Industrial adjudication. I am glad to say that as a result of the Labour machinery in the year 1964 nearly 50 per cent of the disputes taken up for conciliation resulted in amicable settlement

During the year, 160 industrial disputes were settled in conciliation by the Industrial Relations Machinery Besides these, settlement outside conciliation was brought about in 115 cases through the intervention and good offices of the conciliation officers In 9 cases the parties agreed to have their disputes settled by voluntary arbitration —3 under section 10-A of the Industrial Disputes Act, 4 under the Code of Discipline and 2 by way of informal arbitration by Labour Department Officials

Eighty-five disputes were referred for adjudication during the year 1964. A scrutiny of the awards received from the Industrial Tribunal and Labour Courts during the year shows that the parties settled their disputes mutually outside the Courts in 36 cases

Hundred and nine strikes were reported during the year resulting in a loss of approximately 5,20,250 mandays. Seven cases of closure were reported during the year. Workers affected by retrenchment in different establishments owing to various reasons numbered 376. A total of 3,665 workers were laid off in different undertakings in the State during the year under the provisions of the Industrial Disputes Act

Government have constituted a High Level Committee to review the working of the Industrial Truce Resolution. Another High Power Committee has been constituted by the Government to advise the Government on all labour matters affecting the public sector undertakings.

Besides the above Committees, an Industrial Relations Sub-Committee of the State Labour Advisory Board has also been constituted on a trial basis. This sub-committee is meant to provide a forum at a higher level to make further attempts, when conciliation fails, for securing settlement of disputes by negotiation before referring them for adjudication.

Emergency Production Committees.

Towards implementation of the production part of Industrial Truce Resolution, Tripartite Meetings were held and the need for constituting Emergency Production Committees in every industrial Undertaking in the State employing 500 and more workers was stressed. In order

to overcome the difficulties faced by the Emergency Production Committees and help them in stepping up production, a State Level Emergency Production Committee has been formed, and ten meetings have been held so far A training programme for the benefit of the members of the Emergency Production Committee was also conducted by the Government of India in Hyderabad in September 1963. The aim of the Programme was to create interest and to enlist the co-operation of the Key Personneel at various levels in industries for increasing output and productivity.

CONSUMER'S CO-OPERATIVE SOCIETIES

Vigorous efforts have also been made to popularise the scheme of Consumer's Co-operative Societies in large industrial establishments employing 300 or more workers. The workers have been allowed to pay the share-capital of such societies in instalments They have also been permitted to draw advances from the Provident Fund The rule relating to Payment of Wages Act have been relesed so that the employers might not face legal difficulties in deducting the cost of goods suppplied from the wages of the workers Forty Consumers Co-opearative Societies and 6 Fair Price Shops have so far keen opened.

STATE IMPLEMENTATION MACHINERY

The State Implementation Machinery has been looking after the speedy implementation of agreements, awards etc and enforcement of Code of Discipline. During 1964-65, 40 cases of non-implementation of awards and agreements and 23 cases of recognition of trade unions under the Code of Discipline were received. The State Evaluation and Implementation Machinery brought about implementation of awards and agreements in 19 cases and finalised the issues relating to recognition of unions in 10 cases.

The two State Level Implementation Committees for Public Sector and Private Sector met once during the year under report

WORKMENS' COMPENSATION.

During the year 1964, 603 claims were filed with the Commissioner for Workmen's Compensation, Andhra Pradesh, Hyderabad for compensation from the employers to workmen who were involved in the accidents in addition to 149 cases pending in the previous year. Out of this total of 752 cases, 561 cases were disposed of during the year

During the period 1964, the employers of public and private sectors have deposited with the Commissioner for Workmen's Compensation for payment to the dependants of the deceased workmen and to the injured workmen, a sum of Rs 11,17,967 93 paise. Of these deposits an amount of Rs 6,98,294 55 paise, was disbursed to the dependants of the deceased workmen during the same period.

Legal assistance was given in four cases at State Cost by appointing counsels to the workers who have filed claims against their employers claiming compensation in the Court of the Commissioner for Workmen's Compensation, Andhra Pradesh, Hyderabad, during the year 1964.

TRADE UNIONS.

Six hundred and three Trade Unions were operating in the beginning of the financial year 1964-65 Ninety-two Trade Unions were registered during the period 1st April 1964 to 31st January 1965.

Out of the 695 registered trade unions, registration of 72 trade unions was cancelled in the year under report for non compliance of the provisions of the Trade Unions Act. At present 623 Registered Trade Unions are functioning

INDUSTRIAL EMPLOYMENT (STANDING ORDERS) ACT, 1946

Government have published Modle Standing Orders for adoption by Industrial Establishments, both public and private sector pending certification of the Standing Orders of establishments, which they have to frame within 6 months application of the Act.

LABOUR WELFARE

Establishment of Labour Welfare Centres is of utmost importance for the benefit of industrial workers These Centres will serve as Community Centres These Centres are located in industrial towns where at least 1,000 workers reside The existing Welfare Centres are catering to the industrial workmen and their families in various districts and have been beneficial to them in various ways. The cultural activities and games organised in these centres enable them to utilise their leasure hours in healthy pursuits The literary programme has benefited quite a number of workmen ; on an average 25 adult workmen attend the literary classes Similarly in the "Nursery Section" the attendance of children varies from 15 to 25 per cent.

At present 10 Labour Welfare Centres are in existence in this State, 9 in the buildings constructed by the Department and one in a rented building at Sirpur-Kagaznagar One building for Labour Welfare Centre will be constructed at Sirpur-Kagaznagar and one more Labour Welafe Centre will be started at Adoni in Kurnool district

LABOUR BULLETIN

Andhra Pradesh Labour Bulletin which was revived in October 1961 continued to be published every month It is a monthly review of the Industrial relations in the State, Labour Laws embodying the latest amendments , notifications of both State and Central Governments relating to labour enactments, review of consumer price index numbers as also statistical information on industrial disputes, awards, trade unions and work-stoppages in the State The Bulletin also contains news about employment position, Workers' Education, Empoyees' State Insurance Scheme, Employees' Provident Fund Act, etc. From 1963 new features like glimpses of industrial awards, important agreements and current labour literature have also been introduced in the Bulletin There are at present about 800 subscribers to the Bulletin

Minimum Wages Act

Under the Minimum Wages Act, minimum wages have been fixed in respect of 14 employments including employment in agriculture Seven more employments have been added to Part I of the Schedule to the Act, *viz*, (1) Cinemas, (2) Wooden furniture works (3) Hotels, restaurants and eating houses, (4) Automobile engineering workshops, (5) Salt pans, (6) Printing presses including litho and off-set printing and (7) metal foundries and general engineering It is also proposed to add 5 other employments to the said Schedule, *viz*, (1) toddy shops, (2) handlooms, (3) cotton carpet weaving, (4) marketing societies and consumer co-operative banks and (5) shops and establishments other than hotels and restaurants, cinemas, banks and manufacturing establishments.

Motor Transport Workers Act

Under the Motor Transport Workers Act about 600 undertakings employing nearly 20,000 workers have been registered and the Act is being enforced throughout the State

Factories Unit

The Factories Unit is entrusted with the enforcement of Laws pertaining to Welfare, Safety and Health under Factories Act, Payment of Wages and Maternity Benefits, in respect of Labour employed in factories.

The following Acts are implemented by this Unit

(*i*) Factories Act,

(*ii*) Payment of Wages Act,

(*iii*) Maternity Benefit Act.,

(*iv*) Employment of Children Act.

(*v*) Cotton Ginning and Pressing Factories Act.

Factories Act

The total number of Factories as on 1st January 1965 is 5,773. As many as 321 factories were registered upto 31st December 1964, during the year 1964. The Department obviously needs further strengthening before the end of the current plan period in view of the increase in the number of factories and the accellerated pace of industrial development of the State as a result of impetus given under different schemes by the Government

The standards of Welfare and safety are comparatively better in case of newly established factories, and in so far as the old factories are concerned, the department has been taking necessary steps for improving the working conditions by insisting on the occupiers to make necessary alterations with regard to lay-out of machinery and provisions of proper lighting and ventilation,

The department had taken up safety competitions in factories in various districts to ensure better and more effective safety provisions and to make the workers and managements more safety conscious So far the department has successfully conducted such competitions in the Districts of East Godavari, West Godavari, Krishna, Guntur, Nellore, Nizamabad and Warangal The number of accidents continues to show a declining trend, the number being 2,884 in 1964 as against 3,015 during the year 1963 The occurrence of accidents have beens effecteively controlled, as a result of constant instructions issued by the Inspectors of Factories though the number of factories have gone up during the period under review.

Besides, to promote industrial safety, hygiene and productivity the Government have accorded sanction for the establishment of an Institute of Industrial Safety and Productivity at Hyderabad. The preliminary work is in progress. This will become a centre where demonstrations would be made of modern techniques of machine guarding, safety practices, industrial lighting ventilisation and effects of occupational hazards

Maternity Benefit Act

The Central Maternity Benefit Act, has been enforced in the whole State from 1st May 1962.

The provisions of payment of Wages Act and Cotton Ginning and Pressing Factories Act are generally complied with

In view of the application of the Factories Act to nonpower factories employing 20 or more persons and also due to the enforcement of the provisions of Shops and Establishments Act to small establishments, the employment of children has been effectively discouraged.

Boilers Unit

The Indian Boilers Act V of 1923, is a Central Act, and it is being administered by the Boilers Department of the State Government. The main object of this Department is to protect the life and property in industries from the dangers of Boiler explosions. In addition, the Department serves the industry in many ways by taking cognizance of their circumstances and production difficulties It may be pointed out that the specialised technical knowledge of Boiler Inspectorate serves the Industry in many ways.

The functions of the Boilers Department are registration of Steam Boilers and Economisers newly installed in the State and the annual inspection of all the Boilers offered for inspection in the State for ascertaining their fitness for safe working in accordance with the Indian Boilers Act, Indian Boilers Regulations, and State Boiler Rules framed thereunder. Whenever any Boiler or Economiser warrants repairs to render it unsafe for working, the department sanctions such repairs and arranges for the completion of the repairs after which the Boiler is again inspected and certified for use.

In addition to the duties of inspection of Boilers and their certification and other connected technical work, the Department conducts periodical examination for Boilers Attendants Rules, 1956 and Andhra Pradesh Boiler Operation Engineers Rules , 1959, respectively to ensure the quality of supervisory staff in the industry and thus the safety of the Boilers and Economisers Though this activity of the Department is of a recent origin, the number of candidates during the past five years was quite large and this would help the industry by engaging properly qualified personnel in the manitenance of their Boilers This would attain a great prominance in serving the developing industry due to the expected growth of the industry wherein large number of high capacity steam generating sets would be installed

The total number of Boilers and Economisers in the State is approximately 2,000 at present and many more are expected to be installed as the State gets more and more industralised

DEPARTMENT OF EMPLOYMENT AND TRAINING

The Department of Employment and Training is responsible for the administration of Craftsmen Training Schemes and the Employment Services Organisation in the State Both these schemes are jointly financed by the Central and State Government in the ratio of 60.40per cent respectively

The Employment Service Organisation in the State consists of a Directorate known as Department of Employment and Training, 22 Employment Exchanges (3 at Hyderabad proper and one in each district), a Project Employment Exchange at Nagarjunasagar Dam a Special Employment Exchange for the Physically Handicapped persons at Hyderabad, three University Employment Information and Guidance Bureaux at Osmania University, Hyderabad, Andhra University, Waltair and Sri Venkateswara University, Tirupathi and 9 Employment Information and Assistance Bureaux located in the various blocks

Unemployment is a major problem in India and has become more complex in the context of the increasing industrialisation and rationalisation. The Employment Service Organisation do not create jobs, but it certainly renders service to the employers by making available jobseekers to them In this task the Organisation has to assist the Employment seekers by explanining the complexities of the Employment Market, Service conditions and job requirements and to help them in acquiring the necessary skills to fit into the present day labour market

In pursuance of these objectives several schemes have been taken up. They are (1) Employment Market Information, which collects information from the establishments both in Public and Private sectors on the jobs available and the number and the types of workers engaged in their concerns , (2) Occupational Research and Analysis, which studies occupational pattern in various industries and their job requirements ; and (3) Vocational Guidance Programme, which provides all this information to the new entrants to the Labour market and guides them in attaining the necessary skills to fit into available jobs These schemes are mainly intended to make proper and maximum untilisation of man-power for the rapid and economic development of the State.

A Special Employment Exchange for the Physically Handicapped persons was established at Hyderabad in September 1962 and continued to function during 1964-65. This Exchange co-ordinates efforts of State-wide basis to place in Employment blind, deaf, dumb and orthopadically handicapped persons. The Exchange is assisted in its wor by a Board of Medical Experts and an Advisory Board. This Exchange registered 534 and placed 195 handicapped persons in employment since its inception. There were 297 handicapped persons remaining on the live register of this Exchange as on 31st December 1964.

Two Sub-Exchanges, one at Secunderabad for unskilled workers and the other at Mallepally for technical persons were established by decentralising the activities of the Regional Employment Exchange, Hyderabad. The Sub-Exchange at Mallepally was opened on 14th July 1964 to cater to the needs of technical personnel of Industrial Training Institute, etc. It is also proposed to open a sub-exchange at the Industrial Training Institute, Visakhapatnam by decentralising the activities of the Regional Employment Exchange, Visakhapatnam, to deal exclusively with the technical categories of applicants during this year.

GENERAL EMPLOYMENT SITUATION

The Employment Exchanges in the State registered as many as 2,31,844 persons during the year 1963-64 and placed in employment over 30,000 persons. The total number of vacancies received from various employers during 1963-64 was 40,383. During the period from April 1964 to December 1964, i.e., for the nine months, 1,76,637 persons have been registered and 28,244 have been placed. There were 1,32,070 persons of various categories awaiting employment assistance on the Live Registers of the Exchanges as on 31st March 1964. While these figures indicate a rise in the new employment avenuess generated during the year 1963-64, the overall unemployment position continued to grow due to the steady influx of fresh entrants into the labour market. It is, however, anticipated that with the establishment of new industries the rate of growth of employment opportunities would be stepped up appreciably to meet the growing needs of employment seekers.

STATE AND DISTRICT COMMITTIEES ON EMPLOYMENT

A State Committee on Employment under the Chairmanship of the Minister for Labour is attached to the Department to advise it on all matters relating to employment. Similarly District Committees are functioning under the Chairmanship of the Collector at each District Exhange. These Committees are charged with the responsibility of developing the employment potential in the concerned district and their recommendations are referred to Government for consideration.

The Sub-Committee constituted to examine the fairness in submission made by the Exchanges held regular meetings in the Exchanges. These Committees exercise vigilance powers and are intended to maintain the integrity and efficiency of the Employment Exchanges.

The Employment Officers invite members of Parliament, Member of Legislature Members of Local Bodies, Press Representatives, industrialists and leading employers in the respective jurisdiction to visit the Exchanges in order to know the actual working of the Exchanges and the procedure followed by them and to offer suggestions for improving their efficiency Quite a few of these prominent persons visited the Exchanges and it is hoped that these visits would eliminate certain misconceptions about the functioning of the Employment Exchanges

PLAN SCHEMES

University Employment Information and Guidance Bureaux— The two University Employment Information and Guidance Bureaux opened at Andhra University, Waltair and Osmania University, Hyderabad during 1961-62 and 1962-63 respectively continued during the year 1964-65 also

A third Bureau has been established at Sri Venkateswara Univrsity, Tirupathi with effect from 1st September 1964

Youth Employment Service and Employment Counselling—The five units opened at Anantapur, Chittoor, Nellore, Eluru and Nizamabad during 1961-62 continued during 1964-65

Collection of Employment Market Information—In addition to the implementation of this Scheme in 7 districts of Telangana up to 1962-63 the Scheme has been extended to the remaining two districts *viz.* Adilabad and Mahaboobnagar with effect from September 1964.

Establishment of Employment Information and Assistance Bureaux.— The nine Bureaux opened till March 1962 continued during 1964-65.

CRAFTSMEN TRAINING SCHEME

The economic development of the country depends upon rapid industrialisation. Trained man-power is essential to meet the growing needs of industry and to increase the quality of production in modern scientific methods The Craftsmen Training scheme implemented in various Industrial Training Institutes with the following objectives plays an important role in producing skilled craftsmen.

(1) To ensure steady flow of skilled workers in different trades for industry;

(2) To improve the quality and quantity of industrial production by systematic training of workers ;

(3) To reduce the scope of unemployment among the educated youth by equipping them for industrial employment.

The Industrial Training Institutes provide a course of intensive institutional training for a period of 18 months in various trades, after completion of which, Trade Test is held on All-India basis by the Director-General of Employment and Training. Candidates who satisfactorily pass the Trade Test and complete a further peirod of six

months inplant training in the industry are eligible for the award of National Trade Certificates For trades other than Engineering, i.e., Non-Engineering trades like Cutting and Tailoring, Manufacture of Leather Goods, Cane work etc, only institutional training of 12 months is given after completion of which All-India Trade Test is conducted and National Trade Certificates awarded

The entire expenditure on all the Industrial Training Institutes both recurring and non-recurring is borne by the Government of India and the State Government in the ration of 60·40 respectively even after the *de jure* transfer of the Craftsmen Training Programmes to the respective State Governments on 1st November 1956.

At present 19 *Industrial* Training Institutes/Industrial Training Centres are functioning in the State, 11 in Andhra and 8 in Telangana areas respectively with a total intake capacity of 6,864 seats. Of those, 4 Industrial Training Institutes were started during the year 1964-65 at Dhone, Chittoor, Peddapalli and Sangareddy. In addition to the above, it is proposed to establish two Industrial Training Institutes, one each at Secunderabad and Mancherial during the year 1965-66, thus raising the total number of Institutes to 21 with 7,392 seats in both Engineering and Non-Engineering Trades Proposals for the establishment of another Industrial Training Institutes, at Srisailam Project are under consideration in consultation with the Nagarjunasagar Control Board

Building Programme and equipment.—Land Acquisition proceedings in respect of all the Industrial Training Institutes started during the Third Five-Year Plan period have been completed Building construction programmes have been taken up at an estimated cost of Rs 48 98 lakhs at Bobbili, Eluru, Tenali, Chittoor, Dhone, Nalgonda, Sangareddy, Kothagudem and Peddapalli and it is expected that the permanent buildings will be ready by the end of March, 1966 for occupation.

Equipment worth about Rs 46 00 lakhs have been supplied to the above institutions and supply orders worth about Rs. 20 00 lakhs are pending execution. The supplies are expected to be completed during the year 1965-66

Apprentices Act—The Apprentices Act, 1961, has been implemented in the State with a view to provide Apprenticeship Training facilities to the Industrial Training Institute passed-out candidates and others working in public and private undertakings. It is obligatory on the part of the industrialists to take one Apprentice against every 7 skilled workers employed in their establishments. So far 508 Apprentices have been shown placement under the Apprentices Act in the various Industrial Undertakings in the State both in Public and Private Sectors.

An Officer of the State Government has been specially deputed to U S A., to gain knowledge of advanced techniques adopted in U.S.A., in Training of Apprentices in Industry. On completion of the above training, the Officer has been appointed as Assistant Apprenticeship Adviser for the implementation of the Apprentices Act in the industries in this State.

Scheme of part-time classes for Industrial Workers.—The Scheme of part-time classes for Industrial Workers has been formulated for improving basic knowledge of the existing workers in the Industry and to acquaint them with the latest methods of production, etc., Under this Scheme, workers are taught the basic technical knowledge of production, etc., after their normal working hours to facilitate them to improve their theoretical knowledge in the particular trade in which they are employed At present, the Scheme has been functioning satisfactorily in Hindusthan Shipyard Ltd, Vizag. Proposals to give more incentives to the workers under the scheme so as to attract more number of workers are under consideration of the Government of India Efforts are being made to implement this Scheme in other major industries of the State after approval of the revised scheme by the Government of India.

Publicity of Craftsmen Training Schemes.—It has been decided to give wide publicity to the Craftsmen Training Scheme in the Rural Areas of the Country Hence a provision of Rs 0 20 lakh (being 40 per cent State share) has been made in the Budget Estimate of 1965-66 to incur expenditure on publicity programme and observance of Industrial Skills Months

Employment Exchange for Technical Personnel.—During the year 1964-65, a Special Employment Exchange for Technical Personnel has been opened in the premises of the Industrial Training Institute, Hyderabad This Exchange caters to the needs of the Technical Personnel in both Public and Private undertakings by registering and placing in Employment, Trainees of the various Industrial Training Institutes in the State

Schemes for the Award of prizes, etc., to the Best Trainees Best Institute' and 'Best State'.—With a view to fostering a spirit of healthy competition among the various states, Training Institutes nd Trainees for raising the standard of efficiency and to determine the Best Crafts men in different Engineering Trades, a Scheme has been launched by Government of India. Under this Scheme, an All-India Competitive Test is conducted and best "Industrial Training Institute", "Best State" and "All-India Best Boys" are selected Bronze Medals are awarded to Industrial Training Institute, Best Boys, Tool-kits to State Best Boys while further study-*cum*-training in U S A, is being given to All-India Best Boys.

The first All-India Competitive Test was held in the month of April/May, 1964. One fitter from Industrial Training Institute, Kakinada, one Turner from Industrial Training Institute, Nizamabad and one Machinist from I T I, Vizag were adjudged as State Best Boys

The Second Test was conducted in the month of February 1965. One Fitter from Industrial Training Institute, Warangal, one Turner from I T I., Kakinada and one each in the Trades of Machinists Welder, Electrician and Moulder from Industrial Training Institute, Hyderabad were adjudged as State Best boys. The results of the All-India Competitive Test are awaited.

TRAINING OF INSTRUCTORS

During the year 1964-65, 100 Instructors were trained and 80 are now under Training from 1st February 1965. To meet the requirements of the Fourth Five-Year Plan, it is proposed to train 150 candidates in Central Training Institutes, in November 1965 Session. Hence a specificprovision of Rs. 0 28 lakh (being 40 per cent State share), has been made in the Plan Budget Estimate of 1965-66, for the said purpose

INTRODUCTION OF STENOGRAPHY AND BUILDING CONSTRUCTION TRADES AT I.T I. HYDERABAD

It has been proposed to introduce Stenography (English) and Building Construction Trade at I T.I., Hyderabad for which a Plan Provision of Rs. 0 14 lakh (being 40 per cent of State share), has been made in the Budget Estimates of 1965-66.

Annual Plan for 1965-66.—The Annual Plan Programme for 1965-66, envisages an outlay of Rs. 24 00 lakhs (representing 40 per cent of the State Government share), which comprises of Rs. 11 09 lakhs on recurring expenditure Rs 6 85 lakhs towards purchase of equipment and furniture and Rs. 6 06 lakhs on lands and buildings.

అనుబంధం

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి —అధ్యక్ష మహాశయా !

మోటారుబండ్ల పన్నులకు సంబంధించిన 8వ నెంబరు డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

ఈ డిమాండు క్రింద 1965-66 సంవత్సరానికి బడ్జెటు అంచనాలు ఈ క్రింది విధంగావున్నాయి —

గ్రాంటు కోసం డిమాండు

(మంజూరు వైకం)	రు. 14,95,000.
మొత్తం (ఖర్చు వ్రాసినది)	రు. 10,000.
8వ నెంబరు డిమాండు క్రింద వెరశి మొత్తం	రు. 15,06,000.

రాష్ట్రంలో మోటారు బండ్ల పరిపాలనా యంత్రాంగానికి, ఈ దిగువ చట్టాలను, వాటి క్రింద చేసిన నియమాలను అమలు జరపటానికి అయ్యే వ్యయం కోసం ఈ గ్రాంటు ఉద్దేశించబడింది.

1. 1939, మోటారు బండ్ల చట్టం.

2. 1964, ఆంధ్రప్రదేశ మోటారు బండ్ల నియమావళి

3. 1963, ఆంధ్రప్రదేశ మోటారు బండ్ల పన్ను చట్టం, ఈ చట్టం క్రింద చేసిన నియమావళి

పై డిమాండు క్రింద ఈ దిగువ తెలిపిన ఖర్చులుంటాయి—

II (బి)	మోటారు బండ్ల తనిఖీ	రు. 2,94,300-00
II (సి)	ఇతర ఖర్చులు—ఎ సి ఆర్ టి బి.	రు. 3,27,800-00
(సి)	ఇతర ఖర్చులు—బి ఆర్.టి.ఏ.ఎస్.	రు. 8,82,900-00
	మొత్తం	15,05,000-00

ఈ డిమాండుకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశాలు ఈ దిగువ తెలియజేయబడ్డాయి.

రాజధానిలోను, జిల్లాల్లోను మోటారుబండ్ల చట్టాల నిర్వహణకు ఈ శాఖ బాధ్యత వహిస్తుంది పన్నులు వసూలు చేయడానికి, మోటారు బండ్లను తనిఖీ చేయడానికి కూడా కొంత సిబ్బందిని నియమించడంజరిగింది ట్రాన్సుపోర్టు కమిషనరు ఈ శాఖకు అధిపతి. ఆయనకు కార్యదర్శి, ముగ్గురు సహాయ కార్యదర్శులు, ఒక ప్రణాళిక, అభివృద్ధి ప్రత్యేకాధికారి సహాయకులుగా వున్నారు తెలంగాణా ప్రాంతానికి గాను హైదరాబాదులో ఒకరు, ఆంధ్రప్రాంతానికిగాను కాకినాడలో ఒకరు, కడపలో ఒకరు, మొత్తం ముగ్గురు డిప్యూటి ట్రాన్సుపోర్టు కమిషనర్లున్నారు ఆంధ్రప్రాంతంలో జిల్లా కొకరు చొప్పుననూ, తెలంగాణా ప్రాంతంలో రెండేసి జిల్లాలకొకరు చొప్పున నలుగురునూ మొత్తం 15 మంది ప్రాంతీయ రవాణా అధికార్లున్నారు తెలంగాణా ప్రాంతంలోని నలుగురు ప్రాంతీయ రవాణా అధికార్ల ప్రధాన కార్యస్థానాలు వరంగల్లు, నిజామాబాదు, కరీంనగరు నల్గొండలలో ఉన్నాయి ఈ అధికార్లే కాకుండా ప్రాంతీయ రవాణా అధికారి కేడరులో ఒక రెజిస్టరు అసిస్టెంటు కూడా వున్నారు. ఈయన హైదరాబాదు ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గం కార్యదర్శి కార్యాలయంలో వుంటారు కార్యదర్శి డిప్యూటీ ట్రాన్సుపోర్టు కమీషనరు కేడరు హైదరాబాదు జిల్లాలోను, హైదరాబాద, సికిందరాబాదు జంటనగరాలలోను లైసెన్సుల జారీకి, రిజిస్ట్రేషనుకు సంబంధించిన పనిని 1962 నుంచి పోలీసుశాఖ నుండి తీసుకోవడం జరిగింది ఇప్పుడీ పనిని హైదరాబాదు ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గం కార్యదర్శి చూస్తున్నారు వీరికితోడు వివిధ కార్యాలయాల్లోని మినిస్ట్రీరియలు సిబ్బందే కాకుండా ముగ్గురు ప్రాంతీయ మోటారు బండ్ల ఇన్‌స్పెక్టర్లు, 38 మంది మోటారు బండ్ల ఇన్‌స్పెక్టర్లు, 26 మంది అసిస్టెంటు మోటారు బండ్ల ఇన్‌స్పెక్టర్లు వున్నారు.

ఈ శాఖకు సాలీనా పన్నుల రూపంలో 6,00,00,000 లు, పర్మిట్లు, సర్టిఫికేట్లు, లైసెన్సులు ముదలైన వాటిని జారీ చేయడానికి, పునరుద్ధరించడానికి యజమానులనుంచి రుసుముల రూపంలో, రు. 63,75,000 ల రాబడి లభిస్తున్నట్లు అంచనా వేయబడింది సాలీనా మొత్తం రాబడి రు. 6,63,75,000 లు కాగా ఖర్చయ్యే మొత్తం రు. 15,05,000 లు. ఈ ఖర్చు మొత్తం రాబడిలో రెండు శాతం మాత్రమే.

మోటారు బండ్లపై పన్ను విధింపు చట్టాలను ఏకీకృతమొనర్చిన 1963, ఆంధ్ర ప్రదేశ మోటారు బండ్ల పన్ను చట్టం 1—4—1963 నుండి అమలులోకి వచ్చింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో నడిచే రవాణాబండ్ల పన్ను రేట్లను అయిదేండ్ల లోపల ఆంధ్రప్రాంతంలోని రేట్లతో సమానం చేయాలన్న ప్రభుత్వ నిర్ణయానుసారం రేట్లు పెంచడంలో మొదటిదశ 1-1-1965 నుండి అమలులోకి వచ్చింది.

ప్రస్తుతం ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ప్రక్క ప్రక్కనుండే ఆరు జిల్లాలకు, జోనలు పర్మిట్లు ఇవ్వబడుతున్నాయి. అందుకోసం తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని ఒక జోనుగా చేయడం జరిగింది. ఈ విధానాన్ని మరింత సులువు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ మోటారుబండ్ల నియమావళికి సవరణలు చేయదలచింది. ఈ సవరణలద్వారా ప్రాంతీయ ట్రాన్సుపోర్టు అధికార వర్గం రాష్ట్రమంతటా చెల్లుబడి అయ్యే పర్మిట్లను జారీచేసే అవకాశం కల్పించబడుతుంది. అలాంటి పర్మిట్ల సంఖ్యను ట్రాన్సుపోర్టు కమీషనరు నిర్ణయిస్తారు.

హైదరాబాదు, విజయవాడల్లో రెండు ఫ్లైయింగు స్క్వాడులున్నాయి. హైదరాబాదుస్క్వాడు పోలీసు సిబ్బందితో పనిచేస్తున్నది. విజయవాడస్క్వాడులో ప్రాంతీయ రవాణా అధికారి, మోటారుబండ్ల ఇన్‌స్పెక్టరు, నలుగురు కానిస్టేబుళ్లు వున్నారు.

రాష్ట్రమంతటా మోటారుబండ్ల నియమావళి ఒకేవిధంగా వుండేట్లు చేసే నిమిత్తం ప్రభుత్వం, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అమలునందున్న 1940, మదరాసు మోటారుబండ్ల నియమావళిని, తెలంగాణా ప్రాంతంలో అమలునందున్న 1956, హైదరాబాదు మోటారుబండ్ల నియమావళిని రద్దుచేసింది వాటిస్థానే ఒక ఏకీకృత నియమావళిని, 1964, ఆంధ్రప్రదేశ మోటారుబండ్ల నియమావళి అనే పేరుతో 1-9-1964 నుండి ప్రవేశపెట్టబడింది.

రోడ్డు రవాణా సంస్థ

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ పెట్టుబడికిగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద 1965-66 బడ్జెటు అంచనాలలో రూ. 78,00,000 మొత్తం (డెబ్బై మూడు లక్షల రూపాయలు) కేటాయించబడింది. ఈ కేటాయింపు "డిమాండు XLVII-పరిశ్రమాభివృద్ధిపై పెట్టబడి—ప్రభుత్వ వాణిజ్య సంస్థలలో పెట్టుబడులు—కౌశ్. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పథకాలు—IV. రోడ్డు రవాణాసంస్థ" క్రింద వుంది. ఈ డిమాండుకు సంబంధించిన విధానం క్రింద వివరించబడినది.

రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలను జాతీయం చేసి, శాఖకు బదులు, ఒక చట్టబద్ధమైన సంస్థద్వారా వాటిని నిర్వహించాలని భారత ప్రభుత్వమూ, ప్రణాళికా సంఘమూ నిర్ణయించాయి. అందుకుగాను కేంద్ర ప్రభుత్వం, 1950 లో రోడ్డు రవాణా సంస్థల చట్టాన్ని అనుసరించి ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేసింది ఈ సంస్థ నిర్వహణలో రైల్వేవంటి వ్యవస్థలుకూడా పాల్గొనవచ్చు వారి ఈ ప్రకటిత విధానాన్ననుసరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, 1959, రోడ్డు రవాణా సంస్థల చట్టం 3వ విభాగంక్రింద మన రాష్ట్రానికై 11-1-1958 లగాయతు రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థను నెలకొల్పింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో పనిచేస్తున్న రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణాశాఖ నిర్వహణ బాధ్యత ఆ తేదీనుంచి ఈ సంస్థకు అప్పగించబడింది ఈ సంస్థలో అధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్షులతోసహా 10 మంది సభ్యులుంటారు. వీరిలో 8 మందిని రాష్ట్రప్రభుత్వం నియమిస్తుంది. కేంద్రప్రభుత్వ రైల్వేల మంత్రిత్వ శాఖ ఇద్దరిని నియమిస్తుంది.

పై సంస్థకు అవసరమైన పెట్టుబడిని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు చట్టపు 23 (1) విభాగాన్ననుసరించి 3 : 1 నిష్పత్తిలో సమకూరుస్తాయి ఈసంస్థ రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల పెట్టుబడిపై సాలీనా 5 శాతం వడ్డీ చెల్లిస్తుంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టంలో తెలిపినప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించి ఈ వడ్డీ రేటును నిర్ణయించింది ఇంతవరకు మన ప్రభుత్వం వాటా మూలధనంక్రింద సంస్థకు పెట్టిన పెట్టుబడి రూ 587.56 లక్షలు. (1964-65 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇచ్చిన రూ. 72 00 లక్షల మొత్తంకూడా ఇందులో చేరుతుంది) పై మొత్తంలో రూ. 199.40 లక్షలు సంస్థ స్వాధీనం చేసుకొన్న రోడ్డు రవాణాశాఖ ఆస్తుల విలువ. రైల్వేల మంత్రిత్వశాఖ తన వాటా మూలధనంక్రింద 1963-64 ఆఖరయ్యేదాకా సంస్థకు రూ. 171.83 లక్షలు ఇచ్చింది అనుకున్న నిష్పత్తి ప్రకారం 1964-65 ఆర్థిక సంవత్సరంలో వారు రూ 24 00 లక్షలు ఇంకా ఇవ్వాల్సివుంది.

చట్టబద్ధంగా ఏర్పాటుచేసిన రవాణాసంస్థ ప్రభుత్వామోదంతో రూపొందించే పథకాన్ని అనుసరించి రవాణా సర్వీసులను పూర్తిగా తానే నిర్వహించేటందుకు అవకాశం కల్పించబడింది. ఇందుకు సంబంధించిన నిబంధన 1956, మోటారుబండ్ల (సవరణ) చట్టంద్వారా 1939, మోటారుబండ్ల చట్టంలో చేయబడింది. (ఆ చట్టం IV ఏ. అధ్యాయం చూడండి) మోటారుబండ్ల చట్టం IV-ఏ అధ్యాయంక్రింద రాష్ట్ర రవాణా సంస్థచే రూపొందించబడి రాష్ట్రప్రభుత్వముచే ఆమోదించబడిన పథకాలను పురస్కరించుకొని సంస్థ తన సర్వీసులను కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు విస్తరింప చేసింది.

రోడ్డు రవాణా సంస్థల చట్టంక్రింద తనకు లభించిన అధికారాలను పురస్కరించుకొని సమర్థవంతము, సమన్వితము అయిన రవాణా సర్వీసుల ఏర్పాటుకై కృషి చేయడమే ఈ సంస్థ కర్తవ్యం. సంస్థ తన విధులను సమర్థవంతంగా నిర్వహించేటట్లు చేయడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం చాలావరకు బాధ్యత వహిస్తున్నది. ఈ సంస్థలో సమర్థత లోపించినట్లు అనేకచోట్లనుంచి విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఈ విమర్శలు అతిశయోక్తులుగా వుంటున్నప్పటికి దాని సమర్థతను పెంచడానికి అవకాశమున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. నిజానికి సంస్థ సామర్థ్యాన్ని

పెంపొందించడానికి ప్రభుత్వం శాయశక్తులా కృషిచేస్తున్నది దాని ఆర్థిక వ్యవహారాలలో తగు కట్టుదిట్టాలు చేస్తున్నది రవాణా సౌకర్యాల అభివృద్ధికి నిర్విరామంగా కృషి చేస్తూ, విమర్శకు తావు లేకుండా చేయాలని కార్మిక రవాణా శాఖల మంత్రి తరచుగా జరిపే సమావేశాలలో సంస్థ అధికారులను, ప్రభుత్వ అధికారులను ఉద్బోధిస్తున్నారు.

కావలసినంత పెట్టుబడి లేకపోవడంమూలాన జాతీయీకరణ కార్యక్రమాన్ని శీఘ్రంగా సాధించడం కష్టమవుతున్నది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టే పెట్టుబడులు చాలకపోవడంవల్ల విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచడానికిగాను సంస్థ తన అంతర్నిధులను వినియోగిస్తున్నది. సంస్థ ఆర్జనలపై ఆదాయంపన్ను విధించడంవల్ల అది శీఘ్ర జాతీయీకరణకు మరో ఆటంకంగా ఏర్పడుతున్నది చట్టంయొక్క 30 వ విభాగం క్రింది కార్యాలకై వినియోగించదగు నికరాదాయాలలో పెద్ద మొత్తం ఈ ఆదాయంపన్నుకే పోతున్నది. ఇంతే కాదు, ఈ పన్నుమూలంగా, చట్టంద్వారా సంక్రమించిన బాధ్యతలను కర్తవ్యాలను నిర్వర్తించడం సంస్థకు కష్టతరమవుతున్నది.

పబ్లిక్ సంస్థగా ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నప్పటికి ప్రజలకు సక్రమమైన రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలను సముకూర్చడంలో సంస్థ తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నది ప్రభుత్వంకూడా ఈ విషయంలో అవసరమైన చర్యలన్నింటిని తీసుకొంటున్నది

1965-66 లో రోడ్డు రవాణా సంస్థ కార్యకలాపాలకుగాను రు. 73,00,000 ల కేటాయింపు ఎంతైనా అవసరం.

కార్మిక, ఉద్యోగ వసతుల శాఖలు

కార్మిక, ఉద్యోగ వసతుల శాఖలకు సంబంధించిన డిమాండు నెం XXVI ను ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

1964-65 సంవత్సరంలో సవరించినఅంచనా రూ. 95,79,000 కాగా 1965-66 బడ్జెటు అంచనాలలో డిమాండు మొత్తం రూ 1,04,94,000 1965-66 లో అమలు పరచవలసిన పథకాల కోసం కేటాయించిన రూ. 51,61,000 మొత్తం కూడ ఈ డిమాండులో చేరివుంది.

కార్మికవర్గం వహించవలసిన బాధ్యతలు నానాటికి హెచ్చుతున్నాయి. ప్రణాళికాబద్ధంగాను, శీఘ్రగతితోను దేశంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధిని సాధించవలసిన ప్రస్తుత పరిస్థితిలో కార్మిక శాఖకు వున్న ప్రాముఖ్యతను గురించి, దానికి అప్పగించబడిన గురుతర పాత్రను గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరంలేదు. పారిశ్రామిక పురోభివృద్ధికి దోహదం చేసే పారిశ్రామిక శాంతిని నెలకొల్పవలసిన, కాపాడవలసిన పెక్కు బాధ్యతలు ఈ శాఖకు అప్పగించబడ్డాయి. పని పరిస్థితులు, హెచ్చు వేతనాలు, ఉత్తమ వుద్యోగావకాశాలకు సంబంధించిన విషయంలో కార్మికులకు న్యాయం కలుగజేసే వుద్దేశంతో చేసిన వివిధ శాసనాలన్నింటిని ఈ శాఖ అమలు పరుస్తున్నది.

ఉద్యోగవసతులశాఖ ఉద్యోగుల అవసరమున్నవారికి ఉద్యోగులను, ఉద్యోగాలు అవసరమున్నవారికి ఉద్యోగాలను సమకూర్చడమే కాకుండా వుద్యోగ పరిస్థితికి సంబంధించిన వివిధ అంశాలపై ప్రత్యేకించి ప్రత్యేక తరహా పనులకు సంబంధించి ప్రయోజనకరమైన సమాచారాన్ని అందజేస్తున్నది. వీటన్నిటి దృష్ట్యా ఈ వుద్యోగ వసతులశాఖకు ఎంతైనా ప్రాముఖ్యత వున్నది

1964-65 కి సంబంధించి ప్రభుత్వ కార్మిక విధానంలో చెప్పుకోదగిన పెద్ద మార్పేమీ లేదు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో దాదాపు ఒక కోటి మంది వ్యవసాయ కూలీలు వున్నారు వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలను మూడేండ్ల క్రితమే నిర్ణయించడం జరిగింది అయినప్పటికీ చాలినంత సిబ్బందిలేని కారణాన వేతనాలను ఖచ్చితంగా అమలుపరచటానికి వీలులేక పోయింది పోతే ఇప్పుడు సిబ్బందిని హెచ్చుచేయడం మూలంగా ఆలోపం తీరింది 1-4-65 తేదినుంచి ఈ పనికోసం 20 మంది ఇన్‌స్పెక్టర్లను తదితర సిబ్బందిని మంజూరు చేయడం జరిగింది. గీతపనివారలు చెమటోడ్చి పనిచేస్తే వారి క్రిందికి వస్తారు కాబట్టి వారికి కూడా కనీస వేతనాలను నిర్ణయించాలని సంకల్పించబడింది. కనీస వేతనాల చట్టంలోని షెడ్యూలులో వీరిని చేర్చడంకోసం ఒక ప్రకటన కూడా ప్రచురించ బడింది. పనివారల నష్టపరిహార చట్టం, దానిక్రింద వృత్తిపరమైన యితర ప్రమాదాలు మొదలైన అంశాలు గీతపనివారికి కూడా వర్తిస్తాయి

దుకాణాల, వ్యాపారసంస్థలబిల్లు వెనుకటి శాసనసభాసమావేశంలో ప్రవేశపెట్టబడింది. జాయింటు సెలక్టు కమిటీ అభిప్రాయంకోసం దాన్ని వారికి పంపడం జరిగింది దుకాణాలు వాణిజ్య సంస్థలు, రెస్టారెంట్లు, థియేటర్లు మొదలైన వాటిలో కార్మికుల స్థితిగతులను మెరుగుపరచటానికి ఈ శాసనం వుద్దేశించబడింది ఈ శాసనం రాష్ట్రంలోని ఆంధ్ర. తెలంగాణా ప్రాంతాలలో అమలులో వున్న చట్టాలను ఏకీకృతం చేయడమే కాకుండా, కార్మికులకు ప్రయోజనకరంగా వుండే కొన్ని యితర కొత్త నిబంధనాలుకూడా ఇందులో చేరివుంటాయి

వేతనాల సంఘం చేసిన సిఫార్సులను అమలు పరచడంలో వచ్చిన తగాదా మూలంగా జనపనార మిల్లుల్లో కొన్ని దీర్ఘ కాలపు సమ్మెలు జరిగాయి. ఇవి మినహా రాష్ట్రమంతటా ఈ ఏడాది పారిశ్రామిక శాంతి సాధారణంగా మెరుగుగానే వున్నది. పి. డబ్ల్యు డి. వర్కుషాపులు వాటరు వర్కు్స, ఎలక్ట్రిసిటీలలో తప్పించి రాష్ట్రంలో మరెక్కడా పెద్ద ఎత్తున సమ్మెలు జరగలేదు. ఈ సమ్మె కూడ కొద్దిరోజులపాటే జరిగింది పైగా ఈ సమ్మె బేషరతుగా ఉపసహరించుకోబడింది. ఉత్పాదక పరిశ్రమలలో పారిశ్రామిక శాంతికి భంగంలేని కారణంగా వుత్పత్తిస్థాయి కూడా అధికంగానే వున్నది.

రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగ సమస్యలకు సంబంధించి ఉద్యోగ సాధన, శిక్షణా విభాగాలు చేసే పనిని మరింత సమన్వయ పరచడంకోసం ఈ రెండు విభాగాలను విలీనంచేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలోని పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థల నిర్వహణను 1-1-1964 తేదీనుంచి ఉద్యోగ సాధన, శిక్షణ డైరెక్టరు ఆధీనం క్రిందికి తీసుకరాబడింది.

కంట్రోలరు అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా చేసిన నిర్ణయాను సారం మైనరు పద్దు "స్టీమ్ బాయిలర్ల ఇన్‌స్పెక్టరు"ను మేజరు పద్దు "39 వివిధ విషయాలు-సాంఘిక, అభివృద్ధి సంస్థలు" నుంచి మేజరు పద్దు "38 కార్మిక, ఉద్యోగవసతులు"కు మార్చడం జరిగింది.

కార్మిక, ఉద్యోగ వసతుల శాఖలకు సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్యమైన కార్యకలాపాల గురించి యిప్పుడు వివరిస్తాను.

పారిశ్రామిక సంబంధాలు

పారిశ్రామిక తగాదాలను తీర్చటానికి అవలంబించవలసిన విధానాలన్నీ అనుసరించబడ్డాయి పారిశ్రామిక విధానాలను కోర్టులద్వారా కాకుండా పరస్పరం సంప్రదించుకోవడం ద్వారాను లేదా మధ్యవర్తిత్వం ద్వారాను పరిష్కరించబడేటట్టు చూడడం జరిగింది. 1964 వ సంవత్సరంలో కార్మిక వ్యవహారాల యంత్రాంగం జోక్యం చేసుకున్న ఫలితంగా రాజీ కుదుర్చటానికి చేపట్టిన తగాదాలలో దాదాపు 50 శాతం సామరస్యంగా పరిష్కారమయ్యాయని చెప్పటానికి సంతోషిస్తున్నాను

పారిశ్రామిక సంబంధ వ్యవహారాల యంత్రాంగం ఈ ఏడాది 160 పారిశ్రామిక వివాదాలను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించింది. ఇవికాక 115 కేసుల విషయంలో సామరస్య పద్ధతిని కాకుండా ఇతర విధంగా రాజీ అధికారులు జోక్యంకల్పించుకొని తమ పలుకుబడిని వినియోగించడం ద్వారా పరిష్కారాన్ని సాధించారు. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం 10-ఎ విభాగం క్రింద-మూడు, క్రమశిక్షణ నియమావళి క్రింద-నాలుగు, కార్మిక శాఖాధికార్లు సంప్రదించి యిచ్చే తీర్పు ద్వారా-రెండు మొత్తం మీద 9 కేసుల విషయంలో స్వచ్ఛందమైన తీర్పుకు కట్టుబడి వుంటానికి పార్టీలు అంగీకరించారు.

1964 వ సంవత్సరంలో 85 వివాదాలు తీర్పుకోసం పంపబడ్డాయి. ఈ ఏడాది పారిశ్రామిక ట్రిబునలు, లేబరుకోర్టులు యిచ్చిన అవార్డులను పరిశీలించినట్లయితే 36 కేసుల్లో పార్టీలు తమ తగాదాలను కోర్టులో కాకుండా యితర విధంగా పరిష్కరించుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈ ఏడాది 109 సమ్మెలు జరిగి అందుమూలంగా సుమారు 5,20,250 తలసరి దినాలు నష్టమయ్యాయని తెలుపబడింది ఈ సంవత్సరంలో 7 సంద ర్భాలలో సంస్థలను మూసివేయడం జరిగింది. వివిధ కారణాలమూలంగా వేరు వేరు సంస్థల్లో 376 మంది కార్మికులను తొలగించడం జరిగింది పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం నిబంధనల క్రింద ఈ ఏడాది రాష్ట్రంలోని వివిధ సంస్థలలో 3,665 మంది కార్మికులను తాత్కాలికంగా తొలగించడం జరిగింది.

పారిశ్రామిక శాంతి తీర్మానం అమలుజరుగుతున్న రీతిని సమీక్షించడానికై ఉన్నతస్థాయి సంఘం ఒకదాన్ని ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది. ప్రభుత్వరంగానికి చెందిన సంస్థలకు సంబంధించిన కార్మిక వ్యవహారాలు అన్నిటివిషయంలోను ప్రభుత్వానికి సలహా యివ్వడంకోసం మరొక ఉన్నతాధికార సంఘాన్ని కూడా ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది.

పై సంఘాలు కాక, రాష్ట్ర కార్మిక సలహా మండలికి సంబంధించి పారిశ్రామిక వ్యవహారాల ఉపసంఘం ఒక దాన్ని ప్రయోగాత్మకంగా నెలకొల్పడం జరిగింది. రాజీ కుదరనప్పుడు కేసులు కోర్టుకు పోకపూర్వం తగాదాలను సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కారం అయ్యేటట్లు చూడడంకోసం ఉన్నతస్థాయిలో తిరిగి ప్రయత్నాలు చేయడం కోసం ఒక సంధాన వేదికగా వుండటానికి ఈ ఉప సంఘం వుద్దేశించబడింది.

అత్యవసర ఉత్పత్తి సంఘాలు

పారిశ్రామిక శాంతి తీర్మానంలో ఉత్పత్తికి సంబంధించిన భాగాన్ని అమలుపరచడం కోసం త్రైపాక్షిక సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. రాష్ట్రంలో 300, అంతకు మించి కార్మికులు పనిచేస్తున్న ప్రతి పారిశ్రామిక సంస్థలోను అత్యవసర ఉత్పత్తి సంఘాలను నెలకొల్పవలసిన అవసరం స్పష్టం చేయబడింది. అత్యవసర ఉత్పత్తి సంఘాలు ఎదుర్కొంటున్న చిక్కులను అధిగమించటానికీ, ఉత్పత్తి అధికమయ్యేట్లు చేయడంలో వాటికి తోడ్పడటానికి రాష్ట్ర స్థాయిలో అత్యవసర ఉత్పత్తి సంఘాన్ని ఒకదాన్ని ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఇంతవరకు ఈ సంఘం పదిసార్లు సమావేశమైంది. అత్యవసర ఉత్పత్తి సంఘ సభ్యుల సౌకర్యార్థం 1963 సెప్టెంబరులో హైదరాబాదులో భారత ప్రభుత్వం ఒక శిక్షణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించింది. ఉత్పత్తిని, ఉత్పాదన శక్తిని అధికం చేయటానికై పరిశ్రమలలో వివిధ స్థాయిలలో కీలకస్థానాన్ని వహించే వారిలో ఆసక్తిని కలిగించటానికి వారినుంచీ సహాయాన్ని పొందటానికి ఈ కార్యక్రమం వుద్దేశించబడింది

వాడకందార్ల సహకార సంఘాలు

300, అంతకుమించి కార్మికులు పనిచేస్తున్న పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామిక సంస్థలలో వాడకందార్ల సహకార సంఘాల పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడంకోసం తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు చేయడం జరిగింది. ఆ సంఘాలలో వాటా మూల ధనాన్ని వాయిదాలమీద చెల్లించటానికి కార్మికులు అనుమతించబడ్డారు. ప్రావిడెంటు ఫండు నుంచి అడ్వాన్సులు తీసుకోటానికి కూడా వారు అనుమతించబడ్డారు. సప్లయి చేసిన సరుకుల ధరలను కార్మికుల వేతనాలనుంచి మినహాయించడంలో వున్న శాసన సంబంధమైన చిక్కులను వుద్యోగులకు ఎదురు కాకుండా వేతనాల చెల్లింపు చట్టానికి సంబంధించిన నియమావళి తగువిధంగా సవరించబడింది. ఇంతవరకు 40 వాడకందార్ల సహకార సంఘాలు, 6 చౌక ధరల దుకాణాలు ప్రారంభించబడ్డాయి.

రాష్ట్ర అమలు యంత్రాంగం

ఒప్పందాలు, తీర్పులు మున్నగువాటిని శీఘ్రగతిని అమలుజరిపేటట్లు క్రమశిక్షణ సూత్రాలను సక్రమంగా పాటించబడేటట్లు చూసేబాధ్యతను రాష్ట్ర అమలు యంత్రాంగం వహిస్తున్నది. 1964–65 లో క్రమశిక్షణ సూత్రావళిక్రింద తీర్పులను, ఒప్పందాలను అమలుపరచకపోవడానికి సంబంధించిన 40 కేసులు,

కార్మిక సంఘాల గుర్తింపు విషయంలో 23 కేసులు అందాయి. ఈ యంత్రాంగం 19 కేసుల విషయంలో తీర్పులను ఒప్పందాలను అమలు జరిపించింది 19 కేసులలో కార్మిక సంఘాల గుర్తింపుకు సంబంధించిన అంశాలను కరారు చేసింది

ఈ సంవత్సరంలో పబ్లికురంగం, ప్రైవేటురంగం తాలూకు రెండు రాష్ట్ర స్థాయి అమలు సంఘాలు ఒక్కొక్క పర్యాయం సమావేశమైనాయి.

కార్మికుల నష్టపరిహారం

1964 లో, ప్రమాదాలకు గురైన కార్మికులు యజమానుల నుండి నష్ట పరిహారాన్ని యిప్పించమని కోరుతూ హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ కార్మికుల నష్టపరిహార కమీషనరుకు 603 దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. ఇవి కాక, గత సంవత్సరానికి చెందినవి 149 కేసులు పెండింగులో వున్నాయి. ఈ 752 కేసులకుగాను ఈ సంవత్సరంలో 561 కేసులను పరిష్కరించడం జరిగింది.

1964 లో పబ్లికు, ప్రైవేటు రంగాల యజమానులు మరణించిన కార్మికులపై ఆధారపడిన వ్యక్తులకూ, గాయపడిన కార్మికులకూ చెల్లించడంకోసం రూ 11,17,967-93 ల మొత్తాన్ని కార్మికుల నష్టపరిహార కమీషనరువద్ద డిపాజిటు చేశారు. ఈ డిపాజిట్లలోనుండి ఆ సంవత్సరంలో రూ. 6,98,294-55 మొత్తం, మరణించిన కార్మికులపై ఆధారపడిన వ్యక్తులకు చెల్లించబడింది

1964 లో హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ కార్మికుల నష్టపరిహార కమీషనరు కోర్టులో నష్టపరిహారంకోసం తమ యజమానులపై క్లెయిములు దాఖలు చేసుకున్న కార్మికులకు నాలుగు కేసులలో ప్రభుత్వఖర్చుతో వకీళ్ళను నియమించి న్యాయవాద సహాయం అందజేయబడింది.

కార్మిక సంఘాలు

1964-65 ఆర్థిక సంవత్సరారంభంలో 603 కార్మిక సంఘాలున్నాయి. 1-4-1964 నుండి 31-1-1965 వరకు గల కాలంలో 92 కార్మికసంఘాలు రిజిష్టరైనాయి.

రిజిష్టరైన 695 కార్మిక సంఘాలలోను, కార్మిక సంఘాల చట్టపు నిబంధనలను పాటించని కారణంగా ఈ సంవత్సరంలో 72 కార్మిక సంఘాల రిజిస్ట్రేషను రద్దుచేయబడింది. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో 623 రిజిష్టరైన కార్మిక సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి.

1946, పారిశ్రామిక ఉద్యోగాల (స్థాయీ ఉత్తరువుల) చట్టం

ప్రభుత్వ రంగానికి ప్రయివేటు రంగానికి చెందిన పారిశ్రామిక సంస్థలకు ఈ చట్టం వర్తింపజేసిన ఆరు నెలలలోపుగా ఆ సంస్థలు స్థాయీ వుత్తరువులను రూపొందించుకోవలసి వున్నది ఆ విధంగా వాటిని రూపొందించుకుని సర్టిఫికేషను పొందేవరకు అనుసరించడం కోసం ప్రభుత్వం నమూనా స్థాయీ వుత్తరువులను ప్రచురించింది.

కార్మిక సంక్షేమం

పారిశ్రామిక కార్మికుల సౌకర్యార్థం కార్మిక సంక్షేమ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేయడం చాలా ముఖ్యం ఈ కేంద్రాలు సామాజిక కేంద్రాలుగా పని చేస్తాయి. కనీసం వేయిమంది కార్మికులు వుండే పారిశ్రామిక పట్టణాలలో ఈ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ప్రస్తుతం వున్న సంక్షేమ కేంద్రాలు వివిధ జిల్లాలలోని పారిశ్రామిక కార్మికులు, వారి కుటుంబాల అవసరాలను తీరుస్తూ, అనేక విధాల వారికి తోడ్పడుతున్నాయి ఈ కేంద్రాలలో ఏర్పాటు చేయబడిన సాంస్కృతిక కార్యకలాపాలలోను, ఆటపాటలలోను వారు తీరిక సమయాలను సద్వినియోగం చేసుకోడానికి అవకాశముంటుంది విద్యాబోధన కార్యక్రమం చాలమంది కార్మికులకు ప్రయోజనం చేకూర్చింది. సగటున 25 మంది వయోజన కార్మికులు తరగతులకు హాజరైనారు. అదే విధంగా చిన్న పిల్లల తరగతులకు ఒక్కొక్క కేంద్రంలోను 15 నుండి 25 మంది పిల్లలు హాజరైనారు.

ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో 10 కార్మిక సంక్షేమ కేంద్రాలున్నాయి వాటిలో 9 కార్మిక శాఖ నిర్మించిన భవనాలలోను ఒకటి సిర్పూరు-కాగజ్ నగర్‌లో అద్దె భవనంలోను ఉన్నాయి. సిర్పూరు-కాగజ్‌నగరులో కార్మిక సంక్షేమ కేంద్రంకోసం ఒక భవనం నిర్మించబడుతుంది కర్నూలు జిల్లా ఆదోనిలో మరో కార్మిక సంక్షేమ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేయడం కూడ జరుగుతుంది

కార్మిక బులిటిను

1961 అక్టోబరులో పునరుద్ధరించబడిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లేబర్ బులిటిను ప్రతి నెలా ప్రచురితమవుతున్నది రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక సంబంధాలు, సవరణలో పొందుపరచిన కార్మిక శాసనాలు, కార్మిక శాసనాలకు సంబంధించి-

రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు రెండింటి ప్రకటనలు, అందులో వుంటాయి రాష్ట్రంలో వాడకపు సరుకుల సూచీ సంఖ్యల సమీక్ష, పారిశ్రామిక వివాదాల గణాంక సమాచారం, అవార్డులు, కార్మిక సంఘాలు, పని నిలుపుదలలకు చెందిన వివరాలు అందులో ఇస్తారు ఉద్యోగ పరిస్థితి, కార్మికుల విద్య, ఉద్యోగుల రాష్ట్ర బీమా పథకం, ఉద్యోగుల ప్రావిడెంటు ఫండు చట్టం మొదలగు వాటిని గురించిన సమాచారం కూడ ఈ బులిటినులో ఉంటుంది పారిశ్రామిక అవార్డుల సంగ్రహాలు, ముఖ్యమైన ఒప్పందాలు, వర్తమాన కార్మిక సాహిత్యం వంటి క్రొత్త శీర్షికలు కూడ 1963 నుండి ఈ బులిటినులో ప్రారంభించబడినాయి. ప్రస్తుతం ఈ బులిటినుకు సుమారు 300 మంది చందాదార్లున్నారు.

కనీస వేతనాల చట్టం

కనీస వేతనాల చట్టం క్రింద, వ్యవసాయంలోని ఉద్యోగాలతో చేరి 14 రకాల ఉద్యోగాల విషయంలో కనీస వేతనాలను నిర్ణయించడం జరిగింది. చట్టంలో వున్న షెడ్యూలులోగల 1వ భాగానికి మరో ఏడు ఉద్యోగాలు చేర్చబడినాయి ఆవేవంటే (1) సినిమాలు (2)వుడన్ ఫర్నిచరు వర్క్సు. (3) హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు భోజన గృహాలు (4) ఆటోమొబైల్ ఇంజనీరింగు వర్కుషాపులు, (5) ఉప్పు తయారీ కేంద్రాలు, (6) లిథో, ఆఫ్ సెట్ ముద్రణతో చేరి ముద్రణాలయాలు, (7) మెటల్ ఫౌండరీలు, సాధారణ ఇంజనీరింగు. ఈ షెడ్యూలుకు మరో 5 ఉద్యోగాలను చేర్చడానికి సంకల్పించడం జరిగింది. అవి (1) కల్లు దుకాణాలు (2) చేతి మగ్గాలు (3) నూలు జంబుఖానాలు నేయడం (4) మార్కెటింగు సంఘాలు, వాడకం దార్ల సహకార బ్యాంకులు (5) హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, సినిమాలు, బ్యాంకులు, తయారీ సంస్థలు కాకుండా దుకాణాలు, వ్యాపార సంస్థలు.

మోటారు రవాణా కార్మికుల చట్టం

మోటారు రవాణా కార్మికుల చట్టం క్రింద, సుమారు 670 సంస్థలు రిజిస్టరైనాయి. వాటిలో సుమారు 20,000 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఈ చట్టం రాష్ట్రమంతటా అమలు పరచబడుతున్నది.

ఫ్యాక్టరీల యూనిట్లు

ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేస్తున్న కార్మికుల విషయంలో ఫ్యాక్టరీల చట్టం క్రింద సంక్షేమం, భద్రత, ఆరోగ్య విషయాలకు, వేతనాల చెల్లింపుకు, పనిగంటల

సౌకర్యాలకు సంబంధించిన శాసనాలను వర్తింపచేసే పని ఫ్యాక్టరీల యూనిటుకు అప్పగించటం జరిగింది.

ఈ యూనిటు ఈ క్రింది చట్టాలను అమలు పరుస్తున్నది

(i) ఫ్యాక్టరీల చట్టం.

(ii) వేతనాల చెల్లింపు చట్టం.

(iii) ప్రసూతి సౌకర్యాల చట్టం.

(iv) పిల్లల ఉద్యోగాల చట్టం.

(v) ప్రత్తి జిన్నింగు, ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీల చట్టం.

ఫ్యాక్టరీల చట్టం

1-1-1965 నాటికి మొత్తం 5,773 ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి 1964 లో 31-12-64 వరకు దాదాపు 32 ఫ్యాక్టరీలు రిజిస్టరైనాయి ప్రభుత్వం వివిధ పథకాల క్రింద ప్రోత్సాహం యిచ్చిన ఫలితంగా ఫ్యాక్టరీల సంఖ్య పెరగడం చేతనూ, రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధి చురుకుగా సాగడం చేతనూ ఈ ప్రణాళికా కాలం ముగిసేలోగా ఈ శాఖను ఇంకను పటిష్టం చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది.

క్రొత్తగా స్థాపించిన ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి సంక్షేమం, భద్రత ప్రమాణాలు మెరుగుగా వున్నాయి. పాత ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి, యంత్రాల అమరిక విషయంలో అవసరమైన మార్పులు చేయడంలోను, తగినంత గాలి, వెలుతురు ప్రసరించే ఏర్పాట్లు చేయడంలోను యజమానులు శ్రద్ధచూపేటట్లు చేయడం ద్వారా పని పరిస్థితులను మెరుగు పరచడానికి ఈ శాఖ అవసరమైన చర్యలు తీసికొంటున్నది.

ఉత్తమంగాను, కట్టుదిట్టంగాను భద్రత ఏర్పాట్లు చేకూర్చేటట్లు చూడడం కోసం కార్మికులు యజమానులు భద్రత విషయాలపట్ల మరింత శ్రద్ధ వహించేటట్లు చేయడం కోసం ఈ శాఖ వివిధ జిల్లాలందలి ఫ్యాక్టరీలలో భద్రతకు సంబంధించి పోటీలను నిర్వహిస్తున్నది. ఇంతవరకు ఈ శాఖ తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, నిజామాబాదు, వరంగల్లు జిల్లాలలో అట్టి పోటీలను జయప్రదంగా నిర్వహించింది. 1963 లో 3,015 ప్రమాదాలు సంభవించగా, 1964 లో 2,884 ప్రమాదాలు మాత్రమే సంభవించినాయి. అంటే ప్రమాదాల సంఖ్య తగ్గుతూ వస్తున్నదన్నమాట. ఈ సంవత్సరంలో ఫ్యాక్టరీల సంఖ్య పెరిగినప్పటికీ, ఫ్యాక్టరీల ఇనస్పెక్టర్లు ఎప్పటికప్పుడు

తగు ఆదేశాలిస్తున్న ఫలితంగా ప్రమాదాలను కట్టుదిట్టంగా అరికట్టడం జరిగింది. అంతేకాక పారిశ్రామిక భద్రతను, పారిశుద్ధ్యాన్ని ఉత్పత్తి శక్తిని పెంపొందింప జేయడంకోసం, ప్రభుత్వం హైదరాబాదులో పారిశ్రామిక భద్రత ఉత్పత్తి సంస్థను నెలకొల్పడానికి మంజూరీ ఇచ్చింది. అందుకు సంబంధించిన ప్రాథమిక చర్యలు చురుకుగా సాగుతున్నాయి ఈ సంస్థలో ఆధునిక సాంకేతిక పద్ధతులలో యంత్రాల నిర్వహణ భద్రతా విధానాలు పరిశ్రమలలో దీపాల ఏర్పాటు, గాలి, వెలుతురు ఏర్పాట్లు, వృత్తి విషయక ప్రమాదాలు మున్నగువాటిని గురించి ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి.

ప్రసూతి సహాయ చట్టం

కేంద్ర ప్రసూతి సహాయచట్టం 1-5-1962 నుండి రాష్ట్రమంతటాన అమలుపరచబడింది.

వేతనాలు చెల్లింపు చట్టం, ప్రతి జిన్నింగు ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీల చట్టాలలోని నిబంధనలను చక్కగా పాటించడం జరిగింది.

20 లేక అంత కెక్కువమంది వ్యక్తులు పనిచేస్తున్న శక్తి సహాయంతో నడవని ఫ్యాక్టరీలకు ఫ్యాక్టరీలు చట్టాన్ని వర్తింపజేసినందువల్లనూ, దుకాణాల, వ్యాపార సంస్థల చట్టపు నిబంధనలను చిన్న చిన్న సంస్థలకు కూడా వర్తింపజేసినందువల్లనూ పిల్లలు పనిలో చేరకుండా కట్టుదిట్టంగా అరికట్టడం జరిగింది.

బాయిలర్ల యూనిటు

1923 భారత బాయిలర్ల చట్టం అన్నది కేంద్ర చట్టం. మన రాష్ట్రంలో ఈ చట్టం ప్రభుత్వ బాయిలర్ల శాఖ ఆజ్మాయిషీలో ఉంది.

పరిశ్రమలలో బాయిలరు ప్రేలుడు ప్రమాదాల నుండి ప్రాణాన్ని, ఆస్తిని కాపాడటమే ఈ శాఖ ముఖ్యోద్దేశం అంతేకాక పరిశ్రమల పరిస్థితులను, ఉత్పత్తిలో ఎదురయ్యే చిక్కులను దృష్టియందుంచుకొని, ఈ శాఖ పరిశ్రమలకు అనేక విధాల తోడ్పడుతున్నది. బాయిలరు ఇనస్పెక్టర్లు తమకు గల ప్రత్యేక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో పరిశ్రమకు అన్ని విధాల తోడ్పడతారు.

రాష్ట్రంలో క్రొత్తగా స్థాపించిన స్టీమ్ బాయిలర్లు, ఎకనమైజర్ల రిజిస్ట్రేషను చేయడం, భారత బాయిలర్ల చట్టం, భారత బాయిలర్ల రెగ్యులేషన్లు, వాటిక్రింద ఏర్పరచబడిన రాష్ట్ర బాయిలర్ల నియమావళిననుసరించి బాయిలర్లు సురక్షితంగా పని చేయడానికి తనిఖీ [illegible] గురించి రాష్ట్రంలో [illegible]

బాయిలర్లన్నింటిని ఏటా తనిఖీ చేయడం-బాయిలర్ల శాఖ కర్తవ్యాలు. ఏదైనా బాయిలరుగాని ఎకనమైజరుగాని పని అపాయకరమైన స్థితిలో వుండి మరమ్మత్తులు అవసరమైనప్పుడెల్లా ఈ శాఖ అట్టి మరమ్మత్తుల కోసం మంజూరు ఇచ్చి వాటిని పూర్తిచేసే ఏర్పాటు చేస్తుంది. మరమ్మత్తులు పూర్తి అయిన తరువాత బాయిలరు తిరిగి తనిఖీ చేయబడి వాడకానికి సర్టిఫికేటివ్వబడుతుంది

బాయిలర్లను తనిఖీ చేయడం, వాటికి సర్టిఫికేటివ్వడం, సంబంధించిన ఇతర సాంకేతిక పనులను నిర్వహించడమే కాకుండా ఈ శాఖ 1956, బాయిలర్ల అటెండెంట్ల నియమావళిలోను, 1959, ఆంధ్రప్రదేశ బాయిలర్ ఆపరేషన్ ఇంజనీర్ల నియమావళిలోను, అప్పుడప్పుడు పరీక్షలను నిర్వహిస్తుంది ఇందువల్ల పరిశ్రమలలో పర్యవేక్షక సిబ్బంది యోగ్యతను పెంపొందించడానికి వీలవుతుంది. ఆ విధంగా బాయిలర్లను, ఎకనమైజర్లను సురక్షితంగా ఉంచడానికి వీలు కలుగుతుంది. ఈ శాఖ నిర్వహించే కార్యక్రమం ఇటీవలదే అయినప్పటికీ గత అయిదేళ్ళగా ఎంతోమంది అభ్యర్థులు రావడం జరిగింది ఇందువల్ల బాయిలర్ల నిర్వహణలో చక్కటి యోగ్యతగల వారిని పరిశ్రమలలో నియమించటానికి తోడ్పడుతుంది. హైకెపాసిటీ స్టీమ్ జెనరేటింగు సెట్లు అధికంగా ఏర్పాటై వుండే పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కాబోతున్నాయి అటువంటి పరిశ్రమలకు సహాయపడడంలో ఈ శాఖ ఎంతో ప్రాముఖ్యత వహించగలదు

ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో సుమారు 2000 బాయిలర్లు ఎకనమైజర్లు ఉన్నాయి రాష్ట్రంలో ఒనాభా రానురాను అధికం కావడాన్నిబట్టి ఇంకా అనేకం స్థాపించబడతాయని ఆశించబడుతున్నది.

ఉద్యోగ నియామక, శిక్షణ శాఖ

రాష్ట్రంలో పనివారి శిక్షణ పథకాలు ఉద్యోగ సేవా వ్యవస్థ నిర్వహణకు ఈ శాఖ బాధ్యత వహిస్తున్నది ఈ రెండు పథకాలకు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలసి 60 40 నిష్పత్తిలో ఆర్థిక సహాయం చేస్తాయి.

రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగ సేవా వ్యవస్థలో ఈ దిగువ తెల్పినవి వుంటాయి. ఉద్యోగ నియామక, శిక్షణల డైరెక్టరేటు, హైదరాబాదులో మూడు, జిల్లాకొకటి చొప్పున మొత్తం 22 ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలు, నాగార్జున సాగరు డామువద్ద ఒక ప్రాజెక్టు ఉద్యోగ సాధక కేంద్రం, హైదరాబాదులో వికలాంగుల ప్రత్యేక ఉద్యోగ సాధక కేంద్రం, హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం, వాల్తేరులోని ఆంధ్రా విశ్వవిద్యాలయం, తిరుపతిలోని శ్రీ వెంకటేశ్వర

విశ్వవిద్యాలయం—ఈ మూడింటిలోను మూడు విశ్వవిద్యాలయ ఉద్యోగ సమాచార సలహా సంస్థలు, వివిధ బ్లాకుల్లో స్థాపించిన 9 ఉద్యోగ సమాచార సహాయక సంస్థలు.

భారతదేశంలో నిరుద్యోగం ఒక పెద్ద సమస్య అయింది. నానాటికి పారిశ్రామికీకరణ అభివృద్ధి కావడంతో ఇది మరింత గడ్డు సమస్యగా పరిణమించింది ఉద్యోగ సేవా వ్యవస్థ మూలంగా ఉద్యోగాలు సృష్టించబడవు. కాని యజమానుల వద్దకు ఉద్యోగాలు కావలసిన వారిని పంపుతుంది ఆ వ్యవస్థ ఈ కార్యనిర్వహణలో ఈ వ్యవస్థ, ఎంప్లాయిమెంటు మార్కెటులోగల చిక్కులను, ఉద్యోగ నిబంధనలను అవసరాలను వారికి వివరిస్తూ తోడ్పడుతుంది. అంతేకాదు ఈనాటి లేబరు మార్కెట్టుకు తగిన విధంగా నైపుణ్యాన్ని సంపాదించుకోవడంలో వీరికి ఈ వ్యవస్థ ఎంతగానో ఉపకరిస్తుంది

ఈ లక్ష్యసాధనకై అనేక పథకాలు చేపట్టడం జరిగింది ఆవేవంటే: (1) ఎంప్లాయిమెంటు మార్కెటు సమాచార పథకం. ఇది ప్రభుత్వ ప్రైవేటు రంగాల్లోని సంస్థలలో ఎన్ని ఉద్యోగాలున్నది ఎంతమంది ఏ ఏ రకాలైన పనులను నిర్వహిస్తున్నారు అనే సమాచారాన్ని సేకరిస్తుంది. (2) వృత్తి సంబంధమైన పరిశోధన, పరిశీలన పథకం ఇది వివిధ పరిశ్రమలలోని వృత్తి సంబంధమైన పని రీతులను ఉద్యోగావసారాలను పరిశీలిస్తుంది. (3) వృత్తి విద్యల సలహా కార్యక్రమాల పథకం. ఇది క్రొత్తగా ఉద్యోగం కొరకు వచ్చే వారికి ఈ సమాచారమంతా తెలియజేసి, లభ్యమయ్యే ఉద్యోగాలకు తగినట్లుగా నైపుణ్యాన్ని సంపాదించుకోవడానికి వారికి సలహాలిస్తుంది. రాష్ట్రం సత్వరంగాను, ఆర్థికంగాను అభివృద్ధిచెందడానికి మానవశక్తిని సరియైన పద్ధతిలో అత్యధికంగాను వినియోగించుకోడానికి యీ పథకాలు ప్రధానంగా ఉద్దేశించబడ్డాయి.

వికలాంగులకోసం ఒక ప్రత్యేక ఉద్యోగ సాధక కేంద్రం 1962 సెప్టెంబరులో హైదరాబాదులో స్థాపించబడింది. అది 1964–65 లో కూడ కొనసాగింది గ్రుడ్డి, చెవిటి, మూగ, ఇతర అంగవైకల్యాల ఉన్నవారికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించటానికి ఈ కేంద్రం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరిగే కృషిని సమన్వయపరుస్తుంది ఈ కేంద్రం యొక్క కార్యనిర్వహణ విషయంలో ఒక వైద్య నిపుణుల బోర్డు, సలహా బోర్డు తోడ్పడుతున్నాయి ఈ కేంద్రం ప్రారంభమయింది లగాయితు 534 మంది వికలాంగులను రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. 195 మందికి ఉద్యోగాలు చూపించబడ్డాయి. దీంట్లో 31-12-1964 నాటికి ఇంకా 237 మందికి ఉద్యోగాలు రావలసి ఉన్నాయి.

హైదరాబాదులోని ప్రాంతీయ ఉద్యోగ సాధక కేంద్రం యొక్క కార్యకలాపాలను వికేంద్రీకరించి రెండు ఉప కేంద్రాలు నెలకొల్పడం జరిగింది. అందులో ఒకటి నైపుణ్యం అవసరంలేని పనివారికోసం సికిందరాబాదులోను, టెక్నికల్ వ్యక్తులకు మరొకటి మల్లేపల్లిలోను ఇవి ఏర్పాటుచేయబడ్డాయి. పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలు మొదలయినవాటి సాంకేతిక సిబ్బంది అవసరాలను తీర్చడానికిగాను మల్లేపల్లిలో ఒక ఉప కేంద్రం 14-7-1964 న ప్రారంభించబడింది. సాంకేతిక వర్గాలకు చెందిన అభ్యర్థులకు మాత్రమే ఉద్యోగాలను

చూపించడానికిగాను ఈ సంవత్సరం విశాఖపట్టణంలోని ప్రాంతీయ ఉద్యోగ సాధక కేంద్రం యొక్క కార్యకలాపాలను వికేంద్రీకరించి విశాఖపట్టణంలోని పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలో ఒక ఉప కేంద్రాన్ని ప్రారంభించడానికి కూడ వుద్దేశించబడింది

సాధారణ ఉద్యోగపరిస్థితి

రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలు 1963-64 లో 2,31,844 మంది అభ్యర్థులను రిజిష్టరు చేసుకొని 30 000 మందికి పైగా ఉద్యోగాలు కల్పించాయి. 1963-64 లో వివిధ యజమానుల నుండి అందిన ఖాళీల సంఖ్య 40,398. 1964 ఏప్రిల్ నుంచి 1964 డిసెంబరు వరకు అంటే 9 నెలలలో 1,76,637 మంది అభ్యర్థులను రిజిష్టరు చేసుకొని 28,244 మందికి ఉద్యోగాలను చూపించడం జరిగింది. వివిధ వర్గాలకు చెందిన ఉద్యోగాలకోసం 31-3-1964 నాటికి ఈ కేంద్రాల 'లైవ్ రిజిష్టర్ల' లో 1 32,070 మంది ఉన్నారు వీటిని బట్టి చూస్తే క్రొత్తగా ఉద్యోగావసరాలను కల్పించడంలో 1963-64 లో పెరుగుదల ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతున్నది అయినప్పటికి ఉద్యోగాలకోసం క్రొత్తగా వచ్చేవారి సంఖ్య అధికమవుతుండటంవల్ల మొత్తం మీద నిరుద్యోగ పరిస్థితి పెరిగిందనే చెప్పాలి. కాగా క్రొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించడంతో క్రొత్త ఉద్యోగావకాశాలు చెప్పుకో తగినంతగా పెరిగి, నానాటికి అధికమవుతున్న ఉద్యోగార్థులకు ఉద్యోగాలు లభించగలవని ఆశించబడుతున్నది

ఉద్యోగాలకు సంబంధించిన రాష్ట్ర, జిల్లా కమిటీలు

ఉద్యోగాలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలపై సలహాలివ్వడానికి, కార్మిక శాఖామంత్రి అధ్యక్షతన రాష్ట్ర ఉద్యోగవిషయాల సంఘం ఒకటి ఈ శాఖకు అనుబంధించబడింది అదేవిధంగా ప్రతిజిల్లా ఉద్యోగసాధక కేంద్రంలోనూ జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన జిల్లా కమిటీలు పనిచేస్తున్నాయి ఆయా జిల్లాలలో ఉద్యోగావకాశాలను అధికం చేయాల్సిన బాధ్యతను ఈ కమిటీలకు అప్పగించడం జరిగింది. వారి సిఫార్సులు పరిశీలనార్థం ప్రభుత్వానికి పంపించబడుతున్నాయి

ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలు అభ్యర్థులను పంపడంలో న్యాయంగా వ్యవహరిస్తున్నవా అనే విషయం పరిశీలించడానికిగాను ఏర్పడ్డ ఉపసంఘం ఉద్యోగ సాధక కేంద్రంలో సక్రమంగా సమావేశాలు జరిపింది. ఈ కమిటీలకు పర్యవేక్షణాధికారాలుంటాయి ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలు నిజాయితీతోను సమర్థవంతంగాను నిర్వహింపచేయడానికి ఉద్దేశించబడ్డాయి.

ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలు వాస్తవంగా ఏ విధంగా పనిచేస్తుంటాయో అవి ఏయే పద్ధతులను అనుసరిస్తున్నాయో తెలిసికొని వాటి సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేటందుకు తగు సూచనలివ్వడానికి తమ తమ ప్రాంతాలకు చెందిన పార్లమెంటు సభ్యులను, శాసనమండలి సభ్యులను, స్థానికసంస్థల సభ్యులను, పత్రికా ప్రతినిధులను, పారిశ్రామిక వేత్తలను, ప్రముఖ యజమానులను ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసర్లు ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలకు ఆహ్వానించారు. ఈ ప్రముఖుల్లో చాల కొద్ది

ంది మాత్రమే వీటిని సందర్శించారు. దీనివల్ల ఈ కేంద్రాలు పనిచేస్తున్న తీరు షయంలో ఏర్పడ్డ అపోహాలను తొలగిస్తాయని ఆశించబడుతున్నది.

ప్రణాళికా పథకాలు

శ్వవిద్యాలయ ఉద్యోగ సమాచార, సలహా కేంద్రాలు ·

1961-62 లో వాల్తేరులోని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలోను 1962-63లో హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలోను ప్రారంభించబడ్డ ఈ కేంద్రాలు 1964-65 లో కూడ కొనసాగించబడ్డాయి.

మూడవది 1-9-1964 నుండి తిరుపతిలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో నెలకొల్పబడింది.

యూత్ ఎంప్లాయిమెంటు సర్వీసు, ఎంప్లాయిమెంటు కౌన్సిలింగు

1961-62 లో అనంతపురం, చిత్తూరు, నెల్లూరు, ఏలూరు, నిజామబాదు నందు ప్రారంభించబడిన అయిదు యూనిట్లు 1964-65 లో కూడ కొనసాగించబడ్డాయి.

ఉద్యోగావకాశాలకు సంబంధించిన సమాచార సేకరణ

1962-63 నాటికి తెలంగాణాలోని 7 జిల్లాల్లో ఈ పథకాన్ని అమలుజరపడమే కాకుండా 1964 సెప్టెంబరు నుండి మిగిలిన రెండు జిల్లాలు అంటే అదిలాబాదు, మహాబూబ్‌నగరు జిల్లాలకు విస్తరింపజేయడం జరిగింది.

ఉద్యోగ సమాచార, సహాయక కేంద్రాల స్థాపన

1962 మార్చినాటికి ప్రారంభించబడిన 9 కేంద్రాలు 1964-65 లో కూడ కొనసాగించబడ్డాయి.

పనివారి శిక్షణ పథకం

దేశ ఆర్థికాభ్యున్నతి సత్వర పారిశ్రామికీకరణపై ఆధారపడి వుంటుంది. నానాటికి పెరుగుతూవున్న పారిశ్రామిక అవసరాలను తీర్చడానికి ఆధునిక శాస్త్రీయ పద్ధతులలో ఉత్పత్తి నాణ్యతను పెంచడానికి శిక్షణ పొందిన పనివారు చాలా అవసరం. పనివారి శిక్షణ పథకం ఈ క్రింది ఆశయాలతో అనేక పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలలో అమలుపరచబడుతున్నది, నిపుణులైన పనివారిని తయారుచేయడంలో ఈ పథకం ప్రధానపాత్ర వహిస్తున్నది.

1 పరిశ్రమలకోసం వివిధ వృత్తుల్లో నిపుణులైన పనివారిని సక్రమంగా సంపేటట్లు చూడడం.

2. పనివారికి క్రమబద్ధమైన శిక్షణ ఇవ్వడం ద్వారా పారిశ్రామిక ఉత్పత్తియుని, నాణ్యతను పెంచడం.

3. పరిశ్రమలలో నియమించడానికి అర్హులుగా చేయడం ద్వారా విద్యావంతులైన యువకులలో నిరుద్యోగావకాశాన్ని తగ్గించడం.

పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలలో వివిధవృత్తులలో 18 నెలలపాటు తీవ్రమైన సంస్థాగత ఇవ్వబడుతుంది. శిక్షణ పూర్తి అయిన మీదట, ఎంప్లాయిమెంటు, ట్రెయినింగుల డైరెక్టరు జనరలు అఖిల భారత స్థాయిలో వృత్తి విద్యా పరీక్ష నిర్వహిస్తారు. వృత్తి విద్యా పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులై పరిశ్రమలలో మరో ఆరు నెలల పాటు ఇన్‌ప్లాంటు ట్రెయినింగు పొందిన అభ్యర్థులకు నేషనల్ ట్రేడ్ సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వబడతాయి. కట్టింగు, టేలరింగు, చర్మ వస్తువుల తయారీ, పేము పని వగైర నాన్ ఇంజనీరింగు వృత్తులలో 12 నెలల పాటు సంస్థాగత శిక్షణ మాత్రమే ఇవ్వబడుతుంది. శిక్షణ పూర్తి అయినమీదట అఖిలభారత వృత్తి విద్యాపరీక్ష నిర్వహించబడి నేషనల్ ట్రేడ్ సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వబడతాయి.

పనివారల శిక్షణ కార్యక్రమాలు 1-11-1956 తేదీన ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు శాసనబద్ధంగా బదిలీచేయబడిన తర్వాతకూడా పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలన్నిటికి ఆవృత, అనావృత వ్యయాలు రెండింటిక్రింద అయ్యే మొత్తం ఖర్చును కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు 60 40 నిష్పత్తిలో భరిస్తూ వున్నాయి.

రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 19 పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలు/ పారిశ్రామిక శిక్షణ కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నాయి. ఇవి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 11, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 8 వున్నాయి ఈ సంస్థలలో 6,864 మంది పనివారికి శిక్షణ సౌకర్యాలు వున్నాయి. వీటిలో ద్రోణాచలం, చిత్తూరు, పెద్దపల్లి, సంగారెడ్డిలలో 1964-65 లో 4 పారిశ్రామిక శిక్షణసంస్థలు ప్రారంభించబడ్డాయి. ఇవేకాకుండా సికిందరాబాదులో ఒకటి, మంచిర్యాలలో మరొకటి— మొత్తం రెండు పారిశ్రామిక శిక్షణసంస్థలు 1965-66 లో స్థాపించడానికి సంకల్పించబడింది. ఈ విధంగా సంస్థల సంఖ్య 21 కి పెరిగింది. ఇంజనీరింగు, నాన్‌ఇంజనీరింగు వృత్తుల్లో 7,392 మందికి శిక్షణ సౌకర్యాలు వీటిలో కల్పించబడ్డాయి. నాగార్జున సాగరు కంట్రోలు బోర్డుతో సంప్రదించి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో మరో పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థను నెలకొల్పే ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో వున్నాయి.

భవననిర్మాణ కార్యక్రమం, పరికరాలు

మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో ప్రారంభించిన పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలకు సంబంధించిన భూసేకరణ ప్రొసీడింగులు పూర్తయ్యాయి. బొబ్బిలి, ఏలూరు, తెనాలి, చిత్తూరు, ద్రోణాచలం, నల్గొండ, సంగారెడ్డి, కొత్తగుడెం, పెద్దపల్లిలలో రూ. 48 93 లక్షల వ్యయంతో భవన నిర్మాణ కార్యక్రమాలు ప్రారంభించబడ్డాయి. 1966 మార్చి అంతానికి ఈ భవనాల నిర్మాణం పని పూర్తయ్యి శిక్షణ తరగతులను ప్రారంభించటానికి సిద్ధంగా ఉంటాయని ఆశించబడుతున్నది.

పైన తెలిపిన సంస్థలకు సుమారు రూ. 46.00 లక్షలు విలువ చేసే పరికరాలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. సుమారు రూ. 20.00 లక్షల ఖరీదుచేసే సామగ్రికి

ఆర్డర్లు పంపారు. సరుకు ఇంకా రావలసి వున్నది. ఈ సప్లైలు 1665-66 లో పూర్తిగా పంపడం జరుగుతుందని భావించబడుతున్నది.

అప్రెంటీసుల చట్టము

పారిశ్రామిక శిక్షణసంస్థలలో ఉత్తీర్ణులైన అభ్యర్థులకు, పబ్లికు, ప్రైవేటు సంస్థలలో పనిచేస్తున్నవారికి అప్రెంటిస్ షిప్ శిక్షణ సదుపాయలను సమకూర్చే నిమిత్తం రాష్ట్రంలో 1961, అప్రెంటిసుల చట్టం అమలుపరచబడింది. పరిశ్రమల యజమానులు, తమ సంస్థలలో పనిచేస్తున్న నిపుణులైన పనివారు ప్రతి పదుగురిలోను ఒక అప్రెంటిసును తప్పనిసరిగా తీసుకోవాల్సి వుంటుంది పబ్లికు, ప్రైవేటు రంగాలకు సంబంధించి రాష్ట్రంలో వున్న వివిధ పారిశ్రామిక సంస్థలలో అప్రెంటిసుల చట్టంక్రింద ఇంతవరకు 502 అప్రెంటిసులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వబడినాయి.

పరిశ్రమలలో అప్రెంటిసులకు శిక్షణ ఇవ్వడంలో అమెరికా అనుసరిస్తున్న ఆధునిక పద్ధతులను గురించి తెలుసుకోవడానికై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఒక అధికారిని అమెరికాకు పంపింది. ఈ శిక్షణ పూర్తి అయిన మీదట రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలలో అప్రెంటిసుల చట్టాన్ని అమలు పర్చడానికై, ఆ అధికారిని అసిస్టెంటు అప్రెంటిసు షిప్ సలహాదారుగా నియమించడం జరిగింది.

పారిశ్రామిక కార్మికులకు పార్ట్‌టైం తరగతులు ఏర్పాటుచేసే పథకం

ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న కార్మికుల ప్రాథమిక పరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందింపజేయడానికి ఉత్పత్తిలో అనుసరింపబడుతున్న సరిక్రొత్త పద్ధతులను గురించి వారికి తెలియజేయడానికి పార్టు టైం తరగతుల పథకం రూపొందించబడింది. ఈ పథకం క్రింద, ఆయా వృత్తుల్లో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు ఆయా వృత్తుల్లో వారికిగల శాస్త్రాంశాలకు సంబంధించిన జ్ఞానాన్ని పెంపొందింపజేయడానికి వీలుగా మామూలు పనివేళ తరువాత వారికి ఉత్పత్తి మొదలైన వాటిలో ప్రాథమిక సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని గురించి బోధించడం జరుగుతున్నది ప్రస్తుతం ఈ పథకం విశాఖపట్నం హిందుస్తాన్ షిప్ యార్డ్ లిమిటెడ్‌లో అమలుపరచబడుతున్నది. అధిక సంఖ్యలో కార్మికులు ఈ తరగతులకు హాజరయ్యేటట్లు చేయడానికి వీలుగా ఈ పథకం క్రింద వారికి ఇతోధికంగా ప్రోత్సాహాలు కల్పించే ప్రతిపాదనలు కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నాయి. సవరించిన పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన మీదట రాష్ట్రంలోని ఇతర భారీ తరహా పరిశ్రమలలో కూడ ఈ పథకాన్ని అమలుపరచడానికి సర్వ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

పనివారల శిక్షణ పథకాలకు ప్రచారం

దేశంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పనివారల శిక్షణ పథకాన్ని విస్తృతంగా ప్రచారం చేయడానికి నిర్ణయించబడింది. అందుచేత ప్రచార కార్యక్రమాలపైనా పారిశ్రామిక మానోత్సవాలను జరపడానికి అయ్యే ఖర్చు నిమిత్తం 1965-66 బడ్జెటు అంచనాలలో 0.20 లక్షల రూపాయల మొత్తం (అందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా 40 %) కేటాయించబడింది.

సాంకేతిక సిబ్బందికి ఉద్యోగసాధక కేంద్రం

హైదరాబాదు పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థ ఆవరణలో సాంకేతిక సిబ్బంది కోసం 1964–65లో ఒక ప్రత్యేక ఉద్యోగసాధక కేంద్రం తెరువబడింది. రాష్ట్రంలోని అనేక పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలలో శిక్షణ పొందిన అభ్యర్థుల పేర్లను రిజిష్టరుచేసి వారికి ఉద్యోగాలు సమకూర్చడంద్వారా, పబ్లికు, ప్రైవేటు సంస్థల సాంకేతిక సిబ్బంది అవసరాలను తీరుస్తున్నది.

ఉత్తమ విద్యార్థి, ఉత్తమ సంస్థ, ఉత్తమ రాష్ట్రాలకు బహుమతులిచ్చే పథకం

వివిధ రాష్ట్రాలు, శిక్షణసంస్థలు, శిక్షణపొందే విద్యార్థుల మధ్య పోటీ దృష్టిని పెంపొందింపజేసి తద్వారా సామర్థ్య స్థాయిని పెంచడానికి, వివిధ ఇంజనీరింగు వృత్తుల్లో శిక్షణ పొందుతున్న ఉత్తమమైన పనివారిని నిర్ణయించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక పథకాన్ని ప్రారంభించింది. ఈ పథకం క్రింద అఖిల భారత స్థాయిలో పోటీలు నిర్వహించబడుతాయి 'ఉత్తమ పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థ' 'ఉత్తమ రాష్ట్రం' అఖిల భారత స్థాయిలో 'ఉత్తమ విద్యార్థుల'ను ఎంపిక చేయడం జరుగుతుంది. ఉత్తమ పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థకు, ఉత్తమ విద్యార్థులకు కాంస్య పథకాలు, రాష్ట్ర స్థాయిలో ఉత్తమ విద్యార్థులుగా ఎంపికైన వారికి టూల్ కిట్లు ఇవ్వబడుతాయి కాగా అఖిల భారత స్థాయిలో ఉత్తమ విద్యార్థులుగా ఎంపికైన వారికి, అమెరికాలో అధ్యయనం–శిక్షణలకు ఏర్పాట్లు చేసే బహుమతులు ఇవ్వబడతాయి.

అఖిల భారత స్థాయిలో మొదటి సారిగా 1964 ఏప్రిల్-మే నెలలో పోటీలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. కాకినాడ పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలో ఒక ఫిట్టరు, నిజామాబాదు పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలో ఒక టర్నరు, విశాఖ పట్నం ఐ టీ. ఐ లో ఒక మెషినిస్టు రాష్ట్ర స్థాయిలో ఉత్తమ విద్యార్థులుగా ఎంపిక చేయబడ్డారు.

1965 ఫిబ్రవరిలో రెండవసారి పోటీలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి వరంగల్లు పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలో ఒక ఫిట్టరు, కాకినాడ ఐ.టి.ఐ. లో ఒక టర్నరు, హైదరాబాదు పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలో ఒక మిషినిస్టు, వెల్డరు, ఎలెక్ట్రీషియను, మౌల్డరు రాష్ట్ర స్థాయిలో ఉత్తమ విద్యార్థులుగా ఎంపిక చేయబడ్డారు. అఖిల భారత స్థాయిలో జరిగిన పోటీల ఫలితాలు ఇంకా వెలువడలేదు.

ఇన్‌స్ట్రక్టర్లకు శిక్షణ

1964–65లో 100 ఇన్‌స్ట్రక్టర్లకు శిక్షణ ఇవ్వబడింది. 1965 ఫిబ్రవరి 1వ తేదీ లగాయతు ఇప్పుడు 80 మంది శిక్షణ పొందుతున్నారు. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అవసరాల నిమిత్తం 1965 నవంబరు సెషన్‌లో 150 ఇన్‌స్ట్రక్టర్లకు కేంద్ర-శిక్షణ సంస్థలలో శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ కార్యం నిమిత్తం 1965–66 బడ్జెటు అంచనాలలో 0.28 లక్షల మొత్తం (రాష్ట్రవాటా 40%) ప్రత్యేకంగా కేటాయించ బడింది.